?។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

មោគ្គល្លានសុត្តបាឋោ

(១) បឋមោ កណ្ឌោ (សញ្ញាទិ)

១. អអាទយោ តិតាលីស វណ្ណា។

២. ទសា-ទោ សរា។

៣. ទ្វេទ្វេ សវណ្ណា។

៤. បុព្វោ រស្សោ។

៥. បរោ ទីឃោ។

៦. កាទយោ ព្យញ្ជនា។

៧. បញ្ច បញ្ចកា វគ្គា។

៨. ពិន្ទុ និគ្គហីតំ។

៩. ឥយុវណ្ណា ឈលា នាមស្សន្តេ។

១០. បិត្ថិយំ។

១១. ឃា។

១២. គោ ស្យាលបនេ។

(សញ្ញា)

១៣. វិធិព្ពិសេសនន្តស្ស។

១៤. សត្តមិយំ បុព្ពស្ស។

១៥. បញ្ចមិយំ បរស្ស។

១៦. អាទិស្ស ។

១៧. ឆដ្ឋិយន្តស្ស។

១៨. ឞានុពន្ធោ។

១៩. ដានុពន្ធា-នេកវណ្ណា សព្ពស្ស។

២០. ញកានុពន្ធាទ្យន្តា។

២១. មានុពន្ធោ សរានមន្តា បរោ។

២២. វិប្បដិសេធេ។

២៣. សង្កេតោ-នវយវោ-នុពន្ធោ។

២៤. វណ្ណបរេន សវណ្ណោ-បិ។

២៥. ន្តុ វន្តុមន្តាវន្តុតវន្តុសម្ពន្ធី។

បរិភាសា

២៦. សរោ លោបោ សរេ។

២៧. បរោ ក្វចិ។

២៨. ន ទ្វេ វា។

២៩. យុវណ្ណានមេឱ លុត្តា។

៣០. យវា សរេ។

៣១. ឯឱនំ។

៣២. គោស្សាវង។

៣៣. ព្យញ្ជនេ ទីឃរស្សា។

៣៤. សរម្ហា ទ្វេ។

៣៥. ចតុត្ថទុតិយេស្វេសំ តតិយបឋមា។

៣៦. វី-តិស្សេ-វេ វោ។

៣៧. ឯឱនម វណ្ណេ។

៣៨. និគ្គហីតំ។

៣៩. លោបោ។

៤០. បរសរស្ស។

៤១. វគ្គេ វគ្គន្តោ។

៤២. យេវហិសុ ញោ។

៤៣. យេ សំស្ស។

៤៤. មយទា សរេ។

៤៥. វនតរគា ចា-គមា។

៤៦. ឆា ឡោ។

៤៧. តទមិនាទីនិ។

៤៨. តវគ្គវណានំ យេ ចវគ្គពយញា។

៤៩. វគ្គលសេហិ តេ។

៥០. ហស្ស វិបល្លាសោ។

៥១. វេ វា។

៥២. តថនរានំ ដឋណលា។

៥៣. សំយោគាទិលោបោ។

៥៤. វិច្ឆាភិក្ខញ្ញេសុ ទ្វេ។

៥៥. ស្យាទិលោបោ បុព្ពស្សេ-កស្ស។

៥៦. សព្ពាទីនំ វីតិហារេ។

៥៧. យាវពោធំ សម្ភមេ។

៥៨. ពហុលំ។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ សញ្ញាទិកណ្ឌោ បឋមោ។

(២) ទុតិយោ កណ្ឌោ (ស្យាទិ)

១. ទ្វេ ទ្វេកា-នេកេសុ នាមស្មា សិ យោ, អំ យោ, នា ហិ, ស នំ, ស្មា ហិ, ស នំ, ស្មឹ សុ។

២. កម្មេ ទុតិយា។

៣. កាលទ្ធានមច្ចន្តសំយោគេ។

៤. គតិពោធាហារសទ្ទត្ថាកម្មកភជ្ជាទីនំ បយោជ្ជេ។

៥. ហរាទីនំ វា។

៦. ន ខាទាទីនំ។

១. វហិស្សា-និយន្តុកេ (គណ)។

២. ភក្ខិស្សាហឹសាយំ (គណ)។

៧. ធ្យាទីហិ យុត្តា។

៨. លក្ខណិត្ថម្ភូតវិច្ឆាស្វភិនា។

៩. បតិបរីហិ ភាគេ ច។

១០. អនុនា។

១១. សហត្ថេ។

១២. ហិនេ។

១៣. ឧបេន។

១៤. សត្តម្យាធិក្យេ។

១៥. សាមិត្តេ-ធិនា ។

១៦. កត្តុករណេសុ តតិយា។

១៧. សហាត្ថេន។

១៨. លក្ខណេ។

១៩. ហេតុម្ហិ។

២០. បញ្ចមីណេ វា។

២១. គុណេ។

២២. ឆដ្ឋី ហេត្វត្ថេហិ។

២៣. សព្វាទិតោ សព្វា។

២៤. ចតុត្ថី សម្បទានេ។

២៥. តាទត្ថ្យេ។

២៦. បញ្ចម្យវធិស្មា។

២៧. អបបរីហិ វជ្ជនេ។

២៨. បដិនិធិបដិទានេសុ បតិនា។

២៩. រិតេ ទុតិយា ច។

៣០. វិនា-ញ្ញត្រ តតិយា ច។

៣១. បុថនានាហិ។

៣២. សត្តម្យាធារេ។

៣៣. និមិត្តេ។

៣៤. យព្ភាវោ ភាវលក្ខណំ។

៣៥. ឆដ្ឋី ចា-នាទរេ។

៣៦. យតោ និទ្ធារណំ។

៣៧. បឋមា-ត្ថមត្តេ។

៣៨. អាមន្តណេ។

៣៩. ឆដ្ឋី សម្ពន្ធេ។

៤០. តុល្យត្ថេន វា តតិយា។

៤១. អតោ យោនំ ដាដេ។

៤២. និនំ វា។

៤៣. ស្មាស្មិន្នំ។

៤៤. សស្សា-យ ចតុត្ថិយា។

៤៥. ឃបតេ-កស្មឹ នាទីនំ យយា។

៤៦. ស្សា វា តេ-តិ-មាមូហិ។

៤៧. នម្ហិ នុក ទ្វាទីនំ សត្តរសន្នំ។

៤៨. ពហុកតិន្នំ។

៤៩. ណ្ណំណ្ណន្នំ តិតោ ឈា។

៥០. ឧភិន្នំ។

៥១. សុឧ សស្ស។

៥២. ស្សំស្សាស្សាយេស្វិតរេកញ្ញេតិមានមិ។

៥៣. តាយ វា។

៥៤. តេតិមាតោ សស្ស ស្សាយ។

៥៥. រត្យាទីហិ ដោ ស្មិនោ។

៥៦. សុហិសុ-ភស្សោ។

៥៧. ល្តុបិតាទីន មា សិម្ហិ។

៥៨. គេ អ ច។

៥៩. អយូនំ វា ទីឃោ។

៦០. ឃ ព្រហ្មាទិតោ។

៦១. នា-ម្មាទីហិ។

៦២. រស្សោ វា។

៦៣. ឃោ ស្សំស្សាស្សាយំតីសុ។

៦៤. ឯករចនយោស្វយោនំ។

៦៥. គេ វា។

៦៦. សិស្ទីនា-នបុំសកស្ស។

៦៧. គោស្សាគសិហិនំសុ គាវគវា។

៦៨. សុម្ធិ វា។

៦៩. គវំ សេន។

៧០. គុន្នំ ច នំនា។

៧១. នាស្សា។

៧២. គាវុម្ធិ។

៧៣. យំ បីតោ។

៧៤. នំឈីតោ។

៧៥. យោនំ នោនេ បុមេ។

៧៦. នោ។

៧៧. ស្មីនោ និ។

៧៨. អម្ហាទីហិ ។

៧៩. កម្មាទិតោ។

៨០. នាស្សេ-នោ។

៨១. ឈលា សស្ស នោ។

៣. ឥតោ ក្វចិ សស្ស ដានុពន្ធោ (គណ)។

៨២. នា ស្មាស្ស។

៨៣. លា យោនំ វោ បុមេ។

៨៤. ជន្ត្វាទិតោ នោ ច។

៨៥. កូតោ។

៨៦. លោបោ-មុស្មា។

៨៧. ន នោ សស្ស។

៨៨. យោលោបនិសុ ទីឃោ។

៨៩. សុនំហិសុ។

៩០. បញ្ចាទីនំ ចុទ្ទសន្នម។

៩១. យ្វាទោ ន្តុស្ស។

៩២. ន្តស្ស ច ដ វំសេ។

៩៣. យោសុ ឈិស្ស បុមេ។

៩៤. វេវោសុ លុស្ស។

៩៥. យោម្ហិ វា ក្វចិ។

៩៦. បុមា-លបនេ វេវោ។

៩៧. ស្មាហិស្មិន្នំ ម្ហាភិម្ហិ។

៩៨. សុហិស្វស្សេ ។

៩៩. សព្ពាទីនំ នំម្ហិ ច។

៤. បុព្ពបរាវរទក្ខិណុត្តរាធរានិ វវត្ថាយមសញ្ញាយំ (គណ)។

១០០. សំសានំ។

១០១. យបា សស្ស ស្សា វា។

១០២. ស្មិនោ ស្សំ។

១០៣. យំ។

១០៤. តីសភាបរិសាយ។

១០៥. បទាទីហិ សិ។

១០៦. នាស្ស សា។

១០៧. កោធាទីហិ។

១០៨. អតេន។

១០៩. សិស្សោ។

១១០. ក្វចេ វា។

១១១. អំ នបុំសកេ។

១១២. យោនំ និ។

១១៣. ឈលា វា។

១១៤. លោបោ។

១១៥. ជន្តុហេត្វីឃបេហិ វា។

១១៦. យេ បស្សិវណ្ណស្ស។

១១៧. គសីនំ ។

១១៨. អសង្ខ្យេហិ សព្ពាសំ។

១១៩. ឯកត្ថតាយំ។

១២០. បុព្ពស្មា មាទិតោ។

១២១. នា-តោ-មបញ្ចមិយា។

១២២. វា តតិយាសត្តមីនំ។

១២៣. រាជស្សិ នាម្ហិ។

១២៤ សុនំហិសូ។

១២៥. ឥមស្សានិត្ថិយំ ដេ។

១២៦. នាម្ហ-និមិ។

១២៧. សិម្ហ-នបុំសកស្សាយំ។

១២៨. ត្យតេតានំ តស្ស សោ។

១២៩. មស្សា-មុស្ស។

១៣០. កេ វា។

១៣១. តតស្ស នោ សព្ពាសុ។

១៣២. ដ សស្មាស្មឹស្សាយស្សំស្សាសំម្ហាម្ហិស្វិមស្ស ច។

១៣៣. ដេ សិស្សិសិស្មា។

១៣៤. ទុតិយស្ស យោស្ស។

១៣៥. ឯកច្ចាទីហ-តោ។

១៣៦. ន និស្ស ដា។

១៣៧. សព្ពាទីហិ។

១៣៨. យោនមេដ ។

១៣៩. នាញ្ញំ-ច នាមប្បធានា។

១៤០. តតិយត្ថយោគេ។

១៤១. ចត្ថសមាសេ។

១៤២. វេដ។

១៤៣. បុព្ពាទីហិ ឆហិ។

១៤៤. មនាទីហិ ស្មឹសំនាស្មានំ សិសោឱសាសា។

៥. សុមេធាទីន មរុទ្ធិច (គណ)។

៦. សររយាយវាសចេតា ជលាសយក្ខយលោហបដមនេសុ (គណ)។

១៤៥. សតោសពភេ។

១៤៦. ភវតោ វា ភោន្តោ គយោនាសេ។

១៤៧. សិស្សគ្គិតោ និ។

១៤៨. ន្តស្សំ។

១៤៩. ភូតោ។

១៥០. មហន្តារហន្តានំ ដា វា។

១៥១. ន្តុស្ស។

១៥២. អំងំ នបុំសកេ។

១៥៣. ហិមវតោ វា ឱ។

១៥៤. រាជាទិយុវាទិត្វា។

៧. ធម្មោ វា-ញ្ញត្ថេ (គណ)។

៨. ឥមោ ភាវេ (គណ)។

១៥៥. វា-ម្ហានង។

១៥៦. យោនមានោ។

១៥៧. អាយោនោ ច សខា។

១៥៨. ដេ ស្មិនោ។

១៥៩. នោនាសេស្វិ។

១៦០ ស្មានំសុ វា។

១៦១. យោស្វំហិសុ ចារង។

១៦២. ល្តុបិតាទីនមសេ។

១៦៣. នំម្ហិ វា។

១៦៤. អា។

១៦៥. សលោបោ។

១៦៦. សុហិស្វារង។

១៦៧. នដ្ឋាយោស្វាម។

១៦៨. ដិ កតិម្ហា។

១៦៩. ដ បញ្ចាទីហិ ចុទ្ទសហិ។

១៧០. ឧភគោហិ ដោ។

១៧១. អារងស្មា។

១៧២. ដោដេ វា។

១៧៣. ដា នាស្មានំ។

១៧៤. ដិ ស្មិនោ។

១៧៥. ទិវាទិតោ ។

១៧៦. រស្មារង។

១៧៧. បិតាទីនមនត្វាទីនំ។

១៧៨. យុវាទីនំ សុហិស្វានង។

១៧៩. នោនានេស្វា។

១៨០. ស្មាស្មីនំ នានេ។

១៨១. យោនំ នោនេ វា។

១៨២. ឥតោ-ញ្ញត្តេ បុមេ។

១៨៣. នេ ស្មិនោ ក្វចិ។

១៨៤. បុមា។

១៨៥. នាម្ហិ។

១៨៦. សុម្ហា ច។

១៨៧. គស្មិំ។

១៨៨. សាស្សំ សេ ឋានង។

១៨៩. វត្តហា សនន្ធំ នោនានំ។

១៩០. ព្រហ្មស្ស វា។

១៩១. នាម្ហិ។

១៩២. បុមកម្មថាមទ្ធានំ វា សស្មាសុ ច។

១៩៣. យុវា សស្សិនោ។

១៩៤. នោ-ត្តាតុមា។

១៩៥. សុហិសុ នក។

១៩៦. ស្មាស្ស នា ព្រហ្មា ច។

១៩៧. ឥមេតានមេនា-ន្វាទេសេ ទុតិយាយំ។

១៩៨. កិស្ស កោ សព្វាសុ។

១៩៩. កិ សស្មឹសុ វា-និត្ថិយំ។

២០០. កិមំសិសុ សហ នបុំសកេ។

២០១. ឥមស្សិទំ វា។

២០២. អមុស្សាទុំ។

២០៣. សុម្ហា-មុស្សា-ស្មា។

២០៤. នំម្ហិ តិចតុន្នមិត្ថិយំ តិស្សចតស្សា។

២០៥. តិស្សោ ចតស្សោ យោម្ហិ សវិភត្តីនំ។

២០៦. តីណិចត្តារិ នបុំសកេ។

២០៧. បុមេ តយោចត្តារោ។

២០៨. ចតុរោ វា ចតុស្ស។

២០៩. មយមស្មា-ម្ហាស្ស។

២១០. នំសេស្វ-ស្មាកំមមំ។

២១១. សិម្ហ-ហំ។

២១២. តុម្ហស្ស តុវំ ត្វមម្ហិ ច។

២១៣. តយាតយីនំ ត្វ វា តស្ស។

២១៤. ស្មាម្ហិ ត្វម្ហា។

២១៥. ន្តន្តូនំ ន្តោ យោម្ហិ បឋមេ។

២១៦. តំ នំម្ហិ។

២១៧. តោតាតិតា សស្មាស្មឹនាសុ។

២១៨. ដដាអំ គេ។

២១៩. យោម្ហិ ទ្វិន្នំ ទុវេ ទ្វេ។

២២០. ទុវិន្នំ នំម្ហិ វា។

២២១. រាជស្ស រញ្ញំ។

២២២. នាស្មាសុ រញ្ញា។

២២៣. រញ្ញោរញ្ញស្សរាជិនោ សេ។

២២៤. ស្មឹម្ហិ រញ្ញេរាជិនិ។

២២៥. សមាសេ វា។

២២៦. ស្មឹម្ហិ តុម្ហម្ហានំ តយិមយិ។

២២៧. អំម្ហិ តំ មំ តវំ មមំ។

២២៨. នាស្មាសុ តយាមយា។

២២៩. តវ មម តុយ្ហំ មយ្ហំ សេ។

២៣០. វំវាកំ នំម្ហិ។

២៣១. ទុតិយេ យោម្ហិ វា។

២៣២. អបាទាទោ បទតេកវាក្យេ។

២៣៣. យោនំហិស្ម-បញ្ចម្យា វោនោ។

២៣៤. តេមេ នាសេ។

២៣៥. អន្វាទេសេ។

២៣៦. សបុព្ពា បឋមន្តា វា។

២៣៧. ន ច វាហាហេវយោគេ។

២៣៨. ទស្សនត្ថេ-នាលោចនេ ។

២៣៩. អាមន្តណំ បុព្ពមសន្តំវ។

២៤០. ន សាមញ្ញវចនមេកត្ថេ។

២៤១. ពហូសុ វា។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ ស្យាទិកណ្ឌោ ទុតិយោ។

(៣) តតិយោ កណ្ឌោ (សមាសោ)

១. ស្យាទិ ស្យាទិនេកត្ថំ។

២. អសង្ខ្យំ វិភត្តិសម្បត្តិសមីបសាកល្យា-ភាវយថា បច្ឆាយុគបទត្ថេ។

៣. យថា ន តុល្យេ។

៤. យាវា-វធារណេ។

៥. បយ្យបាពហិតិរោបុរេបច្ឆា វា បញ្ចម្យា។

៦. សមីបាយាមេស្វនុ។

៧. តិដ្ឋគ្វាទីនិ។

៨. ឱរេ បរិ វតិ បារេ មជ្ឈេ ហេដ្ឋុទ្ធា ធោន្តោ វា ឆដ្ឋិយា។

៩. តំ នបុំសកំ។

១០. អមាទិ។

១១. វិសេសនមេកត្ថេន។

១២. នឱ។

១៣. កុបាទយោ និច្ចមស្យាទិវិធិម្ហិ។

៩. បាទយោ គតាទ្យត្ថេ បឋមាយ។ (គណ)

១០. អច្ចាទយោ កន្តាទ្យត្ថេ ទុតិយាយ។ (គណ)

១១. អវាទយោ កុដ្ឋាទ្យត្ថេ តតិយាយ។ (គណ)

១២. បរិយាទយោ គិលានាទ្យត្ថេ ចតុត្ថិយា។ (គណ)

១៣. ន្យាទយោ កន្តាទ្យត្ថេ បញ្ចមិយា។ (គណ)

១៤. ចី ក្រិយត្ថេហិ។

១៥. ភូសនា-ទរា-នាទរេស្វលំសាសា។

១៦. អញ្ញេ ច។

១៧. វា-នេកញ្ញត្ថេ។

១៨. តត្ថ គហេត្វា តេន បហរិត្វា យុទ្ធេ សរូបំ។

១៩. ចត្ថេ។

២០. សមាហារេ នបុំសកំ។

២១. សង្ខ្យាទិ។

២២. ក្វចេ-កត្តញ្ច ឆដ្ឋិយា។

២៣. ស្យាទីសុ រស្សោ។

២៤. ឃបស្សន្តស្សា-ប្បធានស្ស។

២៥. គោស្សុ។

២៦. ឥត្ថិយមត្វា។

២៧. នទាទិតោ ងី។

១៤. គោតោ វា។ (គណ)

២៨. យក្ខាទិត្វិនី ច។

២៩. អារាមិកាទីហិ។

១៥. សញ្ញាយំ មានុសោ។ (គណ)

៣០. យុវណ្ណេហិ នី។

៣១. ក្តិម្ហា-ញ្ញត្ថេ។

៣២. ឃរណ្យាទយោ។

១៦. អាចរិយា វា យលោបោ ច។ (គណ)

៣៣. មាតុលាទិត្វានី ភរិយាយំ។

១៧. អភរិយាយំ ខត្តិយា វា។ (គណ)

១៨. បុន្នាមស្មា យោគា អបាលកន្តា។ (គណ)

៣៤. ឧបមាសំហិតសហិតសំយតសហសផវាមលក្ខណាទិតូរុតូ។

៣៥. យុវា តិ។

៣៦. ន្តន្តូនំ ងីម្ហិតោ វា។

៣៧. ភវតោ ភោតោ។

៣៨. គោស្សា-វង។

៣៩. បុថុស្ស បថវបុថវា។

៤០. សមាសន្ទ។

៤១. បាបាទីហិ ភូមិយា។

៤២. សង្ខ្យាហិ។

៤៣. នទីគោទាវរីនំ។

៤៤. អសង្ខ្យេហិ ចាង្គុល្យានញ្ញាសង្ខ្យត្ថេសុ។

៤៥. ទីឃាហោវស្សេកទេសេហិ ច រត្យា។

៤៦. គោត្វចត្ថេ ចាលោបេ។

៤៧. រត្តិន្ទិវទារគវចតុរស្សា។

៤៨. អាយាមេ-នុគវំ។

៤៩. អក្ខិស្មា-ញ្ញត្ថេ។

៥០. ទារុមហ្យង្គុល្យា។

៥១. ចិ វីតិហារេ។

៥២. ល្វិត្ថិយូហិ កោ។

៥៣. វា-ញ្ញតោ។

៥៤. ឧត្តរបទេ។

៥៥. តមស្សិទំ។

៥៦. បុំ បុមស្ស វា។

៥៧. ដ ន្តន្តូនំ។

៥៨. អ។

៥៩. មនាទ្យាបាទីន មោ មយេច។

៦០. បរស្ស សង្ខ្យាសុ។

៦១. ជនេ បុថស្សុ។

៦២. សោ ឆស្សា-ហាយតនេ វា។

៦៣. ល្តុបិតាទីន មារង្គរង្គ។

៦៤. វិជ្ជាយោនិសម្ពន្ធានមា តត្រេ ចត្ថេ។

៦៥. បុត្តេ។

៦៦. ចិស្មឹ។

៦៧. ឥត្ថិយំ ភាសិតបុមិត្ថី បុមេវេ-កត្ថេ។

៦៨. ក្វចិ បច្ចយេ។

៦៩. សព្វាទយោ វុត្តិមត្តេ។

៧០. ជាយាយ ជយំ បតិម្ហិ។

៧១. សញ្ញាយ មុទោទកស្ស។

៧២. កុម្ភាទីសុ វា។

៧៣. សោតាទីសូ លោបោ។

៧៤. ដ នឧស្ស។

៧៥. អន សរេ។

៧៦. នខាទយោ។

៧៧. នគោ វា-ប្បាណិនិ។

៧៨. សហស្ស សោញ្ញត្ថេ។

៧៩. សញ្ញាយំ។

៨០. អប្បច្ចក្ខេ។

៨១. អកាលេ សកត្ថេ។

៨២. គន្ថន្តា-ធិក្យេ។

៨៣. សមានស្ស បក្ខាទីសុ វា។

៨៤. ឧទរេ ឥយេ។

៨៥. រិរិក្ខកេសុ។

៨៦. សព្វាទីនមា។

៨៧. ន្តកិមិមានំ ដាកីដី។

៨៨. តុម្ហា-ម្ហានំ តាមេកស្មឹ។

៨៩. តំ មម-ញ្ញត្រ។

៩០. វេ-តស្សេដ។

៩១. វិធាទីសុ ទ្វិស្ស ទុ។

៩២. ទិ គុណាទីសុ។

៩៣. តីស្វ។

៩៤. អា សង្ខ្យាយាសតាទោនញ្ញត្ថេ។

៩៥. តិស្សេ។

៩៦. ចត្តាលីសាទោ វា។

៩៧. ទ្វិស្សា ច។

៩៨. ពាចត្តាលីសា ទោ។

៩៩. វីសតិទសេសុ បញ្ចស្ស បណ្ណបន្នា។

១០០. ចតុស្ស ចុចោ ទសេ។

១០១. ឆស្ស សោ។

១០២. ឯកដ្ឋានមា។

១០៣. រ សង្ខ្យាតោ វា។

១០៤. ឆតីហិ ឡោ ច។

១០៥. ចតុត្ថតតិយានមឌ្ឍឌ្ឍភិយា។

១០៦. ទុតិយស្ស សហ ទិយឌ្ឍទិវឌ្ឍា។

១០៧. សរេ កទ កុស្សុត្តរត្ថេ។

១០៨. កា-ប្បត្ថេ។

១០៩. បុរិសេ វា។

១១០. បុព្ពា-បរជ្ជសាយមជ្ឈេហា-ហស្ស ណ្ហោ។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ សមាសកណ្ឌោ តតិយោ។

(៤) ចតុត្ថោ កណ្ឌោ (ណាទិ)

១. ណោ វា បច្ចេ។

២. វច្ឆាទិតោ ណានណាយនា។

១៩. កតា ណិយោវ។ (គណ)

២០. កណ្ហោ ព្រាហ្មណោ។ (គណ)

៣. កត្តិកាវិធវាទីហិ ណេយ្យណេវា។

៤. ណ្យ ទិច្ឆាទីហិ។

៥. អា ណិ។

៦. រាជតោ ញ្ញោ ជាតិយំ។

៧. ខត្តា យិយា។

៨. មនុតោ ស្សសណ។

៩. ជនបទនាមស្មា ខត្តិយា រញ្ញោ ច ណោ។

១០. ណ្យ កុរុសិវីហិ។

១១. ណ រាគា តេន រត្តំ។

១២. នក្ខត្តេ-និន្ទុយុត្តេន កាលេ។

១៣. សា-ស្ស ទេវតា បុណ្ណមាសី។

១៤. តមធីតេ តំ ជានាតិ កណិកា ច។

១៥. តស្ស វិសយេ ទេសេ។

១៦. និវាសេ តន្នាមេ។

១៧. អទូរភវេ។

១៨. តេន និព្វត្តេ។

១៩. តមីធត្ថិ ។

២០. តត្រ ភវេ។

២១. អជ្ជាទីហិ តនោ។

២២. បុរាតោ ណោ ច។

២៣. អមាត្វច្ចោ។

២៤. មជ្ឈាទិត្វិមោ។

២៥. កណ ណេយ្យ ណេយ្យក យិយា។

២៦. ណិកោ។

២៧. តមស្ស សិប្បំ សីលំ បណ្យំ បហរណំ បយោជនំ។

២៨. តំ ហន្ត រហតិ គច្ឆតុញ្ឆតិ ចរតិ។

២៩. តេន កតំ កីតំ ពទ្ធមភិសង្ខតំ សំសដ្ឋំ ហតំ ហន្តិ ជិតំ ជយតិ ទិព្ពតិ ខណតិ តរតិ ចរតិ វហតិ ជីវតិ។

៣០. តស្ស សំវត្តតិ។

៣១. តតោ សម្ភូតមាគតំ។

៣២. តត្ថ វសតិ វិទិតោ ភត្តោ និយុត្តោ។

៣៣. តស្សិទំ។

៣៤. ណោ។

៣៥. គវាទីហិ យោ។

៣៦. បិតិតោ ភាតរិ រេយ្យណ។

៣៧. មាតិតោ ច ភគិនិយំ ឆោ។

៣៨. មាតាបិតូស្វា-មហោ។

៣៩. ហិតេ រេយ្យណ។

៤០. និន្ទា-ញ្ញាត-ប្បបដិភាគរស្ស ទយាសញ្ញាសុ កោ។

២១. វត្ថិតោ ឥវត្តេ ឯយ្យោ។ (គណ)

២២. សិលាយ ណេយ្យោ ច។ (គណ)

២៣. សាខាទីហិ ឥយោ។ (គណ)

២៤. មុខាទីហិ យោ។ (គណ)

២៥. អាកស្មិកេ ភិជេយេ ណ្ណយោ។ (គណ)

២៦. សក្ករាទីហិ ណោ។ (គណ)

២៧. អង្គុល្យាទីហិ ណិកោ។ (គណ)

៤១. តមស្ស បរិមាណំ ណិកោ ច។

៤២. យតេ-តេហិ ត្តកោ។

៤៣. សព្ពា ចា-វន្តុ។

៤៤. កិម្ហា រតិ រីវ រីវតក រិត្តកា។

៤៥. សញ្ជាតំ តារកាទិត្វិតោ។

៤៦. មានេ មត្តោ។

៤៧. តគ្ឃោ ចុទ្ធំ។

៤៨. ណោ ច បុរិសា។

៤៩. អយុភទ្វិតីហំសេ។

៥០. សង្ខ្យាយ សច្ចុតីសា-ស, ទសន្តា-ធិកា-ស្មឹ សតសហស្សេ ឌោ។

៥១. តស្ស បូរណេ-កាទសាទិតោ វា។

៥២. ម បញ្ចាទិកតីហិ។

៥៣. សតាទីនមិ ច។

៥៤. ឆា ដ្ឋដ្ឋមា។

៥៥. ឯកា កាក្យ-សហាយេ។

៥៦. វច្ឆាទីហិ តនុត្តេ តរោ។

៥៧. កិម្ហា និទ្ធារណេ រតរ រតមា។

៥៨. តេន ទត្តេ លិយា។

៥៩. តស្ស ភាវកម្មេសុ ត្ត តា ត្តន ណ្យ ណេយ្យណិយ ណិយា។

៦០. ព្យ វទ្ធទាសា វា។

៦១. នណ យុវា ពោ ច វស្ស។

៦២. អណ្វាទិត្វិមោ។

៦៣. ភាវា តេន និព្ពត្តេ។

៦៤. តរ តមិ-ស្សិកិយិដ្ឋាតិសយេ។

៦៥. តន្និស្សិតេ ល្លោ។

៦៦. តស្ស វិការាវយវេសុ ណ ណិក ណេយ្យ មយា។

៦៧. ជតុតោ ស្សណ វា។

៦៨. សមូហេ កណ ណ ណិកា។

៦៩. ជនាទីហិ តា។

៧០. ឥយោ ហិតេ។

៧១. ចក្ខាទិតោ ស្សោ។

៧២. ណ្យោ តត្ថ សាធុ។

៧៣. កម្មា និយញ្ញា។

៧៤. កថាទិត្វិកោ។

៧៥. បថាទីហិ ណេយ្យោ។

៧៦. ទក្ខិណាយា-រហេ។

៧៧. រាយោ តុមន្តា។

៧៨. តមេត្ថ-ស្ស-ត្ថីតិ មន្តុ។

៧៩. វន្ត្វវណ្ណា។

៨០. ទណ្ឌាទិត្វិក ឦ វា។

២៨. ឧត្តមីណេ វ ធនា ឥកោ។ (គណ)

២៩. អសន្និហិតេ អត្ថា។ (គណ)

៣០. តទន្តា ច។ (គណ)

៣១. វណ្ណន្តា ឦយេវ។ (គណ)

៣២. ហត្ថ ទន្តេហិ ជាតិយំ។ (គណ)

៣៣. វណ្ណតោ ព្រហ្មចារិម្ហិ។ (គណ)

៣៤. បោក្ខរាទិតោ ទេសេ។ (គណ)

៣៥. នាវាយិ-កោ។ (គណ)

៣៦. សុខទុក្ខា ឦ។ (គណ)

៣៧. ពលា ពាហូរុបុព្ពា ច។ (គណ)

៨១. តបាទីហិ ស្សី។

៨២. មុខាទិតោ រោ។

៣៨. ទន្តស្សុ ច ឧន្នតទន្តេ។ (គណ)

៨៣. តុន្ទ្យាទីហិ ភោ។

៨៤. សទ្ធាទិត្វ ។

៨៥. ណោ តបា។

៨៦. អាល្វភិជ្ឈាទីហិ។

៨៧. បិច្ឆាទិត្វិលោ។

៨៨. សីលាទិតោ វោ។

៣៩. អណ្ណា និច្ចំ។ (គណ)

៤០. កាណ្ឌិរាជីហិ សញ្ញាយំ។ (គណ)

៨៩. មាយាមេធាហិ វី។

៩០. សិស្សរេ អាមុស្សវាមី។

៩១. លក្ខា ណោ អ ច។

៩២. អង្គា នោ កល្យាណេ។

៩៣. សោ លោមា។

៩៤. ឥមិយា។

៩៥. តោ បញ្ចម្យា។

៩៦. ឥតោ តេត្តោ កុតោ។

៩៧. អភ្យាទីហិ។

៩៨. អាទ្យាទីហិ។

៩៩. សព្ពាទិតោ សត្តម្យា ត្រត្ថា។

១០០. កត្ថេ-ត្ថកុត្រា-ត្រក្វេ-ហិធ។

១០១. ធិ សព្ពា វា។

១០២. យា ហឹ។

១០៣. តា ហំ ច។

១០៤. កុហឹ កហំ។

១០៥. សព្ពេ-កញ្ញ យ តេហិ កាលេ ទា។

១០៦. កទា កុទា សទា-ធុនេ-ទានិ។

១០៧. អជ្ជសជ្ជុបរជ្ជេ-តរហិករហា។

១០៨. សព្ពាទីហិ បការេ ថា។

១០៩. កថមិត្ថំ។

១១០. ធា សង្ខ្យាហិ។

១១១. វេកា ជ្ឈំ។

១១២. ទ្វិតីហេធា។

១១៣. តព្ពតិ ជាតិយោ។

១១៤. វារសង្ខ្យាយ ក្ខត្តុំ។

១១៥. កតិម្ហា។

១១៦. ពហុម្ហា ធា ច បច្ចាសត្តិយំ។

១១៧. សកឹ វា។

១១៨. សោ វីច្ឆា បការេសុ។

១១៩. អភូតតព្ភាវេ ករាសភូយោគេ វិការា ចី។

១២០. ទិស្សន្តញ្ញេបិ បច្ចយា។

១២១. អញ្ញស្មឹ។

១២២. សកត្ថេ។

១២៣. លោបោ។

១២៤. សរានមាទិស្សា-យុវណ្ណស្សា ឯ ឱ ណានុពន្ធេ។

១២៥. សំយោគេ ក្វចិ។

១២៦. មជ្ឈេ។

១២៧. កោសជ្ជាជ្ជវ បារិសជ្ជ សោហជ្ជ មទ្ទវារិស្សាសភាជញ្ញ ថេយ្យ ពាហុសច្ចា។

១២៨. មនាទីនំ សក។

១២៩. ឧវណ្ណស្សា-វង សរេ។

១៣០. យម្ហិ គោស្ស ច។

១៣១. លោបោ-វណ្ណិវណ្ណានំ។

១៣២. រានុពន្ធេ-ន្តសរាទិស្ស។

១៣៣. កិសមហតមិមេ កសមហា។

១៣៤. អាយុស្សា-យស មន្តុម្ហិ។

១៣៥. ដោ វុទ្ធស្សិយិដ្ឋេសុ។

១៣៦. ពាឡ្ហន្តិកបសត្ថានំ សាធ នេទ សា។

១៣៧. កណកនា-ប្បយុវានំ។

១៣៨. លោបោ វីមន្តុវន្តូនំ។

១៣៩. ខេ សតិស្ស តិស្ស។

១៤០. ឯតស្សេដ ត្តកេ។

១៤១. ណិកស្សិ យោ វា។

១៤២. អធាតុស្ស កេ-ស្យាទិតោ ឃេ-ស្សិ។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ កាទិកណ្ឌោ ចតុត្ថោ។

(៥) បញ្ចមោ កណ្ឌោ (ខាទិ)

១. តិជមានេហិ ខសា ខមាវីមំសាសុ។

២. កិតា តិកិច្ឆាសំសយេសុ ឆោ។

៣. និន្ទាយំ គុបពធា ពស្ស ភោច។

៤. តុំស្មា លោបោ ចិច្ឆាយំ តេ។

៥. ឦយោ កម្មា។

៦. ឧបមា-នាចារេ។

៧. អាធារា។

៨. កត្តុតា-យោ។

៩. ច្យត្ថេ។

១០. សទ្ទាទីនិ ករោតិ។

១១. នមោត្វស្សោ។

១២. ធាត្វត្ថេ នាមស្មិ។

១៣. សច្ចាទីហាបិ។

១៤. ក្រិយត្ថា។

១៥. ចុរាទិតោ ណិ។

១៦. បយោជកព្យាបារេ កាបិ ច។

១៧. ក្យោ ភាវកម្មេស្វបរោក្ខេសុ មានន្តត្យាទីសុ។

១៨. កត្តរិ លោ។

១៩. មំ ច រុធាទីនំ។

២០. ណិណាប្យាបីហិ វា។

២១. ទិវាទីហិ យក។

២២. គុទាទីហិ កោ។

២៣. ជ្យាទីហិក្នា។

២៤. ក្យាទីហិ ក្លា។

២៥. ស្វាទីហិ ក្លោ។

២៦. តនាទិត្វោ។

២៧. ភាវកម្មេសុ តព្វានីយា។

២៨. ឃ្យណ។

២៩. អាស្សេ ច។

៣០. វទាទីហិ យោ។

៤១. ភុជាន្នេ។ (គណ)

៣១. កិច្ច យច្ច ភច្ច ភព្ព លេយ្យា។

៤២. សញ្ញាយំ ភវា។ (គណ)

៣២. គុហាទីហិ យក។

៣៣. កត្តរិ ល្តុណកា។

៣៤. អាវី។

៣៥. អាសីសាយ-មកោ។

៣៦. ករា ណនោ។

៣៧. ហាតោ វីហិកាលេសុ។

៣៨. វិទា កូ។

៣៩. វិតោ ញាតោ។

៤០. កម្មា ។

៤១. ក្វ ចណ។

៤២. គមា រូ។

៤៣. សមានញ្ញាភវន្តយាទិតូបមានា ទិសា កម្មេរីរិក្ខាកា។

៤៤. ភាវការកេ ស្វឃណយកា។

៤៥. ទាធាត្វិ។

៤៦. វមាទីហ្យថុ។

៤៧. ក្វិ។

៤៨. អនោ។

៤៩. ឥត្ថិយមណ ត្តិ ក យកយា ច។

៥០. ជាហាហិ និ។

៥១. ករា រិរិយោ។

៥២. ឥ កិ តី សរូបេ។

៥៣. សីលា-ភិក្ខញ្ញា-វស្សកេសុ ណី។

៥៤. ថាវរិ-ត្តរ, ភង្គុរ, ភិទុរ, ភាសុរ, ភស្សរា។

៥៥. កត្តរិ ភូតេ ត្វន្តុត្តាវី។

៥៦. ក្តោ ភាវកម្មេសុ។

៥៧. កត្តរិ ចារម្ភេ។

៥៨. ឋា-ស, វស, សិលិស, សី, រុហ, ជរ, ជនីហិ។

៥៩. គមនត្ថា កម្មកាធារេ ច។

៦០. អាហារត្ថា ។

៦១. តុំ តាយេ តវេ ភាវេ ភវិស្សតិ ក្រិយាយំ តទត្ថាយំ។

៦២. បដិសេធេ-លំខលូនំ, តុនត្វាន, ត្វា វា។

៦៣. បុព្វេ-កកត្តុកានំ។

៦៤. ន្តោ កត្តរិ វត្តមានេ។

៦៥. មានោ។

៦៦. ភាវកម្មេសុ។

៦៧. តេ ស្សបុព្វា-នាគតេ។

៦៨. ណ្វាទយោ។

៦៩. ខឆសានមេកស្សរោទិ ទ្វេ។

៧០. បរោក្ខាយញ្ច។

៧១. អាទិស្មា សរា។

៧២. ន បុន។

៧៣. យថិដ្ឋំ ស្យាទិនោ។

៧៤. រស្សោ បុព្ពស្ស។

៧៥. លោបោ-នាទិព្យញ្ជនស្ស។

៧៦. ខឆសេស្វស្សិ។

៧៧. គុបិស្សុស្ស។

៧៨. ចតុត្ថ ទុតិយានំ តតិយបឋមា។

៧៩. កវគ្គហានំ ចវគ្គជា។

៨០. មានស្ស រី បរស្ស ច មំ។

៨១. កិតស្សា-សំសយេ តិ វា។

៨២. យុវណ្ណានមេ ឱ បច្ចយេ។

៨៣. លហុស្សុបាន្តស្ស។

៨៤. អស្សា ណានុពន្ធេ។

៨៥. ន តេ កានុពន្ធនាគមេសុ។

៨៦. វា ក្វចិ។

៨៧. អញ្ញត្រា បិ។

៨៨. ប្យេ សិស្សា។

៨៩. ឯឱនមយវា សរេ។

៩០. អាយាវា ណានុពន្ធេ។

៩១. អាស្សា ណាបិម្ហិ យុក។

៩២. បទាទីនំ ក្វចិ។

៩៣. មំ វា រុធាទីនំ។

៩៤. ក្វិម្ហិ លោបោ-ន្ត ព្យញ្ជនស្ស។

៩៥. បររូបមយការេ ព្យញ្ជនេ។

៩៦. មនានំ និគ្គហីតំ។

៩៧. ន ព្រូស្សោ។

៩៨. កគា ចជានំ ឃានុពន្ធេ។

៩៩. ហនស្ស ឃាតោ ណានុពន្ធេ។

១០០. ក្វិម្ហិ ឃោ បរិបច្ចាសមោហិ។

១០១. បរស្ស ឃំសេ។

១០២. ជិហរានំ គី។

១០៣. ធាស្ស ហោ។

១០៤. ណិម្ហិ ទីឃោ ទុសស្ស។

១០៥. គុហិស្ស សរេ។

១០៦. មុហពហានញ្ច តេ កានុពន្ធេ ត្វេ។

១០៧. វហស្សុស្ស។

១០៨. ធាស្ស ហិ។

១០៩. គមាទិរានំ លោបោ-ន្តស្ស។

១១០. វចាទីនំ វស្សុដ វា។

១១១. អស្សុ។

១១២. វទ្ធស្ស វា។

១១៣. យជស្ស យស្ស ដិយី។

១១៤. ឋាស្សិ។

១១៥. គាបានមី។

១១៦. ជនិស្សា។

១១៧. សាសស្ស សិស វា។

១១៨. ករស្សា តវេ។

១១៩. តុំតុនតព្ពេសុ វា។

១២០. ញាស្ស នេ ជា។

១២១. សកាបានំ កុណកូ ណេ។

១២២. និតោ ចិស្ស ឆោ។

១២៣. ជរសទានមីម វា។

១២៤. ទិសស្ស បស្ស ទស្ស ទស ទ ទក្ខា។

១២៥. សមានា រោ រីរិក្ខកេសុ។

១២៦. ទហស្ស ទស្ស ឌោ។

១២៧. អនឃណស្វាបរីហិ ឡោ។

១២៨. អត្យាទិន្តេស្វត្ថិស្ស ភូ។

១២៩. អអាស្សអាទីសុ។

១៣០. ន្តមានាន្តិយិយុំ ស្វាទិលោបោ។

១៣១. បាទិតោ ឋាស្ស វា ឋហោ ក្វចិ។

១៣២. ទាស្សិ យង។

១៣៣. ករោតិស្ស ខោ។

១៣៤. បុរា ស្មា។

១៣៥. និតោ កមស្ស។

១៣៦. យុវណ្ណានមិយងុវង សរេ។

១៣៧. អញ្ញាទិស្សាស្សី ក្យេ។

១៣៨. តនស្សា វា។

១៣៩. ទីឃោ សរស្ស។

១៤០. សា-នន្តរស្ស តស្ស ហោ។

១៤១. កសស្សិម ច វា។

១៤២. ធស្តោត្រស្តា។

១៤៣. បុច្ឆាទិតោ។

១៤៤. សាស , វស, សំស, សសា ថោ។

១៤៥. ធោ ធហភេហិ។

១៤៦. ទហា ឍោ។

១៤៧. ពហស្សុម ច។

១៤៨. រុហាទីហិ ហោ ឡ ច។

១៤៩. មុហា វា។

១៥០. ភិទាទិតោ នោ ក្តក្តវន្តូនំ។

១៥១. ទាត្វិន្នោ។

១៥២. កិរាទីហិ ណោ។

១៥៣. តរាទីហិ រិណ្ណោ។

១៥៤. គោ ភញ្ជាទីហិ។

១៥៥. សុសា ខោ។

១៥៦. បចា កោ។

១៥៧. មុចា វា។

១៥៨. លោបោ វឌ្ឍា ក្តិស្ស។

១៥៩. ក្វិស្ស។

១៦០. ណិណាបីនំ តេសុ។

១៦១. ក្វចិ វិករណានំ។

១៦២. មានស្ស មស្ស។

១៦៣. ញ្ញិ លស្សេ។

១៦៤. ប្យោ វា ត្វាស្ស សមាសេ។

១៦៥. តុំយានា។

១៦៦. ហនា រច្ឆោ។

១៦៧. សាសាធិករា ច ច វិច្ឆា។

១៦៨. ឥតោ ច្ឆោ។

១៦៩. ទិសា វានវាស ច។

១៧០. ញ្ញិ ព្យញ្ជនស្ស។

១៧១. រា នស្ស ណោ។

១៧២. ន ន្តមានត្យាទីនំ។

១៧៣. គមយមិសាសទិសានំ វា ច្ឆង។

១៧៤. ជរមរានមីយង។

១៧៥. ហាបានំ តិដ្ឋ បិវា។

១៧៦. គមវទទានំ ឃម្ម វជ្ជ ទជ្ជា។

១៧៧. ករស្ស សោស្ស កុព្ព កុរុ កយិរា។

១៧៨. គហស្ស ឃេប្បោ។

១៧៩. ណោ និគ្គហីតស្ស។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ ខាទិកណ្ឌោ បញ្ចមោ។

(៦) ឆដ្ឋោ កណ្ឌោ (ត្យាទិ)

១. វត្តមានេ តិ អន្តិ, សិ ថ, មិ ម, តេ អន្តេ, សេ វ្ហេ, ឯ ម្ហេ។

២. ភវិស្សតិ ស្សតិ ស្សន្តិ, ស្សសិ ស្សថ, ស្សាមិ ស្សាម, ស្សតេ ស្សន្តេ, ស្សសេ ស្សវ្ហេ, ស្សំ ស្សាម្ហេ។

៣. នាមេ គរហាវិម្ហយេសុ។

៤. ភូតេ ឦ ឧំ, ឱ ត្ថ, ឥំ ម្ហា, អា ឩ, សេ វ្ហំ, អ ម្ហេ។

៥. អនជ្ជតនេ អា ឩ, ឱ ត្ថ, អ ម្ហា, ត្ថ ត្ថុំ, សេ វ្ហំ, ឥំ ម្ហសេ។

៦. បរោក្ខេ អ ឧ, ឯ ត្ថ, អ ម្ហ, ត្ថ រេ, ត្ថោ វ្ហោ, ឥ ម្ហេ។

៧. ឯយ្យាទោ វា តិបត្តិយំ ស្សា ស្សំសុ, ស្សេ ស្សថ, ស្សំ ស្សាម្ហា, ស្សថ ស្សិំសុ, ស្សសេ ស្សវ្ហេ, ស្សិំ ស្សាម្ហសេ។

៨. ហេតុផលេស្វេយ្យ ឯយ្យុំ, ឯយ្យាសិ ឯយ្យាថ, ឯយ្យាមិ ឯយ្យាម, ឯថ ឯរំ, ឯថោ ឯយ្យាវ្ហោ, ឯយ្យំ ឯយ្យាម្ហេ។

៩. បញ្ហបត្ថនាវិធីសុ។

១០. តុ អន្តុ, ហិ ថ, មិម, តំ អន្តំ, ស្សុ វ្ហោ, ឯ អាមសេ។

១១. សត្យរហេស្វេយ្យាទី។

១២. សម្ភាវនេ វា។

១៣. មាយោគេ ឦអាអាទី។

១៤. បុព្ពាបរច្ឆក្កាន មេកានេកេសុ តុម្ហាម្ហសេសេសុ ទ្វេទ្វេ មជ្ឈិមុត្តមបឋមា។

១៥. អាឦស្សាទីស្វឧ វា។

១៦. អអាទីស្វាហោ ព្រូស្ស។

១៧. ភូស្ស វុក។

១៨. បុព្ពស្ស អ។

១៩. ឧស្សំ ស្វាហា វា។

២០. ត្យន្តីនំ ដដូ។

២១. ព្លអានោ វចស្សោម។

២២. ទាស្ស ទំ វា មិមេស្វទ្វិត្តេ។

២៣. ករស្ស សោស្ស កុំ។

២៤. កា ព្លអាទីសុ។

២៥. ហាស្ស ចាហង ស្សេន។

២៦. លភរសច្ឆិទភិទរុទានំ ច្ឆង។

២៧. ភុជ មូច វច វិសានំ ក្ខង។

២៨. អាព្លអាទីសុ ហរស្សា។

២៩. គមិស្ស។

៣០. ឌំសស្ស ច ឆង។

៣១. ហូស្ស ហេ ហេហិ ហោហី ស្សត្យាទោ។

៣២. ណានាសុ រស្សោ។

៣៣. អាព្លឩម្ហាស្សាស្សម្ហានំ វា។

៣៤. កុសរុហេហី-ស្ស ឆិ។

៣៥. អព្លស្សអាទីនំ ព្យញ្ជនស្សិឌ។

៣៦. ព្រូតោ តិស្សីឌ។

៣៧. ក្យស្ស។

៣៨. ឯយ្យាថស្សេអអាព្លថានំ ឱអអំត្លត្លោភ្ហោក។

៣៩. ឌំស្សី ស្វំសុ។

៤០. ឯឱត្តា សុំ។

៤១. ហូតោ រេសុំ។

៤២. ឱស្ស អតត្លត្លោ។

៤៣. សិ ។

៤៤. ទីយា ព្លស្ស។

៤៥. ម្ហាត្លាន ម្ហ។

៤៦. តំស្ស ច សិឧ។

៤៧. ឯយ្យុំស្សុំ។

៤៨. ហិស្ស-តោ លោបោ។

៤៩. ក្យស្ស ស្សេ។

៥០. អត្ថិតេយ្យាទិច្ឆន្នំ ស សុ ស សថ សំ សាម។

៥១. អាទិទ្វិន្នមិយាតយុំ។

៥២. តស្ស ថោ។

៥៣. សិហិស្វដ។

៥៤. មិមានំ វា មិម្ហា ច។

៥៥. ឯសុង។

៥៦. ឦអាទោ ទីឃោ។

៥៧. ហិមិមេស្វស្ស។

៥៨. សកា ណាស្ស ខ ឦអាទោ។

៥៩. ស្សេ វា។

៦០. តេសុ សុតោ ក្ណោក្ណានំ រោង។

៦១. ញាស្ស សនាស្ស នាយោ តិម្ហិ។

៦២. ញាម្ហិ ជំ។

៦៣. ឯយ្យាស្សិយាញា វា។

៦៤. ឦស្សត្យាទីសុ ក្នាលោបោ។

៦៥. ស្សស្ស ហិ កម្មេ។

៦៦. ឯតិស្មា។

៦៧. ហនា ឆ ខា។

៦៨. ហតោ ហ។

៦៩. ទក្ខខហេហិ ហោហីហិ លោបោ។

៧០. កយិរេយ្យស្សេយ្យុមាទីនំ។

៧១. ដា។

៧២. ឯថស្សា។

៧៣. លភា តំត្លនំ ថំថា វា។

៧៤. គុរុបុព្ពា រស្សា រេ-ន្តេ-ន្តិនំ។

៧៥. ឯយ្យេយ្យាសេយ្យន្នំ ដេ។

៧៦. ឱវិករណស្សុ បរច្ឆក្កេ។

៧៧. បុព្ពច្ឆក្កេ វា ក្វចិ។

៧៨. ឯយ្យាមស្សេ មុច។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ ត្យាទិកណ្ឌោ ឆដ្ឋោ។

(៧) សត្តមោ កណ្ឌោ (ណ្វាទិ)

១. ចរ ទរ ករ រហ ជន សន តល សាទ សាធ កសាស ចងា យ វាហិ ណុ។

២. ភរ មរ ចរ តរ អរ គរ ហន តន មន ភម កិត ធន ពំហ កម្ពម្ព ចក្ខ ភិក្ខ សំកិន្ទន្ទ យជ បដាណាស វស បស បំស ពន្ទា ឧ។

៣. ពន្ទា ឩ វធោ ច។

៤. ជម្ពាទយោ។

៥. តបុស វិធ កុរ បុថ មុទា កុ។

៦. សិន្ទាទយោ។

៧. ឥ។

៨. ទធ្យាទយោ។

៩. យុវណ្ណបន្តា កិ។

១០. វប វរ វស រស នភ ហរ ហន បណា ត្លណ។

១១. ភូ គមា ត្លណ។

១២. តន្ទ លក្ខា ត្ល។

១៣. គមា រោ។

(ឥតិ សរបច្ចយា)

១៤. ឥ ភី កា ករារ វក សក វាហិ កោ។

១៥. ឩកាទកោ។

១៦. ភីត្វា នកោ។

១៧. សិង្ឃា អាណិ កាដកា។

១៨. ករាទិត្វកោ។

១៩. ពល បតេ ហ្យកោ។

២០. សាមាកាទយោ។

២១. វិជ្ជា ល គម មុសា កិកោ។

២២. កី កណិកាទយោ។

២៣. ឥ សា កីកោ។

២៤. កម បទា ណុកោ។

២៥. មណ្ឌ សលា ណូកោ។

២៦. លូកាទយោ។

២៧. កសា សកោ។

២៨. ករា តិកោ។

២៩. ឥសា បកន។

៣០. សមា ខោ។

៣១. មុខាទយោ។

៣២. អជ វជ មុទ គទ គមា គក។

៣៣. សិង្គាទយោ។

៣៤. អគា គិ។

៣៥. យាវលា គុ។

៣៦. ផេគ្វាទយោ។

៣៧. ជនា យោ។

៣៨. មេឃាទយោ ។

(ឥតិ កវគ្គបច្ចយា)

៣៩. ចុសរ វរា ចោ។

៤០. មរា ចុល្លចីច។

៤១. កុស បសា ឆិក។

៤២. កសឧសា ឆុក។

៤៣. អស មស វស កុច កចា ឆោ។

៤៤. គុច្ឆាទយោ។

៤៥. អរា ជុ ឧដ ច។

៤៦. វដ្ឍាទយោ។

៤៧. គិធា ឈក។

៤៨. វញ្ឈាទយោ។

៤៩. កម យជា ញោ។

៥០. បុញ្ញំ។

៥១. អរហាញ្ញោ ហាស្យ ហិរ ច។

(ឥតិ ចវគ្គបច្ចយា)

៥២. កិរ តរា កីដោ។

៥៣. សកាទីហ្យដោ។

៥៤. មកុដាវាដ កវាដ កុក្កុដា។

៥៥. កមុស កុស កសា ហោ។

៥៦. កុដ្ឋាទយោ។

៥៧. វរ ករា អណ្ឌោ។

៥៨. មនន្តា ឌោ។

៥៩. កុណ្ឌាទយោ។

៦០. តិជ កស តស ទក្ខា កិណោ ជស្យ ខោ ច។

៦១. រីអាទិតោ ណិ។

៦២. គហាទីហ្យ ណិ។

៦៣. រិរីភាហិ ណុ។

៦៤. ខាណ្វាទយោ។

៦៥. ក្វាទិតោណោ។

៦៦. សុរីហិ ណក។

៦៧. តិណាទយោ។

៦៨. វរណ វរណ បូរណាទយោ។

(ឥតិ ដវគ្គបច្ចយា)

៦៩. បាវសា អតិ។

៧០. ធាហិសិ តន ជន ជរ គម សចា តុ។

៧១. អវិស្សុជ ចេ។

៧២. បិត្វាទយោ។

៧៣. ជនករា រតុ។

៧៤. សកា ឧន្តោ។

៧៥. កបា ឱតោ។

៧៦. វសាទីហ្យន្តោ។

៧៧. ហិសីនំ មុក ចេ។

៧៨. ហរ រុហ កុលា ឥតោ។

៧៩. ភរាទីហ្យតោ។

៨០. គិរាទីហ្យា-តក។

៨១. អមាទីហ្យ-ត្តោ។

៨២. វាទីហិ តោ។

៨៣. ឃរាទីហិ តក។

៨៤. នេត្តាទយោ។

៨៥. សមាទីហ្យថោ។

៨៦. ឧបវសា វស្សោជ ចេ។

៨៧. រមា ថក។

៨៨. តិត្ថាទយោ។

៨៩. វស មស កុសា ថុ។

៩០. សក វសា ថិ។

៩១. វីតោ ថិក។

៩២. សារិស្មា រថិ។

៩៣. តា តា ឥថិ។

៩៤. ឥសា ថី។

៩៥. រុទ ខុទ មុទ មទ ឆិទ សូទ សប កមា ទក។

៩៦. កុន្ទាទយោ។

៩៧. ទទា ទុ។

៩៨. ខនាន ទម រមា ធោ។

៩៩. មុទ្ទាទយោ។

១០០. សីតោ ធុក។

១០១. វារ ករ តរ ទរ យមអដ្ឋ មិថសកា កុនោ។

១០២. អជា តនោ។

១០៣. វិបិនាទយោ។

១០៤. កិរា កនោ។

១០៥. ទី ជិ ត មីហិ នក។

១០៦. សិ ធា វី វាហិ នោ។

១០៧. ឩនាទយោ។

១០៨. វិបតា តនោ។

១០៩. រមា តនក។

១១០. សូ ភាហិ នុក។

១១១. ធាស្សេ ច។

១១២. វគ្គា ដារ ធមាសេហ្យនិ។

១១៣. យុតោ និ។

(ឥតិ តវគ្គបច្ចយា)

១១៤. ចមាប បា វបា បោ។

១១៥. យុ ថុ កុនំ ទីឃោ ច។

១១៦. ខិប សុប នី សូ បូហិ បក។

១១៧. សិប្បាទយោ។

១១៨. សាសា អបោ។

១១៩. វិដបាទយោ។

១២០. គុបា ឆោ។

១២១. គរ សរាទីហិ ពោ។

១២២. និម្ពាទយោ។

១២៣. ទរា ពិ។

១២៤. ករ សរ សល កល វល្ល វសា អភោ។

១២៥. គទា រភោ។

១២៦. ឧសរា សា កតោ។

១២៧. ឥតោ ភក។

១២៨. គរាវា ភោ។

១២៩. សោណ្ណាទយោ។

១៣០. ឧស កុស បទ សុខា កុមោ។

១៣១. វដុមាទយោ។

១៣២. គុធា ឧមោ។

១៣៣. បប ចរា អមិមា។

១៣៤. ហិ ធូហិ មក។

១៣៥. តីតោ វិសនោ ច។

១៣៦. ខី សុ រី យា គា ហិ សា លូ ខុ ហុ មរ ធរ ករ ឃរ ជមា ម សាមា មោ។

១៣៧. អស្មាទយោ។

១៣៨. នីតោ មិ។

១៣៩. ឧមិ ភូមិ និមិ រស្មិ។

(ឥតិ បវគ្គបច្ចយា)

១៤០. មា ឆាហិ យោ។

១៤១. ជនិស្ស ជា ច។

១៤២. ហទយាទយោ។

១៤៣. ខី សិ សិនី សី សុ វី កុ សូ ហិ រក។

១៤៤. ហិចិ ទុ មិនំ ទីយោ ច។

១៤៥. ធាតា នមី ច។

១៤៦. ភទ្រាទយោ ។

១៤៧. មន្ទង្គ សសា ស ម ជ ចតា ឧរោ។

១៤៨. វិធុរាទយោ។

១៤៩. តិមរុហរុធពធមទមន្ទវជា ជរុចកសា កិរោ។

១៥០. ចិរាទយោ។

១៥១. ទទគវេហិ ទុរ ភរា។

១៥២. ចរ ទរ ជរ គរ មរេហិតេ។

១៥៣. បីតោ ក្វរោ។

១៥៤. ចីវរាទយោ។

១៥៥. កុតោ ក្ររោ។

១៥៦. វសាសា ឆរោ។

១៥៧. មសា ឆេរោ ច។

១៥៨. ធូវាតោ សរោ។

១៥៩. ភមាទីហ្យរោ។

១៦០. វទិស្ស ពទ ច។

១៦១. វទជនានំ បង ច។

១៦២. បចិស្សិបង ច។

១៦៣. វកា អរណ។

១៦៤. សិក្យង្គាគ មជ្ជកលា លា អារោ។

១៦៥. កមិស្ស ស្សុ ច។

១៦៦. ភិង្គា (ង្គា) រាទយោ។

១៦៧.ករា មារោ។

១៦៨. បុស សរេហិ ខរោ។

១៦៩. សរ វស កលា កីរោ វស្យុដ ច។

១៧០. គព្ភីរាទយោ។

១៧១. ខជ្ជ វល្ល មសា ឩរោ។

១៧២. កប្បូរាទយោ។

១៧៣. កប ចកា ឱរោ។

១៧៤. មោរាទយោ។

១៧៥. កុតោ ឯរក។

១៧៦. ភូសូហិ រិក។

១៧៧. មីកសីនីហិ រុ។

១៧៨. សិនា ឯរុ។

១៧៩. ភីរុហិ រុក។

១៨០. តមា ពូលោ។

១៨១. សិតោ លកវាលា។

១៨២. មង្គ កម សម្ព សព សក វស វិស កេវ កល បល្ល កប បជ កុណ្ឌ មណ្ឌា អលោ។

១៨៣. មុសា កលោ។

១៨៤. ថលាទយោ។

១៨៥. កុលា កាលោ ច។

១៨៦. មុឡាលាទយោ។

១៨៧. ចណ្ឌ បតា ណាលោ។

១៨៨. មាទិតោ លោ។

១៨៩. អន សន កល កុក សប មហា តលោ។

១៩០. កុដា កិលោ។

១៩១. សិថិលាទយោ។

១៩២. ចជ កណ្ឌ វដ្ដ បុថា កុលោ។

១៩៣. តុមុលាទយោ។

១៩៤. កល្ល កប តក្ក បងា ឱលោ។

១៩៥. អង្កា ឧលោ លិ។

១៩៦. អញ្ញា លិ។

១៩៧. ឆទា លិ។

១៩៨. អល្យាទយោ។

១៩៩. បិលាទី ហ្យ រោ។

២០០. សាឡវាទយោ។

២០១. សរា អារោ។

២០២. អល មល ពិលា ណុរោ។

២០៣. គាត្វីរោ។

២០៤. សុគោ ក្វ ក្វា។

២០៥. វិទ្វា។

២០៦. ថុគោ រេ រោ។

២០៧. សមា រិរោ។

២០៨. ឆទា វរិ។

២០៩. បូរ តិមា កិសោ រស្សោ ច។

២១០. ករា ត្លសោ។

២១១. សិរីសាទយោ។

២១២. ករា វិត្ថិ សោ។

២១៣. សសាស វស វិស ហន វន មនាន កមា សោ។

២១៤. អាមិ ថុ កុសីគោ សក។

២១៥. ផស្សាទយោ។

២១៦. សុគោ ណិសក។

២១៧. វេ គា ត យុ បនា ល កល ចមា អសោ។

២១៨. វយ ទិវ ករ ករេ ហ្យ សណសកបាស កសា។

២១៩. សស មស ទំសា សា សុ។

២២០. វិទា ទសុក។

២២១. សសា វិហោ។

២២២. ជីវាមា ហោ វមា ច។

២២៣. គណ្ហាទយោ។

២២៤. បណុស្សហា ហិហិ ណោលង ច។

២២៥. ខិ មិ បិ ចុ មា វា កាហិ ឡោ ឧស្ស វា ទិយោ ច។

២២៦. គុតោ ឡក ច។

២២៧. បង្គុឡាទយោ។

២២៨. បាតោ ឡិ។

២២៩. វិតោ ឡុ។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ ណ្វាទិកណ្ឌោ សត្តមោ។

។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

មោគ្គល្លានព្យាករណំ

១. បឋមោ សញ្ញាទិកណ្ឌោ

សិទ្ធមិទ្ធគុណំ សាធុ, នមស្សិត្វា តថាគតំ;
សធម្មសង្ឃំ ភាសិស្សំ, មាគធំ សទ្ទលក្ខណំ។

១. អអាទយោ តិតាលីស វណ្ណា។

អការាទយោ និគ្គហីតន្តា តេចត្តាលីស-ក្ខរា វណ្ណា នាម ហោន្តិ។ អ អា ឥ ឦ ឧ ឩ ឯ ឯ ឱ ឱ, ក ខ គ ឃ ង ច ឆ ជ ឈ ញ, ដ ឋ ឌ ឍ ណ, ត ថ ទ ធ ន, ប ផ ព ភ ម, យ រ ល វ ស ហ ឡ អំ។ តេន ក្វត្ថោ? "ឯ ឱ ន ម វណ្ណេ" ១. ៣៧។ តិតាលីសាតិ វចនំ កត្ថចិ វណ្ណលោបំ ញាបេតិ។ តេន 'បដិសង្ខា យោនិសោ'តិអាទិ សិទ្ធំ។

២. ទសាទោ សរា។

តត្ថាទិម្ហិ ទស វណ្ណា សរា នាម ហោន្តិ។ តេន ក្វត្ថោ? "សរោ លោបោ សរេ" ១, ២៦ ឥច្ចាទិ។

៣. ទ្វេទ្វេ សវណ្ណា។ តេសុ ទ្វេទ្វេ សរា សវណ្ណា នាម ហោន្តិ។ តេន ក្វត្ថោ? "វណ្ណបរេន សវណ្ណោបិ" ១, ២៤។

៤. បុព្ពោ រស្សោ។

តេសុ ទ្វីសុ យោ យោ បុព្ពោ, សោ សោ រស្សសញ្ញោ ហោតិ។ តេសុ ឯ.ឱ.សំយោគតោ បុព្ពាវ ទិស្សន្តិ។ តេន ក្វត្ថោ? "រស្សោ វា" ២,៦២ ឥច្ចាទិ។

៥. បរោ ទីឃោ។

តេ ស្វេវ ទ្វីសុយោ យោ បរោ, សោ សោ ទីឃសញ្ញោ ហោតិ។ តេន ក្វត្ថោ? "យោ លោ បនិសុ ទីឃោ" ២,៨៨ ឥច្ចាទិ។

៦. កាទយោ ព្យញ្ជនា។

កការាទយោ វណ្ណា និគ្គហីតបរិយន្តា ព្យញ្ជនសញ្ញាហោន្តិ។ តេន ក្វត្ថោ? "ព្យញ្ជនេ ទីឃរស្សា" ១,៣៣ ឥច្ចាទិ។

៧. បញ្ច បញ្ចកា វគ្គា។

កាទយោ បញ្ច បញ្ចកា វគ្គ, នាម ហោន្តិ។ តេន ក្វត្ថោ? "វគ្គេ វគ្គន្តោ" ១,៤១ ឥច្ចាទិ។

៨. ពិន្ទុ និគ្គហីតំ។

យ្វាយំ វណ្ណោ ពិន្ទុមត្តោ, សោ និគ្គហីតសញ្ញោ ហោតិ។ តេន ក្វត្ថោ? "និគ្គហីតំ" ១,៣៨ ឥចាទិ។ គរុសញ្ញាករណំ អន្វត្ថសញ្ញត្ថំ។

៩. ឥយុវណ្ណា ឈលា នាមស្សន្តេ។

នាមំ បាដិបទិកំ, តស្សអន្តេ វត្តមានា ឥវណ្ណវណ្ណា ឈលសញ្ញា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ តេន ក្វត្ថោ? "ឈលា វា" ២,១១១ ឥច្ចាទិ។

១០. បិត្ថិយំ។

ឥត្ថិយំ វត្តមានស្ស នាមស្ស-ន្តេ វត្តមានា ឥវណ្ណវណ្ណា បសញ្ញា ហោន្តិ។ តេន ក្វត្ថោ? យេ បស្សិវណ្ណស្ស" ២,១១៦ ឥច្ចាទិ។

១១. យា។

ឥត្ថិយំ វត្តមានស្ស នាមស្ស-ន្តេ វត្តមានោ អាការោ យសញ្ញោ ហោតិ។ តេន ក្វត្ថោ? “យព្រហ្មាទិតេ” ២,៦០ ឥច្ចាទិ។

១២. គោ ស្យាលបនេ។

អាលបនេ សិ គសញ្ញោ ហោតិ។

តេន ក្វត្ថោ? “គេវា” ២,៦៥ ឥច្ចាទិ។

(សញ្ញា)

១៣. វិធិព្វិសេសនន្តស្ស។

យំ វិសេសនំ, តទន្តស្ស វិធិ ញាតព្ពោ “អតោ យោនំ ដាដេ” ២,៤១ នរានរេ។

១៤. សត្តមិយំ បុព្ពស្ស។

សត្តមីនិទ្ទេសេ បុព្ពស្សេវ ការិយំ ញាតព្ពំ “សរោ លោបោ សរេ” ១,២៦ វេឡគ្គំ។ ‘តមហ’ន្តីធ កស្មា ន ហោតិ?, សរេតោបសិលេសិកាធារោ តត្ថេតាវ វុច្ចតេ ‘បុព្ពស្សេវ ហោតិ ន បរស្សា’តិ។

១៥. បញ្ចមិយំ បរស្ស។

បញ្ចមីនិទ្ទេសេ បរស្ស ការិយំ ញាតព្ពំ “អតោយោនំ ដាដេ” ២,៤១ នរានរេ។ ឥធ ន ហោតំ ‘ជន្តុហោ អនត្ថា’។ ឥធ កស្មា ន ហោតិ? ឱសខ្យោ, អនន្តរេ កតត្ថតាយ ន ព្យវហិតស្ស ការិយំ។

១៦. អាទិស្ស។

បរស្ស ស្សិស្សមានំ ការិយមាទិវណ្ណស្ស ញាតព្ពំ “រ សង្ខ្យាតោ វា” ៣,១០៣ តេរស។

១៧. ឆដ្ឋិយន្តស្ស។

ឆដ្ឋីនិទ្ទិដ្ឋស្ស យំ ការិយំ, តទន្តស្ស វណ្ណស្ស វិញ្ញេយ្យំ “រាជស្សិ នាម្ហិ” ២,២៣ រាជិនា។

១៨. ង្ខានុពន្ធោ។

ងការោ អនុពន្ធោ យស្ស, សោ អន្តស្ស ហោតិ “គោស្សា វង” ១,៣២ គវាស្សំ។

១៩. ដានុពន្ធានេកវណ្ណា សព្វស្ស។

ដការោ-នុពន្ធោ យស្ស, សោ-នេកក្ខរោ ចាទេសោ សព្វស្ស ហោតិ “ឥមស្សានិត្ថិយំ ដេ” ២,១២៨ ឯសុ, “នាម្ហ-និមិ” ២,១២៦ អនេន។

២០. ញកានុពន្ធាទ្យន្តា។

ឆដ្ឋីនិទ្ទិដ្ឋស្ស ញានុពន្ធកានុពន្ធា អាទ្យន្តា ហោន្តិ “ព្រូតោ តិស្សីញ” ៦,៣៦ ព្រវីតិ, “ភូស្ស វុក” ៦,១៧ ពភូវ។

២១. មានុពន្ធោ សរានមន្តា បរោ។

មការោ-នុពន្ធោ យស្ស, សោ សរា នមន្តា សរា បរោ ហោតិ “មញ្ច រុធាទីនំ” ៥-១៩ រុន្ធតិ។

២២. វិប្បដិសេធេ។

ទិន្នំ សាវកាសានមេកត្ថប្បសង្គេ បរោ ហោតិ។ យថា ទិន្នំ តិណ្ណំ វាបុរិសានំ សហប្បត្តិយំ បរោ, សោ ច (គច្ឆតិ) ត្វំ ច (គច្ឆសិ, តុម្ហេ) គច្ឆថ។ សោ ច (គច្ឆតិ,) ត្វំ ច (គច្ឆសិ,) អហំ ច (គច្ឆាមិ, មយំ) គច្ឆាម។

២៣. សង្កេតោ-នវយវោ-នុពន្ធោ។

យោ នវយវភូតោសង្កេតោ, សោ-នុពន្ធោតិ ញាតព្ពោ, "លុបិតាទីនមាសិម្ហិ" ២-៥៧ កត្តា។

សង្កេតគ្គហណំ កឹ? បកតិយាទិសមុទាយស្សានុពន្ធតា មា ហោតូតិ, អនវយវោហិ សមុទាយោ... សមុទាយ រូបត្តាយេវ។

អនវយវគ្គហណំ កឹ? "អតេន" ២-១០៨ ជនេន។ ឥមិនាវ លោបស្សាវគតត្តា នានុពន្ធលោបាយ វចនមារទ្ធំ។

២៤. វណ្ណបរេន សវណ្ណោបិ។

វណ្ណសទ្ទោ បរោ យស្មា តេន សវណ្ណោបិ គយ្ហតិ សំច រូបំ "យុវណ្ណានមេឱ លុត្តា" ១-២៩ វាកេរិតំ, សមោនា។

២៥. ន្ត វន្តុមន្ត្វាវន្តុតវន្តុសម្ពន្ធី។

វន្ត្វាទិសម្ពន្ធីយេវន្ត គយ្ហតិ, "ន្តន្តូនំ ន្តោ យោម្ហិ បឋមេ" ២-២១៥ គុណវន្តោ។

វន្ត្វាទិសម្ពន្ធីតិ កឹ? ជន្តុ តន្តុ។

(បរិភាសាយោ។)

២៦. សរោ លោបោ សរេ។

សរេ សរោ លោបនីយោ ហោតិ។ តត្រិ-មេ, សទ្ធិ-ន្ទ្រិយំ, នោហេ-តំ, ភិក្ខុនោ-វាទោ, សមេតា-យស្មា, អភិភា-យតនំ, បុត្តាម-ត្ថិ, អសន្តេ-ត្ថ។

២៧. បរោ ក្វចិ។

សរម្ហា បរោ សរោ ក្វចិ លោបនីយោ ហោតិ។ សោ-បិ, សាវ, យតោ-ទកំ, តតោ-វ។ ក្វចីតិកឹ? សទ្ធិ-ន្ទ្រិយំ, អយមធិការោ អាបរិច្ឆេទាវសានា, តេន នាតិប្បសង្គោ។

២៨. ន ទ្វេវា។

បុព្ពបរសរា ទ្វេបិ វា ក្វចិ ន លុប្បន្តេ, លតា ឥវ, លតេ-វ, លតា-វ។

២៩. យុវណ្ណានមេឱ លុត្តា។

លុត្តា សរា បរេសំ ឥវណ្ណុវណ្ណានំ ឯឱ ហោន្តិ វា យថាក្កមំ។

តស្សេ-ទំ, វាតេ-រិតំ, នោ-បេតិ, វាមោ-រូ, អតេ-វញ្ញេហិ, វោ-ទកំ។ កថំ "បច្ចោរស្មិ"ន្តិ? យោគវិភាគា។ វាត្វេវ? តស្សិទំ។

លុត្តេតិ កឹ? លតា ឥវ។

៣០. យវា សរេ។

សរេ បរេ ឥវណ្ណវណ្ណានំ យការវការា ហោន្តិ វា យថាក្កមំ។ ព្យាកតោ, ឥច្ចស្ស, អជ្ឈិណមុត្តោ, ស្វាគតំ, ស្វាបនលានិលំ, វាត្វេវ? ឥតិ-ស្ស។ ក្វចិត្វេវ? យានី-ធ, សូ-បដ្ឋិតំ។

៣១. ឯឱនំ។

ឯឱនំយវាយោន្តិ វា សរេ យថាក្កមំ។ ត្យជ្ជ តេ-ជ្ជ, ស្វាហំ សោ-ហំ។ ក្វចិត្វេវ? បុត្តាម-ត្ថិ, អសន្តេ-ត្ថ។

៣២. គោស្សា-វង។

សរេ គោស្ស អវង ហោតិ។ គវា-ស្សំ។ ‘យថរឹរ, តថរិវេ’តិ និបាតាវ, ‘ភុសាមិវេ’តិ ឥវសទ្ទោ ឯវត្ថោ។

៣៣. ព្យញ្ជនេ ទីឃរស្សា។

រស្សទីឃានំ ក្វចិ ទីឃរស្សា ហោន្តិ ព្យញ្ជនេ។ តត្រា-យំ, មុនីចរេ, សម្មទេវ, មាលភារី។

៣៤. សរម្ហា ទ្វេ។

សរម្ហា បរស្ស ព្យញ្ជនស្ស ក្វចិ ទ្វេ រូបានិ ហោន្តិ។ បគ្គហោ។ សរម្ហាតិ កឹ? តំ ខណំ។

៣៥. ចតុត្ថទុតិយេស្វេសំ តតិយបឋមា។

ចតុត្ថទុតិយេសុ បរេស្វេសំ ចតុត្ថទុតិយានំ តព្ពគ្គេ តតិយ បឋមា ហោន្តិ។ បច្ចាសត្ឋា, និគ្ឃោសោ, អគ្ឃន្តិ, ពោជ្ឈង្គា, សេតច្ឆត្តំ, ទឌ្ឍោ, និដ្ឋានំ, មហទ្ធនោ, យសត្ថេរោ, អប្ផុដំ, អព្ភុគ្គតោ។ ឯស្វីតិ កឹ? ថេរោ។ ឯសន្តិ កឹ? បត្តោ។

៣៦. វិតិស្សេវេ វា។

ឯវសទ្ទេ បរេ ឥតិស្ស វោ ហោតិ វា។ ឥត្វេវ, ឥច្ចេវ។ ឯវេតិ កឹ? ឥច្ចាហ។

៣៧. ឯឱនម វណ្ណេ។

ឯឱនំ វណ្ណេ ក្វចិ អ ហោតិ វា។ ទិស្វា យាចក មាគតេ, អករម្ហស តេ, ឯស អត្ថោ, ឯស ធម្មោ, អគ្គមក្ខាយតិ, ស្វាគតនំ , ហិយ្យត្តនំ, ករស្សុ។ វាត្វេវ? យាចកេ អាគតេ ឯសោ ធម្មោ។ វណ្ណេតិ កឹ? សោ។

៣៨. និគ្គហីតំ។

និគ្គហីតមាគមោ ហោតិ វា ក្វចិ។ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ចក្ខុឧទបាទិ, បុរិមំ ជាតឹ បុរិមជាតឹ, កត្តព្ពំ កុសលំ ពហុំ។ អវសិរោតិអាទីសុ និច្ចំ... វវត្ថិតវិភាសត្ថា វាធិការស្ស, សាមត្ថិយេនាគមោវ, ស ច រស្ស សរស្សេវ ហោតិ... តស្ស រស្សានុគតត្តា។

៣៩. លោបោ។

និគ្គហីតស្ស លោបោ ហោតិ វា ក្វចិ។ ក្យាហំ កិមហំសារត្តោ សំរត្តោ។ សល្លេ ខោ-គន្តុកាមោ គន្តុមនោតិ, អាទីសុ និច្ចំ។

៤០. បរសរស្ស។

និគ្គហីតម្ហា បរស្ស សរស្ស លោបោ ហោតិ វា ក្វចិ។ ត្វំ-សិ ត្វមសិ។

៤១. វគ្គេ វគ្គន្តោ។

និគ្គហីតស្ស ខោ វគ្គេ វគ្គន្តោ វា ហោតិ បច្ចាសត្យា។ តង្ករោតិ តំ ករោតិ, តញ្ចរតិ តំ ចរតិ, តណ្ឋានំ តំ ឋានំ, តន្ធនំ តំ ធនំ, តម្បាតិ តំ បាតិ។ និច្ចំ បទមជ្ឈេ គន្ត្វា, ក្វចញ្ញត្រាបិ សន្តិដ្ឋតិ។

៤២. យេវហិសុ ញោ។

យ ឯវ ហិ សទ្ទេសុ និគ្គហីតស្ស វា ញោ ហោតិ។ យញ្ញទេវ, តញ្ញេវ, តញ្ហិ, វាត្វេវ? យំ យទេវ។

៤៣. យេ សំស្ស។

សំសទ្ទស្ស យំ និគ្គហីតំ តស្ស វា ញោ ហោតិ យការេ។ សញ្ញមោ សំយមោ។

៤៤. មយទា សរេ។

និគ្គហីតស្ស មយទា ហោន្តិ វា សរេ ក្វចិ។ តមហំ, តយិទំ, តទលំ។ វា ត្វេវ? តំ អហំ។

៤៥. វនតរគា ចាគមា។

ឯតេ មយទា ច អាគមា ហោន្តិ សរេ វា ក្វចិ។ តិវង្គិកំ, ឥតោ នាយតិ, ចិនិត្វា, តស្មាតិហ, និរោជំ, បុថគេវ, ឥធមាហុ, យថយិទំ, អត្តទត្ថំ។ វា ត្វេវ? អត្តត្ថំ។ ‘អតិប្បគោ ខោ តាវា’តិ-បឋមន្តោ បគសទ្ទោវ។

៤៦. ឆា ឡោ។

ឆសទ្ទា បរស្ស សរស្ស ឡការោ អាគមោ ហោតិ វា។ ឆឡង្គំ, ឆឡាយតនំ។ វាត្វេវ? ឆអភិញ្ញា។

៤៧. តទមិនាទីនិ។

តទមិនាទីនិ សាធូនិ ភវន្តិ។ តំ ឥមិនា តទមិនា, សកី អាគាមី សកទាគាមី, ឯកំ ឥធ អហំ ឯកមិទាហំ, សំវិធាយ អវហារោ សំវិទាវហារោ, វារិនោ វាហកោ វលាហកោ, ជីវនស្ស មូតោ ជីមូតោ, ឆវស្ស សយនំ សុសានំ, ឧទ្ធំ ខមស្ស ឧទុក្ខលំ, បិសិតាសោ បិសាចោ, មហិយំ រវតីតិ មយូរោ, ឯវមញ្ញេបិ បយោគតោ-នុគន្តព្ពា, បរេសំ បិសោទរាទិមិវេទំ ទដ្ឋព្ពំ។

៤៨. តវគ្គវរណានំ យេ ចវគ្គពយញា។

តវគ្គវរណានំ ក្វចិ ចវគ្គពយញា ហោន្តិ យថាក្កមំ យការេ។ អបុច្ឆណ្ឌតាយ, តច្ចំ, យជ្ជេវំ, អជ្ឈត្តំ, ថញ្ញំ, ទិព្ពំ, បយ្យោសនា, បោក្ខរញ្ញោ។ ក្វចិត្វេវ? វត្យា

៤៩. វគ្គលសេហិ តេ។

វគ្គលសេហិ បរស្ស យការស្ស ក្វចិ តេ វគ្គលសា ហោន្តិ។

សក្កតេ, បច្ចតេ, អដ្ដតេ, កុប្បតេ, ផល្លតេ, អស្សតេ។ ក្វចិត្វេវ? ក្យាហំ។

៥០. ហស្ស វិបល្លាសោ។

ហស្ស វិបល្លាសោ ហោតិ យការេ។ គុយ្ហំ។

៥១. វេ វា។

ហស្ស វិបល្លាសោ ហោតិ វា វការេ។ ពវ្ហាពាធោ ពហ្វាពាធោ។

៥២. តថានរានំ ដឋណលា

គថនរានំ ដបណលា ហោន្តិ វា។ ទុក្កដំ, អឌ្ឍកថា, គហណំ, បលិឃោ, បលាយតិ។ វាត្វេវ? ទុក្កតំ។ ក្វចិត្វេវ? សុគតោ។

៥៣. សំយោគាទិ លោបោ។

សំយោគស្ស យោ អាទីភូតោ-វយវោ តស្ស វា ក្វចិ លោបោ ហោតិ។ បុប្ផំ-សា ជាយតេ-គិនិ។

៥៤. វិច្ចាភិក្ខញ្ញេសុ ទ្វេ។

វិច្ចាយមាភិក្ខញ្ញេ ច យំ វត្តតេ, តស្ស ទ្វេ រូបានិ ហោន្តិ។ ក្រិយាយ គុណេន ទព្ពេន វា ភិន្នេ អត្ថេ ព្យាបិតុមិច្ឆា វិច្ចា។ រុក្ខំ រុក្ខំ សិញ្ចតិ, គាមោ គាមោ រមណីយោ, គាមេ គាមេ បានីយំ, គេហេ គេហេ ឥស្សរោ, រសំ រសំ ភក្ខយតិ, កិរិយំ កិរិយមារភតេ។

អត្ថិយេវា-នុបុព្ពិយេបិ វិច្ចា មូលេ មូលេ ថូលា, អគ្គេ អគ្គេ សុខុមា, យទិ ហិ ឯត្ថ មូលគ្គភេទោ ន សិយា, អានុបុព្ពិយម្បិ ន ភវេយ្យ។ មាសកំ មាសកំ ឥមម្ហា កហាបណា ភវន្តានំ ទ្វិន្នំ ទេហីតិ មាសកំ មាសកមិច្ចេតស្មា វិច្ចាគម្យតេ, សទ្ទន្តរតោ បន ឥមម្ហា កហាបណាតិ អវធារណំ។ បុព្ពំ បុព្ពំ បុប្ផន្តិ, បឋមំ បឋមំ បច្ចន្តីត្យត្រាបិ វិច្ចាវ។ ឥមេ ឧភោ អឌ្ឍា កតរា កតរា ឯសំ ទ្វិន្នមឌ្ឍតា, សព្វេ ឥមេ អឌ្ឍា កតមា កតមា ឥមេសំ អឌ្ឍតា ឥហាបិ វិច្ចាវ។ អាភិក្ខញ្ញំ បោនោបុញ្ញំ បចតិ បចតិ, បបចតិ បបចតិ, លុនាហិ លុនាហិត្វេវាយំ លុនាតិ, ភុត្វា ភុត្វា គច្ឆតិ, បដបដា ករោតិ, បដបដាយតិ។

៥៥. ស្យាទិលោបោ បុព្ពស្សេកស្ស។

វិច្ចាយមេកស្ស ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស ស្យាទិលោបោ ហោតិ។ ឯកេកស្ស។ កថំ មត្ថកមត្ថកេនាតិ? ‘ស្យាទិលោបោ បុព្ពស្សា’តិ យោគវិភាគា, នាចាតិប្បសង្គោ យោគវិភាគា ឥដ្ឋប្បសិទ្ធីតិ។

៥៦. សព្ពាទីនំ វីតិហារេ។

សព្ពាទីនំ វីតិហារេ ទ្វេ ភវន្តិ បុព្ពស្ស ស្យាទិលោបោ ច។ អញ្ញមញ្ញស្ស ភោជកា, ឥតរីតរស្ស ភោជកា។

៥៧. យាវពោធំ សម្ភមេ។

តុរិតេនាបាយហេតុបទស្សនំ សម្ភមោ, តស្មឹសតិ វត្ថុ យាវន្តេហិ សទ្ទេហិ សោ-ត្ថោ វិញ្ញាយតេ, តាវន្តោ សទ្ទា បយុជ្ជន្តេ។ សប្បោ សប្បោ សប្បោ, ពុជ្ឈស្សុ ពុជ្ឈស្សុ ពុជ្ឈស្សុ, ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ។

៥៨. ពហុលំ។

អយមធិការោ អាសត្ថបរិសមត្តិយា។ តេន នាតិប្បសង្គោ ឥដ្ឋប្បសិទ្ធិ ច។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

បឋមោ កណ្ឌោ។

២. ទុតិយោ កណ្ឌោ (ស្យាទិ)

១. ទ្វេ ទ្វេ-កានេកេសុ នាមស្មា សិ យោ, អំ យោ, នា ហិ, ស នំ, ស្មា ហិ, ស នំ, ស្មឹ សុ។

ឯតេសំ ទ្វេ ទ្វេ ហោន្តិ ឯកានេកត្ថេសុ វត្តមានតោ នាមស្មា។ មុនិ មុនយោ, មុនី មុនយោ, មុនិនា មុនីហិ, មុនិស្ស មុនីនំ, មុនិស្មា មុនីហិ, មុនិស្ស មុនីនំ, មុនិស្មឹ មុនីសុ, ឯវំ កុមារី កុមារិយោ, កញ្ញា កញ្ញាយោតិ។ ឯតានិ សត្ត ទុកានិ សត្ត វិភត្តិយោ វិភាគោ វិភត្តីតិ កត្វា, ឯត្ថ សិអមិតី-ការា-ការា “កិមំ សិសុ” ២,២០០ តិ សំកេតត្ថា។

២. កម្មេ ទុតិយា។

ករីយតិ កត្តុ កិរិយាយា-ភិសម្ពន្ធីយតីតិ កម្មំ, តស្មឹ ទុតិយាវិភត្តិ ហោតិ។ កដំ ករោតិ, ឱទនំ បចតិ, អាទិច្ចំ បស្សតិ។

‘ឱទនោ បច្ចតី’តិ ឱទនសទ្ទតោ កម្មតា នប្បតីយតេ, កិញ្ចរហិ? អាខ្យាតតោ។ ‘កដំ ករោតិ វិបុលំ ទស្សនីយ’ន្តិ អត្ថេវ គុណយុត្តស្ស កម្មតា, ឥច្ឆិតេបិ កម្មត្តាវ ទុតិយា សិទ្ធា គាវុំ បយោ ទោហតិ, គោមន្តំ គាវំ យាចតិ, គាវមវរុន្ធតិ វជំ, មាណវកំ មគ្គំ បុច្ឆតិ, គោមន្តំ គាវំ ភិក្ខតេ, រុក្ខមវចិនាតិ ផលានិ, សិស្សំ ធម្មំ ព្រូតេ, សិស្សំ ធម្មមនុសាសតីតិ។ ឯវំ អនិច្ឆិតេបិ អហឹ លង្ឃយតិ, វិសំ ភក្ខេតិ។ យំនេវិច្ឆិតំ នាបិ អនិច្ឆិតំ, តត្ថាបិ ទុតិយា សិទ្ធា។ គាមំ គច្ឆន្តោ រុក្ខមូលមុបសប្បតិ។

បថវឹ អធិសេស្សតិ, គាមមធិតិដ្ឋតិ, រុក្ខមជ្ឈាសតេតិអធិសីឋាសានំបយោគេ-ធិករណេ កម្មវចនិច្ឆា, វត្តិច្ឆាតោ ហិ ការកានិ ហោន្តិ។ តំ យថា-វលាហកា វិជ្ជោតតេ, វលាហកស្ស វិជ្ជោតតេ, វលាហកោ វិជ្ជោតតេ, វលាហកេ វិជ្ជោតតេ, វលាហកេន វិជ្ជោតតេតិ។ ឯវមភិនិវិសស្ស វា ធម្មមភិនិវិសតេ ធម្មេ វា។

តថា ឧបន្វជ្ឈាវសស្សាភោជន និវុត្តិវចនស្ស គាមមុបវសតិ, គ, មមនុវសតិ, បព្វតមធិវសតិ, ឃរមាវសតិ។ អភោជននិវុត្តិ វចនស្សាតិ កឹ? គាមេ ឧបវសតិ, ភោជននិវុត្តិ ករោតីតិ អត្ថោ។ តប្បានាចារេបិ កម្មត្តាវ ទុតិយា សិយា នទិម្បិវតិ, គាមំ ចរតិ, ឯវំ ‘សចេ មំ អាលបិស្សតី’តិអាទីសុបិ។ វិហិតាវ បតិជយោគេ ទុតិយា – ‘បដិភន្តុ តំ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គា’តិ។ តំ បតិ ពោជ្ឈង្គា ភាសន្តូតិ អត្ថោ, យទាតុ ធាតុនាយុត្តោ បតិ, តទា តេនា-យោគា សម្ពន្ធេ ឆដ្ឋីវ ‘តស្ស នប្បដិភាតី’តិ។ អក្ខេ ទិព្វតិ, អក្ខេហិ ទិព្វតិ, អក្ខេសុ ទិព្វតីតិ កម្មករណាធិករណវចនិច្ឆា។

៣. កាលទ្ធានមច្ចន្តសំយោគេ។

កិរិយា, គុណ, ទព្វេហិ សាកល្លេន កាលទ្ធានំ សម្ពន្ធោ អច្ចន្តសំយោគោ។ តស្មឹ វិញ្ញាយមានេ កាលសទ្ទេហិ អទ្ធអទ្ទេហិ ច ទុតិយា ហោតិ។ មាសមធីតេ, មាសំ កល្យាណិ, មាសំ គុឡធានា, កោសមធីតេ, កោសំ កុដិលា នទី, កោសំ បព្វតោ។ អចន្តសំយោគេតិ កឹ? មាសស្ស ទ្វីហមធីតេ, កោសស្សេកទេសេ បព្វតោ។

បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា, ឯកំ សមយំ ភគវា, ឥមំ រត្តឹ ចត្តារោ មហារាជាតិ ឯវមាទីសុ កាលវាចី ហិ អច្ចន្ត សំយោគត្តាវ ទុតិយា សិទ្ធា។ វិភត្តិវិបល្លាសេនបិ វា ពហុលំវិធានា។

ផលប្បត្តិយំ កិរិយាបរិសមត្ត្យបវគ្គោ, តស្មឹ វិញ្ញាយមានេ កាលទ្ធានំ កិរិយាយាច្ចន្តសំយោគេ តតិយាភិមតា, សាបិ ករណត្តាវ សិទ្ធា ‘មាសេនានុវាកោ-ធីតោ, កោសេនានុវាកោ-ធីតោ’តិ។ អនបវគ្គេតុ អសាធកតមត្តាករណត្តាភាវេ ទុតិយាវ ‘មាសមធីតោ-នុវាកោ, ន ចានេ ន គហិតោ’តិ។

ការកមជ្ឈេ យេ កាលទ្ធានវាចិនោ, តតោ សត្តមីបញ្ចមិយោ អភិមតា ‘អជ្ជ ភុត្វា ទេវទត្តោ ទ្វិហេ ភុញ្ជិស្សតិ, ទ្វីហា ភុញ្ជិស្សតិ, អត្រដ្ឋោ-យមិស្សាសោ កោសេ លក្ខំ វិជ្ឈតិ, កោសា លក្ខំ វិជ្ឈតី’តិ, តាបីហ សកសកការកវចនិច្ឆាយេវ សិទ្ធា។

៤. គតិ ពោធាហារ សទ្ទត្ថាកម្មក ភជ្ជាទីនំ បយោជ្ជេ។

គមនត្ថានំ ពោធត្ថានំ អាហារត្ថានំ សទ្ទត្ថានមកម្មកានំ ភជ្ជាទីនញ្ច បយោជ្ជេ កត្តរិ ទុតិយា ហោតិ។ សាមត្ថិយា ច បយោជកព្យាបារេន កម្មតាវស្ស ហោតីតិ បតីយតេ។ គមយតិ មាណវកំ គាមំ, យាបយតិ មាណវកំ គាមំ, ពោធយតិ មាណវកំ ធម្មំ, វេទយតិ មាណវកំ ធម្មំ, ភោជយតិ មាណ-វកំ មោទកំ, អាសយតិ មាណវកំ មោទកំ, អជ្ឈាបយតិ មាណវកំ វេទំ, បាឋយតិ មាណវកំ វេទំ, អាសយតិ ទេវទត្តំ, សាយយតិ ទេវទត្តំ, អញ្ញំ ភជ្ជាបេតិ, អញ្ញំ កោដ្ដាបេតិ, អញ្ញំ សន្ថរាបេតិ។ ឯតេសមេវាតិ កឹ? បាចេតិ ឱទនំ ទេវទត្តេន យញ្ញទត្តោ។ បយោជ្ជេតិ កឹ? គច្ឆតិ ទេវទត្តោ។ យទា ចរហិ គមយតិ ទេវទត្តំ យញ្ញទត្តោ, តមបរោ បយោជេតិ, តទា គមយតិ ទេវទត្តំ យញ្ញទត្តេនេតិ ភវិតព្ពំ ... គមយតិស្ស-គមនត្ថត្តា។

៥. ហរាទីនំ វា។

ហរាទីនំ បយោជ្ជេ កត្តរិ ទុតិយា ហោតិ វា។ ហារេតិ ភារំ ទេវទត្តំ ទេវទត្តេនេតិ វា, អជ្ឈោហារេតិ សត្តុំ ទេវទត្តំ ទេវទត្តេនេតិ វា, ការេតិ កដំ ទេវទត្តំ ទេវទត្តេនេតិ វា ទស្សយតេ ជនំ រាជំ ជនេនេតិ វា, អភិវាទយតេ គុរុំ ទេវទត្តំ ទេវទត្តេនេតិ វា។

៦. ន ខាទាទីនំ។

ខាទាទីនំ បយោជ្ជេ កត្តរិ ទុតិយា ន ហោតិ។ ខាទយតិ ទេវទត្តេន, អាទយតិ ទេវទត្តេន, អវ្ហាបយតិ ទេវទត្តេន, សទ្ទាយយតិ ទេវទត្តេន, កន្ទយតិ ទេវទត្តេន, នាយយតិ ទេវទត្តេន។

(១) វហិស្សានិយន្តុកេ។ វាហយតិ ភារំ ទេវទត្តេន អនិយន្តុកេតិ កឹ? វាហ-យតិ ភារំ ពលីពទ្ទេ។

(២) ភក្ខិស្សាហឹ សាយំ។ ភក្ខយតិ មោទកេ ទេវទត្តេន។ អហឹសាយន្តិ កឹ? ភក្ខយតិ ពលីពទ្ទេ សស្សំ។

៧. ឈាទីហិ យុត្តា។

ធិអាទីហិ យុត្តតោ ទុតិយា ហោតិ។ ធិរត្ថុ មំ បូតិកាយំ, អន្តរា ច រាជគហំ អន្តរា ច នាលន្ទំ, សមាធាន មន្តរេន, មុចលិន្ទមភិតោ សរមិច្ចាទិ, ឆដ្ឋិយាបវាទោ-យំ។

៨. លក្ខណិត្ថម្ភូតវិច្ឆាស្វភិនា។

លក្ខណាទីស្វត្ថេស្វភិនា យុត្តម្ហា ទុតិយា មហាតិ។ រុក្ខមភិ វិជ្ជោតតេ វិជ្ជុ, សាធុ ទេវទត្តោ មាតរមភិ, រុក្ខំ រុក្ខមភិតិដ្ឋតិ។

៩. បតិបរីហិ ភាគេ ច។

បតិបរីហិ យុត្តម្ហា លក្ខណាទីសុ ភាគេ ចត្ថេ ទុតិយា ហោតិ។ រុក្ខំ បតិ វិជ្ជោតតេ វិជ្ជុ, សាធុ ទេវទត្តោ មាតរំ បតិ, រុក្ខំ រុក្ខំ បតិ តិដ្ឋតិ, យទេត្ថ មំ បតិ សិយា។ រុក្ខំ បរិ វិជ្ជោតតេ វិជ្ជុ, សាធុ ទេវទត្តោ មាតរំ បរិ, រុក្ខំ រុក្ខំ បរិ តិដ្ឋតិ, យទេត្ថ មំ បរិ សិយា។

១០. អនុនា។

លក្ខណាទីស្វត្ថេស្វនុនា យុត្តម្ហា ទុតិយា ហោតិ។ រុក្ខមនុ វិជ្ជោតតេ វិជ្ជុ, សច្ចកិរិយមនុ វុដ្ឋិ បាវស្សិ, ហេតុ ច លក្ខណំ ភវតិ, សាធុ ទេវទត្តោ មាតរមនុ, រុក្ខំ រុក្ខមនុ តិដ្ឋតិ, យទេត្ថ មំ អនុ សិយា។

១១. សហត្ថេ។

សហត្ថេ-នុនា យុត្តម្ហា ទុតិយា ហោតិ។ បព្ពតមនុ សេនា តិដ្ឋតិ។

១២. ហីនេ។

ហីនត្ថេ-នុនា យុត្តម្ហា ទុតិយា ហោតិ។ អនុ សារិបុត្តំ បញ្ញវន្តោ។

១៣. ឧបេន។

ហីនត្ថេ ឧបេន យុត្តម្ហា ទុតិយា ហោតិ។ ឧប សារិបុត្តំ បញ្ញវន្តោ។

១៤. សត្តម្យាធិក្យេ។

អាធិក្យត្ថេ ឧបេន យុត្តម្ហា សត្តមី ហោតិ។ ឧប ខារិយំ ទោណោ។

១៥. សាមិត្តេ-ធិនា។

សាមិភាវត្ថេ-ធិនា យុត្តម្ហា សត្តមី ហោតិ។ អធិ ព្រហ្មទត្តេ បញ្ចាលា, អធិ បញ្ចាលេសុ ព្រហ្មទត្តោ។

១៦. កត្តុករណេសុ តតិយា។

កត្តរិ ករណេ ច ការកេ តតិយា ហោតិ។ បុរិសេន កតំ, អសិនា ឆិន្ទតិ។ បកតិយា-ភិរូបោ, គោត្តេន គោតមោ, សុមេធោ នាម នាមេន, ជាតិយា សត្តវស្សិកោតិ ភូធាតុស្ស សម្ភវា ករណេ ឯវ តតិយា។ ឯវំ សមេន ធាវតិ វិសមេន ធាវតិ, ទ្វិទោណេន ធញ្ញំ កិណាតិ, បញ្ចកេន បសវោ កិណាតីតិ។

១៧. សហត្ថេន។

សហត្ថេន យោគេ តតិយា សិយា។ បុត្តេន សហ គតោ, បុត្តេន សទ្ធឹ អាគតោ, តតិយាបិ ឆដ្ឋីវ អប្បធានេ ឯវ ភវតិ។

១៨. លក្ខណេ។

លក្ខណេ វត្តមានតោ តតិយា សិយា។ តិទណ្ឌកេន បរិព្ពាជកមទ្ទក្ខិ, អក្ខិនា កាណោ, តេន ហិ អង្គេន អង្គិនោ វិការោ លក្ខីយតេ។

១៩. ហេតុម្ហិ។

តក្កិរិយា យោគ្គេ តតិយា សិយា។ អន្នេន វសតិ, វិជ្ជាយ យសោ។

២០. បញ្ចមីណេ វា។

ឥណេ ហេតុម្ហិ បញ្ចមី ហោតិ វា។ សតស្មា ពទ្ធោ, សតេន វា។

២១. គុណេ។

បរង្គភូតេ ហេតុម្ហិ បញ្ចមី ហោតិ វា។ ជឡត្តា ពទ្ធោ ជឡត្តេន វា, បញ្ញាយ មុត្តោ, ហុត្វា អភាវតោអនិច្ចា, សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ។

២២. ឆដ្ឋី ហេត្វត្ថេហិ។

ហេត្វត្ថវាចីហិ យោគេ ហេតុម្ហិ ឆដ្ឋី សិយា។ ឧទរស្ស ហេតុ, ឧទរស្ស ការណា។

២៣. សព្ពាទិតោ សព្ពា។

ហេត្វត្ថេហិ យោគេ សព្ពាទីហិ សព្ពា វិភត្តិយោ ហោន្តិ។ កោ ហេតុ, កំ ហេតុំ, កេន ហេតុនា, កស្ស ហេតុស្ស, កស្មា ហេតុស្មា, កស្ស ហេតុស្ស, កស្មឹ ហេតុស្មឹ, កឹ ការណំ, កេន ការណេន, កឹ និមិត្តំ, កេន និមិត្តេន, កឹ បយោជនំ, កេន បយោជនេន ឥច្ចេវមាទិ។ ហេត្វត្ថេហីត្វេវ? កេន កតំ។

២៤. ចតុត្ថី សម្បទានេ។

យស្ស សម្មា បទីយតេ តស្មឹ ចតុត្ថី សិយា។ សង្ឃស្ស ទទាតិ។ អាធារវិវក្ខាយំ សត្តមីបិ សិយា សង្ឃេ ទេហិ។

២៥. តាទត្ថ្យេ។

តស្សេ-ទំ តទត្ថំ, តទត្ថភាវេ ជោតនីយេ នាមស្មា ចតុត្ថី សិយា។ សីតស្ស បដិឃាតាយ, អត្ថាយ ហិតាយ (សុខាយ) ទេវមនុស្សានំ, នាលំ ទារភរណាយ, យូបាយ ទារុ, បាកាយ វជតីត្វេវមាទិ។

កស្ស សាទំ ន រុច្ចតិ, មា-យស្មន្តានម្បិ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថ, ខមតិ សង្ឃស្ស, ភត្តមស្ស នច្ឆាទេសីតិ ឆដ្ឋី សម្ពន្ធវចនិច្ឆាយំ, ន ចេវំ វិរោធោ សិយា សទិសរូបត្តា, ឯវំវិធេសុ ច សម្ពន្ធស្ស សទ្ទិកានុមតត្តា , កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ អត្ថមត្តេ បឋមា។

ឯវមញ្ញាបិ វិធេញយ្យា, បរតោបិ យថាគមំ។

រញ្ញោ សតំ ធារេតិ, រញ្ញោ ឆត្តំ ធារេតីតិ សម្ពន្ធេ ឆដ្ឋី, ឯវំ រញ្ញោ សិលាឃតេ, រញ្ញោ ហនុតេ, រញ្ញោ ឧបតិដ្ឋតេ, រញ្ញោ សបតេ, ទេវាបិ តស្ស បិហយន្តិ តាទិនោ, តស្ស កុជ្ឈ មហាវីរ, យទិហំ តស្ស បកុប្បេយ្យំ, ទុហយតិ ទិសានំ មេឃោ, យោ មិត្តានំ ន ទូភតិ, យោ អប្បទុដ្ឋស្ស នរស្ស ទុស្សតិ, ក្យាហំ អយ្យានំ អបរជ្ឈាមិ, តស្សយន្តិ សមណានំ តិត្ថិយា, ធម្មេន នយមានានំ កា ឧសូយា រញ្ញោ ភាគ្យមារជ្ឈតិ, រញ្ញោ ភាគ្យមិក្ខតេ, តេន យាចិតោ អយាចិតោ វា តស្ស គាវោ បដិសុណាតិ, គាវោ អាសុណាតិ, ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ, ហោតុ បតិគិណាតិ, ហោតុនុគិណាតិ, អារោចយាមិ វោ បតិវេទយាមិ វោ, ធម្មំ តេ ទេសេស្សាមិ, យថា នោ ភគវា ព្យាករេយ្យ, អលំ តេ ឥធ វាសេន, កឹ តេ ជដាហិ ទុម្មេធ, អរហតិ មល្លោ មល្លស្សាតិ។

ជីវិតំ តិណាយបិ ន មញ្ញមានោតិ តាទត្ថ្យ ចតុត្ថី, តិណេន យោ អត្ថោ តទត្ថាយបីតិ អត្ថោ, "យោ ច សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច, តិណា ភិយ្យោ ន មញ្ញតិ" តិណមិវ ជីវិតំ មញ្ញមានោតិ សវិសយាវ វិភត្តិយោ។ សគ្គាយ គច្ឆតីតិ តាទត្ថ្យេ ចតុត្ថី, យោ ហិ សគ្គំ គច្ឆតិ តទត្ថំ តស្ស គមនន្តិ, កម្មវចនិច្ឆាយន្តុ ទុតិយាវ សគ្គំ គច្ឆតីតិ។

អាយុ ភោតោ ហោតុ, ចិរំ ជីវិតំ, ភទ្ទំ កល្យាណំ អត្ថំ បយោជនំ, កុសលំ អនាមយំ, ហិតំ បត្ថំ សុខំ សាតំ ភោតោ ហោតុ, សាធុ សម្មុតិ មេតស្ស, បុត្តស្សាវិករេយ្យ គុយ្ហមត្ថំ, តស្ស មេ សក្កោ បាតុរហោសិ, តស្ស បហិណេយ្យ, ភិក្ខូនំ ទុតំ បាហេសិ, កប្បតិ សមណានំ អាយោគោ, ឯកស្ស ទ្វិន្នំ តិណ្ណំ វា បហោតិ, ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ, អញ្ជលឹ តេ បគ្គណ្ហាមិ, តស្ស ផាសុ, លោកស្សត្ថោ, នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ, សោត្ថិ តស្ស, អលំ មល្លោ មល្លស្ស, សមត្ថោ មល្លោ មល្លស្ស, តស្ស ហិតំ, តស្ស សុខំ, ស្វាគតំ តេ មហារាជាតិ សព្ពត្ថ ឆដ្ឋី សម្ពន្ធេ, ឯវំវិធមញ្ញម្បេវ វិញ្ញេយ្យំ យថាគមំ។

២៦. បញ្ចម្យវធិស្មា។

បទត្ថាវធិស្មា បញ្ចមីវិភត្តិ ហោតិ។ គាមស្មា អាគច្ឆតុ, ឯវំ ចោរស្មា ភាយតិ, ចោរស្មា ឧត្តសតិ, ឱរស្មា តាយតិ, ចោរស្មា រក្ខតីតិ, សចេ ភាយថ ទុក្ខស្ស, បមាទេ ភយទស្សិវា, តសន្តិ ទណ្ឌស្សាតិ ឆដ្ឋី សត្តមិយោបិ ហោន្តេវ សម្ពន្ធាធារវចនិច្ឆាយំ។

អជ្ឈេនា បរាជេតិ, បដិបក្ខេ បរាជេតីតិ សវិសយាវ វិភត្តិយោ។ សចេ កេវដ្ដស្ស បរជ្ជិស្សាមីតិ ឆដ្ឋីបិ ហោតិ សម្ពន្ធវចនិច្ឆាយំ។ យវេហិ គាវោ វារេតិ, បាបា ចិត្តំ និវារយេ, កាកេ រក្ខតិ តណ្ឌុលាតិ សវិសយេវ បញ្ចមី។ ចិត្តំ រក្ខេថ មេធាវីតិ ទុតិយាវ ទិស្សតិ កម្មត្តេ។ ឧបជ្ឈាយា អន្តរធាយតិ , ឧបជ្ឈាយា អធិតេ, កាមតោ ជាយតេ សោកោតិ សវិសយេ បញ្ចមី។

តត្តេវ-ន្តរធាយិ សុ, នដស្ស សុណោតិ, បទុមំ តត្ថ ជាយេថាតិ សត្តមីឆដ្ឋិយោបិ ហោន្តេវ សវិសយេ។ ហិមវន្តា បភវតិ គង្គា, បាណាតិបាតា វិរមស្សុ ខិប្បំ, អញ្ញោ ទេវទត្តា, ភិន្នោ ទេវទត្តាតិ សវិសយេវ បញ្ចមី។ ឯវំ អារាសោ អាសវក្ខយា, ឥតរោ ទេវទត្តា, ឧទ្ធំ បាទតលា អធោ កេសមត្ថកា, បុព្ពោ គាមា, បុព្ពេវ សម្ពោធា, តតោ បរំ, តតោ អបរេន សមយេន, តតុត្តរិន្តិ។ សម្ពន្ធវចនិច្ឆាយំ ឆដ្ឋីបិ បុរតោ គាមស្ស, ទក្ខិណតោ គាមស្ស, ឧបរិ បព្ពតស្ស, ហេដ្ឋា បាសាទស្សាតិ។ បាសាទមារុយ្ហ បេក្ខតិ បាសាទា បេក្ខតិ, អាសនេ ឧបវិសិត្វា បេក្ខតិ អាសនា បេក្ខតីតិ អវធិវចនិច្ឆាយំ បញ្ចមី។

បុច្ឆានាខ្យានេសុ កុតោ ភវំ? បាតដលិបុត្តស្មាតិ។ តថា ទេសកាលមានេបិ បាដលិបុត្តស្មា រាជគហំ សត្ត យោជនានិ, សត្តសុ យោជនេសូតិ វា។ ឯវំ តតោ តិណ្ណំ មាសាន-មច្ចយេនាតិ, កិច្ចាលទ្ធន្តិ គុណេ បញ្ចមី។ កិច្ឆេន មេ អធិគតន្តិ ហេតុម្ហិករណេ វា តតិយា។ ឯវំ ថោកា មុត្តោ, ថោកេន មុត្តោតិ។ ថោកំ ចលតីតិ កិរិយាវិសេសនេ កម្មនិ ទុតិយា។

ទូរន្តិ កត្ថយោគេបិ សវិសយេវ បញ្ចមីឆដ្ឋិយោ សិយុំ, ទូរំ គាមស្មា, អន្តិកំ គាមស្មា, ទូរំ គាមស្ស, អន្តិកំ គាមស្សាតិ, ទូរន្តិ កត្ថេហិ តុ សព្ពាវ សវិសយេ សិយុំ ពាធកាភាវា ទូរោ គាមោ, អន្តិកោ គាមោត្វេវមាទិ។

កេចិ បនាហុ ‘អសត្តវចនហេតេហិ បាដិបទិកត្ថេ ទុតិយាតតិយាបញ្ចមីសត្តមិយោ, សត្តវចនេហិ តុ សព្ពាវ សវិសយេ’តិ, តេ បនញ្ញេហេវ បដិក្ខិត្តា។ ទូរំ មគ្គោ, អន្តិកំ មគ្គោតិ កិរិយាវិសេសនំ… ភូធាតុស្ស គម្មមានត្តា។ វិសុទ្ធោ លោភនីយេហិ ធម្មេហិ, បរិមុត្តោ សោ ទុក្ខស្មា វិវិច្ចេវ កាមេហិ, គម្ភីរតោ ច បុថុលតោ ច យោជនំ, អាយាមេន យោជនំ, តតោ បភុតិ, យតោ សរាមិ អត្តានន្តិ សវិសយេវ វិភត្តិយោ។

២៧. អបបរីហិ វជ្ជនេ។

វជ្ជនេ វត្តមានេហិ អបបរីហិ យោគេ បញ្ចមី ហោតិ។ អប សាលាយ អាយន្តិ វាណិជា, បរិ សាលាយ អាយន្តិ វាណិជា, សាលំ វជ្ជេត្វាតិ អត្ថោ។ វជ្ជនេតិ កឹ? រុក្ខំ បរិវិជ្ជោតតេ វិជ្ជុ។ អាបាដលិបុត្តស្មា វស្សិ ទេវោតិ មរិយាទា-ភិវិធីសុវធិ វិសយេវ បញ្ចមី, វិនា បាដលិបុត្តេន សហ វេតិ វិសេសោ, ឯវំ យាវ បាដលិបុត្តស្មា វស្សិ ទេវោតិ។

២៨. បដិនិធិបដិទានេសុ បតិនា។

បដិនិធិម្ហិ បដិទានេ ច វត្តមានេន បតិនា យោគេ នាមស្មា បញ្ចមី វិភត្តិ ហោតិ។ ពុទ្ធស្មា បតិ សារិបុត្តោ, ឃតមស្ស តេលស្មា បតិ ទទាតិ, បដិនិធិបដិទានេសូតិ កឹ? រុក្ខំ បតិ វិជ្ជោតតេ។

២៩. រិតេ ទុតិយា ច។

រិតេសទ្ទេន យោគេ នាមស្មា ទុតិយា ហោតិ បញ្ចមី ច។ រិតេ សទ្ធម្មំ, រិតេ សទ្ធម្មា។

៣០. វិនា-ញ្ញត្រ តតិយា ច។

វិនា-ញ្ញត្រសទ្ទេហិ យោគេ នាមស្មា តតិយា ច ហោតិ ទុតិយា បញ្ចមិយោ ច។ វិនា វាតេន, វិនា វាតំ, វិនា វាតស្មា, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន, អញ្ញត្រ ធម្មំ, អញ្ញត្រ ធម្មា។

៣១. បុថនានាហិ។

ឯតេហិ យោគេ តតិយា ហោតិ បញ្ចមី ច។ បុថគេវ ជនេន, បុថគេវ ជនស្មា, ជនេន នានា, ជនស្មា នានា។

៣២. សត្តម្យាធារេ។

កិរិយាធារ ភូត កត្តុ កម្មានំ ធារណេន យោ កិរិយាយាធារោ តស្មឹ ការកេ នាមស្មា សត្តមី ហោតិ។ កដេ និសីទតិ (ទេវទត្តោ), ថាលិយំ ឱទនំ បចតិ, អាកាសេ សកុនា, តិលេសុ តេលំ, គង្គាយំ វជោ។

៣៣. និមិត្តេ។

និមិត្តត្ថេ សត្តមី ហោតិ។ អជិនម្ហិ ហញ្ញតេ ទីបិ, មុសាវាទេ បាចិត្តិយំ។

៣៤. យព្ភាវោភាវលក្ខណំ។

យស្ស ភាវោ ភាវន្តរស្ស លក្ខណំ ភវតិ, តតោ សត្តមី ហោតិ។ គាវីសុ ទុយ្ហមានាសុ គតោ, ទុទ្ធាសុ អាគតោ។ ភាវោតិ កឹ? យោ ជដាហិ សោ ភុញ្ជតិ។ ភាវលក្ខណន្តិ កឹ? យោ ភុញ្ជតិ សោ ទេវទត្តោ, “អកាលេ វស្សតិ តស្ស,

តាលេ តស្ស ន វស្សតី”តិ វិសយសត្តមី។

៣៥. ឆដ្ឋី ចានាទរេ។

យស្ស ភាវោ ភាវន្តរស្ស លក្ខណំ ភវតិ, តតោ ឆដ្ឋី ភវតិ សត្តមី ច អនាទរេ គម្យមានេ។ “អាកោដយន្តោ សោ នេតិ, សិវិរាជស្ស បេក្ខតោ”, “មច្ចុ គច្ឆតិ អាទាយ, បេក្ខមានេ មហាជនេ”។

គុន្នំ សាមីតិ សម្ពន្ធេ ឆដ្ឋី, គោសុ សាមីតិ វិសយសត្តមី, ឯវំ គុន្នមិស្សរោ, គោស្វិស្សរោ, គុន្នំ អធិបតិ, គោសុ អធិបតិ, គុន្នំ ទាយាទោ, គោសុ ទាហាទោ, ទុន្នំ សក្ខិ, គោសុ សក្ខិ, គុន្នំ បតិភូ, គោសុ បតិភូ, គុន្នំ បសូតោ, គោសុ បសូតោ, កុសលា នច្ចគីតស្ស, កុសលា នច្ចគីតេ, អាយុត្តោ កដករណស្ស, អាយុត្តោ កដករណេតិ។

តថាធារវចនិច្ឆាយំ សត្តមី, ភិក្ខូសុ អភិវាទេន្តិ, មុទ្ធនិ ចុម្ពិត្វា, ពាហាសុ គហេត្វា, ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ, បថេសុ គច្ឆន្តិ, កទលីសុ គជេ រក្ខន្តីតិ។ ញាណស្មិំ បសន្នោតិ វិសយសត្តមី, ញាណេន បសន្នោតិករណេ តតិយា, ឯវំ ញាណស្មិំ ឧស្សុក្កោ ញាណេន ឧស្សុក្កោតិ។

៣៦. យតោ និទ្ធារណំ។

ជាតិគុណកិរិយាហិ សមុទាយតេកទេសស្ស បុថក្ករណំ និទ្ធារណំ។ យតោ តំ ករិយតិ, តតោ ឆដ្ឋីសត្តមិយោ ហោន្តិ។ សាលយោ សូកធញ្ញានំ បថ្យតមា, សាលយោ សូកធញ្ញេសុ បថ្យតមា, កណ្ហា គាវីនំ សម្បន្នខីរតមា, កណ្ហា គាវីសុ សម្បន្នខីរតមា, គច្ឆតំ ធាវន្តោ សីឃតមោ, គច្ឆន្តេសុ ធាវន្តោ សីឃតមោ។ សីលមេវ សុតា សេយ្យោតិ អវធិម្ហិយេវ បញ្ចមី។

៣៧. បឋមាត្ថមត្តេ។

នាមស្សាភិធេយ្យមត្តេ បឋមាវិភត្តិ ហោតិ។ រុក្ខោ។ ឥត្ថិ បុមា នបុំសកន្តិ លិង្គម្បិ សទ្ទត្ថោវ, តថា ទោណោ ខារី អាឡ្ហកន្តិ បរិមាណម្បិ សទ្ទត្ថោវ, ឯកោ ទ្វេ ពហវោតិ សង្ខ្យាបិ សទ្ទត្ថោវ។

៣៨. អាមន្តណេ។

សតោ សទ្ទេនាភិមុខីករណមាមន្តណំ។ តស្មិំ វិសយេ បឋមា វិភត្តិ ហោតិ។ ភោបុរិស, ភោក្កត្ថិ, ភោ នបុំសក។

៣៩. ឆដ្ឋី សម្ពន្ធេ។

កិរិយាការកសញ្ជាតោ អស្សេទមត្ថាវហេតុកោ សម្ពន្ធោ នាម។ តស្មិំ ឆដ្ឋី វិភត្តិ ហោតិ។ រញ្ញោ បុរិសោ, សរតិ រជ្ជស្សាតិ សម្ពន្ធេ ឆដ្ឋី, រជ្ជសម្ពន្ធិនី សតី ករោតីតិ អត្ថោ, កម្មវចនិច្ឆាន្តរ ទុតិយាវ សរតិ រជ្ជំ។ តថា រជកស្ស វត្ថំ ទទាតិ, បហរតោ បិដ្ឋិំ ទទាតិ, ពាលោ បូរតិ បាបស្ស, អមច្ចេ តាត ជានាហិ, ធីរេ អត្ថស្ស កោវិទេ, ទិវសស្ស តិក្ខត្តុំ, សកឹ បក្ខស្ស, បូរំ ហិរញ្ញសុវណ្ណស្ស កុម្ភន្តេវមាទិ។

កិតកប្បយោគេ កត្តុកម្មេសុ ពហុលំ សម្ពន្ធវចនិច្ឆាយំ ឆដ្ឋី, សាធុ សម្មតោ ពហុជនស្ស, សុប្បដិវិទ្ធា ពុទ្ធានំ ធម្មធាតុ, ធម្មស្ស គុត្តោ មេធាវី, អមតំ តេសំ បរិភុត្តំ, តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ, អវិសំវាទកោ លោកស្ស, អលជ្ជីនំ និស្សាយ, ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយ បសាទោត្វេវមាទិ។

កត្តុកម្មវចនិច្ឆាយន្តុ តតិយា ទុតិយាយោ ច, សញ្ចត្តោ បិតរា អហំ, សរសិ ត្វំ ឯវរូបិំ វាចំ ភាសិតា, ភគវន្តំ ទស្សនាយត្វេវមាទិ។

៤០. តុល្យត្ថេន វា តតិយា។

តុល្យត្ថេន យោគេ ឆដ្ឋី ហោតិ តតិយា វា, តុល្យោ បិតុ, តុល្យោ បិតរា, សទិសោ បិតុ, សទិសោ បិតរា, ឥហ កថំ តតិយា ន ហោតិ? អជ្ជុនស្ស តុលា នត្ថិ, កេសវស្សុបមា ន ចេតិ, នេតេ តុល្យត្ថា, កិញ្ចរហិ

គុល្យានមោបម្ឋត្ថា។

៤១. អតោ យោនំ ដាដេ។

អការន្តតោ នាមស្មា យោនំ ដាដេ ហោន្តិ យថាក្កមំ, ដការា សព្ពទេសត្ថា, ពុទ្ធា ពុទ្ធេ, អតោតិ កឹ? កញ្ញាយោ, តត្តិយោ, វធុយោ, តថ កស្មា ន ភវតិ អត្ថយោ។ អវិធានសាមត្ថិយា។

៤២. និនំ វា។

អការន្តតោ នាមស្មា និនំ ដាដេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ រូបា, រូបេ, រូបានិ, អតោត្វេវ អដ្ឋីនិ។

៤៣. ស្មាស្មីនំ។

អការន្តតោ នាមស្មា ស្មាស្មិន្នំ ដាដេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ ពុទ្ធា ពុទ្ធស្មា, ពុទ្ធេ ពុទ្ធស្មឹ, អតោត្វេវ អគ្គិស្មា អគ្គិស្មឹ។

៤៤. សស្សាយ ចតុត្ថិយា។

អការន្តតោ បរស្ស សស្ស ចតុត្ថិយា អាយោ ហោតិ វា។ ពុទ្ធាយ ពុទ្ធស្ស, ភិយ្យោ តាទត្ថ្យេយេវាយមាយោ ទិស្សតេ, ក្វចិទេវញ្ញត្ថ, អតោត្វេវ ឥសិស្ស, ចតុត្ថិយាតិ កឹ? ពុទ្ធស្ស មុខំ, អត្ថត្ថន្តិ អត្ថសទ្ទេន សមាសោ។

សព្ពាទិតោបិ ស្មាស្មីសានំ ដាដេអាយា ហោន្តេវ... និរុត្តិការានុមតត្តា ពុទ្ធវចនេ សន្ទស្សនវតោ ច, តត្រោទមុទាហរណំ ‘អស្មា លោកា បរម្ហា ច, ឧភយា ធំសតេ នរោ’, ‘ត្យាហំ មន្តេ បរត្ថទ្ធោ’, ‘យាយេវ ខោ បនត្ថាយ អាគច្ឆេយ្យាថោ តមេវត្ថំ សាធុកំ មនសិករេយ្យាថោ’តិ។

៤៥. យបតេកស្មឹ នាទីនំ យយា។

យបតោ នាទីនមេកស្មឹ យយា ហោនិ យថាក្កមំ។ កញ្ញាយ, រត្តិយា, ឥត្ថិយា, ធេនុយា, វធុយា, ឯកស្មិន្តិ កឹ? កញ្ញាហិ, រត្តីហិ។

៤៦. ស្សា វា តេតិមាមូហិ។

យបសញ្ញេហិ តេតិមាមូហិ នាទីនមេកស្មឹស្សា វា ហោតិ, តស្សា កតំ, តស្សា ទីយតេ, តស្សា និស្សដំ, តស្សា បរិគ្គហោ, តស្សា បតិដ្ឋិតំ, តាយ វា, ឯវំ ឯតិស្សា ឯតាយ, ឥមិស្សា ឥមាយ, អមុស្សា អមុយា, ឯតេហីតិ កឹ? សព្ពាយ, នាទីនំ ត្វេវ? សា, យបតោត្វេវ? តាហិ អមូហិ។

៤៧. នំម្ហិ នុក ទ្វាទីនំ សត្តរសន្នំ។

ទ្វាទីនំ សត្តរសន្នំ សង្ខ្យានំ នុក ហោតិ នំម្ហិ វិភត្តម្ហិ, ទ្វិន្នំ ចតុន្នំ, បញ្ចន្នំ, ឯវំ យាវ អដ្ឋារសន្នំ, ឧការោ ឧច្ចារណត្ថោ, កការោ អន្តាវយវត្ថោ, តេន នំម្ហិ ន ទីឃោ។

៤៨. ពសុកតិន្នំ។

នំម្ហិ ពហុនោ កតិស្ស ច នុក ហោតិ, ពហុន្នំ, កតិន្នំ។

៤៩. ណ្ណំណ្ណន្នំ តិតោ ឈា។

ឈសញ្ញា តិតោ នំវចនស្ស ណ្ណំណ្ណន្នំ ហោតិ, តិណ្ណំ, តិណ្ណន្នំ, ឈាតិ កឹ តិស្សន្នំ។

៥០. ឧភិន្នំ។

ឧភា នំវចនស្ស ឥន្នំ ហោតិ, ឧភិន្នំ។

៥១. សុញ្ញ សស្ស។

នាមស្មា សស្ស សុញ្ញ ហោតិ, ពុទ្ធស្ស, ទ្វិសការបាឋេន សិទ្ធេ លាឃវត្ថមិទំ។

៥២. ស្សំស្សាស្សាយេស្វិតរេ កញ្ញេភិមានមិ។

ស្សមាទីស្វិតរាទីនមិ ហោតិ, ឥតរិស្សំ, ឥតរិស្សា, ឯកិស្សំ, ឯកិស្សា, អញ្ញិស្សំ, អញ្ញិស្សា, ឯតិស្សំ, ឯតិស្សា, ឯតិស្សាយ, ឥមិស្សំ, ឥមិស្សា, ឥមិស្សាយ, ឯស្វិតិ កឹ? ឥតរាយ, ឯសន្តិ កឹ? សព្ពស្សំ, សព្ពស្សា។

៥៣. តាយ វា។

ស្សមាទីសុ តស្សា វា ឥ ហោតិ, តិស្សំ តស្សំ, តិស្សា តស្សា, តិស្សាយ តស្សាយ, ស្សំស្សាស្សាយេស្វិច្ចេវ? តាយ។

៥៤. តេតិមាតោ សស្ស ស្សាយ។

តាឯតាឥមាតោ សស្ស ស្សាយោ ហោតិ វា។ តស្សាយ តាយ, ឯតិស្សាយ ឯតាយ, ឥមិស្សាយ ឥមាយ។

៥៥. រត្យាទីហិ ដោ ស្មិនោ។

រត្យាទីហិ ស្មិនោ ដោ ហោតិ វា, រត្តោ រត្តិយំ, អាទោ អាទិស្មឹ។

៥៦. សុហិសុភស្សោ។

ឧភស្ស សុហិស្វោ ហោតិ។ ឧភោសុ, ឧភោហិ។

៥៧. ល្តុបិតាទិនមា សិម្ហិ។

ល្តុប្បច្ចយន្តានំ បិតាទីនំ ច អា ហោតិ សិម្ហិ។ កត្តា, បិតា។ បិតុ, មាតុ, ភាតុ, ធីតុ, ទុហិតុ, ជាមាតុ, នត្តុ, ហោតុ, បោតុ។

៥៨. គេ អ ច។

ល្តុបិតាទីនំ អ ហោតិ គេ អា ច, ភោ កត្ត, ភោ កត្តា, ភោ បិត, ភោ បិតា។

៥៩. អយុនំ វា ទីឃោ។

អ ឥ ឧ ឥច្ចេសំ វា ទីឃោ ហោតិ គេ បរេ តិលិង្គេ។ ភោ បុរិសា, ភោ បុរិស, ភោ អគ្គី, ភោ អគ្គិ, ភោ ភិក្ខូ, ភោ ភិក្ខុ។

៦០. ឃព្រហ្មាទិតេ។

ឃតោ ព្រហ្មាទិតោ ច គស្សេ វា ហោតិ។ ភោតិ កញ្ញេ, ភោតិ កញ្ញា, ភោ ព្រហ្មេ, ភោ ព្រហ្ម, ភោ ខត្តេ, ភោ ខត្ត, ភោ ឥសេ, ភោ ឥសិ, ភោ សខេ, ភោ សខ។ សខិ សខីតិ ឥត្ថិយំ សិទ្ធមេវ។ អាកតិគណោ-យំ, ឯវមញ្ញត្រាបិ។

៦១. នម្មាទីហិ។

អម្មាទីហិ គស្សេ ន ហោតិ។ ភោតិ អម្មា, ភោតិ អន្នា, ភោតិ អម្ពា។

៦២. រស្សោ វា។

អម្មាទីនំ គេ រស្សោ ហោតិ វា។ ភោតិ អម្ម, ភោតិ អម្មា។

៦៣. យោ ស្សំ, ស្សា, ស្សាយំ តីសុ។

ស្សមាទីសុ យោ រស្សោ ហោតិ។ តស្សំ, តស្សា, តស្សាយ, តំ, សភតី, ឯស្វិតិ កឹ? តាយ, សភាយ។

៦៤. ឯកវចន យោស្វ-យោនំ។

ឯកវចនេ យោសុ ច យឱការន្តវជ្ជិតា នំ នាមានំ រស្សោ ហោតិ តិលិង្គេ។ ឥត្ថី, ឥត្ថិយា, ឥត្ថិយោ, វធុំ វធុយា, វធុយោ, ទណ្ឌី, ទណ្ឌិនា, ទណ្ឌិនោ, សយម្ភុំ, សយម្ភុនា, សយម្ភុវោ, អយោ នន្តិ កឹ? កញ្ញាយ, កញ្ញាយោ, ឱគ្គហណមុត្តរត្ថំ។

៦៥. គេ វា។

អយោនំ គេ វា រស្សោ ហោតិ តិលិង្គេ, ឥត្ថិ, ឥត្ថី, វធុ, វធូ, ទណ្ឌិ, ទណ្ឌី, សយម្ភុ, សយម្ភូ។ អយោនំត្វេវ? ភោតិ កញ្ញា, ភោ គោ។

៦៦. សិស្មឹ នានបុំសកស្ស។

នបុំសកវជ្ជិតស្ស នាមស្ស សិស្មឹ រស្សោ ន ហោតិ។ ឥត្ថី, ទណ្ឌី, វធូ, សយម្ភូ។ សិស្មិន្តិ កឹ? ឥត្ថី, អនបុំសកស្សាតិ កឹ? ទណ្ឌិ កុលំ។

៦៧. គោស្សាគសិហិនំសុ គាវគវា។

គសិហិនំវជ្ជិតាសុ វិភត្តីសុ គោសទ្ទស្ស គាវគវា ហោន្តិ។ (គាវំ, គវំ), គាវោ, គវោ, គាវេន, គវេន, គាវស្ស, គវស្ស, គាវស្មា, គវស្មា, គាវេ, គវេ។ អគសិហិនំសូតិ កឹ? ភោ គោ, គោ តិដ្ឋតិ, គោហិ, គោនំ។

៦៨. សុម្ហិ វា។

គោស្ស សុម្ហិ គាវគវា ហោន្តិ វា។ គាវេសុ, គវេសុ, គោសុ។

៦៩. គវំ សេន។

គោស្ស សេ វា គវំ ហោតិ សហ សេន។ គវំ, គាវស្ស, គវស្ស។

៧០. គុន្នំ ច នំនា។

នំវចនេន សហ គោស្ស គុន្នំ ហោតិ គវំ ច វា។ គុន្នំ, គវំ, គោនំ។

៧១. នាស្សា។

គោតោ នាស្ស អា ហោតិ វា។ គាវា, គវា, គាវេន, គវេន។

៧២. គាវុម្ហិ។

អំវចនេ គោស្ស គាវុ វា ហោតិ។ វាវុំ, គាវំ, គវំ។ គោស្ស គោណាទេសោ ន កតោ... សទ្ទន្តរត្តា។

៧៣. យំ បីតោ។

បសញ្ញីតោ អំវចនស្ស យំ វា ហោតិ។ ឥត្ថិយំ, ឥត្ថឹ។ បីតោតិ កឹ? ទណ្ឌឹ, រត្តឹ។

៧៤. នំ ឈីតោ។

ឈសញ្ញីតោ អំវចនស្ស នំ វា ហោតិ។ ទណ្ឌិនំ, ទណ្ឌី។ កថំ ‘ពុទ្ធំ អាទិច្ចពន្ធុន’ន្តិ? យោគវិភាវា។ ឈាតិ កឹ? ឥត្ថិ។ ល្តិ កឹ? អគ្គិ។

៧៥. យោនំ នោនេ បុមេ។

ឈីតោ យោនំ នោនេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ បុល្លិង្គេ។ ទណ្ឌីនោ, ទណ្ឌិនេ, ទណ្ឌី, ឈីតោ ត្វេវ? ឥត្ថិយោ, បុមេតិ កឹ? ទណ្ឌីនិ កុលានិ។

៧៦. នោ។

ឈីតោ យោនំ នោ វា ហោតិ បុល្លិង្គេ។ ទណ្ឌិនោ តិដ្ឋន្តិ, ទណ្ឌិនោ បស្ស, ទណ្ឌី វា។

៧៧. ស្មិនោ និ។

ឈីតោ ស្មីវចនស្ស និ ហោតិ វា, ទណ្ឌិនិ, ទណ្ឌិស្មិំ, ឈីតោ ត្វេវ? អគ្គិស្មិំ។

៧៨. អម្ហាទីហិ។

អម្ពុអាទីហិ ស្មិនោនិ ហោតិ វា, ផលំ បតតិ អម្ពុនិ, បុប្ផំ យថា បំសុនិ អាតបេ កតំ, វាត្វេវ? អម្ពុម្ហិ, បំសុម្ហិ។

៧៩. កម្មាទិតោ។

កម្មាទិតោ ស្មិនោ និ ហោតិ វា។ កម្មនិ កម្មេ។ កម្ម, ចម្ម, វេស្ម, ភស្ម (អស្ម), ព្រហ្ម, អត្ត, អាតុម, ឃម្ម, មុទ្ធ។ កម្មាទិតោតិ កឹ? ពុទ្ធេ។

៨០. នាស្សេនោ។

កម្មាទិតោ នាវចនស្ស ឯនោ វា ហោតិ។ កម្មេន, កម្មនា, ចម្មេន, ចម្មនា, កម្មាទិតោត្វេវ? ពុទ្ធេន។

៨១. ឈលា សស្ស នោ។

ឈលតោ សស្ស នោ វា ហោតិ។ អគ្គិនោ អគ្គិស្ស, ទណ្ឌិនោ ទណ្ឌិស្ស, ភិក្ខុនោ ភិក្ខុស្ស, សយម្ភុនោ សយម្ភុស្ស,

កថំ ‘យោ ច សិស្សោ មហាមុនេ’ តិ? (៣) “ឥតោ ក្វចិ សស្ស ដានុពន្ធោ”តិ ព្រហ្មាទីសុ បាឋា សស្ស ឯ ដានុពន្ធោ។

៨២. នា ស្មាស្ស។

ឈលតោ ស្មាស្ស នា ហោតិ វា។ អគ្គិនា អគ្គិស្មា, ទណ្ឌិនា ទណ្ឌិស្មា, ភិក្ខុនា ភិក្ខុស្មា, សយម្ភុនា សយម្ភុស្មា។

៨៣. លា យោ នំ វោ បុមេ។

លតោ យោនំ វោ ហោតិ វា បុល្លិង្គេ។ ភិក្ខវោ ភិក្ខូ, សយម្ភុវោ សយម្ភូបុមេតិ កឹ? អាយូនិ។

៨៤. ជន្ត្វាទិតោ នោ ច។

ជន្ត្វាទិតោ យោនំ នោ ហោតិ វោ ច វា បុល្លិង្គេ។ ជន្តុនោ, ជន្តវោ ជន្តុយោ, គោត្រភុនោ, គោត្រភុវោ គោត្រភូ។ សហភុនោ, សហភុវោ សហភូ។

៨៥. កូតោ។

កូបច្ចយន្តតោ យោនំ នោ វា ហោតិ បុល្លិង្គេ, វិទុនោ វិទូ, វិញ្ញុនោ វិញ្ញូ, សព្ពញ្ញុនោ សព្ពញ្ញូ។

៨៦. ធលាបោ-មុស្មា។

អមុសទ្ទតោ យោនំ លោបោវ ហោតិ បុល្លិង្គេ, អមូ, បុមេត្វេវ? អមុយោ អមូនិ។ វោបវាទោយំ។

៨៧. ន នោ សស្ស។

អមុស្មា សស្ស នោ ន ហោតិ, អមុស្ស, នោតិ កឹ? អមុយា។

៨៨. យោលោបនិសុ ទីឃោ។

យោនំ លោបេ និសុ ច ទីឃោ ហោតិ, អដ្ឋី អដ្ឋីនិ, យោលោបនិសូតិ កឹ? រត្តិយោ។

៨៩. សុនំហិសុ។

ឯសុ នាមស្ស ទីឃោ ហោតិ។ អគ្គីសុ, អគ្គីនំ, អគ្គីហិ។

៩០. បញ្ចាទីនំ ចុទ្ទសន្នម។

បញ្ចាទីនំ ចុទ្ទសន្នំ សុនំហិស្វ ហោតិ។ បញ្ចសុ, បញ្ចន្នំ, បញ្ចហិ, ឆសុ, ឆន្នំ, ឆហិ, ឯវំ យាវ អដ្ឋរសា។

៩១. ឃ្វាទោ ន្តស្ស។

ឃ្វាទីសុ ន្តស្ស អ ហោតិ។ គុណវន្តា, គុណវន្តំ, គុណវន្តេ, គុណវន្តេន ឥច្ចាទិ, ឃ្វា-ទោតិ កឹ? គុណវា តិដ្ឋតិ។

៩២. ន្តស្ស ច ដ វំសេ។

អំសេសុ ន្តប្បច្ចយស្ស ដ ហោតិ វា ន្តស្ស ច។ យំ យំ ហិ រាជ ភជតិ សន្តំវាយទិ វា អសំ, កិច្ចា-នកុព្ពស្ស ករេយ្យ កិច្ចំ, ហិមវំវ បព្ពតំ, សុជាតិមន្តោបិ អជាតិមស្ស។ យោគវិភាគេនាញ្ញត្រាបិ។ ចក្ខុមា អន្ធិតា ហោន្តិ, វគ្គុមុទាតីរិយា បន ភិក្ខូ វណ្ណវា ហោន្តិ។

៩៣. យោសុ ឈិស្ស បុមេ។

ឈសញ្ញស្ស ឥស្ស យោសុ វា ដ ហោតិ បុល្លិង្គេ។ អគ្គយោ អគ្គី, ឈគ្គហណំ កឹ? ឥការន្តសមុទាយស្ស ដ មា សិយាតិ, រត្តិយោ, ឥគ្គហណំ កឹ? ទណ្ឌិនោ, បុមេតិ កឹ? អដ្ឋីនិ។

៩៤. វេវោសុ លុស្ស។

លសញ្ញស្ស ឧស្ស វេវោសុ ដ ហោតិ។ ភិក្ខវេ, ភិក្ខវោ, វេវោសូតិ កឹ? ជន្តុយោ, ឧគ្គហណំ កឹ? សយម្ភុវោ។

៩៥. យោម្ហិ វា ក្វចិ។

យោម្ហិ ក្វចិ លសញ្ញស្ស ឧស្ស វា ដ ហោតិ។ ហេតយោ, នន្ទន្តិ តំ កុរយោ ទស្សនេន, អជ្ជេវ តំ កុរយោ បាបយតុ។ វាតិ កឹ? ហេតុយោ។

៩៦. បុមាលបនេ វេវោ។

លសញ្ញាតោ ឧតោ យោស្សាលបនេ វេវោ ហោន្តិ វា បុល្លិង្គេ។ ភិក្ខវេ, ភិក្ខវោ ភិក្ខូ, បុមេតិ កឹ អាយូនិ, អាលបនេតិ កឹ? ជន្តុយោ តិដ្ឋន្តិ, លុតោត្វេវ? ធេនុយោ, សយម្ភុវោ។

៩៧. ស្មាហិស្មឹ នំ ម្ហាភិម្ហិ។

នាមស្មា បរេសំ ស្មាហិស្មិន្នំ ម្ហា ភិម្ហិ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ ពុទ្ធម្ហា ពុទ្ធស្មា, ពុទ្ធេភិ ពុទ្ធេហិ, ពុទ្ធម្ហិ ពុទ្ធស្មិ, ពហុលាធិការាអបរាទវិសយេបិ, ទសសហស្សិម្ហិ ធាតុយា។

៩៨. សុហិស្វស្សេ។

អការន្តស្ស សុហិស្វេ ហោតិ។ ពុទ្ធេសុ ពុទ្ធេហិ។

៩៩. សព្ពាទីនំ នំម្ហិច។

អការន្តានំ សព្ពាទីនំ ឯ ហោតិ នំម្ហិ សុហិសុ ច។ សព្ពេសំ, សព្ពេសុ, សព្ពេហិ, សព្ពាទីនន្តិ កឹ? ពុទ្ធានំ, អស្សេត្ថេវ? អមូសំ។ សព្ព កតរ កតម ឧភយ ឥតរ អញ្ញ អញ្ញតរ អញ្ញតម (៤) “បុព្ពបរា-វរទក្ខិណុត្តរា-ធរានិ វវត្ថាយមសញ្ញាយំ” (បា,១,១,៣៤) យ ត្យ ត ឯត ឥម អមុ កឹ ឯក តុម្ហ អម្ហ។

១០០. សំសានំ។

សព្ពាទិតោ នំវចនស្ស សំសានំ ហោន្តិ។ សព្ពេសំ, សព្ពេសានំ។

១០១. ឃបា សស្ស ស្សា វា។

សព្ពាទីនំ ឃបតោ សស្ស ស្សា វា ហោតិ, សព្ពស្សា សព្ពាយ, បក្កហណមុត្តរត្ថំ។

១០២. ស្មិនោ ស្សំ។

សព្ពាទីនំ ឃបតោ ស្មិនោ ស្សំ វា ហោតិ, សព្ពស្សំ សព្ពាយ, អមុស្សំ អមុយា។

១០៣. យំ។

ឃបតោ ស្មិនោ យំ វា ហោតិ, កញ្ញាយំ កញ្ញាយ, រត្តិយំ រត្តិយា, វធុយំ វធុយា, សព្ពាយំ សព្ពាយ, អមុយំ អមុយា។

១០៤. តឹ សភាបរិសាយ។

សភាបរិសាហិ ស្មិនោ តឹ វា ហោតិ, សភតឹ សភាយ, បរិសតឹ បរិសាយ។

១០៥. បទាទីហិ សិ។

ឯហិ ស្មិនោ សិ ហោតិ វា, បទសិ បទស្មិ, ពិលសិ ពិលស្មិ។

១០៦. នាស្ស សា។

បទាទីហិ នាស្ស សា ហោតិ វា, បទសា បទេន, ពិលសា ពិលេន។

១០៧. កោធាទីហិ។

ឯហិ នាស្ស សា ហោតិ វា, កោធសា កោធេន, អត្ថសា អត្ថេន។

១០៨. អតេន។

អការន្តតោ បរស្ស នាវចនស្ស ឯនាទេសោ ហោតិ, ពុទ្ធេន, អតោតិ កឹ? អគ្គិនា។

១០៩. **សិស្សោ**។

អការន្តតោ នាមស្មា សិស្ស ឱ ហោតិ, ពុទ្ធោ, អតោត្វេវ? អគ្គិ។

១១០. ក្វចេ វា។

អការន្តតោ នាមស្មា សិស្ស ឯ ហោតិ វា ក្វចិ, វនប្បគុម្ពេ យថា ផុស្សិតគ្គេ។ អបវាទវិសយេបិ ពហុលំវិធានា-សុខេ ទុក្ខេ ។ វាតិ កឹ? វនប្បគុម្ពោ ក្វចីតិ កឹ? បក្ខេ សព្ពត្ថ មា ហោតុ។

១១១. អំ នបុំសកេ។

អការន្តតោ នាមស្មា សិស្ស អំ ហោតិ នបុំសកលិង្គេ។ រូបំ។

១១២. យោនំ និ។

អការន្តតោ នាមស្មា យោនំ និ ហោតិ នបុំសកេ។ សព្ពានិ រូបានិ, និច្ចវិធានេ ផលំ ឯកច្ចាទិសព្ពាទីនំ បឋមាយំ។

១១៣. ឈលា វា។

ឈលតោ យោនំ និ ហោតិ វា នបុំសកេ, អដ្ឋីនិ អដ្ឋី, អាយូនិ អាយូ។

១១៤. លោបោ។

ឈលតោ យោនំ លោបោ ហោតិ, អដ្ឋី, អាយូ, អគ្គី, ភិក្ខូ, ឈលាត្វេវ? អគ្គយោ។ បគេវ កស្មា ន ហោតិ? អន្តរង្គត្តា អការស្ស។

១១៥. ជន្តុហេត្វីឃបេហិ វា។

ជន្តុហេតូហិ ឦការន្តេហិ ឃប សញ្ញេហិ ច បរេសំ យោនំ វា លោបោ ហោតិ, ជន្តូ ជន្តុយោ, ហេតូ ហេតុយោ, ទណ្ឌី ទណ្ឌិយោ, កញ្ញា កញ្ញាយោ, រត្តី រត្តិយោ, ឥត្ថី ឥត្ថិយោ, ធេនូ ធេនុយោ, វធូ វធុយោ។

១១៦. យេ បស្សិវណ្ណស្ស។

បសញ្ញស្ស ឥវណ្ណស្ស លោបោ ហោតិ វា យការេ, រត្យោ រត្យា, រត្យំ, បោក្ខរញ្ញោ, បោក្ខរញ្ញា, បោក្ខរញ្ញំ, វា ត្វេវ? រត្តិយោ, បស្សាតិ កឹ? ទណ្ឌិយោ, ឥវណ្ណស្សាតិ កឹ? ធេនុយោ វធុយោ។ កថំ 'អនុញ្ញាតោ អហំ មត្យា'តិ? 'យេ បស្សា'តិ យោគវិភាគា។

១១៧. គសីនំ។

នាមស្មា គសីនំ លោបោ ហោតិ វិជ្ជន្តាភាវេ, ភោ បុរិស, អយំ, ទណ្ឌី។

១១៨. អសង្ខ្យេហិ សព្ពាសំ។

អវិជ្ជមានសង្ខ្យេហិ បរាសំ សព្ពាសំ វិភត្តីនំ លោបោ ហោតិ, ច វា ឯវ ឯវំ, ឯតស្មាយេវ លិង្គា អសង្ខ្យេហិ ស្យាទ្យុប្បត្តិ អនុមីយតេ។

១១៩. ឯកត្ថតាយំ។

ឯកត្ថីភាវេ សព្ពាសំ វិភត្តីនំ លោបោ ហោតិ ពហុលំ, បុត្តីយតិ, រាជបុរិសោ, វាសិដ្ឋោ, ក្វចិ ន ហោតិ ពហុលំវិធានា-បរន្តបោ, ភគន្ទរោ, បរស្សបទំ, អត្តនោបទំ, គវម្បតិ, ទេវានំបិយតិស្សោ, អន្តេវាសី, ជនេសុតោ មមត្តំ មាមកោ។

១២០. បុព្ពស្មាមាទិតោ។

អមាទេកត្ថា បុព្ពំ យទេកត្តំ តតោ បរាសំ សព្ពាសំ វិភត្តីនំ លោបោ ហោតិ។ អធិត្ថិ។ ឥជ ន ហោតិ ពហុលំ

វិធានា យថាបត្តិយា, យថាបរិសាយ, បុព្ពស្មាតិ កឹ? គាមគតោ។

១២១. នាតោម បញ្ចមិយា។

អមាទេកត្ថា បុព្ពំ យទេកត្តមការន្តំ, តតោ បរាសំ សព្ពាសំ វិភត្តីនំ លោបោ ន ហោតិ, អន្ត, ភវត្យ បញ្ចម្យា, ឧបកុម្ភំ, អបញ្ចមិយាតិ កឹ? ឧបកុម្ភា អានយ។

១២២. វា តតិយាសត្តមិនំ។

អមាទេកត្ថា បុព្ពំ យទេកត្តមការន្តំ, តតោ បរាសំ តតិយាសត្តមីនំ វា អំ ហោតិ, ឧបកុម្ភេន កតំ, ឧបកុម្ភំ កតំ, ឧបកុម្ភេ និធេហិ, ឧបកុម្ភំ និធេហិ។

១២៣. រាជសឹ នាម្ហិ។

នាម្ហិ រាជស្សិ វា ហោតិ, សព្ពទត្តេន រាជិនា, វាត្វេវ? រញ្ញា។

១២៤. សុនំហិស្វូ។

រាជស្ស ឩ ហោតិ វា សុនំហិសុ, រាជូសុ រាជេសុ, រាជូនំ រញ្ញំ, រាជូហិ រាជេហិ។

១២៥. ឥមស្សាទិត្ថិយំដេ។

ឥមសទ្ទស្សានិត្ថិយំ ដេ ហោតិ វា សុនំហិសុ, ឯសុ ឥមេសុ, ឯសំ ឥមេសំ, ឯសិ ឥមេហិ, អនិត្ថិយន្តិ កឹ? ឥមាសុ, ឥមាសំ, ឥមាហិ។

១២៦. នាម្ហ និមិ។

ឥមសទ្ទស្សានិត្ថិយំ នាម្ហិ អនឥមិឥច្ចាទេសា ហោន្តិ, អនេន ឥមិនា, អនិត្ថិយំត្វេវ? ឥមាយ។

១២៧. សិម្ហ នបុំសកស្សាយំ។

ឥមសទ្ទស្សានបុំសកស្ស អយំ ហោតិ សិម្ហិ, អយំ បុរិសោ, អយំ ឥត្ថី, អនបុំសកស្សាតិ កឹ? ឥមំ។

១២៨. ត្យតេតានំ តស្ស សោ។

ត្យតេតានមនបុំសកានំ តស្ស សោ ហោតិ សិម្ហិ, ស្យោ បុរិសោ, ស្យា ឥត្ថី, ឯវំ សោ, សា, ឯសោ, ឯសា, អនបុំសកស្សេត្វេវ? ត្យំ, តំ, ឯតំ។

១២៩. មស្សាមុស្ស។

អនបុំសកស្សាមុស្ស មការស្ស **សោ** ហោតិ សិម្ហិ, អសុ បុរិសោ, អសុ ឥត្ថី។

១៣០. កេ វា។

អមុស្ស មស្ស កេ វា សោ ហោតិ, អសុកោ អមុកោ, អសុកា អមុកា, អសុកំ អមុកំ, អសុកានិ អមុកានិ។

១៣១. តតស្ស នោ តព្ពាសុ។

តសទ្ទស្ស តស្ស នោ វា ហោតិ សព្ពាសុ វិភត្តីសុ, នេ តេ នាយោ តាយោ, នំ តំ, នានិ តានិ ឥច្ចាទិ។

១៣២. ដ សស្មាស្មឹស្សាយស្សំស្សាសំម្ហាម្ហិស្វិ មស្ស ច។

សាទីស្វិមស្ស តតស្ស ច ដោ វា ហោតិ, អស្ស ឥមស្ស, អស្មា ឥមស្មា, អស្មឹ ឥមស្មឹ, អស្សាយ ឥមិស្សាយ, អស្សំ ឥមិស្សំ, អស្សា ឥមិស្សា, អាសំ ឥមាសំ, អម្ហា ឥមម្ហា, អម្ហិ ឥមម្ហិ, អស្ស តស្ស, អស្មា តស្មា, អស្មឹ តស្មឹ, អស្សាយ តស្សាយ, អស្សំ តស្សំ, អស្សា តស្សា, អាសំ តាសំ, អម្ហា តម្ហា, អម្ហិ តម្ហិ, ស្សាយាទិគ្គហណមាទេសន្តរេមា ហោតូតិ។

១៣៣. ដេ សិស្មិសិស្មា។

ឥសិស្មា សិស្ស ដេ វា ហោតិ, ‘យោ ទូជ្ជ វិនយេ កង្ខំ, អត្ថធម្មវិទូ ឥសេ’, វាត្វេវ? ឥសិ។

១៣៤. ទុតិយស្ស យោស្ស។

ឥសិស្មា បរស្ស ទុតិយាយោស្ស ដេ វា ហោតិ, ‘សមណេ ព្រាហ្មណេ វន្ទេ, សម្បន្នចរណេ ឥសេ’, វាត្វេវ? ឥសយោ បស្ស, ទុតិយស្សាតិ កឹ? ឥសយោ តិដ្ឋន្តិ។

១៣៥. ឯកច្ចាទីហ តោ។

អការន្តេហិ ឯកច្ចាទីហិ យោនំ ដេ ហោតិ, ឯកច្ចេ តិដ្ឋន្តិ, ឯកចេ បស្ស, អតោតិ កឹ? ឯកច្ចាយោ, ឯវំ ឯស ស បឋម។

១៣៦. ន និស្ស ដា។

ឯកច្ចាទីហិ បរស្ស និស្ស ដា ន ហោតិ, ឯកច្ចានិ។

១៣៧. សព្ពាទីហី ។

សព្ពាទីហិ បរស្ស និស្ស ដា ន ហោតិ, សព្ពានិ។

១៣៨. យោនមេដ។

អការន្តេហិ សព្ពាទីហិ យោនមេដ ហោតិ, សព្ពេ តិដ្ឋន្តិ, សព្ពេ បស្ស, អតោត្វេវ? សព្ពាយោ។

១៣៩. នាញ្ញំ ចនាមប្បធានា។

នាមភូតេហិ អប្បធានេហិ ច សព្ពាទីហិ យំ វុត្តំ, យញ្ចាញ្ញំ សព្ពាទិការិយំ, តំ ន ហោតិ, តេ សព្ពា, តេ បិយសព្ពា, តេ អតិសព្ពា។

១៤០. តតិយត្ថយោគេ។

តតិយត្ថេន យោគេ សព្ពាទីហិ យំ វុត្តំ, យញ្ចាញ្ញំ សព្ពាទិ ការិយំ, តំ ន ហោតិ, មាសេន បុព្ពានំ មាសបុព្ពានំ។

១៤១. ចត្ថសមាសេ។

ចត្ថសមាសវិសយេ សព្ពាទីហិ យំ វុត្តំ, យញ្ចាញ្ញំ សព្ពាទិការិយំ, តំ ន ហោតិ, ឥក្ខិណុត្តរបុព្ពានំ, សមាសេតិ កឹ? អមុសញ្ច តេសញ្ច ទេហិ។

១៤២. វេដ។

ឯត្ថសមាសវិសយេ សព្ពាទីហិ យថាសង្ខ្យំ វុត្តោ, តស្ស វា ហោតិ, បុត្តុត្តរេ, បុព្ពុត្តរា។

១៤៣. បុព្ពាទីហិ ឆហិ។

ឯតេហិ បុព្ពាទីហិ ឆហិ សវិសយេ ឯដ វា ហោតិ, បុព្ពេ បុព្ពា, បរេ បរា, អបរេ អបរា, ទក្ខិណេ ទក្ខិណា, ឧត្តរេ ឧត្តរា, អធរេ អធរា, ឆហិតិកឹ? យេ។

១៤៤. មនាទីហិ ស្មឹសំនាស្មានំ សិសោឱសាសា។

មនាទីហិ ស្មិមាទីនំ សិសោឱសាសា វា ហោន្តិ យថាក្កមំ, មនសិ មនស្មឹ, មនសោ មនស្ស, មនោ មនំ, មនសា មនេន, មនសា មនស្មា, កថំ ‘បុត្តោ ជាតោ អចេតសោ, ហិត្វា យាតិ សុមេធសោ, សុទ្ធត្តុរវាសសា, ហេមកប្បនវាសសេ’តិ? សកត្ថេណត្ថា។ មនតម តប តេជ សិរ ឧរ វច ឱជ រជយស បយ (៦) “សរវយា-យវាសចេតា ជលាសយាក្ខយលោហបដមនេសុ”។

១៤៥. សតោ សព ភេ។

សន្តសទ្ទស្ស សព ភវតិ ភការេ, សព្ភិ។

១៤៦. ភវតោ វា ភោន្តោ គយោនាសេ។

ភវន្តសទ្ទស្ស ភោន្តាទេសោ វា ហោតិ គយោនាសេ, ភោន្ត ភវំ, ភោន្តោ ភវន្តោ, ភោតា ភវតា, ភោតោ ភវតោ, ភោ ឥតិ អាមន្តណេ និបាតោ ‘កុតោ នុ អាគច្ឆថ ភោ តយោ ជនា’, ឯវំ ភវន្តតិ, ភទ្ទេតិ សទ្ទន្តរេន សិទ្ធំ, សទ្ទន្តឥតិ ទស្ស ទ្វិភាវេន។

១៤៧. សិស្សាគ្គិតោ និ។

អគ្គិស្មា សិស្ស និ យោតិ វា, អគ្គិនិ អគ្គិ។

១៤៨. ន្តស្សំ។

សិម្ហិ ន្តប្បច្ចយស្ស អំ ហោតិ វា, គច្ឆំ គច្ឆន្តោ។

១៤៩. ភូតោ។

ភូធាតុតោ ន្តស្ស អំ ហោតិ សិម្ហិ និច្ចំ បុនព្ពិធានា, ភវំ។

១៥០. មហន្តារហន្តានំ ដា វា។

សិម្ហិ មហន្តារហន្តានំ ន្តស្ស ដា វា ហោតិ, មហា មហំ, អរហា អរហំ។

១៥១. ន្តស្ស។

សិម្ហិ ន្តស្ស ដា ហោតិ, គុណវា។

១៥២. អំដំ នបុំសកេ។

ន្តស្ស អំដំ ហោន្តិ សិម្ហិ នបុំសកេ, គុណវំ កុលំ, គុណវន្តំ កុលំ, នបុំសកេតិ កឹ? សីលវា ភិក្ខុ។

១៥៣. ហិមវតោ វា ឱ។

ហិមវតោ សិម្ហី ន្តស្ស ឱ វា ហោតិ, ហិមវន្តោ ហិមវា។

១៥៤. រាជាទិយុវាទិត្វា។

រាជាទីហិយុវាទីហិ ច សិស្ស អា ហោតិ, រាជា, យុវា។ រាជ ព្រហ្ម សខ អត្ត អាតុម (៧) “ធម្មោ វាញ្ញត្ថេ” ទន្ទ្ឋ ធម្មា, អស្ម, (៨) “ឥមោ ភាវេ” អណិមា, (មហិមា, គរិមា) លឃិមា, យុវ សា សុវា មឃវ បុម វត្តហ។

១៥៥. វាម្ហានង។

រាជាទីនំ យុវាទីនំ ច អានង ហោតិ វា អំម្ហិ, រាជានំ រាជំ, យុវានំ យុវំ។

១៥៦. យោនមានោ។

រាជាទីហិ យុវាទីហិ ច យោនំ អានោ វា ហោតិ, រាជានោ យុវានោ, វា ត្វេវ? រាជា រាជេ, យុវា យុវេ។

១៥៧. អាយោនោ ច សខា។

សខតោ យោន មាយោ នោ ហោន្តិ វា អានោ ច, សខាយោ, សខិនោ, សខានោ, វា ត្វេវ? សខា, សខេ។

១៥៨. ដេ ស្មិនោ។

សខតោ ស្មិនោ ដេ ហោតិ, សខេ, និច្ចត្ថោ-យមារម្ភោ។

១៥៩. នោនាសេស្វិ។

សខស្ស ឥ ហោតិ នោនាសេសុ, សខិនោ, សខិនា, សខិស្ស។

១៦០. ស្មានំសុ វា។

សខស្ស ឥ វា ហោតិ ស្មានំសុ, សខិស្មា សខស្មា, សខីនំ សខានំ។

១៦១. យោស្វំហិសុ ចារង។

សខស្ស អារង វា ហោតិ យោស្វំហិសុ ស្មានំសុ ច, សខារោ សខាយោ, សខារេសុ សខេសុ, សខារំ សខំ, សខារេហិ សខេហិ, សខារា សខា, សខស្មា, សខារានំ សខានំ។

១៦២. ល្តុបិតាទីនមសេ។

ល្តុប្បច្ចយន្តានំ បិតាទីនំ ច អារង ហោតី សតោ-ញ្ញត្រ, កត្តារោ, បិតរោ, កត្តារំ, បិតរំ, កត្តារា, បិតរា, កត្តរិ, បិតរិ, អសេតិ កឹ? កត្តុនោ, បិតុនោ។

១៦៣. នម្ហិ វា។

នម្ហិ ល្តុបិតាទីនុមានង វា ហោតិ, កត្តារានំ កត្តូនំ, ទិតរានំ បិតុន្នំ។

១៦៤. អា។

នម្ហិ ល្តុបិតាទីនមា វា ហោតី, កត្តានំ កត្តូនំ, បីតានំ បិតុន្នំ។

១៦៥. សលោបោ។

ល្តុបិតាទិហិ សស្ស លោបោ វា ហោតិ, កត្ត កត្តុនោ, សកមន្តាតុ សកមន្ធាតុនោ, បីតុ បិតុនោ។

១៦៦. សុហិស្វារង។

សុហិសុ ល្តុបិតាទីនមារង វា ហោតិ, កត្តារេសុ កត្តូសុ, បិតរេសុ បិតូសុ, កត្តារេហិ កត្តូហិ, បិតរេហិ បិតូហិ។

១៦៧. នជ្ជាយោស្វាម។

យោសុ នទិសទ្ទស្ស អាម វា ហោតិ, នជ្ជាយោ នទិយោ។

១៦៨. ឌិ កតិម្ហា។

កតិម្ហា ជយានំ ឌិ ហោតិ, កតិ តិដ្ឋន្តិ, កតិ បស្ស។

១៦៩. ឌ បញ្ចាទីហិ ចុទ្ទសហិ។

បញ្ចាទីហិ ចុទ្ទសហិ សំខ្យាហិ យោនំ ឌោ ហោតិ បញ្ច, បញ្ច, ឯវំ យាវ អដ្ឋារសា។ បញ្ចាទីហីតិ កឹ? ទ្វេ, តយោ, ចត្តារោ, ចុទ្ទសហីតិ កឹ? ទ្វេ វីសតិយោ។

១៧០. ឧភគោហិ ដោ។

ឧភគោហិ យោនំ ដោ ហោតិ, ឧភោ, ឧភោ, គាវោ, គាវោ, កថំ ‘ឥមេករត្តឹ ឧភយោ វសាមា’តិ? ដោម្ហិ យការាគមោ។

១៧១. អារង ស្មា។

អារាទេសតោ យោនំ ដោ ហោតិ, សខារោ, កត្តារោ, បិតរោ។

១៧២. ដោដេ វា។

អារាទេសម្ហា យោនំ ដោដេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ, សខារោ, សខារេ សខាយោ, ដោគ្គហណំ លាឃវត្ថំ។

១៧៣. ដា នាស្មានំ។

អារាទេសម្ហា នាស្មានំ ដា ហោតិ, កត្តារា, កត្តុរា។ កូចិ វា ហោតិ ពយុលាធិការា, ឯតាទិសា សខារម្ហា។

១៧៤. ដិ ស្មិនោ។

អារាទេសម្ហា ស្មិនោ ដិ ហោតិ, កត្តរិ, វិតរិ។

១៧៥. ទិវាទិតោ។

ទិវាទីហិ នាមេហិ ស្មិនោ ដិ ហោតិ, ទិវិ, ភុវិ។ និច្ចំ វការាគមោ។

១៧៦. រស្សារង។

ស្មិម្ហិ អារោ រស្សោ ហោតិ, កត្តរិ, នត្តរិ។

១៧៧. បិតាទីនមនត្វាទីនំ។

នត្វាទិវជ្ជិតានំ បិតាទីនមារោ រស្សោ ហោតិ សព្ពាសុ វិភត្តីសុ, បិតរោ, បិតរំ, អនត្វាទីនន្តិ កឹ? នត្តារោ។

១៧៨. យុវាទីនំ សុហិស្វានង។

សុហិសុ យុវាទីនំ អានង ហោតិ, យុវានេសុ, យុវានេហិ។

១៧៩. នោនានេស្វា។

ឯសុ យុវាទីនមា ហោតិ, យុវានោ, យុវានា, យុវានេ។

១៨០. ស្មាស្មិន្នំ នានេ។

យុវាទីហិ ស្មាស្មិន្នំ នានេ ហោន្តិ យថាក្កមំ, យុវានា, យុវានេ។

១៨១. យោនំ នោនេ វា។

យុវាទីហិ យោនំ នោនេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ, យុវានោ, យុវានេ, វាតិ កឹ? យុវេ បស្ស, នោគ្គហណំ លាឃវត្ថំ។

១៨២. តតោ ញ្ញត្ថេ បុមេ។

អញ្ញបទត្ថេ វត្តមានា តការន្តតោ នាមស្មា យោនំ នោនេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ បុល្លិង្គេ, គោមវង្គសបាណិនោ, គោមវង្គសបាណិនេ, វាត្វេវ? គោមវង្គសបាណយោ, អញ្ញត្ថេតិ កឹ? បាណយោ។

១៨៣. នេ ស្មិនោ ក្វចិ។

អញ្ញបទត្ថេ វត្តមានា តការន្តតោ នាមស្មា ស្មិនោ នេ ហោតិ វា ក្វចិ បុល្លិង្គេ, កតញ្ញុម្ហិ ច បោសម្ហិ, សីលវន្តេ អរិយ វុត្តិនេ, វាត្វេវ? អរិយវុត្តិម្ហិ, បុមេត្វេវ? អរិយវុត្តិយា។

១៨៤. បុមា។

បុមសទ្ទតោ ស្មិនោ យំ វុត្តំ, តំ វា ហោតិ, បុមានេ បុមេ។

១៨៥. នាម្ហិ។

បុមស្ស នាម្ហិ យំ វុត្តំ, តំ វា ហោតិ, បុមានា បុមេន។

១៨៦. សុម្ហា ច។

បុមស្ស សុម្ហិ យំ វុត្តំ, តំ អា ច វា ហោតិ, បុមានេសុ, បុមាសុ បុមេសុំ។

១៨៧. គស្សំ។

បុមសទ្ទតោ គស្ស អំ វា ហោតិ, ភោ បុមំ ភោ បុម, ភោ ឥត្ថិបុមំ ភោ ឥត្ថិបុម។

១៨៨. សាស្សំសេ ចានង។

សាសទ្ទស្ស អានង ហោតិ អំសេ គេ ច, សានំ, សានស្ស, ចភា សាន។

១៨៩. វត្តហា សនំនំ នោនានំ។

វត្តហា សនំនំ នោនានំ ហោន្តិ យថាក្កមំ, វត្តហានោ, វត្តហានានំ។

១៩០. ព្រហ្មស្សុ វា។

ព្រហ្មស្ស ឧ វា ហោតិ សនំសុ, ព្រហ្មុនោ ព្រហ្មស្ស, ព្រហ្មូនំ ព្រហ្មានំ។

១៩១. នាម្ហិ។

ព្រហ្មស្ស ឧ ហោតិ នាម្ហិ, ព្រហ្មុនា។

១៩២. បុមកម្មថាមទ្ធានំ វា សស្មាសុ ច។

បុមាទិនមុ ហោតិ វា សស្មាសុ នាម្ហិ ច, បុមុនោ បុមស្ស, បុមុនា បុមានា, បុមុនា បុមានា, កម្មុនោ កម្មស្ស, កម្មុនា កម្មស្មា, កម្មុនា កម្មនា, ថាមុនោ ថាមស្ស, ថាមុនា ថាមស្មា, ថាមុនា ថាមេន, អទ្ធុនោ អទ្ធស្ស, អទ្ធុនា អទ្ធស្មា, អទ្ធុនា អទ្ធនា។

១៩៣. យុវា សស្សិនោ។

យុវា សស្ស វា ឥនោ ហោតិ, យុវិនោ យុវស្ស។

១៩៤. នោ-ត្តាតុមា។

អត្តាតុមេហិ សស្ស នោ ហោតិ វា, អត្តនោ អត្តស្ស, អាតុមនោ អាតុមស្ស។

១៩៥. សុហិសុ នក។

អត្តអាតុមានំ សុហិសុ វា នក ហោតិ, អត្តនេសុ អត្តេសុ អាតុមនេសុ អាតុមេសុ, អត្តនេហិ អត្តេហិ អាតុមនេហិ អាតុមេហិ, កថំ 'វេរិនេសុ'តិ? 'នក' ឥតិ យោគវិភាគា។

១៩៦. ស្មាស្ស នា ព្រហ្មា ច។

ព្រហ្មា អត្តអាតុមេហិ ច ស្មាស្ស នា ហោតិ, ព្រហ្មុនា, អត្តនា, អាតុមនា។

១៩៧. ឥមេតានមេនាន្វាទេសេ ទុតិយាយំ។

ឥមឯតសទ្ទានំ កថិតានុកថនវិសយេ ទុតិយាយមេនាទេសោ ហោតិ, ឥមំ ភិក្ខុំ វិនយមជ្ឈាបយ, អថោ ឯនំ ធម្មមជ្ឈាបយ, ឥមេ ភិក្ខូ វិនយមជ្ឈាបយ, អថោ ឯនេ ធម្មមជ្ឈាបយ, ឯវមេតស្ស ច យោជនិយំ។

១៩៨. កិស្ស កោ សព្វាសុ។

សព្វាសុ វិភត្តីសុ កិស្ស កោ ហោតិ, កោ, ឯក, កា, កាយោ, កំ, កានិ, កេនេច្ចាមិ។

១៩៩. កិ សស្មីសុ វានិត្ថិយំ។

អនិត្ថិយំ កិស្ស កិ វា ហោតិ សស្មីសុ, កិស្ស កស្ស, កិស្មី កស្មី, អនិត្ថិយន្តិ កឹ? កស្សា, កស្សំ។

២០០. កិមំសិសុ សហ នបុំសកេ។

អំសិសុ សហ គេហិ កឹសទ្ទស្ស កឹ ហោតិ នបុំសកេ។ កឹ, កឹ, នបុំសកេតិ កឹ? កោ, កំ។

២០១. ឥមស្សិទំ វា។

អំសិសុ សហ គេតិ ឥមស្ស ឥទំ ហោតិ វា នបុំសកេ, ឥទំ ឥមំ, ឥទំ ឥមំ។

២០២. អមុស្សាទុំ។

អំសិសុ សហ គេហិ អមុស្ស អទុំ ហោតិ វា នបុំសកេ, អទុំ អមុំ, អទុំ អមុំ។

២០៣. សុម្ហាមុស្សាស្មា។

អម្ហស្ស អស្មា ហោតិ វា សុម្ហិ, ភត្តិរស្មាសុ យា តវ, វា ត្វេវ? អម្ហេសុ។

២០៤. នំម្ហិ តិចតុន្នមិត្ថិយំ តិស្សចតស្សា។

នំម្ហិ តិចតុន្នំ តិស្សចតស្សា ហោន្តិ ឥត្ថិយំ យថាក្កមំ, តិស្សន្នំ ចតស្សន្នំ, ឥត្ថិយន្តិ កឹ? តិណ្ណំ ចតុន្នំ។

២០៥. តិស្សោចតស្សោ យោម្ហិ សវិភត្តីនំ។

វិភត្តិសហិតានំ តិចតុន្នំ យោម្ហិ តិស្សោ ចតស្សោ ហោន្តិ ឥត្ថិយំ យថាក្កមំ, តិស្សោ ចតស្សោ។

២០៦. តីណិចត្តារិ នបុំសកេ។

យោម្ហិ សវិភត្តីនំ តិចតុន្នំ យថាក្កមំ តីណិចត្តារិ ហោន្តិ នបុំសកេ, តីណិ។ ចត្តារិ។

២០៧. បុមេ តយោ ចត្តារោ។

យោម្ហិ សវិភត្តីនំ តិចតុន្នំ តយោចត្តារោ ហោន្តិ យថាក្កមំ បុល្លិង្គេ, តយោ, ចត្តារោ។

២០៨. ចតុរោ វា ចតុស្ស។

ចតុសទ្ទស្ស សវិភត្តិស្ស យោម្ហិ ចតុរោ វា ហោតិ បុល្លិង្គេ, ចតុរោ ជនា សំវិធាយ, កថំ 'ចតុរោ និមិត្តេ នាទ្ទស្សាសិ'ន្តិ? លិង្គវិបល្លាសា។

២០៩. មយមស្មាម្ហស្ស។

យោស្វម្ហស្ស សវិភត្តិស្ស មយមស្មា វា ហោន្តិ យថាក្កមំ, មយំ, អស្មា, អម្ហេ។

២១០. នំសេស្វស្មាកំមមំ។

នំសេស្វមុស្ស សវិភត្តិស្ស អស្មាកំ មមំ ហោន្តិ វា យថាក្កមំ, អស្មាកំ, អម្ហាកំ, មមំ មម។

២១១. សិម្ហ-ហំ។

សិម្ហិ អម្ហស្ស សវិភត្តិស្ស អហំ ហោតិ, អហំ។

២១២. តុម្ហស្ស តុវំត្វមម្ហិ ច។

អំម្ហិ សិម្ហិ ច តុម្ហស្ស សវិភត្តិស្ស តុវំត្វំ ហោន្តិ យថាក្កមំ, តុវំ, ត្វំ។

២១៣. តយាតយីនំ ត្វ វា តស្ស។

តុម្ហស្ស តយាតយីនំ តការស្ស ត្វ ហោតិ វា, ត្វយា តយា, ត្វយិ តយិ។

២១៤. ស្មាម្ហិ ត្វម្ហា។

ស្មាម្ហិ តុម្ហស្ស សវិភត្តិស្ស ត្វម្ហា ហោតិ វា, បត្តា និស្សំ សយំ ត្វម្ហា, វា ត្វេវ? ត្វយា។

២១៥. ន្តន្តូនំន្តោយោម្ហិ បឋមេ។

បឋមេ យោម្ហិ ន្តន្តូនំ សវិភត្តីនំ ន្តោឥច្ចាទេសោ វា ហោតិ, គច្ឆន្តោ, គច្ឆន្តា, គុណវន្តោ គុណវន្តា។

២១៦. តំ នំម្ហិ។

នំម្ហិ ន្តន្តូនំ សវិភត្តីនំ តំ វា ហោតិ, គច្ឆតំ **គច្ឆន្តានំ**, គុណវតំ គុណវន្តានំ។

២១៧. តោតាតិតា សស្មាស្មឹនាសុ។

សាទីសុ ន្តន្តូនំ សវិភត្តីនំ តោតាតិតា ហោន្តិ វា យថាក្កមំ, គច្ឆតោ គច្ឆន្តស្ស, គុណវតោ គុណវន្តស្ស, គច្ឆតា គច្ឆន្តម្ហា, គុណវតា គុណវន្តម្ហា, គច្ឆតិ គច្ឆន្តេ, គុណវតិ គុណវន្តេ, គច្ឆតា គច្ឆន្តេន, គុណវតា គុណវន្តេន។

២១៨. ដដាអំ គេ។

គេ បរេ ន្តន្តូនំ សវិភត្តីនំ ដដាអំ ឥច្ចាទេសា ហោន្តិ, ភោ គច្ឆ, ភោ គច្ឆា, ភោ គច្ឆំ, ភោ គុណវ, ភោ គុណវា, ភោ គុណវំ។

២១៩. យោម្ហិ ទ្វិន្នំ ទុវេទ្វេ។

យោម្ហិ ទ្វិស្ស សវិភត្តិស្ស ទុវេទ្វេ ហោន្តិ បច្ចេកំ, ទុវេ, ទ្វេ។

២២០. ទុវិន្នំ នំម្ហិ វា។ នំម្ហិ ទ្វិស្ស សវិភត្តិស្ស ទុវិន្នំ ហោតិ វា, ទុវិន្នំ, ទ្វិន្នំ។

២២១. រាជស្ស រញ្ញំ។ នំម្ហិ រាជស្ស សវិភត្តិស្ស រញ្ញំ ហោតិ វា, រញ្ញំ រាជានំ។

២២២. នាស្មាសុ រញ្ញា។ នាស្មាសុ រាជស្ស សវិភត្តិស្ស រញ្ញា ហោតិ, រញ្ញា កតំ, រញ្ញា និស្សដំ។

២២៣. រញ្ញោ រញ្ញស្ស រាជិនោ សេ។ សេ រាជស្ស សវិភត្តិស្ស រញ្ញោ រញ្ញស្ស រាជិនោ ហោន្តិ, រញ្ញោ, រញ្ញស្ស, រាជិនោ។

២២៤. ស្មិម្ហិ រញ្ញេរាជិនិ។ ស្មិម្ហិ រាជស្ស សវិភត្តិស្ស រញ្ញេ រាជិនិ ហោន្តិ, រញ្ញេ, រាជិនិ។

២២៥. សមាសេ វា។ សមាសវិសយេ ឯតេ អាទេសា រាជស្ស វា ហោន្តិ, កាសិរញ្ញា កាសិរាជេន, កាសិរញ្ញា កាសិរាជស្មា, កាសិរញ្ញោ កាសិរាជស្ស, កាសិរញ្ញេ កាសិរាជេ។

២២៦. ស្មិម្ហិ តុម្ហាម្ហានំ តយិមយិ។ ស្មិម្ហិ តុម្ហអមុសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ តយិមយិ ហោន្តិ យថាក្កមំ, តយិ, មយិ។

២២៧. អំម្ហិ តំ មំ តវំ មមំ។

អំម្ហិ តុម្ហអម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ តំ មំ តវំ មមំ ហោន្តិ យថាក្កមំ, តំ, មំ, តវំ, មមំ,

២២៨. នាស្មាសុ តយាមយា។

នាស្មាសុ តុម្ហអម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ តយាមយា ហោន្តិ យថាក្កមំ, តយា កតំ, មយា កតំ, តយា និស្សដំ, មយា និស្សដំ។

២២៩. តវ មម តុយ្ហំ មយ្ហំ សេ។

សេ តុម្ហអម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ តវ មម តុយ្ហំ មយ្ហំ ហោន្តិ យថាក្កមំ, តវ, តុយ្ហំ, មម, មយ្ហំ។

២៣០. ដំដាកំ នំម្ហិ។

នំម្ហិ តុម្ហអម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ ដំដាកំ ហោន្តិ បច្ចេកំ, តុម្ហំ, តុម្ហាកំ, អម្ហំ, អម្ហាកំ, យថាសង្ខ្យមត្រ ន វិវច្ឆតេ។

២៣១. ទុតិយេ យោម្ហិ វា។

តុម្ហអម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ បច្ចេកំ ងំងាកំ វា ហោន្តិ យោម្ហិ ទុតិយេ, តុម្ហំ, តុម្ហាកំ, តុម្ហេ, អម្ហំ, អម្ហាកំ, អម្ហេ។

២៣២. អបាទាទោ បទតេកវាក្យេ។

ឥទមធិកតំ វេទិតព្ពំ។ បជ្ជតេ-នេនត្ថោតិ បទំ-ស្យាទ្យន្តំ ត្យាទ្យន្តំ ច, បទសមូហោ វាក្យំ។

២៣៣. យោនំហិស្វបញ្ចម្យា វោនោ។

អបញ្ចមិយា យោនំហិស្វបាទាទោ វត្តមានានំ បទស្មា បរេសំ ឯកវាក្យេ ឋិតានំ តុម្ហាម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ វោនោ ហោន្តិ វា យថាក្កមំ, តិដ្ឋថ វោ, តិដ្ឋថ តុម្ហេ, តិដ្ឋាម នោ, តិដ្ឋាម មយំ, បស្សតិ វោ, បស្សតិ តុម្ហេ, បស្សតិ នោ, បស្សតិ អម្ហេ, ទីយតេ វោ, ទីយតេ តុម្ហំ, ទីយតេ នោ, ទីយតេ អម្ហំ, ធនំ វោ, ធនំ តុម្ហំ, ធនំ នោ ធនំ អម្ហំ, កតំ វោ, កតំ តុម្ហេហិ, កតំ នោ, កតំ អម្ហេហិ, អបញ្ចម្យាតិ កឹ? និស្សដំ តុម្ហេហិ, និស្សដំ អម្ហេហិ, អបាទាទោត្វេវ? 'ពលញ្ច ភិក្ខូនមនុប្បទិន្នំ, តុម្ហេហិ បុញ្ញំ បសុតំ អនប្បកំ', បទតោត្វេវ? តុម្ហេ តិដ្ឋថ, ឯកវាក្យេត្វេវ? ទេវទត្តោ តិដ្ឋតិ គាមេ, តុម្ហេ តិដ្ឋថ នគរេ, សវិភត្តីនំត្វេវ? អរហតិ ធម្មោ តុម្ហាទិសានំ, អរហតិ ធម្មោ អម្ហាទិសានំ។

២៣៤. តេមេ នាសេ។

នាម្ហិ សេ ច អបាទាទោ វត្តមានានំ បទស្មា បរេសំ ឯកវាក្យេ ឋិតានំ តុម្ហាម្ហសទ្ទានំ សវិភត្តីនំ តេមេ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ, កតំ តេ, កតំ តយា, កតំ មេ, កតំ មយា, ទីយតេ តេ, ទីយតេ តវ ទីយតេ មេ, ទីយតេ មម, ធនំ តេ, ធនំ តវ, ធនំ មេ, ធនំ មម។

២៣៥. អន្វាទេសេ។

កថិតានុកថនវិសយេ តុម្ហអម្ហ-សទ្ទានមាទេសា និច្ចំ ភវន្តិ បុនព្ពិធានា, គាមោ តុម្ហំ បរិគ្គហោ, អថោ ជនបទោ វោ បរិគ្គហោ។

២៣៦. សបុព្ពា បឋមន្តា វា។

វិជ្ជមានបុព្ពស្មា បឋមន្តា បរេសំ តុម្ហអម្ហសទ្ទានមាទេសា វា ហោន្តិ អន្វាទេសេបិ, គាមេ បដោ តុម្ហាកំ, អថោ នគរេ កម្ពលោ វោ, អថោ នគរេ កម្ពលោ តុម្ហាកំ, សបុព្ពាតិ កឹ? បដោ តុម្ហាកំ, អថោ កម្ពលោ វោ, បឋមន្តាតិ កិ? បដោ នាគរេ តុម្ហាកំ, អថោ កម្ពលោ គាមេ វោ។

២៣៧. ន ច វា ហា ហេវយោគេ។

ចាទីហិ យោគេ តុម្ហអម្ហសទ្ទានមាទេសា ន ហោន្តិ, គាមោ តវ ច បរិគ្គហោ, មម ច បរិគ្គហោ, គាមោ តវ វា បរិគ្គហោ, មម វា បរិគ្គហោ, គាមោ តវ ហ បរិគ្គហោ, មម ហ បរិគ្គហោ, គាមោ តវាហ បរិគ្គហោ, មមាហ បរិគ្គហោ, គាមោ តវេវ បរិគ្គហោ, មមេវ បរិគ្គហោ, ឯវំ សព្ពត្ថ ឧទាហរិតព្ពំ, យោគេតិ កឹ? គាមោ ច តេ បរិគ្គហោ, នគរញ្ច មេ បរិគ្គហោ។

២៣៨. ទស្សនត្ថេ នាលោចនេ។

ទស្សនត្ថេសុ អាលោចនវជ្ជិតេសុ បយុជ្ជមានេសុ តុម្ហអម្ហសទ្ទានមាទេសា ន ហោន្តិ, គាមោ តុម្ហេ ឧទ្ទិស្សាគតោ, គាមោ អម្ហេ ឧទ្ទិស្សាគតោ, អនាលោចនេតិ កឹ? គាមោ វោ អាលោចេតិ, គាមោ នោ អាលោចេតិ។

២៤៣. អាមន្តណំ បុព្ពមសន្តំវ។ អាមន្តណំ បុព្ពមវិជ្ជមានំ វិយ ហោតិ តុម្ហាម្ហសទ្ទានមាទេសវិសយេ, ទេវទត្ត តវ បរិគ្គហោ, អាមន្តណន្តិ កឹ? កម្ពលោ តេ បរិគ្គហោ, បុព្ពមិតិ កឹ? 'មយេតំ សព្ពមក្ខាតំ, តុម្ហាកំ

ទ្វិជបុង្គវា , បរស្ស ហិ អវិជ្ជមានត្តេ ‘អបាទាទោ’តិ បដិសេធោ ន សិយា។ ឥវាតិ កឹ? សវនំ យថា សិយា។

២៤០. ន សាមញ្ញវចនមេកត្ថេ។

សមានាធិករណេ បរតោ សាមញ្ញវចនមាមន្តណមសន្តំ វិយ ន ហោតិ, មាណវក ជដិលក តេ បរិគ្គហោ។ បរស្សាវិជ្ជមានត្តេបិ បុព្ពរូបមុបាទាយាទេសោ ហោតិ, សាមញ្ញវចនន្តិ កឹ? ទេវទត្ត មាណវក តវ បរិគ្គហោ, ឯកត្ថេតិ កឹ? ទេវទត្ត យញ្ញទត្ត តុម្ហំ បរិគ្គហោ។

២៤១. ពហូសុ វា។

ពហូសុ វត្តមានមាមន្តណំ សាមញ្ញវចនមេកត្ថេ អវិជ្ជមានំ វិយ វា ន ហោតិ, ព្រាហ្មណា គុណវន្តោ តុម្ហាកំ បរិគ្គហោ, ព្រាហ្មណា គុណវន្តោ វោ បរិគ្គហោ។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

ស្យាទិកណ្ឌោ ទុតិយោ។

(៣) តតិយោ កណ្ឌោ (សមាសោ)

១. ស្យាទិ ស្យាទិនេកត្ថំ។

ស្យាទ្យន្តំ ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថំ ហោតីតិ ឥទមធិកតំ វេទិតព្ពំ, សោ ច ភិន្នត្ថានមេកត្ថីភាវោ សមាសោតិ វុច្ចតេ។

២. អសង្ខ្យំវិភត្តិ សម្បត្តិ សមីប សាកល្យាភាវ យថា បច្ឆាយុគបទត្ថេ។

អសង្ខ្យំ , ស្យាទ្យន្តំ វិភត្យាទីនមត្ថេ វត្តមានំ ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថំ ភវតិ, តត្ថ វិភត្យត្ថេ តាវ ឥត្ថីសុ កថា បវត្តា អធិត្ថិ។ សម្បត្តិ ទ្វិធា អត្តសម្បត្តិ សមិទ្ធិ ច, សម្បន្នំ ព្រហ្មំ សព្រហ្មំ លិច្ឆវីនំ, សមិទ្ធិ ភិក្ខានំ សុភិក្ខំ។ សមីបេ កុម្ភស្ស សមីបមុបកុម្ភំ។ សាកល្យេសតិណមជ្ឈោហរតិ, សាគ្យផីតេ។ អភាវោ សម្ពន្ធិភេទា ពហុវិធោ, តត្រ ឥទ្ធាភាវេ-វិគតា ឥទ្ធិ សទ្ទិកានំ ទុស្សទ្ទិកំ, អត្ថាភាវេ-អភាវោ មក្ខិកានំ និម្មក្ខិកំ, អហិក្កមាភាវេ-អតិគតានិ តិណានិ និត្តិណំ, សម្បត្យាភាវេ-អតិគតំ លហុបាវុរណំ អតិលហុបាវុរណំ, លហុបាវុរណស្ស នាយមុបភោគកាលោតិ អត្ថោ។ យថា ឯត្ថា-នេកវិធោ, តត្រ យោគ្គតាយំ-អនុរូបំ សុរូបោវហតិ, វិច្ឆាយំ-អន្វទ្ធមាសំ, អត្ថានតិវត្តិយំ-យថាសត្តិ, សទិសត្តេ, សទិសោ កិខិយា សកិខិ, អានុបុព្ពិយេ-អនុជេដ្ឋំ, បច្ឆាទត្ថេអនុរថំ, យុគបទត្ថេ-សចក្កំ និធេហិ។

៣. យថា ន តុល្យេ។

យថាសទ្ទោ តុល្យត្ថេ វត្តមានោ ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថោ ន ភវតិ, យថា ទេវទត្តោ តថា យញ្ញទត្តោ។

៤. យាវាវធារណេ។

យាវសទ្ទោ-វធារណេ វត្តមានោ ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថោ ភវតិ, អវធារណ មេត្តកតា បរិច្ឆេទោ, យាវាមត្តំ ព្រាហ្មណេ អាមន្តយ, យាវជីវំ, អវធារណេតិ កឹ? យាវ ទិន្នំ តាវ ភុត្តំ, នាវធារយាមិ កិត្តកំ មយា ភុត្តន្តិ។

៥. បយ្យបា ពហិ តិរោ បុរេ បច្ឆា វា បញ្ចម្យា។

បរិអាទយោ បញ្ចម្យន្តេន សហេកត្ថា ហោន្តិ វា, បរិបព្ពតំ វស្សិ ទេវោ បរិបព្ពតា, អបបព្ពតំ វស្សិ ទេវោ អបបព្ពតា, អាបាដលិបុត្តំ វស្សិ ទេវោ អាបាដលិបុត្តា, ពហិគាមំ ពហិ គាមា, តិរោបព្ពតំ តិរោបព្ពតា, បុរេភត្តំ បុរេភត្តា, បច្ឆាភត្តំ បច្ឆាភត្តា, វេតាធិការោ។

៦. សមីបាយាមេស្វនុ។

អនុសទ្ទោ សាមីប្យេ អាយាមេ ច វត្តមានោ ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថោ ហោតិ វា, អនុវនមសនិ គតា, អនុគង្គំ ពារាណសី, សមីបាយាមេស្វីតិ កឹ? រុក្ខមនុវិជ្ជោតតេ វិជ្ជុ។

៧. តិដ្ឋគ្វាទីនិ។

តិដ្ឋគុប្បភុតីនិ ឯកត្ថីភាវវិសយេ និបាតីយន្តេ, តិដ្ឋន្តី គាវោ យស្មឹ កាលេ តិដ្ឋគុ កាលោ, វហគ្គុ កាលោ។ អាយតីគវំ, ខលេយវំ, លូនយវំ លូយមានយវមិច្ចាទិ, ច្យន្តោ បេត្ថ កេសា កេសិ, ទណ្ឌា ទណ្ឌិ, តថា វេលាប្បភាវនត្ថោបិ, បាតោ នហានំ បាតរហានំ, សាយំ នយានំ សាយនហានំ, បាតកាលំ សាយកាលំ, បាតមេឃំ សាយមេឃំ, បាតមគ្គំ សាយមគ្គំ។

៨. ឱរេ បរិ បដិ បារេ មជ្ឈេ ហេដ្ឋុទ្ធាធោ-ន្តោវាឆដ្ឋិយា។ ឱរាទយោ សទ្ទា ឆដ្ឋិយន្តេន សហេកត្ថា វា ហោន្តិ, ឯការន្តត្តំ និបាតនតោ, ឱរេគង្គំ, បរិសិខរំ, បដិសោតំ, បារេយមុនំ, មជ្ឈេគង្គំ, ហេដ្ឋាបាសាទំ, ឧទ្ធគង្គំ, អធោគង្គំ, អន្តោបាសាទំ, បុន វាវិធានា 'គង្គាឱរ' មិច្ចាទីបិ ហោន្តិ។

៩. តំ នបុំសកំ។

យទេតមតិក្កន្តមេកត្ថំ , តំ នបុំសកលិង្គំ វេទិតព្វំ, តថា ចេវោទាហដំ, វា ក្វចិ ពហុលាធិការា, យថាបរិសំ យថាបរិសាយ, សកាយ សកាយ បរិសាយាតិ អត្ថោ។

១០. អមាទិ។

អមាទិ ស្យាទ្យន្តំ ស្យាទ្យន្តេន សហ ពហុលមេកត្ថំ ហោតិ គាមំ គតោ គាមគតោ, មុហុត្តំ សុខំ មុហុត្តសុខំ, វុត្តិយេវោបបទសមាសេ កុម្ភការោ, សបាកោ, តន្តវាយោ, វរាហរោ។ ន្តមានក្តវន្តូហិ វាក្យមេវ, ធម្មំ សុណន្តោ, ធម្មំ សុណមានោ, ឱទនំ ភុត្តវា។

រញ្ញា ហតោ រាជហតោ, អសិនា ឆិន្នោ អសិច្ឆិន្នោ, បិតុសទិសោ, បិតុសមោ, សុខសហគតំ, ទធិនា ឧបសិត្តំ ភោជនំ ទធិភោជនំ, គុឡេន មិស្សោ ឱទនោ គុឡោទនោ, វុត្តិបទេនេវោបសិត្តាទិកិរិយាយា ខ្យាបនតោ នត្ថាយុត្តត្ថតា។ ក្វចិ វុត្តិយេវ ឧរគោ, បាទបោ។ ក្វចិ វាក្យមេវ ផរសុនា ឆិន្នវា, ទស្សនេន បហាតព្វា។

ពុទ្ធស្ស ទេយ្យំ ពុទ្ធទេយ្យំ, យូបាយ ទារុ យូបាទារុ, រជនាយ ទោណិ រជនទោណិ។ ឥធ ន ហោតិ សង្ឃស្ស ទាតព្វំ។ កថំ ‘ឯតទត្ថោ ឯតទត្ថា ឯតទត្ថ’ន្តិ? អញ្ញបទត្ថេ ភវិស្សតិ។

សវរេហិ ភយំ សវរភយំ, គាមនិគ្គតោ, មេថុនាបេតោ, ក្វចិ វុត្តិយេវ កម្មជំ, ចិត្តជំ, ឥធ ន ហោតិ រុក្ខា បតិតោ។

រញ្ញោ បុរិសោ រាជបុរិសោ។ ពហុលាធិការា ន្តមាននិទ្ធារិយបូរណភាវតិត្តត្ថេហិ ន ហោតិ-មមានុកុព្វំ, ម មានុកុរុមានោ, គុន្នំ កណ្ហា សម្បន្នខីរតមា, សិស្សានំ បញ្ចមោ, បដស្ស សុក្កតា, ក្វចិ ហោតេវ-វត្តមានសាមីប្យំ, កថំ ‘ព្រាហ្មណស្ស សុក្កា ទន្តា’តិ? សាបេក្ខតាយ ន ហោតិ។ ឥធ បន ហោតេវ ‘ចន្ទនគន្ធោ, នទិឃោសោ, កញ្ញារូបំ, កាយសម្ផស្សោ, ផលរសោ’តិ, ផលានំ តិត្តោ, ផលានមាសិតោ, ផសានំ សុហិតោ។

ព្រាហ្មណស្ស ឧច្ចំ គេហន្តិ សាបេក្ខតាយ ន ហោតិ, ‘រញ្ញោ បាដលិបុត្តកស្ស ធន’ន្តិ ធនសម្ពន្ធេ ឆដ្ឋីតិ បាដលិបុត្តកេន សម្ពន្ធាភាវា ន ហេស្សតិ, ‘រញ្ញោ គោ ច អស្សោ ច បុរិសោ ចា’តិ ភិន្នត្ថតាយ វាក្យមេវ, ‘រញ្ញោ គវាស្សបុរិសា រាជគវាស្សបុរិសា’តិ វុត្តិ ហោតេវេកត្ថិភាវេ។

ទានេ សោណ្ឌោ ទានសោណ្ឌោ, ធម្មរតោ, ទានាភិរតោ។ ក្វចិ វុត្តិយេវ កុច្ឆិសយោ, ថលដ្ឋោ, បង្កជំ, សរោរុហំ។ ឥធ ន ហោតិ ភោជនេ មត្តញ្ញុតា, ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា, អាសនេ និសិន្នោ, អាសនេ និសីទិតព្វំ។

១១. វិសេសនមេកត្ថេន។

វិសេសនំ ស្យាន្តំ វិសេស្សេន ស្យាទ្យន្តេន សមានាធិករណេន សហេកត្ថំ ហោតិ, នីលញ្ច តំ ឧប្បលញ្ចេតិ នីលុប្បលំ, ឆិន្នញ្ច តំ បរូឡ្ហញ្ចេតិ ឆិន្នបរូឡ្ហំ, សត្ថីវ សត្ថី, សត្ថី ច សា សាមា ចេតិ សត្ថិសាមា, សីហោវ សីហោ, មុនិ ច សោ សីហោ ចេតិ មុនិសីហោ, សីលមេវ ធនំ សីលធនំ។

ក្វចិ វាក្យមេវ បុណ្ណោ មន្តាណិបុត្តោ, ចិត្តោ គហបតិ។ ក្វចិ វុត្តិយេវ កណ្ហសប្បោ, លោហិតសាលិ, វិសេសនន្តិ កឹ? តច្ឆកោ សប្បោ, ឯកត្ថេនេតិ កឹ? កាឡម្ហា អញ្ញោ។ កថំ ‘បត្តជីវិកោ, អាបន្នជីវិកោ, មាសជាតោ’តិ? អញ្ញបទត្ថេ ភវិស្សតិ។

១២. នញ។

នញិច្ចេតំ ស្យាទ្យន្តំ ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថំ ហោតិ, ន ព្រាហ្មណោ អព្រាហ្មណោ, ពហុលាធិការតោ អ សមត្ថេហិ, គេហិចិ ហោតិ ‘អបុនគេយ្យា គាថា, អនោកាសំ ការេត្វា, អមូលា មូលំ គន្ត្វា។ ព្លំសំកឡារោ, ព្លំសំបិង្គលោតិ ‘ស្យាទិ ស្យាទិនេ’តិ សមាសោ, វាក្យមេវ វាតិប្បសង្គាភាវា។

១៣. កុបាទយោ និច្ចមស្យាទិវិធិម្ហិ។

កុសទ្ទោ បាទយោ ច ស្យាទ្យន្តេន សហេកត្ថា ហោន្តិ និច្ចំ ស្យាទិវិធិវិសយតោ-ញត្ត, កុច្ឆិតោ ព្រាហ្មណោ កុព្រាហ្មណោ, ឦសកំ ឧណ្ហំ កទុណ្ហំ, បនាយកោ, អភិសេកោ, បករិត្វា, បកតំ, ទុប្បុរិសោ, ទុក្កដំ, សុបុរិសោ, សុកតំ, អភិត្ថុតំ, អតិត្ថុតំ, អាកឡារោ, អាពទ្ធោ។

(៩) “បាទយោ គតាទ្យត្ថេ បឋមាយ”។ បគតោ អាចរិយោ បាចរិយោ, បន្តេវាសី។

(១០) “អច្ចាទយោ កន្តាទ្យត្ថេ ទុតិយាយ”។ អតិក្កន្តោ មញ្ចមតិមញ្ចោ, អតិមាលោ។

(១១) “អវាទយោ កុដ្ឋាទ្យត្ថេ តតិយាយ”។ អវកុដ្ឋំ កោកិលាយ វនំ អវកោកិលំ, អវមយូរំ។

(១២) “បរិយាទយោ គិលានាទ្យត្ថេ ចតុត្ថិយា”។ បរិគិលានោ អជ្ឈេនាយ បរិយជ្ឈេនោ។

(១៣) “ន្យាទយោ កន្តាទ្យត្ថេ បញ្ចមិយា”។

និក្ខន្តោ កោសម្ពិយា និក្កោសម្បិ, អស្យាទិវិធិម្ហីតិ កឹ? រុក្ខំ បតិ វិជ្ជោតតេ។

១៤. ចី ក្រិយត្ថេហិ។

ចីប្បច្ចយន្តោ កិរិយត្ថេហិ ស្យាទ្យន្តេហិ សហេកត្ថោ ហោតិ, មលិនីករិយ។

១៥. ភូសនាទរានាទរេស្វលំសាសា។

ភូសនាទិស្វត្ថេ ស្វលមាទយោ សទ្ទា កិរិយត្ថេហិ ស្យាទ្យន្តេហិ សហេកត្ថា ហោន្តិ, អលំករិយ, សក្កច្ច, អសក្កច្ច។ ភូសនាទីស្វេតិ កឹ? អលំភុត្វា គតោ, សក្កត្វា គតោ, អសក្កត្វា គតោ, បរិយត្តំ សោភនមសោភនន្តិ អត្ថោ។

១៦. អញ្ញេ ច។

អញ្ញេ ច សទ្ទា កិរិយត្ថេហិ ស្យាទ្យន្តេហិ សហ ពហុលមេកត្ថា ភវន្តិ, បុរោភូយ, តិរោភូយ, តិរោករិយ, ឧរសិករិយ, មនសិករិយ, មជ្ឈេករិយ, តុណ្ហីភូយ។

១៧. វានេកញ្ញត្ថេ។

អនេកំ ស្យាទ្យន្តមញ្ញស្ស បទស្សត្ថេ ឯកត្ថំ វា ហោតិ, ពហូនិ ធនានិ យស្ស សោ ពហុធនោ, លម្ពា កណ្ណា យស្ស សោ លម្ពកណ្ណោ, វជិរំ បាណិម្ហិ យស្ស សោយំ វជិរបាណិ, មត្តា ពហវោ មាតង្គា ឯត្ថ មត្តពហុមាតង្គំ វនំ, អារុឡ្ហោ វានរោ យំ រុក្ខំ សោ អារុឡ្ហវានរោ, ជិតានិ ឥន្ទ្រិយានិ យេន សោ ជិតិន្ទ្រិយោ, ទិន្នំ ភោជនំ យស្ស សោ ទិន្នភោជនោ, អបគតំ កាឡកំ យស្មា បដា សោ-យមបគតកាឡកោ, ឧបគតា ទស យេសំ តេ ឧបទសា, អាសន្នទសា, អទូរទសា, អធិកទសា, តយោ ទស បរិមាណមេសំ តិទសា, កថំ ទសសទ្ទោ សង្ខ្យានេ វត្តតេ? បរិមាណសទ្ទសន្និធានា, យថា បញ្ច បរិមាណមេសំ បញ្ចកា សកុនាតិ, ទ្វេ វា តយោ វា បរិមាណមេសំ ទ្វត្តយោ វាសទ្ទត្ថេ វា ទ្វេ វា តយោ វា ទ្វត្តយោ។

ទក្ខិណស្សា ច បុព្ពស្សា ច ទិសាយ យទន្តរាឡំ ទក្ខិណបុព្ពា ទិសា, ទក្ខិណា ច សា បុព្ពា ចាតិ វា, សហ បុត្តេនាគតោ សបុត្តោ, សលោមកោ វិជ្ជមានលោមកោតិ អត្ថោ, ឯវំ សបក្ខកោ, អត្ថី ខីរា ព្រាហ្មណីតិ អត្ថិសទ្ទោ វិជ្ជមានត្ថេ និបាតោ, ក្វចិ គតត្ថតាយ បទន្តរានមប្បយោគោ, កណ្ឋដ្ឋា កាឡា អស្ស កណ្ឋេកាឡោ, ឱដ្ឋស្ស មុខមិវ មុខមស្ស ឱដ្ឋមុខោ, កេសសង្ខាតោ ចូឡា អស្ស កេសចូឡោ, សុវណ្ណវិការោ អលង្ការោ អស្ស សុវណ្ណាលង្ការោ, បបតិតំ បណ្ណមស្ស បបតិតបណ្ណោ, បបណ្ណោ, អវិជ្ជមានា បុត្តា អស្ស អវិជ្ជមានបុត្តោ, ន សន្តិ បុត្តា អស្ស អបុត្តោ, ក្វចិ ន ហោតិ បញ្ច ភុត្តវន្តោ អស្ស ភាតុនោ បុត្តោ អស្ស អត្ថីតិ ពហុលាធិការតោ។

១៨. តត្ថ គហេត្វា តេន បហរិត្វា យុទ្ធេ សរូបំ។

សត្ថម្បន្តំ តតិយន្តញ្ច សរូបមនេកំ តត្ថ គហេត្វា តេន បហរិត្វា យុទ្ធេ-ញ្ញបទត្ថេ ឯកត្ថំ វា ហោតិ, កេសេសុ ច កេសេសុ ច គហេត្វា យុទ្ធំ បវត្តំ កេសាកេសិ, ទណ្ឌេហិ ច ទណ្ឌេហិ ច បហរិត្វា យុទ្ធំ បវត្តំ ទណ្ឌាទណ្ឌិ, មុដ្ឋាមុដ្ឋិ, “ចិ វីតិហារេ” (៣-៥១) តិ ចិ សមាសន្តោ, “ចិស្មឹ” (៣.៦៦) តិ អកាពោ។ តត្ថ តេនេតិ កឹ? កាយញ្ច កាយញ្ច គហេត្វា យុទ្ធំ បវត្តំ។ គហេត្វា បហរិត្វាតិ កឹ? រថេ ច រថេ ច បត្វា យុទ្ធំ បវត្តំ។ យុទ្ធេតិ កឹ? ហត្ថេ ច ហត្ថេ ច គហេត្វា សខ្យំ បវត្តំ។ សរូបន្តិ កឹ? ទណ្ឌេហិ ច មុសលេហិ ច បហរិត្វា យុទ្ធ បវត្តំ។

១៩. ចត្ថេ។

អនេកំ ស្យាទ្យន្តំ ចត្ថេ ឯកត្ថំ វា ភវតិ។ សមុច្ចយោន្វាចយោ ឥតរីតរយោគោ សមាហារោ ច ច សទ្ទត្ថា, តត្ថ សមុច្ចយាន្វាចយេសុ នេកត្ថីភាវោ សម្ភវតិ, តេសុ ហិ សមុច្ចយោ អញ្ញមញ្ញនិរបេក្ខា នមត្ថប្បធានានំ កត្ថចិ កិរិយាវិសេសេ ចយមានតា, យថា ‘ធវេ ច ខទិរេ ច បលាសេ ច ឆិន្ទា’តិ។ អន្វាចយោ ច យត្ថេកោ បធានភាវេន វិធីយតេ អបរោ ច គុណភាវេន, យថា ‘ភិក្ខញ្ចរ គាវោ ចានយេ’តិ។ ឥតរទ្វយេ តុ សម្ភវតិ, តេសុ ហិ អញ្ញមញ្ញសាបេក្ខានមវយវភេទានុគតោ ឥតរីតរយោគោ, យថា ‘សារិបុត្តមោគ្គល្លានា’តិ, អស្សាវយវប្បធានត្តា ពហុវចនមេវ។ អញ្ញមញ្ញសាបេក្ខានមេវ តិរោហិតាវយវភេទោ សមុទាយប្បធានោ សមាហារោ, យថា ‘ឆត្តុបាហន’ន្តិ, អស្ស បន សមុទាយប្បធានត្តា ឯកវចនមេវ។

តេ ច សមាហារីតរីតរយោគា ពហុលំ វិធានា និយតវិសយាយេវ ហោន្តិ, តត្រាយំ វិសយវិភាគោ និរុត្តិបិដកាគតោ-បាណិតូរិយយោគ្គសេនង្គានំ, និច្ចវេរីនំ, សង្ខ្យាបរិមាណ-សញ្ញានំ, ខុទ្ទជន្តុកានំ, បចនចណ្ឌាលានំ, ចរណសាធារណានំ, ឯកជ្ឈាយនបាវចនានំ, លិង្គវិសេសានំ, វិវិធវិរុទ្ធានំ ទិសានំ, នទីនញ្ច និច្ចំ សមាហារេកត្តំ ភវតិ, តិណរុក្ខបសុសកុនធនធញ្ញព្យញ្ជនជនបទ្បទានំ វា, អញ្ញេសមិតរីតរយោគោវ។

បាណ្យង្គានំ-ចក្ខុសោតំ, មុខនាសិកំ, ហនុគីវំ, ឆវិមំសលោហិតំ, នាមរូបំ, ជរាមរណំ។ តុរិយង្គានំ-អលសតាលម្ពរំ, មុរជគោមុខំ, សង្ខទេណ្ឌិមំ, មទ្ទវិកបាណវិកំ, គីតវាទិតំ, សម្មតាលំ។ យោគ្គង្គានំ ផាលបាចនំ, យុគនង្គលំ។ សេនង្គានំ-អសិសត្តិតោមរបិណ្ឌំ, អសិចម្មំ, ធនុកលាបំ, បហរណាវរណំ។ និច្ចវេរីនំ-អហិនកុលំ, ពីឡាលមូសិកំ, កាកោលូកំ, នាគសុបណ្ណំ។ សង្ខ្យាបរិមាណ សញ្ញានំ-ឯកកទុកំ, ទុកតិកំ, តិកចតុក្កំ, ចតុក្កបញ្ចកំ, ទសេកាទសកំ។ ខុទ្ទជន្តុកានំ កីដបដង្គំ, កុន្ថកិបិល្លិកំ, ឌំសមកសំ, មក្ខិកកិបិល្លិកំ។ បចនចណ្ឌាលានំ-ឱរព្ភិកសូករិកំ, សាកុន្តិ កមាគវិកំ, សបាកចណ្ឌាលំ, វេនរថការំ, បុក្កុស ឆវឌាហកំ។ ចរណសាធារណានំ-អតិសភារទ្វាជំ, កឋកលាបំ, សីលបញ្ញាណំ, សមថវិបស្សនំ, វិជ្ជាចរណំ។ ឯកជ្ឈាយនបាវចនានំ ទីឃមជ្ឈិមំ, ឯកុត្តរសំយុត្តកំ, ខន្ធកវិភង្គំ។ លិង្គវិសេសានំ-ឥត្ថិបុមំ, ទាសិទាសំ, ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, តិណកដ្ឋសាខាបលាសំ, ‘លាភី ហោតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនា- សនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាន’ន្តិបិ ទិស្សតិ។ វិវិធវិរុទ្ធានំ កុសលាកុសលំ , សាវជ្ជានវជ្ជំ, ហីនប្បណីតំ, កណ្ហសុក្កំ, ឆេកបាបកំ។ ទិសានំ បុព្ពាបរំ, ទក្ខិណុត្តរំ, បុព្ពទក្ខិណំ, បុព្ពុត្តរំ, អធរុត្តរំ, អបរទក្ខិណំ, អបរុត្តរំ។ នទីនំ-គង្គាយមុនំ, មហិសរភុ។

តិណវិសេសានំ-កាសកុសំ កាសកុសា, ឧសីរពីរណំ ឧសីរពីរណា, មុញ្ជបព្ពជំ មុញ្ជបព្ពជំ មុញ្ជបព្ពជា។ រុក្ខវិសេសានំ ខទិរបលាសំ ខទិរបលាសា, វោស្សកណ្ណំ ធវាស្សកណ្ណា, បិលក្ខនិគ្រោធំ បិលក្ខនិគ្រោធា, អស្សត្ថកបិត្ថនំ អស្សត្ថកបិត្ថនា, សាកសាលំ សាកសាលា។ បសុវិសេសានំ-គជគវជំ គជគវជា, គោមហិសំ គោមហិសា, ឯណេយ្យគោមហិសំ ឯណេយ្យគោមហិសា, ឯណេយ្យវរាហំ ឯណេយ្យវរាហា, អជេឡកំ អជេឡកា, កុក្កុរសូករំ កុក្កុរសូករា, ហត្ថិគវាស្សវឡវំ ហត្ថិគវាស្សវឡវា។ សកុនវិសេសានំ-ហំសពលាវំ ហំសពលាវា, ការណ្ឌវចក្កវាកំ ការណ្ឌវចក្កវាកា, ពកពលាកំ ពកពលាកា។ ធនានំ-ហិរញ្ញសុវណ្ណំ ហិរញ្ញសុវណ្ណា, មណិសង្ខមុត្តាវេឡុរិយំ មណិសង្ខមុត្តាវេឡុរិយា, ជាតរូបរជតំ ជាតរូបរជតា។ ធញ្ញានំ-សាលិយវកំ សាលិយវកា, តិលមុគ្គមាសំ តិលមុគ្គមាសា, និប្ផាវកុលត្ថំ និប្ផាវកុលត្ថា។ ព្យញ្ជនានំ-សាកសុវំ សាកសុវា, គព្យមាហិសំ គព្យមាហិសា, ឯណេយ្យវារាហំ ឯណេយ្យវារាហា, មិគមាយូរំ មិគមាយូរា។ ជនបទានំ-កាសិកោសលំ កាសិកោសលា, វជ្ជិមល្លំ វជ្ជិមល្លា, ចេតិវំសំ ចេតិវំសា, មច្ឆសូរសេនំ មច្ឆសូរសេនា, កុរុបញ្ចាលំ កុរុបញ្ចាលា។ ឥតរីតរយោគោ យថា-ចន្ទិមសូរិយា, សមណព្រាហ្មណា មាតាបិតរោ ឥច្ចាទិ។

ឯតស្មឹ ឯកត្ថីភាវកណ្ឌេ យំ វុត្តំ បុព្ពំ, តទេវ បុព្ពំ និបតតិ កមាតិក្កមេ បយោជនាភាវា។ ក្វចិ វិបល្លាសោបិ ហោតិ ពហុលាធិការតោ, ទន្តានំ រាជា រាជទន្តោ, កត្ថចិ កមំ បច្ចានាទរា បុព្ពកាលស្សាបិ បរនិបាតោ, លិត្តវាសិតោ, នគ្គមុសិតោ, សិត្តសម្មដ្ឋោ, ភដ្ឋលុញ្ចិតោ។ ចត្ថេ យទេកត្ថំ តត្ថ កេចិ បុព្ពបទំ ពហុធា និយមេន្តិ, តទិហ ព្យភិចារទស្សនា ន វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

២០. សមាហារេ នបុំសកំ។

ចត្ថេ សមាហារេ យទេកត្ថំ, តំ នបុំសកលិង្គំ ភវតិ, តថាចេវោទាហដំ, កត្ថចិ ន ហោតិ 'សភាបរិសាយា'តិ ញាបកា, អាធិបច្ចបរិវារោ, ឆន្ទបារិសុទ្ធិ, បដិសន្ធិបវត្តិយំ។

២១. សង្ខ្យាទិ។

ឯកត្ថេ សមាហារេ សង្ខ្យាទិ នបុំសកលិង្គំ ភវតិ, បញ្ចគវំ, ចតុប្បថំ, សមាហារស្សេកត្តា ឯកវចនមេវ ហោតិ, សមាហារេត្វេវ បញ្ចកាបាលោ បូវោ, តិបុត្តោ។

២២. ក្វចេកត្តញ្ច ឆដ្ឋិយា។

ឆដ្ឋិយេកត្ថេ ក្វចិ នបុំសកត្តំ ហោតេកត្តញ្ច, សលភានំ ឆាយា សលភច្ឆាយំ, ឯវំ សកុន្តានំ ឆាយា សកុន្តច្ឆាយំ, បាសាទច្ឆាយំ បាសាទច្ឆាយា, ឃរច្ឆាយំ ឃរច្ឆាយា, អមនុស្សសភាយ នបុំសកេកត្តំ ភវតិ ព្រហ្មសភំ, ទេវសភំ, ឥន្ទសភំ, យក្ខសភំ, សរភសភំ, មនុស្សសភាយំ បន ខត្តិយសភា, រាជសភា ឥច្ចេវមាទិ, ក្វចីតិ កី រាជបុរិសោ។

២៣. ស្យាទីសុ រស្សោ។

នបុំសកេ វត្តមានស្ស រស្សោ ហោតិ ស្យាទីសុ។ សលភច្ឆាយំ, ស្យាទីសូតិ កឹ? សលភច្ឆាយេ។

២៤. ឃបស្សន្តស្សាប្បធានស្ស។

អន្តភូតស្ស អប្បធានស្ស ឃបស្ស ស្យាទីសុ រស្សោ ហោតិ។ ពហុមាលោ បោសោ, និក្កោសម្ពិ, អតិវាមោរុ, អន្តស្សាតិ កឹ? រាជា កញ្ញាបិយោ, អប្បធានស្សាតិ កឹ? រាជកុមារី ព្រហ្មពន្ធូ។

២៥. គោស្សុ។

អន្តភូតស្ស អប្បធានស្ស គោស្ស ស្យាទីសុ ឧ ហោតិ។ ចិត្តគុ, អប្បធានស្សាត្វេវ? សុគោ, អន្តស្សាត្វេវ? គោកុលំ។

២៦. ឥត្ថិយមត្វា។

ឥត្ថិយំ វត្តមានតោ អការន្តតោ នាមស្មា អាបច្ចយោ ហោតិ។ ធម្មទិន្នា។

៣៧. នទាទិតោ វី។

នទាទីហិ ឥត្ថិយំ វីប្បច្ចយោ ហោតិ។ នទី, មហី, កុមារី, តរុណី, វារុណី, គោតមី។ (១៤) "គោតោវា" គាវី គោ, អាកតិគណោ-យំ, កោរោ "ន្តន្តូនំ វីម្ហិ តោ វា" (៣-៣៦) តិ វិសេសនត្ថោ។

២៨. យក្ខាទិត្ថិនី ច។

យក្ខាទិតោ ឥត្ថិយំ ឥនី ហោតិ វីច។ យក្ខិនី យក្ខី, នាគិនី នាគី, សីហិនី សីហី។

២៦. អារាមិកាទីហិ។

អារាមិកាទិតោ ឥនី ហោតិត្ថិយំ។ អារាមិកិនី, អនន្តរាយិកិនី, រាជិនី (១៥) "សញ្ញាយំ មានុសោ" មានុសិនី, អញ្ញត្រ មានុសី។

៣០. យុវណ្ណេហិ នី។

ឥត្ថិយមិវណ្ណវណ្ណន្តេហិ នី ហោតិ ពហុលំ។ សទាបយតបាណិនី, ទណ្ឌិនី, ភិក្ខុនី, ខត្តពន្ធុនី, បរចិត្តវិទុនី, មាតុអាទិតោ កស្មា ន ហោតិ? ឥត្ថិប្បច្ចយំ វិនាបិ ឥត្ថត្តាភិធានតោ។

៣១. ក្តិម្ហាញ្ញត្ថេ។

ក្តិម្ហាញ្ញត្ថេយេវ ឥត្ថិយំ នី ហោតិ ពហុលំ។ សាហំ អហី សារតិនី, តស្សា មុដ្ឋស្សតិនិយា, សា គាវី វច្ឆគិទ្ធិនី, អញ្ញត្ថេតិ កឹ? ធម្មរតិ។

៣២. ឃរណ្យាទយោ។

ឃរណិប្បភុតយោ នីប្បច្ចន្តាសាធវោ ភវន្តិ។ ឃរណី, បោក្ខរណី, ព្ណស្ស-ត្តំ និបាតនា, (១៦) "អាចរិយា វា យ-លោបោ ច" អាចរិនី, អាចរិយា។

៣៣. មាតុលាទិត្វានី ភរិយាយំ។

មាតុលាទិតោ ភរិយាយមានី ហោតិ។ មាតុលានី, វារុណានី, គហបតានី, អាចរិយានី, (១៧) "អភរិយាយំ ខត្តិយា វា" ខត្តិយានី ខត្តិយា, នទាទិបាឋា ភរិយាយន្តុ ខត្តិយី។

៣៤. ឧបមាសំហិត សហិត សញ្ញត សហ សផវាម លក្ខណាទិត្វូរុតូ។

ឩរុសទ្ទា ឧបមានាទិបុព្ពា ឥត្ថិយមូ ហោតិ។ ករភោរូ, សំហិតោរូ, សហិតោរូ, សញ្ញតោរូ, សហោរូ, សផោរូ, វាមោរូ, លក្ខណោរូ, ឩតិយោគវិភាគា ឩ ព្រហ្មពន្ធូ។

៣៥. យុវា តិ។

យុវសទ្ទតោ តិ ហោតិត្ថិយំ។ យុវតិ។

៣៦. ន្តន្តូនំ វីម្ហិតោ វា។

វីម្ហិ ន្តន្តូនំ តោ វា ហោតិ។ គច្ឆតី គច្ឆន្តី, សីលវតី សីលវន្តី។

៣៧. ភវតោ ភោតោ។

វីម្ហិ ភវតោ ភោតាទេសោ ហោតិ វា។ ភោតី ភវន្តី។

៣៨. គោស្សាវង។

គោសទ្ទស្ស វីម្ហាវង ហោតិ។ គាវី។

៣៩. បុថុស្ស បថវបុថវា។

វីម្ហិ បុថុស្ស បថវបុថវា ហោន្តិ។ បថវី, បុថវី, បេ បថវី។

៤០. សមាសន្ត។

សមាសន្ត ឥតិ ចាធិករីយតិ។

៤១. បាបាទីហិ ភូមិយា។

បាបាទីហិ បរា យា ភូមិ តស្សា សមាសន្តោ អ ហោតិ។ បាបភូមំ, ជាតិភូមំ។

៤២. សង្ខ្យាហិ។

សង្ខ្យាហិ បរា យា ភូមិ តស្សា សមាសន្តោ អ ហោតិ។ ទ្វិភូមំ, តិភូមំ។

៤៣. នទីគោទាវរីនំ។

សង្ខ្យាហិ បរាសំ នទីគោទាវរីនំ សមាសន្តោ អ ហោតិ, បញ្ចនទំ, សត្តគោទាវរំ, សង្ខ្យាហិច្ចេវ? មហានទី, នទីគោទាវរីនន្តិ កឹ? ទសិត្ថិ។

៤៤. អសង្ខ្យេហិ ចាង្គុល្យានញ្ញាសង្ខ្យត្ថេសុ។

អសង្ខ្យេហិ សង្ខ្យាហិ ច បរាយ អង្គុល្យា សមាសន្តោ អ ហោតិ នោ ចេ អញ្ញបទត្ថេ អសង្ខ្យត្ថេ ច សមាសោ វត្តតេ។ និគ្គតមង្គុលីហិ និរង្គុលំ, អច្ចង្គុលំ, ទ្វេ អង្គុលិយោ សមាហដា ទ្វង្គុលំ, អនញ្ញាសង្ខ្យត្ថេសូតិ កឹ? បញ្ចង្គុលិ ហត្ថោ, ឧបង្គុលិ, កថំ 'ទ្វេ អង្គុលីមានមស្សាតិ ទ្វង្គុល'ន្តិ? នាត្រ សមាសោញ្ញបទត្ថេ វិហិតោ មត្តាទីនំ លោបេ កតេ តត្ថ វត្តតេ។ អង្គុលសទ្ទោ វា បមាណវាចិ សទ្ទន្តរំ, យថា 'សេនង្គុលប្បមាណេន អង្គុលានំ សតំ បុណ្ណំ ចតុទ្ទស វា អង្គុលានី'តិ។

៤៥. ទីឃាហោវស្សេកទេសេហិ ច រត្យា។

ទីឃាទីហិ អសង្ខ្យេហិ សង្ខ្យាហិ ច បរមស្មា រត្តិយា សមាសន្តោ អ ហោតិ។ ទីឃរត្តំ, អហោរត្តំ (ត្តោ), វស្សារត្តំ (ត្តោ), បុព្ពរត្តំ, អបររត្តំ, អឌ្ឍរត្តំ, អតិក្កន្តោ រត្តឹ អតិរត្តោ, ទ្វេរត្តី សមាហដា ទិរត្តំ (ត្តោ), វា ក្វចិ ពហុលាធិការា ឯករត្តំ (ត្តោ), ឯករត្តិ, អនញ្ញាសង្ខ្យត្ថេសុច្ចេវ? ទីឃរត្តិហេមន្តោ, ឧបរត្តិ, ក្វចិ ហោតេវ ពហុលំ វិធានាយថា រត្តំ។

៤៦. គោត្វចត្ថេ ចាលោបេ។

គោសទ្ទា អលោបវិសយា សមាសន្តោ អ ហោតិ ន ចេ ចត្ថេ សមាសោ អញ្ញបទត្ថេ អសង្ខ្យត្ថេ ច, រាជគវោ, បរមគវោ, បញ្ចគវធនោ, ទសគវំ, អលោបេតិ កឹ? បញ្ចហិ គោហិ កីតោ បញ្ចគុ, អចត្ថេតិ កិ? អជស្សគាវោ, អនញ្ញាសង្ខ្យត្ថេសុច្ចេវ? ចិត្តគុ, ឧបគុ។

៤៧. រត្តិន្ទិវទារគវចតុរស្សា។

ឯតេ សទ្ទា អអន្តា និបច្ចន្តេ។ រត្តោ ច ទិវា ច រត្តិន្ទិវំ, រត្តិ ច ទិវា ច រត្តិន្ទិវំ, ទារា ច គាវោ ច ទារគវំ, ចតស្សោ អស្សិយោ អស្ស ចតុរស្សោ។

៤៨. អាយាមេនុគវំ។

អនុគវន្តិ និបច្ចតេ អាយាមេ គម្យមានេ។ អនុគវំ សកដំ, អាយាមេតិ កឹ? គុន្នំ បច្ឆា អនុគុ។

៤៩. អក្ខិស្មាញ្ញត្ថេ។ អក្ខិស្មា សមាសន្តោ អ ហោតិ អញ្ញត្ថេ ចេ សមាជសា។ វិសាលក្ខោ, វិសាលក្ខី។

៥០. ទារុម្យង្គុល្យា។

អង្គុលន្តា អញ្ញបទត្ថេ ទារុម្ហិ សមាសន្តោ អ ហោតិ។ ទ្វង្គុលំទារុ, បញ្ចង្គុលំ, អង្គុលិសទិសាវយវំ ធញ្ញាទីនំ វិក្ខេបកំ ទារុំ វុច្ចតេ, បមាណេ តុ បុព្ពេ វិយ សិទ្ធំ សខរាជសទ្ទា អការន្តាវ, សិស្សោបិ ន ទិស្សតិ, គាណ្ឌី វធន្វាតិ បកតន្តរេន សិទ្ធំ។

៥១. ចិ វីតិហារេ។

ឱយាព្យតិហារេ គម្យមានេ អញ្ញបទត្ថេ វត្តមានតោ ចិ ហោតិ។ កេសាកេសិ ទណ្ឌាទណ្ឌិ, ចការោ "ចិស្មិ"ន្តិ (៣.៦៦) វិសេសនត្ថោ, សុគន្ធិ, ទុគ្គន្ធីតិ បយោគោ ន ទិស្សតេ។

៥២. ល្ហិត្ថិយូហិ កោ។

លុប្បច្ចយន្តេហិ, ឥត្ថិយមីការូការន្តេហិ ច ពហុលំ កប្បច្ចយោ ហោតិ អញ្ញបទត្ថេ។ ពហុកត្តុកោ, ពហុកុមារិកោ, ពហុព្រហ្មពន្ធុកោ, ពហុលំត្វេវ? សុភ្រូ។

៥៣. វាញ្ញតោ។

អញ្ញេហិ អញ្ញបទត្ថេ កោ វា ពហុលំ ហោតិ។ ពហុមាលកោ, ពហុមាលោ។

៥៤. ឧត្តរបទេ។ ឯតមធិកតំ វេទិតព្ពំ។

៥៥. ឥមស្សិទំ។

ឧត្តរបទេ បរតោ ឥមស្ស ឥទំ ហោតិ។ ឥទមដ្ឋិតា, ឥទប្បច្ចយតា, និគ្គហីតលោបោ បស្សេ ច ទ្វិភាវោ។

៥៦. បុំ បុមស្ស វា។ បុមស្ស បុំ ហោតុត្តរបទេ វិភាសា។ បុល្លិង្គំ, បុមលិង្គំ។

៥៧. ដន្តត្ថនំ។

ឯសំ ដ ហោតុត្តរបទេ ក្វចិ វា។ ភវម្បតិដ្ឋាមយំ, ភគវំមូលកា នោ ធម្មា, ពហុលាធិការា តវាទីសុ ច បគេវ មហត្តរិ, រត្តញ្ញុមហត្តំ។

៥៨. អ។ ឯសំ អ ហោតុត្តរបទេ។ គុណវន្តបតិដ្ឋោ-ស្មិ។

៥៩. មនាទ្យាបាទីនមោ មយេ ច។ មនាទីនមាបាទីនំ ច ឱ ហោតុត្តរបទេ មយេ ច។ មនោសេដ្ឋា, មនោមយា, រជោជល្លំ, រជោមយំ, អាបោគតំ, អាបោមយំ, អនុយន្តិ ទិសោទិសំ។

៦០. បរស្ស សង្ខ្យាសុ។

សង្ខ្យាសុត្តរបទេសុ បរស្ស ឱ ហោតិ។ បរោសតំ, បរោសហស្សំ, សង្ខ្យាសូតិ កឹ? បរទត្តូបជីវិនោ។

៦១. ជនេ បុថស្សុ។

ជនេ ឧត្តរបទេ បុថស្ស ឧ ហោតិ។ អរិយេហិ បុថគេវាយំ ជនោតិ បុថុជ្ជនោ។

៦២. សោ ឆស្សាហាយតនេ វា។

អហេ អាយតនេ ចុត្តរបទេ ឆស្ស សោ វា ហោតិ។ សាហំ ឆាហំ, សឡាយតនំ, ឆឡាយតនំ។

៦៣. ល្តុបិតាទីនមារងរង។

លុប្បច្ចយន្តានំ បិតាទីនញ្ច យថាក្កមមារងរង វា ហោន្តុត្តរបទេ, សត្ថារទស្សនំ, កត្តារនិទ្ទេសោ, មាតរបិតរោ, វាត្វេវ? សត្ថុទស្សនំ, មាតាបិតរោ។

៦៤. វិជ្ជាយោនិសម្ពន្ធានមា តត្រ ចត្ថេ។

ល្តុបិតាទីនំ វិជ្ជាសម្ពន្ធីនំ យោនិសម្ពន្ធីនំ ច តេស្វេវ ល្តុបិតាទីសុ វិជ្ជាយោនិសម្ពន្ធិសុត្តរបទេសុ ចត្ថវិសយេ អា ហោតិ។ ហោតាបោតរោ មាតាបិតរោ, ល្តុបិតាទីនំ ត្វេវ? បុត្តភាតរោ, តត្រេតិ កឹ? បិតុបិតាមហា, ចត្ថេតិ កឹ? មាតុភាតា, វិជ្ជាយោនិសម្ពន្ធានន្តិ កឹ? ទាតុភត្តារោ។

៦៥. បុត្តេ។

បុត្តេ ឧត្តរបទេ ចត្ថវិសយេ ល្តុបិតាទីនំ វិជ្ជាយោនិ សម្ពន្ធានមា ហោតិ។ បិតាបុត្តា, មាតាបុត្តា។

៦៦. ចិស្មិ។

ចិប្បច្ចយន្តេ ឧត្តរបទេ អា ហោតិ។ កេសាកេសិ, មុដ្ឋាមុដ្ឋិ។

៦៧. ឥត្ថិយម្ភាសិតបុមិត្ថី បុមេវេកត្ថេ។

ឥត្ថិយំ វត្តមានេ ឯកត្ថេ សមានាធិករណេ ឧត្តរបទេ បរេ ភាសិតបុមា ឥត្ថី បុមេវ ហោតិ។ កុមារភរិយោ, ទីឃជង្ឃោ, យុវជាយោ, ឥត្ថិយន្តិ កឹ? កល្យាណី បធានមេសំ កល្យាណិប្បធានា, ភាសិតបុមេតិ កឹ? កញ្ញាភរិយោ, ឥត្ថីតិ កឹ? គាមណិកុលំ ទិដ្ឋិ អស្ស គាមណិទិដ្ឋិ, ឯកត្ថេតិ កឹ? កល្យាណិយា មាតា កល្យាណិមាតា។

៦៨. ក្វចិ បច្ចយេ។

ភាសិតបុមិត្ថី បច្ចយេ ក្វចិ បុមេវ មោតិ។ ព្យត្តតរា, ព្យត្តតមា។

៦៩. សព្ពាទយោ វុត្តិមត្តេ។

ឥត្ថិវាចកា សព្ពាទយោ វុត្តិមត្តេ បុមេវ ហោន្តិ។ តស្សា មុខំ តម្មុខំ, តស្សំ តត្រ, តាយ តតោ, តស្សំ វេលាយំ តទា។

៧០. ជាយាយ ជយំ បតិម្ហិ។

បតិម្ហិ បរេ ជាយាយ ជយំ ហោតិ, ជយម្បតី, ‘ជានិបតី’តិ បកតន្តរេន សិទ្ធំ, តថា ‘ទម្បតី, ជម្បតី’តិ។

៧១. សញ្ញាយមុទោទកស្ស។

សញ្ញាយមុទកស្សុត្តរបទេ ឧទាទេសោ ហោតិ។ ឧទធិ, ឧទបានំ។

៧២. កុម្ភាទីសុ វា។

កុម្ភាទីសុត្តរបទេសុ ឧទកស្ស ឧទាទេសោ វា ហោតិ។ ឧទកុម្ភោ ឧទកកុម្ភោ, ឧទបត្តោ ឧទកបត្តោ, ឧទពិន្ទុ ឧទកពិន្ទុ, អាកតិគណោ-យំ។

៧៣. សោតាទីស្វលោបោ។

សោតាទីសុត្តរបទេសុ ឧទកស្ស ឧស្ស លោបោ ហោតិ។ ទកសោតំ, ទករក្ខសោ។

៧៤. ដ នញ្ញ ស្ស។

ឧត្តរបទេ នញ្ញ សទ្ទស្ស ដ ហោតិ។ អព្រាហ្មណោ, ញ្ញការោ កឹ? កេវលស្ស មា ហោតុ បាមនបុត្តោ។

៧៥. អន សរេ។

សរាទោ ឧត្តរបទេ នញ្ញ សទ្ទស្ស អន ហោតិ។ អនក្ខាតំ។

៧៦. នខាទយោ។

នខាទយោ សទ្ទា អនន ដាទេសា និបច្ចន្តេ។ នាស្ស ខមត្ថីតិ នខោ, អខមញ្ញំ, សញ្ញាសទ្ទេសុ ច និប្ផត្តិមត្តំ យថាកថញ្ចិ កត្តព្ពំនាស្ស កុលមថីតិ នកុលោ, អកុលមញ្ញំ, នខ នកុល នបុំសកនក្ខត្ត នាក ឯវមាទិ។

៧៧. នគោ វាប្បាណិនិ។

នគតច្ចប្បាណិនិ វា និបច្ចតេ។ នគោ រុក្ខោ, នគោ បព្វតោ, អគោ រុក្ខោ, អគោ បព្វតោ, អប្បាណិនីតិ កឹ? អគោ វសលោ សីតេន។

៧៨. សហស្ស សោ-ញ្ញត្ថេ។

អញ្ញបទត្ថវុត្តិម្ហិ សមាសេ ឧត្តរបទេ បរេ សហស្ស សោ វា ហោតិ។ សបុត្តោ, សហបុត្តោ, អញ្ញត្ថេតិ កឹ? សហ កត្វា, សហ យុជ្ឈិត្វា។

៧៩. សញ្ញាយំ។

សហស្សុត្តរបទេ សោ ហោតិ សញ្ញាយំ។ សាស្សត្ថំ, សបលាសំ។

៨០. អប្បច្ចក្ខេ។

អប្បច្ចក្ខេ គម្យមានេ សហស្ស សោ ហោតុត្តរបទេ, សាគ្គិ កបោតោ, សបិសាចា វាតមណ្ឌលិកា។

៨១. អកាលេ សកត្ថេ។

សកត្ថប្បធានស្ស សហសទ្ទស្ស អកាលេ ឧត្តរបទេ សោ ហោតិ។ សម្បន្នំ ព្រហ្មំ សព្រហ្មំ, សចក្កំ និធេហិ, សធុរំ បាជេហិ, អកាលេតិ កឹ? សហ បុព្វណ្ហំ, សហាបរណ្ហំ។

៨២. គន្ថន្តាធិក្យេ។

គន្ថន្តេ អាធិក្យេ ច វត្តមានស្ស សហស្ស សោ ហោតុត្តរបទេ។ សកលំ ជោតិមធីតេ សមុហុត្តំ, កាលន្តោ អារម្ភោ, អាធិក្យេ-សទោណា ខារី, សមាសកោ កហាបណោ, និច្ចន្តោយមារម្ភោ។

៨៣. សមានស្ស បក្ខាទីសុ វា។

បក្ខាទីសុត្តរបទេសុ សមានស្ស សោ ហោតិ វា។ សបក្ខោ សមានបក្ខោ, សជោតិ សមានជោតិ, បក្ខាទីសូតិ កឹ? សមានសីលោ, បក្ខ, ជោតិ, ជនបទ, រត្តិ, បត្តិនី, បត្តី, នាភិ, ពន្ធុ ព្រហ្មចារី, នាម, គោត្ត, រូប, ឋាន, វណ្ណ, វយោ, វចន, ធម្ម, ជាតិយ, ឃច្ច។

៨៤. ឧទរេ ឥយេ។

ឧទរេ ឥយេ បរេ បរតោ សមានស្ស សោ វា ហោតិ។ សោទរិយោ, សមានោទរិយោ, ឥយេតិ កឹ? សមានោទរតា។

៨៥. រិរិក្ខកេសុ។

ឯតេសុ សមានស្ស សោ ហោតិ។ សរី, សរិក្ខោ, សរិសោ។

៨៦. សព្ពាទីនមា។

រិរិក្ខកេសុ សព្ពាទីនមា ហោតិ។ យាទី, យាទិក្ខោ, យាទិសោ។

៨៧. ន្តកិមិមានំ ដាកីដី។

រិរិក្ខកេសុ ន្តសទ្ទ កីសទ្ទ ឥមសទ្ទានំ ដាកីដី ហោន្តិ យថាក្កមំ។ ភវាទី, ភវាទិក្ខោ, ភវាទិសោ, កីទី, កីទិក្ខោ, កីទិសោ, ឦទី, ឦទិក្ខោ, ឦទិសោ។

៨៨. តុម្ហាម្ហានំ តាមេកស្មឹ។

វិកិច្ចកេសុ តុម្ហាម្ហានំ តាមា ហោន្តេកស្មឹ យថាក្កមំ។ តាទិ, តាទិក្ខោ, តាទិសោ, មាទី, មាទិក្ខោ, មាទិសោ។ ឯកស្មិន្តិ កឹ? តុម្ហាទី, អម្ហាទី, តុម្ហាទិក្ខោ, អម្ហាទិក្ខោ, តុម្ហាទិសោ, អម្ហាទិសោ។

៨៩. តំ មមញ្ញត្រ។

វិកិច្ចកន្តតោ អញ្ញស្មឹ ឧត្តរបទេ តុម្ហាម្ហានមេកស្មឹ តំមំ ហោន្តិ យថាក្កមំ, តន្ទីបា, មន្ទីបា, តំសរណា, មំសរណា, តយ្យោគោ, មយ្យោគោតិ ពិន្ទុលោបោ។

៩០. វេតស្សេដ។

វិកិច្ចកេស្វេតស្សេដ វា ហោតិ, ឯទី, ឯតាទី, ឯទិក្ខោ, ឯតាទិក្ខោ, ឯទិសោ, ឯតាទិសោ។

៩១. វិធាទីសុ ទ្វិស្ស ទុ។

ទ្វិស្ស ទុ ហោតិ វិធាទីសុ, ទុវិធោ, ទុបដ្ដំ ឯវមាទិ។

៩២. ទិ គុណាទីសុ។

គុណាទីសុ ទ្វិស្ស ទិ ហោតិ, ទ្វិគុណំ, ទិរត្តិ, ទិគុ ឯវមាទិ។

៩៣. តីស្វ។

តីសុ ទ្វិស្ស អហោតិ។ ទ្វត្តិក្ខត្តុំ, ទ្វិត្តិបត្តបុរា។

៩៤. អា សង្ខ្យាយាសតាទោ-នញ្ញត្ថេ។

សង្ខ្យាយមុត្តរបទេ ទ្វិស្ស អា ហោតិ អសតាទោ អនញ្ញជត្ថេ។ ទ្វាទស, ទ្វាវីសតិ ទ្វត្តឹស, សង្ខ្យាយន្តិ កឹ? ទិរត្តំ, អសតាទោតិ កឹ? ទិសតំ, ទិសហស្សំ។ អនញ្ញត្ថេតិ កឹ? ទ្វិទសា។

៩៥. តិស្សេ។

សង្ខ្យាយមុត្តរបទេ តិស្ស ឯ ហោតិ អសតាទោ អនញ្ញត្ថេ, តេរស, តេវីស, តេត្តឹស, សង្ខ្យាយំត្វេវ? តិរត្តំ, អសតាទោត្វេវ? តិសតំ, អនញ្ញត្ថេត្វេវ? តិចតុកា។

៩៦. ចត្តាលីសាទោ វា។

តិស្សេ វា ហោតិ ចត្តាលីសាទោ, តេចត្តាលាសំ តិចត្តាលីសំ, តេបញ្ញាសំ តិបញ្ញាសំ, តេសដ្ឋិ តិសដ្ឋិ, តេសត្តតិ តិសត្តតិ, តេអសីតិ តិយាសីតិ, តេនវុតិ តិនវុតិ, អសតាទោត្វេវ? តិសតំ។

៩៧. ទ្វិស្សា ច។

អសតាទោ-នញ្ញត្ថេ ចត្តាលីសាទោ ទ្វិស្សេ វា ហោតិ អា ច។ ទ្វេចត្តាលីសំ, ទ្វាចត្តាលីសំ ទ្វិចត្តាលីសំ, ទ្វេបញ្ញាសំ, ទ្វាបញ្ញាសំ ទ្វិបញ្ញាសំ ឥច្ចាទិ។

៩៨. ពាចត្តាលីសាទោ។

ទ្វិស្ស ពា វា ហោតិ អចត្តាលីសាទោ-នញ្ញត្ថេ។ ពារស ទ្វាទស, ពាវីសតិ ទ្វាវីសតិ, ពត្តឹស ទ្វត្តឹស, អចត្តាលីសាទោតិ កឹ? ទ្វិចត្តាលីសំ។

៩៩. វីសតិទសេសុ បញ្ចស្ស បណ្ណបន្នា។

វីសតិទសេសុ បរេសុ បញ្ចស្ស បណ្ណបន្នា ហោន្តិ វា យថាក្កមំ។ បណ្ណវីសតិ បញ្ចវីសតិ, បន្នរស្វ បញ្ចទស។

១០០. ចតុស្ស ចុចោ ទសេ។

ចតុស្ស ចុចោ ហោន្តិ វា ទសសទ្ទេ បរេ។ ចុទ្ទស, ចោទ្ទស, ចតុទ្ទស។

១០១. ឆស្ស សោ។

ឆស្ស សោឥច្ចយមាទេសោ ហោតិ ទសសទ្ទេ បរេ។ សោឡស។

១០២. ឯកដ្ឋានមា។

ឯកអដ្ឋានំ អា ហោតិ ទសេ បរេ។ ឯកាទស, អដ្ឋារស។

១០៣. រ សង្ខ្យាតោ វា។

សង្ខ្យាតោ បរស្ស ទសស្ស រ ហោតិ វិភាសា។ ឯការស ឯកាទស, ពារស ទ្វាទស, បន្នរស បញ្ចទស, សត្តរស សត្តទស, អដ្ឋារស អដ្ឋាទស, បន្នពាទេសេសុ និច្ចំ, ឥធ ន ហោតិ ចតុទ្ទស។

១០៤. ឆតីហិ ឡោ ច។

ឆតីហិ បរស្ស ទសស្ស ឡោ ហោតិ រោ ច, សោឡស សោរស, តេឡស តេរស។

១០៥. ចតុត្ថ តតិយាន មឌ្ឍុឌ្ឍតិយា។

អឌ្ឍា បរេសំ ចតុត្ថតតិយានំ ឧឌ្ឍតិយា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ អឌ្ឍេន ចតុត្ថោ អឌ្ឍុឌ្ឍោ, អឌ្ឍេន តតិយោ អឌ្ឍតិយោ, កថំ អឌ្ឍតេយ្យោតិ? សកត្ថេ ណេយ្យ ឧត្តរបទវុឌ្ឍិ។

១០៦. ទុតិយស្ស សហ ទិយឌ្ឍទិវឌ្ឍា។

អឌ្ឍា បរស្ស ទុតិយស្ស សហ អឌ្ឍសទ្ទេន ទិយឌ្ឍទិវឌ្ឍា ហោន្តិ។ អឌ្ឍេន ទុតិយោ ទិយឌ្ឍោ, ទិវឌ្ឍោ វា។

១០៧. សរេ កទ កុស្សុត្តរត្ថេ។

កុស្សុត្តរបទត្ថេ វត្តមានស្ស សរាទោ ឧត្តរបទេ កទាទេសោ ហោតិ។ កទន្នំ, កទសនំ, សរេតិ កឹ? កុបុត្តោ, ឧត្តរត្ថេតិ កឹ? កុឱដ្ឋោ រាជា។

១០៨. កាប្បត្ថេ។

អប្បត្ថេ វត្តមានស្ស កុស្ស កា ហោតិ ឧត្តរបទត្ថេ, អប្បកំ លវណំ កាលវណំ។

១០៩. បុរិសេ វា។

កុស្ស បុរិសេ កា ហោតិ វា។ កាបុរិសោ កុបុរិសោ, អយមប្បត្ថវិភាសា, អប្បត្ថេ តុ បុព្ពេន និច្ចំ ហោតិ ឦសំ បុរិសោ កាបុរិសោ។

១១០. បុព្ពាបរជ្ជសាយមជ្ឈេហាហស្ស ណ្ហោ។

បុព្ពាទីហុត្តរបទស្ស អហស្ស ណ្ហាទេសោ ហោតិ, បុព្ពណ្ហោ, អបរណ្ហោ, អជ្ជណ្ហោ, សាយណ្ហោ, មជ្ឈណ្ហោ (បណ្ហោ)។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

សមាសកណ្ឌោ តតិយោ។

៤. ចតុត្ថោ កណ្ឌោ (ណាទិ)

១. ណោ វា បច្ចេ។

ឆន្ទិយន្តា នាមស្មា វា ណប្បច្ចយោ ហោតិ អបច្ចេ-ភិធេយ្យេ, ណការោ វុទ្ធ្យត្ថោ, ឯវមញ្ញត្ថាបិ, វសិដ្ឋស្សាបច្ចំ វាសិដ្ឋោ, វាសិដ្ឋី វា, ឱបគវោ, ឱបគវី វា, វេតិ វាក្យសមាសវិកប្បនត្ថំ, តស្សាធិការោ សកត្ថាវធិ។

២. វច្ឆាទិតោ ណានណាយនា។

វច្ឆាទីហិ អបច្ចប្បច្ចយន្តេហិ គោត្តាទីហិ ច សទ្ទេហិ ណានណាយនប្បច្ចយា វា ហោន្តិ អបច្ចេ, វច្ឆានោ វច្ឆាយនោ, កច្ចានោ កច្ចាយនោ, យាគមេ កាតិយានោ, មោគ្គល្លានោ មោគ្គល្លាយនោ, សាកដានោ សាកដាយនោ, កណ្ហានោ កណ្ហាយនោ ឥច្ចាទិ។

៣. កត្តិកាវិធវាទីហិ ណេយ្យណេរា។

កត្តិកាទីហិ វិធវាទីហិ ច ណេយ្យណេរា វា យថាក្កមំ ហោន្តិ អបច្ចេ, កត្តិកេយ្យោ, វេនតេយ្យោ, ភាគិនេយ្យោ ឥច្ចាទិ , វេធវេរោ, ពន្ធកេរោ, នាលិកេរោ, សាមណេរោ ឥច្ចាទិ។

៤. ណ្យទិច្ចាទីហិ។

ទិតិប្បភុតិហិ ណ្យោ វា ហោតិ អបច្ចេ, ទេច្ចោ, អាទិច្ចោ, កោណ្ឌញ្ញោ, គគ្គ្យោ, ភាតព្ពោ ឥច្ចាទិ។

៥. អា ណិ។

អការន្តតោ ណិ វា ហោតិ អបច្ចេ, ទក្ខិ, ទត្តិ, ទោណិ។ វាសវិ, វារុណិ ឥច្ចាទិ។

៦. រាជតោ ញ្ញោ ជាតិយំ។

រាជសទ្ទតោ ញ្ញោ វា ហោតិ អបច្ចេ ជាតិយំ គម្យមានាយំ, រាជញ្ញោ, ជាតិយន្តិ កឹ? រាជាបច្ចំ។

៧. ខត្តា យិយា។

ខត្តសទ្ទា យឥយា ហោន្តិ អបច្ចេ ជាតិយំ, ខត្យោ, ខត្តិយោ, ជាតិយំត្វេវ? ខត្តិ។

៨. មនុតោ ស្សសណ។

មនុសទ្ទតោ ជាតិយំ ស្សសណ ហោន្តិ អបច្ចេ, មនុស្សោ, មានុសោ, ឥត្ថិយំ មនុស្សា, មានុសី, ជាតិយំត្វេវ? មានវោ។

៩. ជនបទនាមស្មា ខត្តិយា រញ្ញេ ច ណោ។

ជនបទស្ស យំ នាមំ, តន្នាមស្មា ខត្តិយា អបច្ចេ រញ្ញេ ច ណោ ហោតិ, បញ្ចាលោ, កោសលោ, មាគធោ, ឱក្កាកោ, ជនបទនាមស្មាតិ កឹ? ទាសរថិ, ខត្តិយាតិ កឹ? បញ្ចាលស្ស ព្រាហ្មណស្ស អបច្ចំ បញ្ចាលិ។

១០. ណ្យ កុរុសិវីហិ។

កុរុសិវីហិ អបច្ចេ រញ្ញេ ច ណ្យោ ហោតិ។ កោរព្យោ, សេព្យោ។

១១. ណ រាគា តេន រត្តំ។

រាគវាចិតតិយន្តតោ រត្តមិច្ចេតស្មឹ អត្ថេ ណោ ហោតិ, កសាវេន រត្តំ កាសាវំ, កោសុម្ភំ, ឃាលិទ្ទំ, រាគាតិ កឹ? ទេវទត្តេន រត្តំ វត្ថំ, ឥធ កស្មា ន ហោតិ? 'នីលំ បីត'ន្តិ, គុណវចនត្តា វិនាបិ ណេន ណត្ថស្សាភិធានតោ។

១២. នក្ខត្តេនិន្ទុយុត្តេន កាលេ។

តតិយន្តតោ នក្ខត្តា តេន លក្ខិតេ កាលេ ណោ ហោតិ, តញ្ចេ នក្ខត្តមិន្ទុយុត្តំ ហោតិ, ផុស្សី រត្តិ, ផុស្សំ អហំ, នក្ខត្តេនេតិ កឹ? គុរុនា លក្ខិតា រត្តិ។ ឥន្ទុយុត្តេនេតិ កឹ? កត្តិកាយ លក្ខិតោ មុហុត្តោ, កាលេតិ កឹ? ផុស្សេន លក្ខិតា អត្ថសិទ្ធិ, អជ្ជកត្តិកាតិ កត្តិកាយុត្តេ ចន្ទេ កត្តិកាសទ្ទោ វត្តតេ។

១៣. សា-ស្ស ទេវតា បុណ្ណមាសី។

សេតិ បឋមន្តា អស្សាតិ ឆដ្ឋ្យត្ថេ ណោ ភវតិ, យំ បឋមន្តំ, សា ចេ ទេវតា បុណ្ណមាសីវា, សុគតោ ទេវតា អស្សាតិ សោគតោ, មាហិន្ទោ, យាមោ, វារុណោ, ផុស្សី បុណ្ណមាសី អស្ស សម្ពន្ធិនីតិ ផុស្សោ, មាសោ, មាឃោ, ផគ្គុនោ, ចិត្តោ, វេសាខោ។ ជេដ្ឋមូលោ, អាសឡ្ហោ, សាវណោ, បោដ្ឋបាទោ, អស្សយុជោ, កត្តិកោ, មាគសិរោ, បុណ្ណមាសីតិ កឹ? ផុស្សី បញ្ចមី អស្ស, បុណ្ណមាសី ច ភតកមាសសម្ពន្ធិនី ន ហោតិ… បុណ្ណោ មា អស្សន្តិ និព្ពចនា, អតោ ឯវ និបាតនា ណោ សាគមោ ច, មាសសុតិយាវ ន បញ្ចទស រត្តាទោ វិធិ។

១៤. តមធីតេ តំ ជានាតិ កណិកា ច។

ទុតិយន្តតោ តមធីតេ តំ ជានាតីតិ ឯតេស្វត្ថេសុ ណោ ហោតិ ណោ ណិកោ ច, ព្យាករណមធីតេ ជានាតិ វា វេយ្យាករណោ, ឆន្ទសោ, កមកោ, បទកោ, វេនយិកោ, សុត្តន្តិកោ, ទ្វិតគ្គហណំ បុថគេវ វិធានត្ថំ ជាននស្ស ច អជ្ឈេនវិសយភាវទស្សនត្ថំ បសិទ្ធូបសង្គហត្ថំ ច។

១៥. តស្ស វិសយេ ទេសេ។

ឆដ្ឋីយន្តា វិសយេ ទេសរូបេ ណោ ហោតិ, វសាតីនំ វិសយោ ទេសោ វាសាតោ, ទេសេតិ កឹ? ចក្ខុស្ស វិសយោ រូបំ, ទេវទត្តស្ស វិសយោ-នុវាកោ។

១៦. និវាសេ តន្នាមេ។

ឆដ្ឋីយន្តា និវាសេ ទេសេ តន្នាមេ ណោ ហោតិ, សិវីនំ និវាសោ ទេសោ សេព្យោ, វាសាតោ។

១៧. អទូរភវេ។

ឆដ្ឋីយន្តា អទូរភវេ ទេសេ តន្នាមេ ណោ ហោតិ, វិទិសាយ អទូរភវំ វេទិសំ។

១៨. តេន និព្ពត្តេ។

តតិយន្តា និព្ពត្តេ ទេសេ តន្នាមេ ណោ ហោតិ, កុសម្ពេន និព្ពត្តា កោសម្ពី នគរី, កាកន្ទី, មាកន្ទី, សហស្សេន និព្ពត្តា សាហស្សី បរិខា, ហោតុម្ហិ កត្តរិ ករណេ ច យថាយោគំ តតិយា។

១៩. តមីធត្ថិ។

តន្តិ បឋមន្តា ឥធាតិ សត្តម្យត្ថេ ទេសេ តន្នាមេ ណោ ហោតិ, យន្តំ បឋមន្តមត្ថិ ចេ, ឧទុម្ពរា អស្មិ ទេសេ សន្តីតិ ឱទុម្ពរោ, ពាទរោ, ពព្ពជោ។

២០. តត្រ ភវេ។

សត្តម្យន្តា ភវត្ថេ ណោ ហោតិ, ឧទកេ ភវោ ឱទកោ, ឱរសោ, ជានបទោ, មាគធោ, កាបិលវត្ថវោ, កោសម្ពោ។

២១. អដ្ឋាទីហិ តនោ។

ភវត្ថេ អដ្ឋាទីហិ តនោ ហោតិ, អជ្ជ ភវោ អជ្ជតនោ, ស្វាតនោ, ហិយ្យត្តនោ។

២២. បុរាតោ ណោ ច។

បុរាឥច្ចស្មា ភវត្ថេ ណោ ហោតិ តនោ ច, បុរាណោ, បុរាតនោ។

២៣. អមាត្វច្ចោ។

អមាសទ្ទតោ អច្ចោ ហោតិ ភវត្ថេ, អមច្ចោ។

២៤. មជ្ឈាទិត្វិមោ។

មជ្ឈាទីហិ សត្តម្យន្តេហិ ភវត្ថេ ឥមោ ហោតិ, មជ្ឈិមោ, អន្តិមោ។ មជ្ឈ, អន្ត, ហេដ្ឋា, ឧបរិ, ឱរ, បារ, បច្ឆា, អព្ភន្តរ, បច្ចន្ត (បុរត្ថា, ពាហិរ)។

២៥. កណណេយ្យណេយ្យកយិយា។

សត្តម្យន្តា ឯតេ បច្ចយា ហោន្តិ ភវត្ថេ, កណ-កុសិនា រាយំ ភវោ កោសិនារកោ, មាគធកោ, អារញ្ញកោ វិហារោ។ ណេយ្យ-គង្គេយ្យោ, បព្ពតេយ្យោ, វានេយ្យោ។ ណេយ្យក-កោលេយ្យកោ, ពារាណសេយ្យកោ, ចម្បេយ្យកោ, មិថិលេយ្យកោតិ ឯយ្យកោ។ យ-គម្មោ, ទិព្ពោ។ ឥយគាមិយោ, ឧទរិ-យោ, ទិវិយោ, បញ្ចាលិយោ, ពោធិបក្ខិយោ, លោកិយោ។

២៦. ណិកោ។

សត្តម្យន្តា ភវត្ថេ ណិកោ ហោតិ, សារទិកោ ទិវសោ, សារទិកា រត្តិ។

២៧. តមស្ស សិប្បំ សីលំ បណ្យំ បហរណំ បយោជនំ។

បឋមន្តា សិប្បាទិវាចកា អស្សេតិឆដ្ឋីយត្ថេណិកោ ហោតិ, វីណាវាទនំ សិប្បមស្ស វេណិកោ, មោទង្គិកោ, វំសិកោ, បំសុកូ- លធារណំ សីលមស្ស បំសុកូលិកោ, តេចីវរិកេវ, គន្ធោបណ្យមស្ស គន្ធិកោ, តេលិកោ, គោឡិកោ, ចាបោ បហរណមស្ស ចាបិកោ, តោមរិកោ, មុគ្គរិកោ, ឧបធិប្បយោជនមស្ស ឱបធិកំ, សាតិកំ, សាហស្សិកំ។

២៨. តំ ហន្តរហតិ គច្ឆតុញ្ឆតិ ចរតិ។

ទុតិយន្តា ហន្តីតិ ឯវមាទីស្វត្ថេសុ ណីកោ ហោតិ។ បក្ខីហិបក្ខិនោ ហន្តីតិ បក្ខិកោ, សាកុនិកោ, មាយូរិកោ។ មច្ឆេហិ-មច្ឆិកោ, មេនិកោ។ មិគេហិ-មាគវិកោ ហារិណិកោ, ‘សូករិកោ’តិ ឥកោ។ សតមរហតីតិ សាតិកំ, សន្ទិដ្ឋិកោ, ឯហិបស្សវិធឹ អរហតីតិ ឯហិបស្សិកោ, សាហស្សិកោ, ‘សហស្សិយោ’តិ ឥយោ។ បរទារំ គច្ឆតីតិ បារទារិកោ, មគ្គិកោ, បញ្ញាសយោជនិកោ។ ពទរេ ឧញ្ឆតីតិ ពាទរិកោ, សាមាកិកោ។ ធម្មំ ចរតីតិ ធម្មិកោ, អធម្មិកោ។

២៩. តេន កតំ កីតំ ពទ្ធមភិសង្ខតំ សំសដ្ឋំ ហតំ ហន្តិ ជិតំ ជយតិ ទិព្ពតិ ខណតិ តរតិ ចរតិ វហតិ ជីវតិ។

តតិយន្តា កតាទិស្វត្ថេសុ ណិកោ ហោតិ។ កាយេន កតំ កាយិកំ, វាចសិកំ, មានសិកំ, វាតេន កតោ អាពាធោ វាតិកោ។ សតេន កីតំ សាតិកំ, សាហស្សិកំ, មូលតោវ, ទេវទតេន កីតន្តិ ន ហោតិ តទត្ថាប្បតីតិយា។ វរត្តាយ ពទ្ធោ វារត្តិកោ, អាយសិកោ, បាសិកោ។ ឃតេន អភិសង្ខតំ សំសដ្ឋំ វា ឃាតិកំ, គោឡិកំ, ទាធិកំ, មារិចិកំ។ ជាលេន ហតោ ហន្តីតិ វា ជាលិកោ, ពាលីសិកោ។ អក្ខេហិ ជិតមក្ខិកំ, សាលាកិកំ។ អក្ខេហិ ជយតិ ទិព្ពតីតិ វា អក្ខិកោ។ ខណិត្តិយា ខណតីតិ ខាណិត្តិកោ, កុទ្ទាលិកោ, ទេវទត្តេន ជិតំ, អង្គុល្យា ខណតីតិ ន ហោតិ តទត្ថានវគមា។ ឧឡុម្បេន តរតីតិ ឱឡុម្បិកោ, ‘ឧឡុម្បិកោ’តិ ឥកោ គោបុច្ឆិកោ,

នារិកោ។ សកដេន ចរតីតិ សាកដិកោ, ‘រថិកោ, បរប្បិកោ’តិ ឥកោ។ ខន្ទេន វហតីតិ ខន្ទិកោ, អំសិកោ, ‘សីសិកោ’តិ ឥកោ។ វេតនេន ជីវតីតិ វេតនិកោ, ‘ភតិកោ, កយិកោ, វិក្កយិកោ, កយវិក្កយិកោ’តិ ឥកោ។

៣០. តស្ស សំវត្តតិ។

ចតុត្ថិយន្តា សំវត្តតីតិ អស្មិំ អត្ថេ ណិកោ ហោតិ, បុនព្ភវាយ សំវត្តតីតិ បោនោភវិកោ, ឥត្ថិយំ បោនោភវិកា, លោកាយ សំវត្តតីតិ លោកិកោ សុដ្ឋុ អគ្គោតិ សគ្គោ, សគ្គាយ សំវត្តតីតិ សោវគ្គិកោ, សស្សេវាគេ គទមិនាទិបាឋា, ធនាយ សំវត្តតីតិ ធញ្ញំ, យោ។

៣១. តតោ សម្ភូតមាគតំ។

បញ្ចម្យន្តា សម្ភូតមាគតន្តិ ឯតេស្វត្ថេសុ ណិកោ ហោតិ, មាតិកោ សម្ភូតមាគតំ វា មត្តិកំ, បេត្តិកំ, ណ្យរិយណ -យាបិ ទិស្សន្តិ, សុរភិតោ សម្ភូតំ សោរភ្យំ, ថនតោ សម្ភូតំ ថញ្ញំ, បិតិតោ សម្ភូតោ បេត្តិយោ, មាតិយោ, មត្តិយោ, មច្ចោ វា។

៣២. តត្ថ វសតិ វិទិតោ ភត្តោ និយុត្តោ។

សត្តម្យន្តា តត្ថ វសតីត្វេវមាទីស្វត្ថេសុ ណិកោ ហោតិ។ រុក្ខមូលេ វសតីតិ រុក្ខមូលិកោ, អារញ្ញិកោ, សោសានិកោ។ លោកេ វិទិតោ លោកិកោ។ ចតុមហារាជេសុ ភត្តា ចាតុម្មហារាជិកា ។ ទ្វារេ និយុត្តោ ទោវារិកោ ទស្សេាគ គទមិនាទិបាឋា, ភណ្ឌាគារិកោ, ឥកោ-នវកម្មិកោ, កិយោជាតិកិយោ, អន្ធកិយោ។

៣៣. តស្សិទំ។

ឆដ្ឋិយន្តា ឥទមិច្ចស្មិំ អត្ថេ ណិកោ ហោតិ, សង្ឃស្ស ឥទំ សង្ឃិកំ, បុគ្គលិកំ, សក្យបុត្តិកោ, នាតិបុត្តិកោ, ជេនទត្តិកោ, កិយេ-សកិយោ, បរកិយោ, និយេ-អត្តនិយំ, កេ- សកោ រាជកំ ភណ្ឌំ។

៣៤. ណោ។

ឆដ្ឋិយន្តា ឥទមិច្ចស្មិំ អត្ថេ ណោ ហោតិ, កច្ចាយនស្ស ឥទំ កច្ចាយនំ ព្យាករណំ, សោគតំ សាសនំ, មាហិសំ មំសាទិ។

៣៥. គវាទីហិ យោ។

គវាទីហិ ឆដ្ឋិយន្តេហិ ឥទមិច្ចស្មិំ អត្ថេ យោ ហោតិ, គុន្នំ ឥទំ គព្យំ មំសាទិ, កព្យំ, ទព្ពំ។

៣៦. បិតិតោ ភាតរិ រេយ្យណ។

បិតុសទ្ទា តស្ស ភាតរិ រេយ្យណ ហោតិ, បិតុ ភាតា បេត្តេយ្យោ។

៣៧. មាតិតោ ច ភគិនិយំ ឆោ។

មាតិតោ បិតិតោ ច តេសំ ភគិនិយំ ឆោ ហោតិ, មាតុ ភគិនី មាតុច្ឆា, បិតុ ភគិនី បិតុច្ឆា, កថំ ‘មាតុលោ’តិ “មាតុលាទិត្វានី”តិ និបាតនា។

៣៨. មាតាបិតូស្វាមហោ។

មាតាបិតូហិ តេសំ មាតាបិតូសុ អាមហោ ហោតិ, មាតុ មាតា មាតាមហី, មាតុ បិតា មាតាមហោ, បិតុ មាតា បិតាមហី, បិតុ បិតា បិតាមហោ, ន យថាសង្ខ្យំ, បច្ចេកាភិ សម្ពន្ធា។

៣៩. ហិតេ រេយ្យណ។

មាតាបិតូហិ ហិតេ រេយ្យណ ហោតិ, មត្តេយ្យោ, បេត្តេយ្យោ។

៤០. និទ្ទាញ្ញាតប្បបដិភាគរស្សទយាសញ្ញាសុ កោ។

និទ្ទាទីសូត្តេយុ នាមស្មា កោ ហោតិ, និទ្ទាយំ-មុណ្ឌកោ, សមណកោ។ អញ្ញាតេ-កស្សាយំ អស្សោតិ អស្សកោ, បយោគសាមត្ថិយា សម្ពន្ធិវិសេសានវគមោវគម្យតេ។ អប្បត្ថេតេលកំ, យតកំ។ បដិភាគត្ថេ-ហត្ថី វិយ ហត្ថិកោ, អស្សកោ, ពលិពទ្ទកោ។ រស្សេ-មានុសកោ, រុក្ខកោ, បិលក្ខកោ។ ទយាយំ-បុត្តកោ, វច្ឆកោ។ សញ្ញាយំ-មោរោ វិយ មោរកោ។

៤១. តមស្សបរិមាណំ ណិកោ ច។

បឋមន្តា អស្សេតិ អស្មឹ អត្ថេ ណិកោ ហោតិ កោ ច តញ្ចេ បឋមន្តំ បរិមាណំ ភវតិ, បរិមីយតេ នេនេតិ បរិមាណំ, ទោណោ បរិមាណមស្ស ទោណិកោ វីហិ, ខារសតិកោ, ខារសហស្សិកោ អាសីតិកោ វយោ, ឧបឌ្ឍកាយិកំ ពិម្ពោហនំ, បញ្ចកំ, ឆក្កំ។

៤២. យតេតេហិ ត្តកោ។

យាទីហិ បឋមន្តេហិ អស្សេតិ ឆដ្ឋិយត្ថេ ត្តកោ ហោតិ, តញ្ចេ បឋមន្តំ បរិមាណំ ភវតិ, យំ បរិមាណមស្ស យត្តកំ, តត្តកំ, ឯត្តកំ, អាវតកេ យាវតកោ, តាវតកោ (ឯតាវតកោ)។

៤៣. សព្ពា ចាវន្តុ។

សព្ពតោ បឋមន្តេហិ យាទីហិ ច អស្សេតិ ឆដ្ឋិយត្ថេ អាវន្តុ ហោតិ, តញ្ចេ បឋមន្តំ បរិមាណំ ភវតិ។ សព្ពំ បរិមាណមស្ស សព្ពាវន្តំ, យាវន្តំ, តាវន្តំ, ឯតាវន្តំ។

៤៤. កិម្ហា រតិរីវរីវតករិត្តកា។

កិម្ហា បឋមន្តា អស្សេតិ ឆដ្ឋិយត្ថេ រតិរីវរីវតករិត្តកា ហោន្តិ, តញ្ចេ បឋមន្តំ បរិមាណំ ភវតិ, កឹ សង្ខានំ បរិមាណមេសំ កតិ ឯតេ, កីវ, កីវតកំ, កិត្តកំ។ រីវន្តោ សភាវតោ អសង្ខ្យោ។

៤៥. សញ្ជាតំ តារកាទិត្វិតោ។

តារកាទីហិ បឋមន្តេហិ អស្សេតិ ឆដ្ឋិយត្ថេ ឥតោ ហោតិ, តេ ចេ សញ្ជាតា ហោន្តិ, តារកា សញ្ជាតា អស្ស តារកិតំ គគនំ, បុប្ផិតោ រុក្ខោ, បល្លវិតា លតា។

៤៦. មានេ មត្តោ។

បឋមន្តា មានវុត្តិតោ អស្សេតិ អស្មឹអត្ថេ មត្តោ ហោតិ, បលំ ឧម្មានមស្ស បលមត្តំ, ហត្ថោ បមាណមស្ស ហត្ថមត្តំ សតំ មានមស្ស សតមត្តំ, ទោណោ បរិមាណមស្ស ទោណមត្តំ, អភេទោបចារា ទោណោតិបិ ហោតិ។

៤៧. តគ្ឃោ ចុទ្ធំ។

ឧទ្ធមានវុត្តិហោ អស្សេតិ ឆដ្ឋិយត្ថេ តគ្ឃោ ហោតិ មត្តោ ច, ជណ្ណុតគ្ឃំ, ជណ្ណុមត្តំ។

៤៨. ណោ ច បុរិសា។

បុរិសា បឋមន្តា ឧទ្ធមានវុត្តិតោ ណោ ហោតិ មត្តាទយោ ច, បោរិសំ, បុរិសមត្តំ, បុរិសតគ្ឃំ។

៤៩. អយូភទ្វិតីហំសេ។

ឧភទ្វិតីហិ អវយវវុត្តិតិ បឋមន្តេហិ អស្សេតិ ឆដ្ឋិយត្ថេ អយោ ហោតិ។ ឧភោ អំសា អស្ស ឧភយំ, ទ្វយំ, តយំ។

៥០. សង្ខ្យាយ សច្ចុតីសាសទសន្តាយាធិកាស្មឹ សវសហស្សេ ឌោ។

សត្យន្តាយ ឧត្យន្តាយ ឦសន្តាយ អាសន្តាយ ទសន្តាយ ច សង្ខ្យាយ បឋមន្តាយ អស្មិន្តិ សត្តម្យត្ថេ ឌោ ហោតិ, សា ចេ សង្ខ្យា អធិកា ហោតិ, យទស្មិន្តិ តញ្ចេ សតំ សហស្សំ សតសហស្សំ វា ហោតិ, វីសតិ អធិកា អស្មឹ សតេតិ វីសំ សតំ, ឯកវីសំ សតំ, សហស្សំ, សតសហស្សំ វា, តីសំ សតំ, ឯកតីសំ សតំ។ ឧត្យន្តាយ-នវុតំ សតំ សហស្សំ សតសហស្សំ វា។ ឦសន្តាយ ចត្តាលីសំ សតំ, សហស្សំ, សតសហស្សំ វា។ អាសន្តាយ បញ្ញាសំ សតំ, សហស្សំ, សតសហស្សំ វា។ ទសន្តាយឯកាទសំ សតំ, សហស្សំ, សតសហស្សំ វា។ សច្ចុតីសាសទសន្តាយាតិ កឹ? ឆាធិកា អស្មឹសតេ។ អធិកេតិ កឹ? បញ្ចទសហីនា អស្មឹសតេ, អស្មិន្តិ កឹ? វីសត្យធិកា ឯតស្មា សតា, សតសហស្សេតិ កឹ? ឯកាទស អធិកា អស្សំ វីសតិយំ។

៥១. តស្ស បូរណេកាទសាទិតោ វា។

ឆដ្ឋិយន្តាយេកាទសាទិកាយ សង្ខ្យាយ ឌោ ហោតិ (តស្ស) បូរណត្ថេ វិភាសា, សា សង្ខ្យា បូរីយតេ យេន តំ បូរណំ, ឯកាទសន្នំ បូរណោ ឯកាទសោ។ ឯកាទសមោ, វីសោ, វីសតិមោ, តីសោ, តីសតិមោ, ចត្តាលីសោ, បញ្ញាសោ។

៥២. ម បញ្ចាទិកតិហិ។

ឆដ្ឋិយន្តាយ បញ្ចាទិកាយ សង្ខ្យាយ កតិស្មា ច មោ ហោតិ (តស្ស) បូរណត្ថេ, បញ្ចមោ, សត្តមោ, អដ្ឋមោ, កតិមោ, កតិមី។

៥៣. សតាទីនមិច។ សតាទិកាយ សង្ខ្យាយ ឆដ្ឋិយន្តាយ (តស្ស) បូរណត្ថេ មោហោតិ សតាទីនមិចាន្តាទេសោ, សតិមោ, សហស្សិមោ។

៥៤. ឆា ដ្ឋដ្ឋមា។

ឆសទ្ទា ដ្ឋដ្ឋមា ហោន្តិ តស្ស បូរណត្ថេ, ឆដ្ឋោ, ឆដ្ឋមោ, ឥត្ថិយំ ឆដ្ឋី, ឆដ្ឋមី, កថំ ‘ទុតិយំ ចតុត្ថ’ន្តិ? “ទុតិយស្ស, ចតុត្ថ តតិយាន”ន្តិ និបាតនា។

៥៥. ឯកា កាក្យសហាយេ។

ឯកស្មា អសហាយត្ថេ កអាកី ហោន្តិ វា, ឯកកោ, ឯកាកី, ឯកោ។

៥៦. វច្ឆាទីហិ តនុត្តេ តរោ។

វច្ឆាទីនំ សភាវស្ស តនុត្តេ គម្យមានេ តរោ ហោតិ, សុសុក្កស្ស តនុត្តេ វច្ឆតរោ, ឥត្ថិយំ វច្ឆតរី, យោព្ពនស្ស តនុត្តេ ឱក្ខតរោ, អស្សភាវស្ស តនុត្តេ អស្សតរោ, សាមត្ថិយស្ស តនុត្តេ ឧសភតរោ។

៥៧. កិម្ហា និទ្ធារណេ រតរ រតមា។ កឹសទ្ទា និទ្ធារណេ រតរ រតមា ហោន្តិ, កតរោ ភវតំ ទេវទត្តោ, កតរោ ភវតំ កឋោ, កតមោ ភវតំ ទេវទត្តោ, កតមោ ភវតំ កឋោ, ភារទ្វាជានំ កតមោសិ ព្រហ្មេ។

៥៨. តេន ទត្តេ លិយា។

តតិយន្តា ទត្តេ-ភិធេយ្យេ លឥយា ហោន្តិ, ទេវេន ទត្តោ ទេវលោ, ទេវិយោ, ព្រហ្មលោ, ព្រហ្មិយោ, សិវា សីវលោ, សីវិយោ, សិស្ស ទីយោ។

៥៩. តស្ស ភាវកម្មេសុ ត្តតាត្តនណ្យណេយ្យណិយណិយា។

ឆដ្ឋិយន្តា ភាវេ កម្មេ ច ត្តាទយោ ហោន្តិ ពហុលំ, ន ច សព្ពេ សព្ពតោ ហោន្តិ អញ្ញត្រ ត្តតាហិ, ភវន្តិ ឯត ស្មា ពុទ្ធិសទ្ទាភិ ភាវោ សទ្ទស្ស បវត្តិនិមិត្តំ, នីលស្ស បដស្ស ភាវោ នីលត្តំ នីលតាភិ គុណោ ភាវោ, នីលស្ស គុណស្ស ភាវោ នីលត្តំ នីលតាភិ នីលគុណជាតិ, គោត្តំ គោតាតិ គោជាតិ, បាចកត្តំ, ទណ្ឌិត្តំ, វិសាណិត្តំ, រាជបុរិសត្តន្តិ ក្រិយាទិសម្ពន្ធិត្តំ, ទេវទត្តត្តំ, ចន្ទត្តំ, សូរិយត្តន្តិ តទវត្ថាវិសេសសាមញ្ញំ, អាកាសត្តំ, អភាវត្តន្តិ ឧបចរិតភេទសាមញ្ញំ។ ត្តន-បុថុជ្ជនត្តនំ, វេទនត្តនំ, ជាយត្តនំ, ជារត្តនំ។ ណ្យ-អាលស្យំ, ព្រហ្មញ្ញំ, ចាបល្យំ, នេបុញ្ញំ, បេសុញ្ញំ, រជ្ជំ, អាធិបច្ចំ, ទាយជ្ជំ, វេសម្មំ ‘វេសម’ន្តិ, កេចិ, សខ្យំ, វាណិជ្ជំ។ ណេយ្យ-សោចេយ្យំ, អាធិបតេយ្យំ។ ណគារវំ, បាដវំ, អជ្ជវំ, មទ្ទវំ។ តយ-អធិបតិយំ, បណ្ឌិតិយំ, ពហុស្សុតិយំ, នគ្គិយំ, សូរិយំ។ ណិយ-អាលសិយំ, កាឡុសិយំ, មន្ទិយំទក្ខិយំ, បោរោហិតិយំ, វេយ្យត្តិយំ។ កថំ ‘រាមណីយក’ន្តិ? សកត្ថេ កន្តា ណេន សិទ្ធំ។ កម្មំ កិរិយា, តត្ថ អលសស្ស កម្មំ អលសត្តំ’ អលសតា, អលសត្តនំ, អាលស្យំ, អាលសិយំ វា, “សកត្ថេ” (៤.១២២) តិ សកត្ថេបិ, យថាភុច្ចំ, ការុញ្ញំ, បត្តកល្លំ, អាកាសានញ្ចំ, កាយបាគុញ្ញតា។

៦០. ព្យ វទ្ធទាសា វា។

ឆដ្ឋិយន្តា វទ្ធា ទាសា ច ព្យោ វា ហោតិ ភាវកម្មេសុ, វទ្ធព្យំ វទ្ធតា, ទាសព្យំ ទាសតា, កថំ ‘វទ្ធវ’ន្តិ? ណេ វាគមោ។

៦១. នណ យុវា ពោ ច វស្ស។

ឆដ្ឋិយន្តា យុវសទ្ទា ភាវកម្មេសុ នណ វា ហោតិ តស្ស ពោ ច, យោព្ពនំ, វាត្វេវ? យុវត្តំ, យុវតា។

៦២. អណ្វាទិត្វិមោ។

អណុអាទីហិ ឆដ្ឋិយន្តេហិ ភាវេ វា ឥមោ ហោតិ, អណិមា, លឃិមា, មហិមា, (គរិមា), កសិមា, វាត្វេវ? អណុត្តំ អណុតា។

៦៣. ភាវា តេន និព្ពត្តេ។

ភាវវាចកា សទ្ទា តេន និព្ពត្តេ-ភិធេយ្យេ ឥមោ ហោតិ, បាកេន និព្ពត្ត បាណិមំ, សេកិមំ។

៦៤. តរតមិស្សិកិយិដ្ឋាតិសយេ។

អតិសយេ វត្តមានតោ ហោន្តេតេ បច្ចយា, អតិសយេន បាបោ បាបតរោ, បាបតមោ, បាបិស្សិកោ, បាបិយោ, បាបិដ្ឋោ, ឥត្ថិយំ បាបតរា។ អតិសយន្តាបិ អតិសយប្បច្ចយោ, អតិសយេន បាបិដ្ឋោ បាបិដ្ឋតរោ។

៦៥. តន្និស្សិតេ ល្លោ។

ទុតិយន្តា លូប្បច្ចយោ ហោតិ និស្សិតត្ថេ, វេទំ និស្សិតំ វេទល្លំ, ទុដ្ឋុ និស្សិតំ ទុដ្ឋុល្លំ។ ឥល្លេ-សង្ខារិល្លំ។

៦៦. តស្ស វិការាវយវេសុ ណ ណិក ណេយ្យមយា។

បកតិយា ឧត្តរមវត្ថន្តរំ វិការោ, ឆដ្ឋិយន្តា នាមស្មា វិការេ-វយវេ ច ណាទយោ ហោន្តិ ពហុលំ, ណ-អាយសំ ពន្ធនំ, ឱទុម្ពរំ, បណ្ណំ, ឱទុម្ពរំ ភស្មំ, កាបោតំ មំសំ, កាបោតំ សត្ថិ។ ណិក-កប្បាសិកំ វត្ថំ។ ណេយ្យ-ឯណេយ្យំ មំសំ, ឯណេយ្យំ សត្ថិ ។ កោសេយ្យំ វត្ថំ។ មយ-តិណមយំ, ទារុមយំ, នឡមយំ, មត្តិកាមយំ។ “អញ្ញស្មិ”ន្តិ (៤.១២១) គុន្នំ ករីសេបិ មយោ, គោមយំ។

៦៧. ជតុតោ សណ វា។

ឆដ្ឋិយន្តា នាមស្មា ជតុតោ វិការាវយវេសុ សណ វា ហោតិ។ ជតុនោ វិការោ ជាតុសំ ជតុមយំ។ “លោបោ”តិ (៤.១២៣) ពហុលំ បច្ចយលោបោបិ ផលបុប្ផមូលេសុ វិការាវយវេសុ, បិយាលស្ស ផលានិ បិយាលានិ, មល្លិកាយ បុប្ផានិ មល្លិកា, ឧសិរស្ស មូលំ ឧសីរំ, តំ សទ្ទេន វា តទភិធានំ។

៦៨. សមូហេ កណ ណ ណិកា។

ឆដ្ឋិយន្តា សមូហេ កណ ណ ណិកា ហោន្តិ គោត្តប្បច្ចយន្តា។ កណ-រាជញ្ញកំ, មានុស្សកំ, ឧក្ខាទីហិ-ឱក្ខកំ, ឱដ្ឋកំ, ឱរព្ភកំ, រាជកំ, រាជបុត្តកំ, ហត្ថិកំ, ធេនុកំ។ ណ-កាកំ, ភិក្ខំ។ អចិត្តា ណិក-អាបូបិកំ, សំកុលិកំ។

៦៩. ជនាទីហិ តា។

ជនាទីហិ ឆដ្ឋិយន្តេហិ សមូហេ តា ហោតិ។ ជនតា, គជតា, ពន្ធុតា, គាមតា, សហាយតា, នាគរតា។ តាន្តា សភាវតោ ឥត្ថិលិង្គា, 'មទនីយ'ន្តិ ករណេ-ធិករណេ វា អនីយេន សិទ្ធំ។ 'ធូមាយិតត្ត'ន្តិ ក្តាន្តា នាមធាតុតោ ក្តេន សិទ្ធំ។

៧០. ឥយោ ហិតេ។

ឆដ្ឋិយន្តា ហិតេ ឥយោ ហោតិ។ ឧបាទានិយំ, អញ្ញត្រាបិ សមានោទរេ សយិតោ សោទរិយោ។

៧១. ចក្ខាទិតោ ស្សោ។

ឆដ្ឋិយន្តេហិ ចក្ខុអាទីហិ ហិតេ ស្សោ ហោតិ, ចក្ខុស្សំ, អាយុស្សំ។

៧២. ណ្យោ តត្ថ សាធុ។

សត្តម្យន្តា តត្ថ សាធូតិ អស្មឹ អត្ថេ ណ្យោ ហោតិ។ សព្ភោ, បារិសជ្ជោ។ សាធូតិ កុសលោ យោគ្គោ ហិតោ វា។ អញ្ញត្រាបិ រថំ វហតីតិ រច្ឆា។

៧៣. កម្មា និយ ញ្ញា។

សត្តម្យន្តា កម្មសទ្ទា តត្ថ សាធូតិ អស្មឹ អត្ថេ និយ ញ្ញា ហោន្តិ។ កម្មេ សាធុ កម្មនិយំ, កម្មញ្ញំ។

៧៤. កថាទិត្វិកោ។

កថាទីហិ សត្តម្យន្តេហិ តត្ថ សាធូតិ អស្មឹ អត្ថេ ឥកោ ហោតិ។ កថិកោ, ធម្មកថិកោ, សង្គាមិកោ បវាសិកោ, ឧបវាសិកោ។

៧៥. បថាទីហិ ណេយ្យោ។

បថាទីហិ សត្តម្យន្តេហិ តត្ថ សាធូតិ អស្មឹ អត្ថេ ណេ-យ្យោ ហោតិ, បាថេយ្យំ សាបតេយ្យំ (អាតិថេយ្យំ)។

៧៦. ទក្ខិណាយារហេ។

ទក្ខិណាសទ្ទតោ អរហត្ថេ ណេយ្យោ ហោតិ, ទក្ខិណំ អរហតីតិ ទក្ខិណេយ្យោ។

៧៧. វាយោ តុមន្តា។

តុមន្តតោ អរហត្ថេ វាយោ ហោតិ។ ឃាតេតាយំ វា ឃាតេតុំ, ជាបេតាយំ វា ជាបេតុំ, បព្ពាជេតាយំ វា បព្ពាជេតុំ។

៧៨. តមេត្ថស្សត្ថីតិ មន្តុ។

បឋមន្តា ឯត្ថ អស្ស អត្ថីតិ ឯតេស្វត្ថេសុ មន្តុ ហោតិ។ គាវោ ឯត្ថ ទេសេ, អស្ស វា បុរិសស្ស សន្តីតិ គោមា។ អត្ថីតិ វត្តមានកាលោបាទានតោ ភូតាហិ ភវិស្សន្តីហិ វា គោហិ ន គោមា។ កថំ 'គោមា អាសិ, គោមា

ភវិស្សតី’តិ? តទាបិ វត្តមានាហិយេវ គោហិ គោមា, អាសិ ភវិស្សតីតិ បទន្តរា កាលន្តរំ, ឥតិករណតោ វិសយនិយមោ –

បហូតេ ច បសំសាយំ, និន្ទាយញ្ចាតិសាយនេ;
និច្ចយោគេ ច សំសគ្គេ, ហោន្តិមេ មន្តុអាទយោ។

គោ អស្សោតិ ជាតិសទ្ទានំ ទព្ពាភិធានសាមត្ថិយា មន្ត្វាទយោ ន ហោន្តិ, តថា គុណសទ្ទានំ ‘សេតោ បដោ’តិ, យេសន្តុ គុណសទ្ទានំ ទព្ពាភិធានសាមត្ថិយំ នត្ថិ, តេហិ ហោន្តេវ ‘ពុទ្ធិមា, រូបវា, រសវា, គន្ធវា, ផស្សវា, សទ្ទវា, រសី, រសិកោ, រូបី, រូបិកោ, គន្ធី, គន្ធិកោ’តិ។

៧៩. វន្ត្វាវណ្ណា។

បឋមន្តតោ អវណ្ណន្តា មន្ត្វត្ថេ វន្តុ ហោតិ។ សីលវា, បញ្ញវា, អវណ្ណាតិ កឹ? សតិមា ពន្ធុមា។

៨០. ទណ្ឌាទិត្វិកឦ វា។

ទណ្ឌាទីហិ ឥក ឦ ហោន្តិ វា មន្ត្វត្ថេ។ ពហុលំ វិធានា កុតោចិ ទ្វេ ហោន្តិ, កុតោចេកមេកំវ ទណ្ឌិកោ ទណ្ឌី ទណ្ឌវា, គន្ធិកោ គន្ធី គន្ធវា, រូបិកោ រូបី រូបវា។ (២៨) “ឧត្តមីណេវ ធនា ឥកោ”, ធនិកោ, ធនី ធនវា អញ្ញោ។ (២៩) “អសន្និហិតេ អត្ថា”, អត្ថិកោ អត្ថី, អញ្ញត្រ អត្ថវា។ (៣០) “តទន្តា ច”, បុញ្ញត្ថិកោ, បុញ្ញត្ថី, (៣១) “វណ្ណន្តា ឦយេវ” ព្រហ្មវណ្ណី, ទេវវណ្ណី, (៣២) “ហត្ថទន្តេហិ ជាតិយំ”, ហត្ថី, ទន្តី, អញ្ញត្រ ហត្ថវា ទន្តវា។ (៣៣) “វណ្ណតោ ព្រហ្មចារិម្ហិ”, វណ្ណី ព្រហ្មចារី, វណ្ណវា អញ្ញោ។ (៣៤) “បោក្ខរាទិតោ ទេសេ”, បោក្ខរណី, ឧប្បលិនី, កុមុទិនី, ភិសិនី, មុឡាលិនី, សាលុកិនី, ក្វចាទេសេបិ បទុមិបិ បទុមិនី បណ្ណំ។ អញ្ញត្រ បោក្ខរវា ហត្ថី, (៣៥) “នាវាយិកោ”, នាវិកោ។ (៣៦) “សុខទុក្ខា ឦ”, សុខី, ទុក្ខី។ (៣៧) “សិខាទីហិ វា”, សិខី, សិខាវា, មាលី, មាលាវា, សីលី, សីលវា, ពលី, ពលវា។ (៣៨) “ពលា ពាហូរុបុព្ពា ច”, ពាហុពលី, ឩរុពលី។

៨១. តបាទីហិ ស្សី។ តបាទិតោ មន្ត្វត្ថេ វា ស្សី ហោតិ។ តបស្សី, យសស្សី, តេជស្សី, មនស្សី, បយស្សី។ វាត្វេវ? យសវា។

៨២. មុខាទិតោ រោ។ មុខាទីហិ មន្ត្វត្ថេរោ ហោតិ។ មុខរោ, សុសិរោ, ឩសរោ, មធុរោ, ខរោ, កុញ្ជរោ, នគរំ, (៣៩) “ទន្តស្សុ ច ឧន្នតទន្តេ”, ទន្តុរោ។

៨៣. តុន្ទ្យាទីហិ ភោ។

តុន្ទិអាទីហិ មន្ត្វត្ថេ ភោ វា ហោតិ។ តុន្ទិភោ, វដិភោ, វលិភោ។ វាត្វេវ? តុន្ទិមា។

៨៤. សទ្ធាទិត្វ។

សទ្ធាទីហិ មន្ត្វត្ថេអ ហោតិ វា។ សទ្ធោ, បញ្ញោ, ឥត្ថិយំ សទ្ធា។ វាត្វេវ? បញ្ញវា។

៨៥. ណោ តបា។

តបា ណោ ហោតិ មន្ត្វត្ថេ។ តាបសោ, ឥត្ថិយំ តាបសី។

៨៦. អាល្វភិជ្ឈាទីហិ។

អភិជ្ឈាទីហិ អាលុ ហោតិ មន្ត្វត្ថេ, អភិជ្ឈាលុ, សីតាលុ, ធជាលុ, ទយាលុ។ វាត្វេវ? ទយាវា។

៨៧. បិច្ឆាទិត្វិលោ។

បិច្ឆាទីហិ ឥលោ ហោតិ វា មន្ត្វត្ថេ។ បិច្ឆិលោ បិច្ឆវា, ផេនិលោ ផេនវា, ជដិលោ ជដាវា។ កថំ ‘វាចាលោ’តិ? និន្ទាយមិលស្សាទិលោបេ “បរោ ក្វចិ”តិ (១-២៧)។

៨៨. សិលាទិតោ វោ។

សិលាទីហិ វោ ហោតិ វា មន្តត្ថេ។ សិលវោ សិលវា, កេសវោ កេសវា, (៤០) "អណ្ណា និច្ចំ" អណ្ណវោ។ (៤១) គាណ្ឌី រាជីហិ សញ្ញាយំ" គាណ្ឌីវំ ធនុ, រាជីវំ បង្កជំ។

៨៩. មាយា មេធាហិ វី។

ឯតេហិ ទ្វីហិ វី ហោតិ មន្តត្ថេ។ មាយាវី, មេធាវី។

៩០. សិស្សរេ អាមុ្យវាមី។ សសទ្ទា អាមុ្យវាមី ហោន្តិ ឥស្សរេ-ភិធាយ្យេ មន្តត្ថេ។ សមស្សត្ថីតិ សាមី, សុវាមី។

៩១. លក្ខ្យា ណោ អ ច។ លក្ខីសទ្ទា ណោ ហោតិ មន្តត្ថេ អ ចាន្តស្ស។ ណការោវយវោ, លក្ខណោ។

៩២. អង្គា នោ កល្យាណេ។

កល្យាណេ គម្យមានេ អង្គស្មា នោ ហោតិ មន្តត្ថេ។ អង្គនា។

៩៣. សោ លោមា។

លោមា សោ ហោតិ មន្តត្ថេ។ លោមសោ, ឥត្ថិយំ, លោមសា។

៩៤. ឥមិយា។

មន្តត្ថេ ឥម ឥយា ហោន្តិ ពហុលំ។ បុត្តិមោ, កិត្តិមោ, បុត្តិយោ, កប្បិយោ, ជដិយោ, ហានភាគិយោ, សេនិយោ។

៩៥. តោ បញ្ចម្យា។ បញ្ចម្យន្តា ពហុលំ តោ ហោតិ វា។ គាមតោ អាគច្ឆតិ គាមស្មា អាគច្ឆតិ, ចោរតោ ភាយតិ ចោរេហិ ភាយតិ, សត្ថតោ បរិហីនោ សត្ថា បរិហីនោ។

៩៦. ឥតោ-តេត្តោ កុតោ។

តោម្ហិ ឥមស្ស ដិ និបច្ចតេ, ឯតស្ស ដ ឯត, កឹសទ្ទស្ស កុត្តញ្ច។ ឥតោ ឥមស្មា, អតោ ឯត្តោ ឯតស្មា, កុតោ កស្មា។

៩៧. អភ្យាទីហិ។ អភិអាទីហិ តោ ហោតិ។ អភិតោ, បរិតោ, បច្ឆតោ ហេដ្ឋតោ។

៩៨. អាទ្យាទីហិ។ អាទិប្បភុតីហិ តោ វា ហោតិ, អាទោ អាទិតោ, មជ្ឈតោ អន្តតោ, បិដ្ឋិតោ, បស្សតោ, មុខតោ, យតោទកំ តទាទិត្តំ, យំ ឧទកំ តទេវាទិត្តន្តិ អត្ថោ។

៩៩. សព្ពាទិតោ សត្តម្យា ត្រត្ថា។ សព្ពាទីហិ សត្តម្យន្តេហិ ត្រត្ថា វា ហោន្តិ។ សព្ពត្រ សព្ពត្ថ។ សព្ពស្មឹ, យត្រ យត្ថ យស្មឹ។ ពហុលាធិការា ន តុម្ហាម្ហេហិ។

១០០. កត្ថេត្ថ កុត្រាត្រ ក្វេហិធ។

ឯតេសទ្ទា និបច្ចន្តេ។ កស្មឹ កត្ថ, កុត្រ, ក្វ, ឯតស្មឹ, ឯត្ថ, អត្រ, អស្មឹ ឥហ, ឥធ។

១០១. ធិ សព្ពា វា។ សត្តម្យន្តតោ សព្ពស្មា ធិ វា ហោតិ។ សព្ពធិ, សព្ពត្ថ។

១០២. យា ហឹ។ សត្តម្យន្តតោ យតោ ហឹ វា ហោតិ។ យហឹ យត្រ។

១០៣. តា ហំ ច។

សត្តម្យន្តតោ តតោ វា ហំ ហោតិ ហឹ ច។ តហំ, តហឹ, តត្រ។

១០៤. កុហឹ កហំ។

កឹសទ្ទា សត្តម្យន្តា ហឹ ហំ និបច្ចន្តេ កិស្ស កុកា ច។ កុហឹ, កហំ។ កថំ ‘កុហិញ្ចន’ន្តិ? ‘ចនំ’ ឥតិ និបាតន្តរំ ‘កុហិញ្ចី’តិ ឯត្ថ ចិសទ្ទោ វិយ។

១០៥. សព្ពេកញ្ញយតេហិ កាលេ ទា។ ឯតេហិ សត្តម្យន្តេហិ កាលេ ទា ហោតិ។ សព្ពស្មិំ កាលេ សព្ពទា, ឯកទា, អញ្ញទា, យទា, តទា។ កាលេតិ កឹ? សព្ពត្ថ ទេសេ។

១០៦. កទា កុទា សទា ធុនេទានិ។

ឯតេ សទ្ទា និបច្ចន្តេ។ កស្មិំ កាលេ កទា, កុទា, សព្ពស្មិំ កាលេ សទា, ឥមស្មិំ កាលេ អធុនា, ឥទានិ។

១០៧. អជ្ជ សជ្ជ្វបរជ្ជ្វេតរហិ ករហា។

ឯតេសទ្ទា និបច្ចន្តេ។ បកតិប្បច្ចយោ អាទេសោ កាលវិសេសោតិ សព្ពមេតំ និបាតនា លព្ភតិ, ឥមស្ស ដោ ជ្ជោ ជាហនិ និបច្ចតេ, អស្មិំ អហនិ អជ្ជ។ សមានស្ស សភាវោ ជ្ជុ ចាហនិ, សមានេ អហនិ សជ្ជុ។ អបរស្មា ជ្ជុ, អបរស្មិំ អហនិ អបរជ្ជុ។ ឥមស្សេតោ កាលេ រហិ ច, ឥមស្មិំ កាលេ ឯតរហិ។ កឹសទ្ទស្ស កោ រហ ចានជ្ជតនេ, កស្មិំ កាលេ ករហ។

១០៨. សព្ពាទីហិ បយារេ ថា។

សាមញ្ញស្ស ភេទកោ វិសេសោ បការោ, តត្ថ វត្តមានេហិ សព្ពាទីហិ ថា ហោតិ។ សព្ពេន បការេន សព្ពថា, យថា, តថា។

១០៩. កថមិត្ថំ។

ឯតេ សទ្ទា និបច្ចន្តេ បការេ។ កិមិមេហិ ថំ បច្ចយោ, កឥត ច តេសំ យថាក្កមំ, កថំ, ឥត្ថំ។

១១០. ធា សង្ខ្យាហិ។

សង្ខ្យាវាចីហិ បការេ ធា បរា ហោតិ។ ទ្វីហិ បការេហិ, ទ្វេ វា បការេ ករោតិ ទ្វិធា ករោតិ, ពហុធា ករោតិ, ឯកំ រាសឹ បញ្ចប្បការំ ករោតិ បញ្ចធា ករោតិ, បញ្ចប្បការមេកប្បការំ ករោតិ ឯកធា ករោតិ។

១១១. វេកា ជ្ឈំ។

ឯកស្មា បករេ ជ្ឈំ វា ហោតិ។ ឯកជ្ឈំ ករោតិ, ឯកធា, ករោតិ។

១១២. ទ្វិតីហេធា។

ទ្វិតីហិ បការេ ឯធា វា ហោតិ។ ទ្វេធា, តេធា, ទ្វិធា, តិធា។

១១៣. តព្ពតិ ជាតិយោ។

បការវតិ តំសាមញ្ញវាចកា សទ្ទា ជាតិយោ ហោតិ, បដុជាតិយោ, មុទុជាតិយោ។

១១៤. វារសង្ខ្យាយ ក្ខត្តុំ។

វារសម្ពន្ធិនិយា សង្ខ្យាយ ក្ខត្តុំ ហោតិ។ ទ្វេ វារេ ភុញ្ជតិ ទ្វិក្ខត្តុំ ទិវសស្ស ភុញ្ជតិ។ វារគ្គហណំ កឹ? បញ្ច ភុញ្ជតិ។ សង្ខ្យាយាតិ កឹ? បហូតេ វារេ ភុញ្ជតិ។

១១៥. កតិម្ហា។

វារសម្ពន្ធិនិយា កតិសង្ខ្យាយ ក្ខត្តុំ ហោតិ, កតិ វារេ, ភុញ្ជថិ, កតិក្ខត្តុំ ភុញ្ជតិ។

១១៦. ពហុម្ហា ធា ច បច្ចាសត្តិយំ។

វារសម្ពន្ធិនិយា ពហុសង្ខ្យាយ ធា ហោតិ ក្ខត្តុំ ច, វារានញ្ចេ បច្ចាសត្តិ ហោតិ, ពហុធា ទិវសស្ស ភុញ្ជតិ ពហុក្ខត្តុំ ភុញ្ជតិ។ បច្ចាសត្តិយន្តិ កឹ? ពហុវារេ មាសស្ស ភុញ្ជតិ។

១១៧. សកឹ វា។

ឯកំ វារមិច្ចស្មឹ អត្ថេ សកិន្តិ វា និបច្ចតេ។ ឯកវារំ ភុញ្ជតិ សកឹ ភុញ្ជតិ, វាតិ កឹ? ឯកក្ខត្តុំ ភុញ្ជតិ។

១១៨. សោ វីច្ឆប្បការេសុ។

វីច្ឆាយំ បការេ ច សោ ហោតិ ពហុលំ។ វីច្ឆាយំ-ខណ្ឌសោ, ពិលសោ។ បការេ-បុថុសោ, សព្ពសោ។

១១៩. អភូតតព្ភាវេ ករាសភូយោគេ វិការា ចី។

អវត្ថាវតោ-វត្ថន្តរេនាភូតស្ស តាយាវត្ថាយ ភាវេ ករាសភូហិ សម្ពន្ធេ សតិ វិការវាចកា ចី ហោតិ, អធវលំ ធវលំ ករោតិ ធវលី ករោតិ, អធវលោ ធវលោ សិយា ធវលី សិយា, អធវលោ ធវលោ ភវតិ ធវលី ភវតិ។ អភូតតព្ភាវេតិ កឹ? ឃដំ ករោតិ, ទធិ អត្ថិ, ឃដោ ភវតិ។ ករាសភូយោគេតិ កឹ? អធវលោធវលោ ជាយតេ។ វិការាតិ កឹ? បកតិយា មាហោតុ, សុវណ្ណំ កុណ្ឌលំ ករោតិ។

១២០. ទិស្សន្តញ្ញេបិ បច្ចយា។

វុត្តតោ-ញ្ញេបិ បច្ចយា ទិស្សន្តិ វុត្តាវុត្តត្ថេសុ។ វិវិធា មាតរោ វិមាតរោ, តាសំ បុត្តា វេមាតិកា-រិកណ។ បថំ គច្ឆតីតិ បថាវិនោ-អាវី។ ឥស្សា អស្ស អត្ថីតិ ឥស្សុកី-ឧកី។ ធុរំ វហតីតិ ធោរយ្ហោ- យ្ហណ។

១២១. អញ្ញស្មឹ។

វុត្តតោ-ញ្ញស្មិម្បិ អត្ថេ វុត្តប្បច្ចយា ទិស្សន្តិ។ មគធានំ ឥស្សរោ មាគធោ-ធណា។ កាសីតិ សហស្សំ, តមគ្ឃតីតិ កាសិយោ ឥយោ។

១២២. សកត្ថេ។

សកត្ថេបិ បច្ចយា ទិស្សន្តិ។ ហីនកោ, បោតកោ, កិច្ចយំ។

១២៣. លោបោ។

បច្ចយានំ លោបោបិ ទិស្សតិ។ ពុទ្ធេ រតនំ បណីតំ, ចក្ខុំ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វាតិ ភាវប្បច្ចយលោបោ។

១២៤. សរានមាទិស្សាយុវណ្ណស្សាឯឱ ណានុពន្ធេ។

សរានមាទិភូតា យេ អការិវណ្ណុវណ្ណា, តេសំ អាឯឱ ហោន្តិ យថាក្កមំណានុពន្ធេ។ រាឃវោ, វេនតេយ្យោ, មេនិកោ, ឱឡុម្បិកោ, ទោភគ្គំ។ ណានុពន្ធេតិ កឹ? បុរាតនោ។

១២៥. សំយោគេ ក្វចិ។

សរានមាទិភូតា យេ អយុវណ្ណា, តេសំ អាឯឱ ហោន្តិ ក្វចិទេវ សំយោគវិសយេ ណានុពន្ធេ។ ទេច្ចោ, កោណ្ឌញ្ញោ។ ក្វចីតិ កឹ? កត្តិកេយ្យោ។

១២៦. មជ្ឈេ។

មជ្ឈេ វត្តមានានម្បិ អយុវណ្ណានំ អា ឯ ឱ ហោន្តិ ក្វចិ។ អឌ្ឍតេយ្យោ, វាសេដ្ឋោ។

១២៧. កោសជ្ជាជ្ជវ បារិសជ្ជ សោហជ្ជ មទ្ទវារិស្សាសភាជញ្ញថេយ្យ ពាហុសច្ចា។

ឯតេសទ្ទា និបច្ចន្តេណានុពន្ធេ។ កុសី តស្ស ភាវោកោសជ្ជំ, ឧជុនោ ភាវោ អជ្ជវំ, បរិសាសុ សាធុ បារិសជ្ជោ, សុហទយោវ សុហជ្ជោ, តស្ស បន ភាវោ សោហជ្ជំ, មុទុនោ ភាវោ មទ្ទវំ, ឥសិនោ ឥទំ ភាវោ វា អារិស្សំ, ឧសភស្ស ឥទំ ភាវោ វា អាសភំ, អាជានីយស្ស ភាវោ សោ ឯវ វា អាជញ្ញំ, ថេនស្ស ភាវោ កម្មំ វា ថេយ្យំ, ពហុស្សុតស្ស ភាវោ ពាហុសច្ចំ, ឯតេសុ យមលក្ខណិកំ, តំ និបាតនា។

១២៨. មនាទីនំ សក។

មនាទីនំ សក ហោតិ ណានុពន្ធេ។ មនសិ ភវំ មានសំ, ទុម្មនសោ ភាវោ ទោមនស្សំ, សោមនស្សំ។

១២៩. ឧវណ្ណស្សាវង សរេ។

សរាទោ ណានុពន្ធេ ឧវណ្ណស្សាវង ហោតិ។ រាឃវោ, ជម្ពវំ។

១៣០. យម្ហិ គោស្ស ច។

យការាទោ បច្ចយេ គោស្សុវណ្ណស្ស ច អវង ហោតិ។ គព្យំ, ភាគព្យោ។

១៣១. លោបោ-វណ្ណិវណ្ណានំ។

យការាទោ បច្ចយេ អវណ្ណិវណ្ណានំ លោបោ ហោតិ។ ទាយជ្ជំ, ការុញ្ញំ, អាធិបច្ចំ, ទេប្យំ។ ពហុលំវិធានា ក្វចិ ន ហោតិ កិច្ចយំ។

១៣២. រានុពន្ធេ-ន្ត សរាទិស្ស។

អន្តោ សរោ អាទិម្ហិ យស្សាវយវស្ស, តស្ស លោបោ ហោតិ រានុពន្ធេ។ កិត្តកំ, បេត្តេយ្យំ។

១៣៣. កិសមហតមិមេ កស មហា។

កិសស្ស មហតោ ឥមេ កសមហា ហោន្តិ យថាក្កមំ, កសិមា, មហិមា។

១៣៤. អាយុស្សាយស មន្តុម្ហិ។

អាយុស្ស អាយសាទេសោ ហោតិ មន្តុម្ហិ។ អាយស្មា។

១៣៥. ជោ វុទ្ធស្សិយិដ្ឋេសុ។

វុទ្ធស្ស ជោ ហោតិ ឥយឥដ្ឋេសុ, ជេយ្យោ, ជេដ្ឋោ។

១៣៦. ពាឡ្ហន្តិកបសត្ថានំ សាធ នេទ សា។

ឥយឥដ្ឋេសុ ពាឡ្ហន្តិកបសត្ថានំ សាធ នេទ សា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ សាធិយោ, សាធិដ្ឋោ, នេទិយោ, នេទិដ្ឋោ, សេយ្យោ, សេដ្ឋោ។

១៣៧. កណកនាប្បយុវានំ។

ឥយឥដ្ឋេសុ អប្បយុវានំ កណ កនា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ កណិយោ កណិដ្ឋោ, កនិយោ កនិដ្ឋោ។

១៣៨. លោបោ វី មន្ត្ន វន្តូនំ។

វី មន្តុ វន្តូនំ លោបោ ហោតិ ឥយឥដ្ឋេសុ។ អតិសយេន មេធាវី មេធិយោ, មេធិដ្ឋោ, អតិសយេន សតិមា សតិយោ, សតិដ្ឋោ, អតិសយេន គុណវា គុណិយោ, គុណិដ្ឋោ។

១៣៩. ឌេ សតិស្ស តិស្ស។

ឌេបរេ សត្យន្តស្ស តិការស្ស លោបោ ហោតិ, វីសំ សតំ, តីសំ សតំ។

១៤០. ឯតស្សេដ ត្តកេ។

ត្តកេ បរេ ឯតស្ស ឯដ ហោតិ។ ឯត្តកំ។

១៤១. ណិកស្សិយោ វា។

ណិកស្ស វា ឥយោ ហោតិ, សក្យបុត្តិយោ, សក្យបុត្តិកោ។

១៤២. អធាតុស្ស កា-ស្យាទិតោ យេ-ស្សិ។

យេ បរេ អធាតុស្ស យោ កការោ, តតោ បុព្ពស្ស អការស្ស ពហុលំ ឥ ហោតិ សចេ យោ ន ស្យាទិតោ បរោ ហោតិ។ ពាលិកា, ការិកា, អធាតុស្សាតិ កឹ? សកា, កេតិ កឹ? នន្ទនា, អស្យាទិតោតិ កឹ? ពហុបរិព្ពាជកា មថុរា, ពហុចម្មិកាតិ កការេន ស្យាទិនោ ព្យវហិតត្តា សិទ្ធំ, យេតិ កឹ? ពាលកោ, អស្សាតិ កឹ? ពហុកត្តុកា សាលា។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

ណាទិកណ្ឌោ ចតុត្ថោ។

៥. បញ្ចមោ កណ្ឌោ (ខាទិ)

១. តិជ មានេហិ ខ សា ខមា វីមំសាសុ។

ខន្តិយំ តិជា វីមំសាយំ មានា ច ខសប្បច្ចយា ហោន្តិ យថាក្កមំ, តិតិក្ខា, វីមំសា, តិតិក្ខតិ, វីមំសតិ។ ខមា វីមំសា, សូតិ កឹ? តេជនំ, តេជោ, តេជយតិ, មាននំ, មានោមានេតិ។

២. កិតា តិកិច្ឆាសំសយេសុ ឆោ។

តិកិច្ឆាយំ សំសយេ ច វត្តមានា កិតា ឆោ ហោតិ។ តិកិច្ឆា, វិចិកិច្ឆា, តិកិច្ឆតិ, វិចិកិច្ឆតិ។ អញ្ញត្រ និកេតោ, សំកេតោ, កេតនំ, កេតោ, កេតយតិ។

៣. និន្ទាយំ គុប ពធា ពស្ស ភោ ច។

និន្ទាយំ វត្តមានេហិ គុប ពធេហិ ឆោ ហោតិ ពស្ស ភោ ច។ ជិគុច្ឆា, ពីភច្ឆា, ជិគុច្ឆតិ, ពីភច្ឆតិ, អញ្ញត្រ គោបនំ, គោបោ, គោបេតិ, ពធកោ។

៤. តុំស្មា លោបោ ចិច្ឆាយំ តេ។

តុមន្តតោ ឥច្ឆាយមត្ថេ តេ ខសឆា ហោន្តិ ពហុលំ, លោបោ ច តុំបច្ចយស្ស ហោតិ សុតត្តា, ពុភុក្ខា, ជិគីសាំ, ជិឃច្ឆា, ពុភុក្ខតិ, ជិគីសតិ ជិឃច្ឆតិ។ ឥជ កស្មា ន ហោតិ ‘ភោត្តុមិច្ឆតី’តិ? បទន្តរេនាភិធានា។ តុំស្មាតិ កឹ? ភោជនមិច្ឆតិ។ ឥច្ឆាយន្តិ កឹ? ភុញ្ជិតុំ គច្ឆតិ។ កថំ ‘កូលំ វិបតិ សតី’តិ? យថា កូលំ បតិតុ មិច្ឆតីតិ វាក្យំ ហោតិ, ឯវំ វុត្តិបិ ហោស្សតិ។ វាក្យមេវ ចរហិ កថំ ហោតិ? លោកស្ស តថា វចនិច្ឆាយ។

៥. ឦយោ កម្មា។

ឥច្ឆាកម្មតោ ឥច្ឆាយមត្ថេ ឦយប្បច្ចយោ ហោតិ។ បុត្តមិច្ឆតិ បុត្តីយតិ។ កម្មាតិ កឹ? អសិនេច្ឆតិ។ ឥជ កស្មា ន ហោតិ ‘រញ្ញោបុត្តមិច្ឆតី’តិ? សាបេក្ខត្តា, ន ហិ អញ្ញមបេក្ខមានោ អញ្ញេន សហេកត្ថិភាវមនុភវិតុំ សក្កោតិ។ ឥជាបិ ចរហិ ន សិយា ‘អត្តនោ បុត្ត មិច្ឆតី’តិ? នេវត្ថ ភវិតព្វំ, ន ហិ ភវតិ ‘អត្តនោ បុត្តីយតី’តិ, កថំ ចរហិ បុត្តស្ស អត្តនិយតា-វគម្យតេ ? អញ្ញស្សាសុតត្តា ឥច្ឆាយ ច តព្ពិសយត្តា។

៦. ឧបមានាចារេ។

កម្មតោ ឧបមានា អាចារត្ថេ ឦយោ ហោតិ។ បុត្តមិ-វា-ចរតិ បុត្តីយតិ មាណវកំ, ឧបមានាតិ កឹ? បុត្តមាចរតិ។

៧. អាធារា។

អាធារត្វូ-បមានា អាចារត្ថេ ឦយោ យោតិ។ កុដិយមិវា-ចរតិ កុដីយតី បាសាទេ, បាសាទីយតិ កុដិយំ ភិក្ខុ។

៨. កត្តុតាយោ។

កត្តុត្វូ-បមានា អាចារត្ថេ អាយោ ហោតិ។ បព្ពតោ ឥវាចរតិ បព្ពតាយតិ។

៩. ឃ្នត្ថេ។

កត្តុតោ អភូតតព្ភាវេ អាយោ ហោតិ ពហុលំ។ ភុសាយតិ, បដបដាយតិ, លោហិតាយតិ, កត្តុតោត្វេវ? (អភុសំ) ភុសំ ករោតីហិ, ឥហ កស្មា ន ហោតិ ‘ភុសី ភវតី’តិ? វុត្តត្ថតាយ។

១០. សទ្ទាទីនិ ករោតិ។

សទ្ទាទីហិ ទុតិយន្តេហិ ករោតីតិ អស្មឹ អត្ថេ អាយោ ហោតិ។ សទ្ទាយតិ, វេរាយតិ, កលហាយតិ, ធូបាយតិ។

១១. នមោត្វ-ស្សោ។

នមោតច្ចស្មា ករោតីតិ អស្មឹ អត្ថេ អស្សោ ហោតិ។ នមស្សតិ តថាគតំ។

១២. ធាត្វត្ថេ នាមស្មិ។

នាមស្មា ធាត្វត្ថេ ពហុលមិហោតិ។ ហត្ថិនា អតិក្កមតិ អតិហត្ថយតិ, វីណាយ ឧបគាយតិ ឧបវីណយតិ, ទឡ្ហំ ករោតិ វិនយំ ទឡ្ហយតិ, វិសុទ្ធា ហោតិ រត្តិ វិសុទ្ធយតិ, កុសលំ បុច្ឆតិ កុសលយតិ។

១៣. សច្ចាទីហាបិ។

សច្ចាទីហិ ធាត្វត្ថេ អាបិ ហោតិ។ សច្ចាបេតិ, អត្ថាបេតិ, វេទាបេតិ, សុក្ខាបេតិ, សុខាបេតិ, ទុក្ខាបេតិ។

១៤. ក្រិយត្ថា។

អយមធិការោ អាសត្ថបរិសមត្តិយា។ ក្រិយា អត្ថោ យស្ស សោ ក្រិយត្ថោ ធាតុ។

១៥. ចុរាទិតោ ណិ។

ចុរាទីហិ ក្រិយត្ថេហិ សកត្ថេ ណិ បរោ ហោតិ ពហុលំ។ ណការោ វុឌ្ឍត្ថោ, ឯវមញ្ញត្រាបិ, ចោរយតិ, លាឡយតិ, កថំ 'រជ្ជំ ការេតី'តិ? យោគវិភាគតោ។

១៦. បយោជកព្យាបារេ ណាបិ ច។

កត្តារំ យោ បយោជយតិ, តស្ស ព្យាបារេ ក្រិយត្ថា ណិណាបី ហោន្តិ ពហុលំ, ការេតិ, ការាបេតិ។ ននុ ច កត្តាបិ ករណាទីនំ បយោជកោតិ តំព្យាបារេបិ ណិណាបី បាបុណន្តិ? បយោជកគ្គហណសាមត្ថិយា ន ភវិស្សន្តិ ចុរាទីហិ វិសុំ វចនសាមត្ថិយា ច។ អតោ ភិយ្យោ ណាបិយេវ, ណិយេវុណ្ណតោ, ទ្វយមេវញ្ញេហិ។

១៧. ក្យោ ភាវកម្មេស្វ-បរោក្ខេសុ មាន ន្ត ត្យាទីសុ។ ភាវកម្មវិហិតេសុ បរោក្ខាវជ្ជិតេសុ មានន្តត្យាទីសុ បរេសុ ក្យោ ហោតិ ក្រិយត្ថា។ ន្តគ្គហណមុត្តរត្ថំ, កការោ អវុឌ្ឍត្ថោ ឯវមុត្តរត្រាបិ។ បីយមានំ, បីយតេ, សូយមានំ, សូយតេ, អបរោក្ខេសុ មានន្តត្យាទីសូតិ កឹ? ពភូវ ទេវទត្តេន, ពិភិទ កុសុលោ។ ភិជ្ជតេ កុសុលោ សយមេវាតិ 'ភិជ្ជតេ'តិ សវនា កម្មតា-វគម្យតេ, 'សយមេវា'តិ សវនតោ កត្តុតា, កត្តុតាវចនិច្ឆាយន្តុ 'ភិន្ទតិ កុសុលោ អត្តាន'ន្តិ ភវតិ, ឯវមញ្ញម្បិ យថាគមមនុគន្តព្ពំ។ 'អបរោក្ខេសុ មានន្តត្យាទីសូ'តិ អយមធិការោ អា 'តនាទិត្វោ'តិ ៥.២៦។ អបិច ឯតេ ក្យាទយោ ត្យាទីសុ បរភូតេសុ កត្តុកម្មភាវ វិហិតេសុ ក្យលាទីនំ វិធានតោ តេស្វេវ វិញ្ញាយន្តីតិ អកម្មកេហិ ធាតូហិ កត្តុភាវេសុ, សកម្មកេហិ កត្តុកម្មេសុ, កម្មាវចនិច្ឆាយំ ភាវេ ច ភវន្តីតិ វេទិតព្ពា។ យស្ស បន ធាតុស្ស កិរិយា កម្មមបេក្ខតេ, សោ សកម្មកោ, យស្ស តុ កិរិយា កត្តុមត្តមបេក្ខតេ, ស្វាកម្មកោតិ ញាតព្ពំ។

១៨. កត្តរិ លោ។

ក្រិយត្ថតោ អបរោក្ខេសុ កត្តុវិហិតមាន ន្តត្យាទីសុ លោ ហោតិ។ លការោ, "ញ្ញិលស្សេ"តិ ៥-១៦៣ វិសេសនត្ថោ។ បចមានោ, បចន្តោ, បចតិ។

១៩. មំ ច រុធាទីនំ។

រុធាទិតោ កត្តុវិហិតមានន្ត ត្យាទីសុ លោ ហោតិ មំ ច អន្តសរា បរោ។ មការោ-នុពន្ធោ, អការោ ឧច្ចារណត្ថោ។ រុន្ធមានោ, រុន្ធន្តោ, រុន្ធតិ។

២០. ណិណាប្យាបីហិ វា។

ណិណាប្យាបីហិ កត្តុវិហិតមានន្ត ត្យាទីសុ លោ ហោតិ វិភាសា, ឱរយន្តោ, ចោរេន្តោ, ការយន្តោ, ការេន្តោ, ការាបយន្តោ, ការាបេន្តោ, សច្ចាបយន្តោ, សច្ចាបេន្តោ, ចោរយតិ, ចោរេតិ, ការយតិ, ការេតិ, ការាបយតិ, ការាបេតិ, សច្ចាបយតិ, សច្ចាបេតិ។ វវត្ថិតវិភាសត្តោ-យំ វាសទ្ទោ, តេន មានេ និច្ចំ, ចោរយមានោ, ការយមានោ, ការាបយមានោ, សច្ចាបយមានោ។

២១. ទិវាទីហិ យក។

ទិវាទីហិ លវិសយេ យក ហោតិ។ ទិព្វន្តោ, ទិព្វតិ។

២២. តុទាទីហិ កោ។

តុទាទីហិ លវិសយេ កោ ហោតិ។ តុទមានោ, តុទន្តោ, តុទតិ។

២៣. ជ្យាទីហិ ក្នា។

ជិអាទីហិ លវិសយេ ក្នា ហោតិ។ ជិនន្តោ, ជិនាតិ។ កថំ ‘ជយន្តោ’ ជយតី, តិ? ភូវាទិបាឋា។

២៤. ក្យាទីហិ ក្ណា។

កីអាទីហិ លវិសយេ ក្ណា ហោតិ។ កិណន្តោ, កិណាតិ។

២៥. ស្វាទីហិ ក្ណោ។

សុអាទីហិ លវិសយេ ក្ណោ ហោតិ។ សុណមានោ, សុណន្តោ, សុណោតិ។ កថំ សុណាតីតិ? ក្យាទិបាឋា។

២៦. តនាទិត្វោ។

តនាទិតោ លវិសយេ ឱ ហោតិ។ តនោតិ។

២៧. ភាវកម្មេសុ តព្វា-នីយា។

តព្វអនីយា ក្រិយត្ថា បរេ ភាវកម្មេសុ ពហុលំ ភវន្តិ។ កត្តព្វំ, ករណីយំ, កត្តព្វោ កដោ, ករណីយោ។ ពហុលាធិការា ករណាទីសុបិ ភវន្តិ, សិនានីយំ ចុណ្ណំ, ទានីយោ ព្រាហ្មណោ, សម្មាវត្តនីយោ គុរុ, បវចនីយោ ឧបជ្ឈាយោ, ឧបដ្ឋានីយោ សិស្សោ។

២៨. ឃ្យណ។

ភាវកម្មេសុ ក្រិយត្ថា បរោ ឃ្យណ ហោតិ ពហុលំ។ វាក្យំ, ការិយំ, ចេយ្យំ, ជេយ្យំ។

២៩. អាស្សេ ច។

អាតោឃ្យណ ហោតិ ភាវកម្មេសុ, អាស្ស ឯ ច។ ទេយ្យំ។

៣០. វទាទីហិ យោ។

វទាទីហិ ក្រិយត្ថេហិ យោ ហោតិ ពហុលំ ភាវកម្មេសុ។ វជ្ជំ, មជ្ជំ, គម្មំ។ (៤២) “ភុជាន្នេ”, ភោជ្ជោ ឱទនោ, ភោជ្ជា យាគុ, ភោគ្គមញ្ញំ។

៣១. កិច្ច យច្ច ភច្ច ភព្ព លេយ្យា។

ឯតេ សទ្ទា យប្បច្ចយន្តា និបច្ចន្តេ។

៣២. គុហាទីហិ យក។

គុតាទីហិ ក្រិយត្ថេហិ ភាវកម្មេសុ យក ហោតិ។ គុយ្ហំ, ទុយ្ហំ, សិស្សោ។ សិទ្ធា ឯវេតេ តព្ពាទយោ បេសាតិសគ្គបត្តកាលេសុបិ គម្យមានេសុ សាមញ្ញេនវិធានតោ, ត្វយា ខលុ កដោ កត្តព្ពោ, ករណីយោ, ការិយោ, កិច្ចោ, ឯវំ ត្វយា កដោ កត្តព្ពោ, ភោតា កដោ កត្តព្ពោ, ភោតោ ហិ បត្តោ កាលោ កដករណេ។ ឯវំ ឧទ្ធមោហុត្តិកេបិ វត្តមានតោ បេសាទីសុ សិទ្ធា ឯវ។ តថា អរហេ កត្តរិ សត្តិវិសិដ្ឋេ ច បតីយមានេ អាវស្សកាធមិណតាវិសិដ្ឋេ ច ភាវាទោ សិទ្ធា, ឧទ្ធំមុហុត្តតោ-ភោតា កដោ កត្តព្ពោ, ភោតា រជ្ជំ កត្តព្ពំ។ ភវំ អរហោ, ភោតា សារោ វហិតព្ពោ, ភវំ សក្កោ, ភោតា អវស្សំ កដោ កត្តព្ពោ, ភោតា និក្ខោ ទាតព្ពោ។

៣៣. កត្តរិ ល្តុណកា។

កត្តរិ ការកេ ក្រិយត្ថា ល្តុណកា ហោន្តិ ពហុលំ។ បឋិតា, បាឋកោ។ ពហុលមិច្ចេវ? បាទេហិ ហរិយតីតិ បាទហា-រកោ , គលេ ចុប្បតេតិ គលេចោបកោ។ សិទ្ធោវ ល្តុ, អរហេ សីលសាធុធម្មេសុ ច សាមញ្ញវិហិតត្តា, ភវំ ខលុ កញ្ញាយ បរិគ្គហិតា, ភវមេតំ អរហតិ។ សីលាទីសុ-ខល្វបិ ឧបាទាតា កុមារកេ, គន្តា ខេលំ, មុណ្ឌយិតារោ សាវិដ្ឋាយនា វជុំ កតបរិគ្គហំ។

៣៤. អាវី។

ក្រិយត្ថា អាវី ហោតិ ពហុលំ កត្តរិ។ ភយទស្សាវី។ អប្បវិសយតញ្ញាបនត្ថំ ភិន្នយោគករណំ, សាមញ្ញវិហិតត្តា សីលា ទីសុ ច ហោតេវ។

៣៥. អាសីសាយមកោ។

អាសីសាយំ គម្យមានាយំ ក្រិយត្ថា អកោ ហោតិ កត្តរិ។ ជីវតូតិ ជីវកោ, នន្ទតូតិ នន្ទកោ, ភវតូតិ ភវកោ។

៣៦. ករា ណនោ។

ករតោ កត្តរិ ណនោ ហោតិ។ ករោតីតិ ការណំ, កត្តរីតិ កឹ? ករណំ។

៣៧. ហាតោ វីហិកាលេសុ។

ហាតោ វីហិស្មឹ កាលេ ច ណនោ ហោតិ កត្តរិ។ ហាយនា នាម វិហយោ, ហាយនោ សំវច្ឆរោ, វីហិកាលេសូតិ កឹ? ហាតា។

៣៨. វិទា កូ។

វិទស្មា កូ ហោតិ កត្តរិ។ វិទូ, លោកវិទូ។

៣៩. វិតោ ញាតោ។

វិបុព្ពា ញាឥច្ចស្មា កូ ហោតិ កត្តរិ។ វិញ្ញូ។ វិតោតិ កឹ? បញ្ញា។

៤០. កម្មា។

កម្មតោ បរា ញាឥច្ចស្មា កូ ហោតិ កត្តរិ។ សព្ពញ្ញូ, កាលញ្ញូ។

៤១. ក្វចណ។

កម្មតោ បរា ក្រិយត្ថា ក្វចិ អណ ហោតិ កត្តរិ។ កុម្ភការោ, សរលាវោ, មន្តជ្ឈាយោ, ពហុលាធិការា ឥធ ន ហោតិ អាទិច្ចំ បស្សតិ, ហិមវន្តំ សុណោតិ, គាមំ គច្ឆតិ។ ក្វចីតិ កឹ? កម្មករោ។

៤២. គមា រូ។

កម្មតោ បរា គមា រូ ហោតិ កត្តរិ។ វេទគូ បារគូ។

៤៣. សមានញ្ញ ភវន្ត យាទិតូ-បមានា ទិសា កម្មេ រីរិក្ខកា។

សមានាទីហិ យាទីហិ ចោបមានេហិ បរា ទិសា កម្មការកេ រីរិក្ខកា ហោន្តិ។ សមានោ វិយ ទិស្សតីតិ សទី សទិក្ខោ សទិសោ។ អញ្ញាទី អញ្ញាទិក្ខោ អញ្ញាទិសោ។ ភវាទី ភវាទិក្ខោ ភវាទិសោ។ យាទី យាទិក្ខោ យាទិសោ។ ត្យាទី ត្យាទិក្ខោ ត្យាទិសោ។ សមានាទីហីតិ កឹ? រុក្ខោ វិយ ទិស្សតិ។ ឧបមានាតិ កឹ? សោ ទិស្សតិ។ កម្មេតិ កឹ? សោ វិយ បស្សតិ។ រការា អន្តសរាទិលោបត្ថា, កការោ ឯការាភាវត្ថោ។

៤៤. ភាវការកេស្វ-ឃណ ឃកា។

ភាវេ ការកេ ច ក្រិយត្ថា អ ឃណ ឃ កា ហោន្តិ ពហុលំ។ អ-បគ្គហោ, និគ្គហោ, ករោ, គរោ, ចយោ, ជយោ, រវោ, ភវោ, បចោ, វចោ, អន្ទទោ, បុរិន្ទទោ, ព្លសក្ករោ, ទុក្ករោ, សុករោ។ ឃណ-ភាវេ បាកោ, ចាគោ, ភាវោ, ការកេបិ សញ្ញាយំ តាវ បជ្ជតេនេនាតិ បាទោ, រុជតីតិ រោគោ, វិសតីតិ វេសោ, សរតិ កាលន្តរន្តិ សារោ ថិរំសោ, ទរិយន្តេ ឯតេហីតិ ទារា, ជីរយតិ ឯតេនាតិ ជារោ, អសញ្ញាយម្បិ ទាយោ ទត្តោ, លាភោ លទ្ធោ, ឃ-វកោ, និបកោ, ក-បិយោ, ខិបោ, ភុជោ, អាយុធំ។

៤៥. ទាធាត្វិ។

ទាធាហិ ពហុលមិ ហោតិ ភាវការកេសុ។ អាទិ, និធិ, វាលមិ។

៤៦. វមាទីយ្វថុ។

វមាទីហិ ភាវការកេស្វថុ ហោតិ។ វមថុ, វេបថុ, (អវថុ, សយថុ)។

៤៧. ក្វិ។

ក្រិយត្ថា ក្វិ ហោតិ ពហុលំ ភាវការកេសុ។ កការោ កានុពន្ធការិយត្ថោ, អភិភូ, សយម្ភូ, ភត្តគ្គំ, (ទានគ្គំ) សលាកគ្គំ, សភា, បភា។

៤៨. អនោ។

ក្រិយត្ថា ភាវការកេស្វនោ ហោតិ។ គមនំ, ទានំ, សម្បទានំ, អបាទានំ, អធិករណំ, ចលនោ, ជលនោ, កោធនោ, កោបនោ, មណ្ឌនោ, ភូសនោ។

៤៩. ឥត្ថិយមណ ត្តិ ក យក យា ច។

ឥត្ថិលិង្គេ ភាវេ ការកេ ច ក្រិយត្ថា អអាទយោ ហោន្តិ អនោ ច ពហុលំ។ អ តិតិក្ខា, វីមំសា, ជិគុច្ឆា, បិបាសា, បុត្តិយា ព្លហា ភិក្ខា, អាបទា, មេធា, គោធា, ណការា, ហារា, តារា, ធារា, អារា, ក្តិ-ឥដ្ឋិ, សិដ្ឋិ, ភិត្តិ, ភត្តិ, តន្តិ ភូតិ, ក-គុហា, រុជា, មុទា, យក-វិជ្ជា, ឥជ្ជា, យ-សេយ្យា, សមជ្ជា, បព្វជ្ជា, បរិចរិយា, ជាគរិយា, អន ការណា, ហារណា, វេទនា, វន្ទនា, ឧបាសនា។

៥០. ជាហាហិ និ។

ជាហាឥច្ចេតេហិ និ ហោតិត្ថិយំ។ ជានិ, ហានិ។

៥១. ករា រិរិយោ។

ករតោ រិរិយោ ហោតិត្ថិយំ។ករណំ កិរិយា។ កថំ ‘ក្រិយា’តិ? “ក្រិយាយំ”តិ និបាតនា។

៥២. ឥកិតី សរូបេ។

ក្រិយត្ថស្ស សរូបេ-ភិធេយ្យេ ក្រិយត្ថា បរេ ឥកិតី ហោន្តិ, វចិ, យុធិ, បចតិ, ‘អការោ កការោ’តិ អាទីសុ ការសទ្ទេន សមាសោ, យថា ឯវការោតិ។

៥៣. សីលាភិក្ខញ្ញា-វស្សកេសុ ណី។

ក្រិយត្ថា ណី ហោតិ សីលាទីសុ បតីយមានេសុ, ឧណ្ហភោជី, ខីរបាយី, អវស្សការី, សតន្ទាយី។

៥៤. ថាវរិត្តរ ភង្គុរ ភិទុរ ភាសុរ ភស្សរា។

ឯតេ សទ្ទា និបច្ចន្តេ សីលេ គម្យមានេ។

៥៥. កត្តរិ ភូតេ ក្តវន្តុ ក្តាវី។

ភូតេ-ត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ក្តវន្តុក្តាវី ហោន្តិ កត្តរិ។ វិជិតវា, វិជិតាវី, ភូតេតិ អធិការោ យាវ “អាហារត្ថា”តិ (៥-៦០)។

៥៦. ក្តោភាវកម្មេសុ។

ភាវេ កម្មេ ច ភូតេ ក្តោ ហោតិ។ អាសិតំ ភវតា។ កតោ កដោ ភវតា។

៥៧. កត្តរិ ចារម្ភេ។

ក្រិយារម្ភេ កត្តរិ ក្តោ ហោតិ យថាបត្តញ្ច។ បកតោ ភវំ កដំ, បកតោ កដោ ភវតា, បសុត្តោ ភវំ, បសុត្តំ ភវតា។

៥៨. ឋា-ស វស សិលិស សី រុហ ជរ ជនីហិ។

ឋាទីហិ កត្តរិ ក្តោ ហោតិ យថាបត្តញ្ច។ ឧបដ្ឋិតោ គុរុំ ភវំ, ឧបដ្ឋិតោ គុរុ ភោតា, ឧបាសិតោ គុរុំ ភវំ, ឧបាសិតោ គុរុ ភោតា, អនុវុសិតោ គុរុំ ភវំ, អនុវុសិតោ គុរុ ភោតា, អាសិលិដ្ឋោ គុរុំ ភវំ, អាសិលិដ្ឋោ គុរុ ភោតា, អធិស្សិតោ ខដោបិកំ ភវំ, អធិស្សិតា ខដោបិកា ភោតា, អារុឡ្ហោ រុក្ខំ ភវំ, អារុឡ្ហោ រុក្ខោ ភោតា, អនុជិណ្ណោ វសលី ទេវទត្តោ, អនុជិណ្ណា វសលី ទេវទត្តេន, អនុជាតោ មាណវកោ មាណវិកំ, អនុជាតា មាណវិកា មាណវកេន។

៥៩. គមនត្ថាកម្មកាធារេ ច។

គមនត្ថតោ អកម្មកតោ ច ក្រិយត្ថា អាធារេ ក្តោ ហោតិ កត្តរិ ច យថាបត្តញ្ច, ឥទមេសំ យាតំ, ឥហ តេ យាតា, ឥហ តេហិ យាតំ, អយំ តេហិ យាតោ បថោ, ឥទមេសមាសិតំ, ឥហ តេ អាសិតា, ឥហតេហិ អាសិតំ, ‘ទេវោ ចេ វុដ្ឋោ សម្បន្នា សាលយោ’តិ ការណសាមគ្គីសម្បត្តិ ឯត្ថាភិមតា។

៦០. អាហារត្ថា។

អជ្ឈោហារត្ថា អាធារេ ក្តោ ហោតិ យថាបត្តញ្ច, ឥទមេសំ ភុត្តំ, ឥទមេសំ បីតំ, ឥហ តេហិ ភុត្តំ, ឥហ តេហិ បីតំ, ឱទនោ តេហិ ភុត្តោ បីតមុទកំ, អកត្តត្ថោ យោគវិភាគោ, កថំ ‘បីតា គាវោ’តិ? បីតមេសំ វិជ្ជតីតិ បីតា, ពាហុលកា វា, ‘បស្សិន្នោ’តិ យា ឯត្ថ ភូតកាលតា, តត្រ ក្តោ, ឯវំ វញ្ចំ មតោ វញ្ចំ ឥដ្ឋោ, វញ្ចំ ពុទ្ធោ, វញ្ចំ បូ

ជិតោ, ឯវំ សីលិតោ, រក្ខិតោ, ខន្តោ, អាកុដ្ឋោ, រុដ្ឋោ, រុសិតោ, អភិព្យាហដោ, ទយិយោ, ហដ្ឋោ, កន្តា, សំយតោ, អមតោ, 'កដ្ឋ'ន្តិ ភូតតាយមេវ ហេតុនោ, ផលំ ត្វត្រ ភាវិ។

៦១. តុំ តាយេ តវេ ភាវេ ភវិស្សតិ ក្រិយាយំ តទត្ថាយ។

ភវិស្សតិ អត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ភាវេ តុំ តាយេ តវេ ហោន្តិ ក្រិយាយំ តទត្ថាយំ បតីយមានាយំ។ កាតុំ គច្ឆតិ, កត្តាយេ គច្ឆតិ, កាតវេ គច្ឆតិ, ឥច្ឆតិ ភោត្តុំ កាមេតិ ភោត្តុន្តិ ឥមិនាវ សិទ្ធំ, បុនព្ពិធានេ ត្វិហាបិ សិយា 'ឥច្ឆន្តោ ករោតី'តិ, ឯវំ សក្កោតិ ភោត្តុំ, ជានាតិ ភោត្តុំ, គិលាយតិ ភោត្តុំ, ឃដតេ ភោត្តុំ, អារភតេ ភោត្តុំ, លភតេ ភោត្តុំ, បក្កមតិ ភោត្តុំ, ឧស្សហតិ ភោត្តុំ, អរហតិ ភោត្តុំ, អត្ថិ ភោត្តុំ, វិជ្ជតិ ភោត្តុំ, វដ្ដ តិភោត្តុំ, កប្បតិ ភោត្តុន្តិ។ តថា បារយតិ ភោត្តុំ, បហុ ភោត្តុំ, សមត្ថោ ភោត្តុំ, បរិយត្តោ ភោត្តុំ, អលំ ភោត្តុន្តិ ភវតិស្ស សព្ពត្ថ សម្ភវា។ តថា កាលោ ភោត្តុំ។ សមយោ ភោតុំ, វេលា ភោតុន្តិ, យថា ភោត្តុំមនោ, សោត្តុំ សោតោ, ទដ្ឋុំ ចក្ខុ, យុជ្ឈិតុំ ធនុ, វត្តុំ ជឡោ, គន្តុមនោ, កត្តុមលសោតិ, ឧច្ចារណត្ថ វត្តាយត្តុំ។ ភាវេតិ កឹ? ករិស្សាមីតិ គច្ឆតិ, ក្រិយាយន្តិ កឹ? ភិក្ខិស្សំ ឥច្ចស្ស ជដា, តទត្ថាយន្តិ កឹ? គច្ឆិស្សតោ តេ ភវិស្សតិ ភត្តំ ភោជនាយ។

៦២. បដិសេធេ-លំខលូនំ តុន ត្វាន ត្វា វា។

អលំ ខលុសទ្ទានំ បដិសេធត្ថានំ បយោគេ តុនាទយោ វា ហោន្តិ ភាវេ។ អលំ សោតុន, ខលុ សោតុន, អលំ សុត្វាន, ធលុ សុត្វាន, អលំ សុត្វា, ខលុ សុត្វា, អលំ សុតេន, ខលុ សោតេន, អលំ ខលូនន្តិ កឹ? មា ហោតុ, បដិសេធេតិ កឹ? អលង្ការោ។

៦៣. បុព្ពេកកត្តុកានំ។

ឯកោ កត្តា យេសំ ព្យាបារានំ, តេសុ យោ បុព្ពោ, តទត្ថតោ ក្រិយត្ថា តុនាទយោ ហោន្តិ ភាវេ, សោតុន យាតិ, សុត្វាន, សុត្វា វា, ឯកកត្តុកានន្តិកឹ? ភុត្តស្មឹ ទេវទត្តេ យញ្ញទត្តោ វជតិ, បុព្ពាតិ កឹ? ភុញ្ជតិ ច បចតិ ច។ 'អប្បត្វា នទី បព្ពតោ អតិក្កម្ម បព្ពតំ នទី'តិ ភូធាតុស្ស សព្ពត្ថ សម្ភវា ឯកកត្តុកតា បុព្ពកាលតា ច គម្យតេ។ 'ភុត្វា ភុត្វា គច្ឆតីតិ' ឥមិនាវ សិទ្ធំ អាភិក្ខញ្ញន្តុ ទ្វិព្ពចនាវគម្យតេ។ កថំ 'ជីវត្តាហំ អគាហយិ, កាយប្បចាលកំ គច្ឆន្តី'តិ អាទិ? យណន្តេន ក្រិយាវិសេសនេន សិទ្ធំ យថា 'ឱទនបាកំ សយតី'តិ។

៦៤. ន្តោ កត្តរិ វត្តមានេ។

វត្តមានត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ន្តោ ហោ តិ កត្តរិ, តិដ្ឋន្តោ។

៦៥. មានោ។

វត្តមានត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា មានោ ហោតិ, កត្តរិ។ តិដ្ឋមានោ។

៦៦. ភាវកម្មេសុ។

វត្តមានត្ថេ វត្តមានតោ ក្រីយត្ថា ភាវេ កម្មេច មានោ ហោតិ។ ឋីយមានំ, បច្ចមានោ ឱទនោ។

៦៧. តេ ស្សបុព្ពានាគតេ។

អនាគតត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា តេន្តមានា ស្សបុព្ពា ហោន្តិ។ បស្សន្តោ, បស្សមានោ, ឋីយិស្សមានំ, បច្ចិស្សមានោ ឱទនោ។

៦៨. ណ្វាទយោ។

ក្រិយត្ថា បរេ ពហុលំ ណ្វាទយោ ហោន្តិ។ ចារុ, ទារុ។

៦៩. ខឆសាន មេកស្សរោទិ ទ្វេ។

ខឆសប្បច្ចយន្តានំ ក្រិយត្ថានំ បឋមេកស្សរំ សទ្ធរូបំ ទ្វេ ភវតិ។ តិតិក្ខា, ជិគុច្ឆា, វីមំសា។

៧០. បរោក្ខាយញ្ច។

បរោក្ខាយំ បឋមេកស្សរំ សទ្ទរូបំ ទ្វេ ភវតិ។ ជគាម, ចការោ អនុត្តសមុច្ចយត្ថោ, តេនញ្ញត្រាបិ យថាគមំ, ជហាតិ, ជហិតព្ពំ, ជហិតុំ, ទទ្ទល្លតិ, ចង្កមតិ។ ‘លោលុបោ, មោមូហោតិ ឱត្តំ តទមិនាទិបាឋា។

៧១. អាទិស្មា សរា។

អាទិភូតា សរា បរមេកស្សរំ ទ្វេ ហោតិ, អសិសិសតិ, អាទិស្មាតិ កឹ? ជជគារ, សរាតិ កឹ? បបាច។

៧២. ន បុន។

យំ ទ្វិភូតំ, ន តំ បុន ទ្វិត្តមាបជ្ជតេ, តិតិក្ខិសតិ, ជិគុច្ឆិសតិ។

៧៣. យថិដ្ឋំ ស្យាទិនោ។

ស្យាទ្យន្តស្ស យថិដ្ឋមេកស្សរមាទិភូតមញ្ញំ វា យថាគមំ ទ្វិត្តបជ្ជតេ, បុបុត្តីយិសតិ, បុតិត្តីយិសតិ, បុត្តីយិយិសតិ។

៧៤. រស្សោ បុព្ពស្ស។

ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស សរោ រស្សោ ហោតិ។ ទទាតិ។

៧៥. លោបោ-នាទិព្យញ្ជនស្ស។

ទ្វិត្តេ បុព្ពស្សាទិតោ-ញ្ញស្ស ព្យញ្ជនស្ស លោបោ ហោតិ។ អសិសិសតិ។

៧៦. ខឆសេស្វស្សិ។

ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស អស្ស ឥ ហោតិ ខឆសេសុ។ បិបាសតិ, ជិឃំសតិ, ខឆសេសូតិ កឹ? ជហាតិ, អស្សាតិ កឹ? ពុភុក្ខតិ។

៧៧. គុបិស្សុស្ស។

ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស គុបិស្ស ឧស្ស ឥ ហោតិ ខឆសេសុ, ជិគុច្ឆតិ។

៧៨. ចតុត្ថទុតិយានំ តតិយបឋមា។

ទ្វិត្តេ បុពេសំ ចតុត្ថទុតិយានំ តតិយបឋមា ហោន្តិ។ ពុភុក្ខតិ, ចិច្ឆេទ។

៧៩. កវគ្គហានំ ចវគ្គជា។

ទ្វិត្តេ បុព្ពេសំ កវគ្គហានំ ចវគ្គជា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ ចុកោប, ជហាតិ។

៨០. មានស្ស វី បរស្ស ច មំ។

ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស មានស្ស វី ហោតិ បរស្ស ច មំ, វីមំសតិ។

៨១. កិតស្សាសំសយេ តិ វា។

សំសយសោ-ញ្ញស្មឹ វត្តមានស្ស ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស កិតស្ស វា តិ ហោតិ។ តិកិច្ឆតិ, ចិកិច្ឆតិ, អសំសយេតិ កឹ? វិចិកិច្ឆតិ។

៨២. យុវណ្ណានមេឱ បច្ចយេ។

តវណ្ណវណ្ណន្តានំ ក្រិយត្ថានំ ឯឱហោន្តិ យថាក្កមំ បច្ចយេ។ ចេតព្ពំ, នេតព្ពំ, សោតព្ពំ, ភវិតព្ពំ។

៨៣. លហុស្សុបន្តស្ស។

លហុភូតស្ស ឧបន្តស្ស យុវណ្ណស្ស ឯឱ ហោន្តិ យថាក្កមំ។ ឯសិតព្ពំ, កោសិតព្ពំ, លហុស្សាតិ កឹ? ធូបិតា, ឧបន្តស្សាតិ កឹ? វុន្ទតិ។

៨៤. អស្សា ណានុពន្ធេ។

ណការានុពន្ធេ បច្ចយេ បរេ ឧបន្តស្ស អការស្ស អា ហោតិ។ ការកោ។

៨៥. ន តេ កានុពន្ធនាគមេសុ។

តេ ឯឱអា កានុពន្ធេ នាគមេ ច ន ហោន្តិ។ ចិតោ, សុតោ, ទិដ្ឋោ, បុដ្ឋោ, នាគមេ ‘វនា’ទិនា (១.៤៥) ចិនិតព្ពំ, ចិនិតុំ, សុណិតព្ពំ, សុណិតុំ បាបុណិតព្ពំ, បាបុណិតុំ, ធុនិតព្ពំ, ធុនិតុំ, ធុននំ, ធុនយិតព្ពំ, ធុនាបេតព្ពំ, ធុនយិតុំ ធុនាបេតុំ, ធុនយនំ, ធុនាបនំ, ធុនយតិ, ធុនាបេតិ, បីនេតព្ពំ, បីនយិតុំ, បីននំ, បីនិតុំ, បីនយតិ, សុនោតិ, សិនោតិ, ទុនោតិ, ហិនោតិ, បហិណិថព្ពំ, បហិណិតុំ, បហិណនំ។

៨៦. វា ក្វចិ។

តេ ក្វចិ វា ន ហោន្តិ កានុពន្ធនាគមេសុ។ មុទិតោ, រុទិតំ, រោទិតំ។

៨៧. អញ្ញត្រាបិ។

កានុពន្ធនាគមតោ-ញ្ញស្មិម្បិ តេ ក្វចិ, នុ ហោន្តិ។ ខិបកោ, បនូទនំ, វជកោ។

៨៨. ប្យេ សិស្សា។

សិស្ស អា ហោតិ ប្យាទេសេ, និស្សាយ។

៨៩. ឯឱនមយវា សរេ។

សរេ បរេ ឯឱនំ អយអវា ហោន្តិ។ ជយោ, ភវោ, សរេតិ កឹ? ជេតិ, អនុភោតិ។

៩០. អាយាវា ណានុពន្ធេ។

ឯឱនំ អាយាវា ហោន្តិ សរាទោ ណានុពន្ធេ។ នាយយតិ, ភាវយតិ, ‘សយាបេត្វា’តិអាទីសុ វស្សត្តំ។

៩១. អាស្សាណាបិម្ហិ យុក។

អាការន្តស្ស ក្រិយត្ថស្ស យុក ហោតិ ណាបិតោ-ញ្ញស្មឹ ណានុពន្ធេ។ ទាយកោ, ណានុពន្ធេត្វេវ? ទានំ, អណាបិម្ហីតិ កឹ? ទាបយតិ។

៩២. បទាទីនំ ក្វចិ។

បទាទីនំ យុក ហោតិ ក្វចិ។ និបជ្ជិតព្ពំ, និបជ្ជិតុំ និបជ្ជនំ, បមជ្ជិតព្ពំ, បមជ្ជិតុំ, បមជ្ជនំ, ក្វចីតិ កឹ? បាទោ។

៩៣. មំ វា រុធាទីនំ។

រុធាទីនំ ក្វចិ មំ វា ហោតិ។ រុន្ធិតុំ, រុជ្ឈិតុំ, ក្វចិត្វេវ? និរោធោ។

៩៤. ក្វិម្ហិ លោបោ-ន្តព្យញ្ជនស្ស។

អន្តព្យញ្ជនស្ស លោបោ ហោតិ ក្វិម្ហិ។ ភត្តំ គសន្តិ គណ្ហន្តិ វា ឯត្ថាតិ ភត្តគ្គំ។

៩៥. បររូបមយការេ ព្យញ្ជនេ។

ក្រិយត្ថានមន្តព្យញ្ជនស្ស បររូបំ ហោតិ យការតោ-ញ្ញស្មឹ ព្យញ្ជនេ។ ភេត្តព្ពំ, ព្យញ្ជនេតិ កឹ? ភិន្ទិតព្ពំ, អយការេតិ កឹ? ភិជ្ជតិ។

៩៦. មនានំ និគ្គហីតំ។

មការនការន្តានំ ក្រិយត្ថានំ និគ្គហីតំ ហោតិ អយការេ ព្យញ្ជនេ។ គន្តព្ពំ, ជង្ឃា, ព្យញ្ជនេត្វេវ? គមនំ, អយការេត្វេវ? គម្យតេ។

៩៧. ន ព្រូស្សោ។

ព្រូស្ស ឱ ន ហោតិ ព្យញ្ជនេ។ ព្រូមិ, ព្យញ្ជនេត្វេវ? អព្រវិ។

៩៨. កគា ចជានំ ឃានុពន្ធេ។

ឃានុពន្ធេ ចការជការន្តានំ ក្រិយត្ថានំ កគា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ វាក្យំ, ភាគ្យំ។

៩៩. ហនស្ស ឃាតោ ណានុពន្ធេ។

ហនស្ស ឃាតោ ហោតិ ណានុពន្ធេ។ អាឃាតោ។

១០០. ក្វិម្ហិ ឃោ បរិបច្ច-សមោហិ។

បយ្យាទីហិ បរស្ស ហនស្ស ឃោ ហោតិ ក្វិម្ហិ។ បលិឃោ, បដិឃោ, អឃំ រស្សត្តំ និបាតនា, សង្ឃោ, ឱឃោ។

១០១. បរស្ស ឃំ សេ។

ទ្វិត្តេ បរស្ស ហនស្ស ឃំ ហោតិ សេ។ ជិឃំសា។

១០២. ជិហរានំ គី។

ទ្វិត្តេ បរេសំ ជិគរានំ គី ហោតិ សេ។ វិជិគីសា, ជិគីសា។

១០៣. ធាស្ស ហោ។

ទ្វិត្តេ បរស្ស ធាស្ស ហ ហោតិ។ ទហតិ។

១០៤. ណិម្ហិ ទីឃោ ទុសស្ស។

ទុសស្ស ទីឃោ ហោតិ ណិម្ហិ។ ទុសិតោ។ ណិម្ហីតិ កឹ? ទុដ្ឋោ។

១០៥. គុហិស្ស សរេ។

គុហិស្ស ទីឃោ ហោតិ សរេ។ និគូហនំ សរេតិ កឹ? គុយ្ហំ។

១០៦. មុហពហានញ្ច តេ កានុពន្ធេ-ត្វេ។

មុហពហានំ គុហិស្ស ច ទីឃោ ហោតិ តកាភាវទោ កានុពន្ធេ ត្វានត្វាវជ្ជិតេ, មូឡ្ហោ, ពាឡ្ហោ, គូឡ្ហោ, តេតិ កឹ? មុយ្ហតិ, កានុពន្ធេតិ-កឹ? មុយ្ហិតព្ពំ, អត្វេតិ កឹ? មុយ្ហិត្វាន, មុយ្ហិត្វា, 'តេ កានុពន្ធេ-ត្វេ'តិ អយមធិការោ យាវ "សាសស្ស សិស្វេ"តិ -១១៧។

១០៧. វហស្សុស្ស។

វហស្ស ឧស្ស ទីឃោ ហោតិ តេ កានុពន្ធេ ត្វានត្វាវជ្ជិតេ។ វុឡ្ហោ។

១០៨. ធាស្ស ហិ។

ធា=ធារណេតីមស្ស ហិ ហោតិ តេ កានុពន្ធេ ត្វានត្វាវជ្ជិតេ។ និហិតោ, និហិតវា។

១០៩. គមាទិរានំ លោបោ-ន្តស្ស។

គមាទីនំ រការន្តានំ ច អន្តស្ស លោបោ ហោតិ តេ កានុពន្ធេ ត្វានត្វាវជ្ជិតេ។ គតោ, ខតោ, ហតោ, មតោ, តតោ, សញ្ញតោ, រតោ, កតោ, តេត្វេវ? គម្យតេ, កានុពន្ធេត្វេវ? គន្តព្ពំ, អត្វេត្វេវ? គន្ត្វាន, គន្ត្វា។

១១០. វចាទីនំ វស្សុដ វា។

វចាទីនំ វស្ស វា ឧដ ហោតិ កានុពន្ធេ-ត្វេ។ ឧត្តំ, វុត្តំ, ឧដ្ឋំ, វុដ្ឋំ, 'អត្វេត្វេវ? វត្វាន, វត្វា។

១១១. អស្សុ។

វចាទីនមស្ស ឧ ហោតិ កានុពន្ធេ-ស្វេ។ វុត្តំ, វុដ្ឋំ។

១១២. វទ្ធស្ស វា។

វទ្ធស្ស អស្ស វា ឧ ហោតិ កានុពន្ធេ ត្វេ។ វុទ្ធោ។ វទ្ធោ។ អត្វេត្វេវ? វទ្ធិត្វាន, វទ្ធិត្វា, កថំ 'វុត្តី'តិ? "វុត្តិមត្តេ"តិ ៣-៦៩. និបាតនា, 'វត្តី'តិ ហោតេវ យថាលក្ខណំ។

១១៣. យជស្ស យស្ស ដិយី។

យជស្ស យស្ស ដិយី ហោន្តិ កានុពន្ធេ-ត្វេ។ ឥដ្ឋំ, យិដ្ឋំ, អត្វេត្វេវ? យជិត្វាន, យជិត្វា។

១១៤. ឋាស្សិ។

ឋាស្សិ ហោតិ កានុពន្ធេ-ត្វេ។ ឋិតោ, អត្វេត្វេវ? ឋត្វាន, ឋត្វា។

១១៥. គាបានមី។

គាបានមី ហោតិ កានពន្ធេ-ត្វេ។ គីតំ, បីតំ, អត្វេត្វេវ? គាយិត្វា និច្ចំ យាគមោ, បាស្ស តុ បីត្វាតិ ពហុលាធិការា។

១១៦. ជនិស្សា។

ជនិស្ស អា ហោតិ កានុពន្ធេ-ត្វេ។ ជាតោ។ អត្វេត្វេវ? ជនិត្វា។

១១៧. សាសស្ស សិស វា។

សាសស្ស សិស វា ហោតិ កានុពន្ធេ-ត្វេ។ សិដ្ឋំ, សត្ថំ, សិស្សោ, សាសិយោ អត្វេត្វេវ? អនុសាសិត្វាន។

១១៨. ករស្សា តវេ។

ករស្ស អា ហោតិ តវេ។ កាតវេ។

១១៩. តុំតុនតព្ពេសុ វា។

តុមាទីសុ វា ករស្សា ហោតិ។ កាតុំ កត្តុំ, កាតុន កត្តុន, កាតព្ពំ កត្តព្ពំ។

១២០. ញាស្ស នេ ជា។

ញាធាតុស្ស ជា ហោតិ នការេ។ ជានិតុំ, ជានន្តោ, នេតិ កឹ? ញាតោ។

១២១. សកាបានំ កុកកូ ណេ។

សកអាបានំ កុកកុឥច្ចេតេ អាគមា ហោន្តិ ណការេ។ សក្កុណន្តោ, បាបុណន្តោ, សក្កុណោតិ, បាបុណោតិ, ណេតិ កឹ? សក្កោតិ, បាបេតិ។

១២២. និតោ ចិស្ស ឆោ។

និស្មា បរស្ស ចិស្ស ឆោ ហោតិ។ និច្ឆយោ។

១២៣. ជរសទានមីម វា។

ជរសទានមន្តសរា បរោ ឦម ហោតិ វិភាសា។ ជីរណំ, ជីរតិ, ជីរាបេតិ, និសីទិតព្ពំ, និសីទនំ, និសីទិតុំ, និសីទតិ, វាតិ កឹ? ជរា, និសជ្ជា, ‘ឦម វា’តិ យោគវិភាគា អញ្ញេសម្បិ, អហីរថ, សំយោគាទិ លោបោត្ថស្ស។

១២៤. ទិសស្ស បស្ស ទស្ស ទស ទ ទក្ខា។

ទិសស្ស បស្សាទយោ ហោន្តិ វិភាសា។ វិបស្សនា, វិបស្សិតុំ, វិបស្សតិ, សុទស្សី, បិយទស្សី, ធម្មទស្សី, សុទស្សំ, ទស្សនំ, ទស្សេតិ, ទដ្ឋព្ពំ។ ទដ្ឋា, ទដ្ឋុំ, ទុទ្ទសោ, អទ្ទស, អទ្ទា, អទ្ទំ, អទ្ទក្ខិ, ទក្ខិស្សតិ, វាត្វេវ? ទិស្សន្តិ ពាលា។

១២៥. សមានា រោ រីរិក្ខកេសុ។

សមានសទ្ទតោ បរស្ស ទិសស្ស រ ហោតិ វា រីរិក្ខកេសុ។ សរី, សទី, សរិក្ខោ, សទិក្ខោ, សរិសោ, សទិសោ។

១២៦. ទហស្ស ទស្ស ឌោ។

ទហស្ស ទស្ស ឌោ ហោតិ វា។ ឌាហោ, ទាហោ, ឌហតិ, ទហតិ។

១២៧. អនឃណ ស្វាបរីហិ ឡោ។

អាបរីហិ បរស្ស ទហស្ស ទស្ស ឡោ ហោតិ អនឃណសុ។ អាឡហនំ, បរិឡាហោ។

១២៨. អត្យាទិន្តេស្វត្ថិស្ស ភូ។

ត្យាទិន្តវជ្ជិតេសុ បច្ចយេសុ ‘អស=ភុវិ’ឥច្ចស្ស ភូ ហោតិ។ ភវិតព្ពំ។ អាទេសវិធានមសស្សាប្បយោគត្ថមេតស្មឹ វិសយេ, ឯតេន កត្ថចិ កស្សចិ ធាតុស្ស អប្បយោគាបិ ញាបិតោ ហោតិ។ អត្យាទិន្តេស្វតិ កឹ? អត្ថិ, សន្តោ, អត្ថិស្សាតិ កឹ? អស្សតិស្ស មា ហោតុ។

១២៩. អអាស្សាអាទីសុ។

អអាទោ, អាអាទោ, ស្វាទោ ច អត្ថិស្ស ភូ ហោតិ។ ពភូវ, អភវា, អភវិស្សា, ភវិស្សតិ។

១៣០. ន្តមានន្តិយិយុំស្វាទិលោបោ។ ន្តាទិសូត្ថិស្សាទិលោបោ ហោតិ។ សន្តោ, សមានោ, សន្តិ, សន្តុ, សិយា, សិយុំ, ឯតេស្វិតិ កឹ? អត្ថិ។

១៣១. បាទិតោ ឋាស្ស វា ឋហោ ក្វចិ។

បាទីហិ កិរិយាវិសេសជោតកេហិ សទ្ទេហិ បរស្ស ឋាស្ស ក្វចិ ឋហោ វា ហោតិ។ សណ្ឋហន្តោ សន្តិដ្ឋន្តោ។ សណ្ឋហតិ, សន្តិដ្ឋតិ។ ប បរា អប សំ អនុ អវ ឱ និ ទុ វិ អធិ អបិ អតិសុ ឧ អភិ បតិ បរិ ឧប អា បាទី។ ក្វចីតិ កឹ? សណ្ឋិតិ។

១៣២. ទាស្សិយង។

បាទិតោ បរស្ស ទាស្ស ឥយង ហោតិ ក្វចិ។ អនាទិយិត្វា, សមាទិយតិ, ក្វចិត្វេវ? អាទាយ។

១៣៣. ករោតិស្ស ខោ។

បាទិតោ បរស្ស ករស្ស ក្វចិ ខ ហោតិ។ សង្ខារោ, សង្ខរិយតិ, ករស្សាតិ អវត្វា ករោតិស្សាតិ វចនំ តិម្ហិ ច វិករណុប្បត្តិញាបេតុំ។

១៣៤. បុរាស្មា។

បុរា ឥច្ចស្មា និបាតា បរស្ស ករស្ស ខ ហោតិ។ បុរក្ខត្វា, បុរេក្ខារោ-ឯត្តំ តទមិនាទិបាឋា។

១៣៥. និតោ កមស្ស។

និស្មា បរស្ស កមស្ស ក្វចិ ខ ហោតិ, និក្ខមតិ, ក្វចិត្វេវ? និក្កមោ។

១៣៦. យុវណ្ណានមិយងុវង សរេ។

ឥវណ្ណុវណ្ណន្តានំ ក្រិយត្ថានមិយងុវង ហោតិ សរេ ក្វចិ។ វេទិយតិ, ព្រុវន្តិ, សរេតិ កឹ? និវេទេតិ, ព្រូតិ, ក្វចិត្វេវ? ជយតិ, ភវតិ។

១៣៧. អញ្ញាទិស្សាស្សី ក្យេ។

ញាទិតោ-ញ្ញស្ស អាការន្តស្ស ក្រិយត្ថស្ស ឦ ហោតិ ក្យេ។ ទីយតិ, អញ្ញាទិស្សាតិ កឹ? ញាយតិ, តាយតី។

១៣៨. តនស្សា វា។

តនស្ស អា ហោតិ វា ក្យេ។ តាយតេ, តញ្ញតេ។

១៣៩. ទីឃោ សរស្ស។

សរន្តស្ស ក្រិយត្ថស្ស ទីឃោ ហោតិ ក្យេ, ចីយតេ, សូយតេ។

១៤០. សានន្តរស្ស តស្ស ឋោ។

សការន្តតោ ក្រិយត្ថា បរស្សា-នន្តរស្ស តការស្ស ឋ ហោតិ។ តុដ្ឋោ, តុដ្ឋវា, តុដ្ឋព្វំ, តុដ្ឋិ, អនន្តរស្សាតិ កឹ? តុស្សិត្វា។

១៤១. កសស្សិម ច វា។

កសស្មា បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ប ហោតិ កសស្ស វា ឥម ច។ កិង្ឃំ, កង្ឃំ, អនន្តរស្សាត្វេវ? កសិតព្ពំ។

១៤២. ធស្មោត្រស្មា។

ឯតេ សទ្ទា និបច្ចន្តេ។

១៤៣. បុច្ឆាទិតោ។

បុច្ឆាទីហិ ក្រិយត្ថេហិ បរស្សានន្តរស្ស តការស្ស ឋ ហោតិ។ បុដ្ឋោ, ភដ្ឋោ, យិដ្ឋោ, អនន្តរស្សាត្វេវ? បុច្ឆិត្វា។

១៤៤. សាស វស សំស សសា ថោ។

ឯតេហិ បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ថ ហោតិ, សត្ថំ, វត្ថំ, បសត្ថំ, សត្ថំ។ កថមនុសិដ្ឋោ (វុដ្ឋោ) តិ? 'តថនរានំ ដដ្ឋណលា' ១-៥២ តិ ដ្ឋោ, អនន្តរស្សាត្វេវ? សាសិតុំ។

១៤៥. ធោ ធហភេហិ។

ធការហការភការន្តេហិ ក្រិយត្ថេហិ បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ធ ហោតិ។ វុទ្ធោ, ទុទ្ធំ, លទ្ធំ។

១៤៦. ទហា ឍោ។

ទហា បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ឍ ហោតិ។ ទឌ្ឍោ។

១៤៧. ពហស្សុម ច។

ពហា បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ឍោ ហោតិ, ពហស្សុម ច ឍសន្និយោគេន។ ពុឌ្ឍោ។

១៤៨. រុហាទីហិ ហោ ឡ ច។

រហាទីហិ បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ហ ហោតិ ឡោ ចាន្តស្ស។ អារុឡ្ហោ, គូឡ្ហោ, វូឡ្ហោ, ពាឡ្ហោ, (ឱគាឡ្ហោ), អនន្តរស្សាត្វេវ? អារោហិតុំ។

១៤៩. មុហា វា។

មុហា បរស្សានន្តរស្ស តស្ស ហ ហោតិ វា ឡោ ចាន្តស្ស ហសន្និយោគេន។ មូឡ្ហោ, មុទ្ធោ។

១៥០. ភិទាទិតោ នោ ក្តក្តវន្តូនំ។

ភិទាទិតោ បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្ស នោ ហោតិ។ ភិន្នោ ភិន្នវា, ឆិន្នោ ឆិន្នវា, ឆន្នោ ឆន្នវា, ខិន្នោ ខិន្នវា, ឧប្បន្នោ ឧប្បន្នវា, សិន្នោ, សិន្នវា, សន្នោ សន្នវា, បីនោ បីនវា, សូនោ សូនវា, ទីនោ ទីនវា, ឌីនោ ឌីនវា, លីនោ លីនវា, លូនោ លូនវា, ក្តក្តវន្តូនន្តិ កឹ? ភិត្តិ, ឆិត្តិ, ភេត្តុំ, ឆេត្តុំ។

១៥១. ទាត្វិន្នោ។

ទាតោ បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្ស ឥន្នោ ហោតិ។ ទិន្នោ, ទិន្នវា។

១៥២. កិរាទីហិ ណោ។

កិរាទីហិ បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្សានន្តរស្ស ណ ហោតិ, កិណ្ណោ កិណ្ណវា, បុណ្ណោ បុណ្ណវា, ខីណោ ខីណវា។

១៥៣. តរាទីហិ រិណ្ណោ។

គរាទីហិ បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្ស រិណ្ណោ ហោតិ។ តិណ្ណោ តិណ្ណវា, ជិណ្ណោ ជិណ្ណវា, ចិណ្ណោ ចិណ្ណវា។

១៥៤. គោ សន្ធាទីហិ។

ភន្ធាទីហិ បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្សានន្តរស្ស គ ហោតិ។ ភគ្គោ ភគ្គវា, លគ្គោ លគ្គវា, និមុគ្គោ និមុគ្គវា, សំវិគ្គោ សំវិគ្គវា។

១៥៥. សុសា ខោ។

សុសា បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្ស ខោ ហោតិ។ សុក្ខោ សុក្ខវា។

១៥៦. បចា កោ។

បចា បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្ស កោ ហោតិ។ បក្កោ បក្កវា។

១៥៧. មុចា វា។

មុចា បរេសំ ក្តក្តវន្តូនំ តស្ស កោ វា ហោតិ។ មុក្កោ មុត្តោ, មុក្កវា មុត្តវា។ ‘សក្កោ’តិ ណ្វាទីសុ សិទ្ធំ, ក្តក្តវន្តូសុ សត្តោ, សត្តវាត្វេវ ហោតិ។

១៥៨. លោបោ វឌ្ឍា ក្តិស្ស។

វឌ្ឍា បរស្ស ក្តិស្ស តស្ស លោបោ ហោតិ។ វឌ្ឍិ។

១៥៩. ក្វិស្ស។

ក្រិយត្ថា បរស្ស ក្វិស្ស លោបោ ហោតិ, អភិភូ។

១៦០. ណិណាបីនំ តេសុ។

ណិណាបីនំ លោបោ ហោតិ តេសុ ណិណាបីសុ។ ការេន្តំ បយោជយតិ ការេតិ ការាបយតិ។

១៦១. ក្វចិ វិករណានំ។

វិករណានំ ក្វចិ លោបោ ហោតិ។ ឧទបាទិ, ហន្តិ។

១៦២. មានស្ស មស្ស។

ក្រិយត្ថា បរស្ស មានស្ស មការស្ស លោបោ ហោតិ ក្វចិ។ ករាណោ, ក្វចីតិ កឹ? កុរុមានោ។

១៦៣. ឌលស្សេ។

ញិលានមេ ហោតិ ក្វចិ។ គហេត្វា, អទេន្តិ, ក្វចិត្វេវ? វបិត្វា។

១៦៤. ប្យោ វា ត្វាស្ស សមាសេ។

ត្វាស្ស វា ប្យោ ហោតិ សមាសេ។ បការោ “ប្យេ សិស្សា” តិ ៥-៨៨ វិសេសនត្ថោ។ អភិភូយ, អភិភវិត្វា, សមាសេតិ កឹ? បត្វា, ក្វចាសមាសេបិ ពហុលាធិការា ‘លត់ំ ទន្តេហិ ឆិន្ទិយ’។

១៦៥. តុំយានា។

ក្ត្វាស្ស វា តុំយានា ហោន្តិ សមាសេ ក្វចិ។ អភិហដ្ឋុំ អភិហរិត្វា, អនុមោទិយាន អនុមោទិត្វា, អសមាសេបិ ពហុលាធិ ការា, ទដ្ឋុំ ទិស្វា, ឯសមប្បវិសយតាញាបនត្ថោ យោគវិភាគោ។

១៦៦. ហនា រច្ចោ។

ហនស្មា បរស្ស ក្ត្វាស្ស រច្ចោ វា ហោតិ សមាសេ។ អាហច្ច, អាហនិត្វា។

១៦៧. សាសាធិករា ចចរិច្ចា។

សាសាធីហិ បរា ករា បរស្ស ក្ត្វស្ស ចចរិច្ចា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ សក្កច្ច សក្ករិត្វា, អសក្កច្ច អសក្ករិត្វា, អធិកិច្ច អធិករិត្វា។

១៦៨. ឥតោ ច្ចោ។

ឥតច្ចស្មា បរស្ស ក្ត្វាស្ស ច្ចោ វា ហោតិ។ អធិច្ច អធីយិត្វា, សមេច្ច សមេត្វា។

១៦៩. ទិសា វានវា ស ច។

ទិសតោ ក្ត្វាស្ស វានវា ហោន្តិ វា ទិសស្ស ច ស ការោ តំសន្និយោគេន។ សស្ស សវិធានំ បររូបពាធនត្ថំ។ ទិស្វាន, ទិស្វា បស្សិត្វា, កថំ ‘នាទដ្ឋា បរតោ ទោស’ន្តិ? ញាបកា ត្វាស្ស វលោបោ, ឯវំ ‘លទ្ធា ធន’ន្តិ អាទីសុ។

១៧០. ញិ ព្យញ្ជនស្ស។

ក្រិយត្ថា បរស្ស ព្យញ្ជនាទិប្បច្ចយស្ស ញិ វា ហោតិ។ ភុញ្ជិតុំ ភោត្តុំ, ព្យញ្ជនស្សាតិ កិំ? បាចកោ។

១៧១. វា នស្ស ណោ។

រន្តតោ ក្រិយត្ថា បរស្ស បច្ចយនការស្ស ណោ ហោតិ។ អរណំ, សរណំ។

១៧២. ន ន្តមានត្យាទីនំ។

រន្តតោ បរេសំ ន្តមានត្យាទីនំ នស្ស ណោ ន ហោតិ, ករោន្តោ, កុរុមានោ, ករោន្តិ។

១៧៣. គមយមិសាសទិសានំ វា ច្ឆង។

ឯតេសំ វា ច្ឆង ហោតិ ន្តមានត្យាទីសុ។ គច្ឆន្តោ គច្ឆមានោ គច្ឆតិ, យច្ឆន្តោ យច្ឆមានោ យច្ឆតិ, ឥច្ឆន្តោ ឥច្ឆមានោ ឥច្ឆតិ អច្ឆន្តោ អច្ឆមានោ អច្ឆតិ, ទិច្ឆន្តោ ទិច្ឆមានោ ទិច្ឆតិ, វាតិ កឹ? គមិស្សតិ, វវត្ថិតវិភាសា-យំ, តេនាញ្ញេសុ ច ក្វចិ-ឥច្ឆិតព្ពំ ឥច្ឆា ឥច្ឆិតុំ, អច្ឆិតព្ពំ អច្ឆតុំ, អញ្ញេសញ្ច យោគវិភាគា-បវេច្ឆតិ។

១៧៤. ជរមរានមីយង។

ឯតេសមីយង វា ហោតិ ន្តមានត្យាទីសុ។ ជីយន្តោ ជីរន្តោ, ជីយមានោ ជីរមានោ, ជីយតិ ជីរតិ, មីយន្តោ មរន្តោ, មីយមានោ មរមានោ, មីយតិ មរតិ។

១៧៥. ឋាបានំ តិដ្ឋ បិវា។

ឋាបានំ តិដ្ឋបិវា ហោន្តិ ន្តមានត្យាទីសុ។ តិដ្ឋន្តោ, តិដ្ឋមានោ, តិដ្ឋតិ, បិវន្តោ, បិវមានោ, បិវតិ, វាត្វេវ? ឋាតិ, បាតិ។

១៧៦. គមវទទានំ ឃម្មវជ្ជទជ្ជា។

គមាទីនំ ឃម្មាទយោ វា ហោន្តិ ន្តមានត្យាទីសុ។ ឃម្មន្តោ, គច្ឆន្តោ, វជ្ជន្តោ វទន្តោ, ទជ្ជន្តោ ទទន្តោ។

១៧៧. ករស្ស សោស្ស កុព្ពកុរុកយិរា។

ករស្ស សឌិការស្ស កុព្ពាទយោ វា ហោន្តិ ន្តមានត្យាទីសុ។ កុព្ពន្តោ កយិរន្តោ ករោន្តោ, កុព្ពមានោ កុរុមានោ កយិរមានោ, ករាណោ, កុព្ពតិ កយិរតិ ករោតិ, កុព្ពតេ កុរុតេ, កយិរតេ, វវត្ថិតវិភាសត្ថា វាធិការស្ស ភិយ្យោ មានបរច្ឆក្កេសុ កុរុ, ក្វចិទេវ បុព្ពឆក្កេ ‘អគ្ឃំ កុរុតុ, នោ ភវំ, សោស្សាតិ វុត្តត្តា កត្តរិយេវិមេ។

១៧៨. គហស្ស ឃេប្បោ។

គហស្ស វា ឃេប្បោ ហោតិ ន្តមានត្យាទីសុ។ ឃេប្បន្តោ, ឃេប្បមានោ, ឃេប្បតិ, វាត្វេវ? គណ្ហតិ។

១៧៩. ណោ និគ្គហីតស្ស។

គហស្ស និគ្គហីតស្ស ណោ ហោតិ។ គណ្ហិតព្ពំ, គណ្ហិតុំ, គណ្ហន្តោ។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

ឆាទិកណ្ឌោ បញ្ចមោ។

៦. ឆដ្ឋោ កណ្ឌោ (ត្យាទិ)

១. វត្តមានេ តិ អន្តិ សិ ថ មិ ម តេ អន្តេ សេ វ្ហេ ឯ ម្ហេ។

វត្តមានេ អារទ្ធាបរិសមត្តេ អត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ត្យាទយោ ហោន្តិ។ គច្ឆតិ, គច្ឆន្តិ, គច្ឆសិ គច្ឆថ, គច្ឆាមិ គច្ឆាម, គច្ឆតេ គច្ឆន្តេ, គច្ឆសេ គច្ឆវ្ហេ, គច្ឆេ គច្ឆាម្ហេ។ កថំ 'បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ, បុរា មរាមី'តិ? វត្តមានស្សេវវត្តមិជ្ឈត្តា តំសមីបស្ស តគ្គហណេន គហណា, បុរេបុរាសទ្ទេហិ វា អនាគតត្តាវគមេ តទា តស្ស វត្តមានត្តា, កាលព្យត្តយោ វា ឯសោ, ភវន្តេវ ហិ កាលន្តរេបិ ត្យាទយោ ពាហុលកា 'សន្តេសុ បរិគូហាមិ, មា ច កិញ្ចិ ឥតោ អទំ' 'កាយស្ស ភេទា អភិសម្បរាយំ, សហព្យតំ គច្ឆតិ វាសវស្ស, 'អនេកជាតិសំសារំ សន្ធាវិស្សំ' អតិវេលំ ន មស្សិស្ស'ន្តិ។

២. ភវិស្សតិ ស្សតិ ស្សន្តិ ស្សសិ ស្សថ ស្សាមិ ស្សាម ស្សតេ ស្សន្តេ ស្សសេ ស្សវ្ហេ ស្សំ ស្សាម្ហេ។

ភវិស្សតិ អនារទ្ធេ អត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ស្សត្យាទយោ ហោន្តិ។ គមិស្សតិ គមិស្សន្តិ, គមិស្សសិ គមិស្សថ, គមិស្សាមិ គមិស្សាម, គមិស្សតេ គមិស្សន្តេ, គមិស្សសេ គមិស្សវ្ហេ, គមិស្សំ គមិស្សាម្ហេ។

៣. នាមេ គរហាវិម្ហយេសុ។

នាមសទ្ទេ និបាតេ សតិ គរហាយំ វិម្ហយេ ច គម្យមានេ ស្សត្យាទយោ ហោន្តិ។ ឥមេ ហិ នាម កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្តិ, ន ហិ នាម ភិក្ខវេ តស្ស មោឃបុរិសស្ស បាណេសុ អនុទ្ទយា ភវិស្សតិ, កថំ ហិ នាម សោ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសោ សព្វមត្តិកាមយំ កុដិកំ ករិស្សតិ? តត្ថ នាម ត្វំ មោឃបុរិស មយា វិរាគាយ ធម្មេ ទេសិតេ សរាគាយ ចេតេស្សសិ? អត្ថិ នាម តាត សុទិន្ន អាភិទោសិកំ កុម្មាសំ បរិភុញ្ជិស្សសិ, អត្ថិយេវិហាបិ និន្ទាវគមោ។ វិម្ហយេ-អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ សន្តេន វត ភោ បព្វជិតា វិហារេន វិហរន្តិ, យត្រ ហិ នាម សញ្ញី សមានោ ជាគរោ បញ្ចមត្តានិ សកដសតានិ និស្សាយ និស្សាយ អភិក្កន្តានិ នេវ ទក្ខតិ ន បន សទ្ទំ សោស្សតិ, អច្ឆរិយំ អន្ធោ នាម បព្វតមារោហិស្សតិ, ពធិរោ នាម សទ្ទំ សោស្សតិ។

៤. ភូតេ ឦឧំ ឱត្ថ តំ ម្ហា អា ឩ សេ វ្ហំ អ ម្ហេ។

ភូតេ បរិសមត្តេ អត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ឦ អាទយោ ហោន្តិ។ អគមី អគមុំ, អគមោ អគមិត្ថ, អគមឹ អគមិម្ហា , អគមា អគមូ, អគមិសេ អគមិវ្ហំ, អគម អគមិម្ហេ។ ភូតសាមញ្ញវចនិច្ឆាយមនជ្ជតនេបិ 'សុវោ អហោសិ អានន្ទោ'។

៥. អនជ្ជតនេ អា ឩ ឱ ត្ថ អ ម្ហា ត្ថ ត្ថុំ សេ វ្ហំ តំ ម្ហសេ។

អវិជ្ជមានជ្ជតនេ ភូតេ-ត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា អាអាទយោ ហោន្តិ។

> អាញាយ្យា ច ឧដ្ឋានា, អាញាយ្យា ច សំវេសនា;
> ឯសជ្ជតនោ កាលោ, អហុរុភតឌ្ឍរត្តំ វា។

អគមា អគមូ, អគមោ, អគមត្ថ, អគម អគមម្ហា, អគមត្ថ អគមត្ថុំ, អគមសេ អគមវ្ហំ, អគមឹ អគមម្ហសេ។ អញ្ញបទត្ថោ កឹ? អជ្ជ ហិយ្យោ វា អគមាសិ។

៦. បរោក្ខេ អ ឧ ឯ ត្ថ អ ម្ហ ត្ថ រេ ត្ថោ វ្ហោ ឥ ម្ហេ។

អបច្ចក្ខេ ភូតានជ្ជតនេ-ត្ថេ វត្តមានតោ ក្រិយាត្ថា អ អាទយោ ហោន្តិ។ ជគាម ជគមុ, ជគមេ ជគមិត្ថ, ជគម ជគមិម្ហ, ជគមិត្ថ ជគមិរេ, ជគមិត្ថោ ជគមិវ្ហោ, ជគមិ ជគមិម្ហេ។ មូឡ្ហវិក្ខិត្តព្យសត្តចិត្តេន អត្តនាបិ ក្រិយាកតាភិនិព្ពត្តិតកាលេ-នុបលទ្ធា សមានា ផលេនា-នុមីយមានា បរោក្ខាវ វត្ថុតោ, តេនុត្តមវិសយេបិ បយោគសម្ភវោ។

៧. ឯយ្យាទោ វាតិបត្តិយំ ស្សា ស្សំ សុ ស្សេ ស្សថ ស្សំ ស្សាម្ហា ស្សថ ស្សឹសុ សស្សេ ស្សវ្ហេ ស្សឹ ស្សាម្ហសេ។

ឯយ្យាទោ វិសយេ ក្រិយាតិបត្តិយំ ស្យាទយោ ហោន្តិ វិភាសា។ វិធុរប្បច្ចយោបនិបាតតោ ការណវេកល្លតោ វា ក្រិយាយាតិបតនមនិប្ផត្តិ ក្រិយាតិបត្តិ, ឯតេ ច ស្យាទយោ សាមត្ថិយាតីតានាគតេស្វេវ ហោន្តិ ន វត្តមានេ តត្រ... ក្រិយាតិបត្យសម្ភវា, សចេ បឋមវយេ បព្ពជ្ជំ អលភិស្សា អរហា អភវិស្សា, ទក្ខិណេន ចេ អគមិស្សា ន សកដំ បរិយា ភវិស្សា, ទក្ខិណេន ចេ អគមិស្សំសុ, អគមិស្សេ អគមិស្សថ, អគមិស្សំ អគមិស្សាម្ហា, អគមិស្សថ អគមិស្សឹសុ, អគមិស្សសេ អគមិស្សវ្ហេ អគមិស្សឹ អគមិស្សាម្ហសេ, ន សកដំ បរិយាភវិស្សា, វាតិកឹ? ទក្ខិណេ ន ចេ គមិស្សតិ ន សកដំ បរិយា ភវិស្សតិ។

៨. ហេតុផលេស្វេយ្យ ឯយ្យុំ ឯយ្យាសិ ឯយ្យាថ ឯយ្យាមិ ឯយ្យាម ឯថ ឯរំ ឯថោ ឯយ្យវ្ហោ ឯយ្យំ ឯយ្យាម្ហេ។

ហេតុភូតាយំ ឯលភូតាយញ្ច ក្រិយាយំ វត្តមានតោ ក្រិយត្ថា ឯយ្យាទយោ វា ហោន្តិ, សចេ សង្ខារា និច្ចា ភវេយ្យុំ ន និរុជ្ឈេយ្យុំ, ទក្ខិណេន ចេ គច្ឆេយ្យ ន សកដំ បរិយាភវេយ្យ, ទក្ខិណេន ចេ គច្ឆេយ្យុំ, គច្ឆេយ្យាសិ គច្ឆេយ្យាថ, គច្ឆេយ្យាមិ គច្ឆេយ្យាម, គច្ឆេថ គច្ឆេរំ, គច្ឆេថោ គច្ឆេយ្យវ្ហោ, គច្ឆេយ្យំ គច្ឆេយ្យាម្ហេ, ន សកដំ បរិយ្យាភវេយ្យ, ភវនំ គមនំ ច ហេតុ, អនិរុជ្ឈនំ អបរិយាភវនំ ច ផលំ, ឥហ កស្មា ន ហោតិ 'ហន្តីហិ បលាយតិ, វស្សតីតិ ធាវតិ, ហនិស្សតីតិ បលាយិស្សតី'តិ? ឥតិ សទ្ទេនេវ ហេតុហេតុមន្តតាយ ជោតិតត្តា, វាតិកឹ? ទក្ខិណេន ចេ គមិស្សតិ ន សកដំ បរិយាភវិស្សតិ។

៩. បញ្ហបត្ថនាវិធីសុ។

បញ្ហោ=សម្ប្រច្ឆនំ សម្បធារណំ និរូបណំ ការិយានិច្ឆយនំ បត្ថនា=យាចនំ ឥដ្ឋាសី ភនញ្ច, វិធិ=វិធានំ និយោជនំ ក្រិយាសុ ព្យាបារណា, សា ច ទុវិធាវ សាទរានាទរវសេន... វិសយភេទេន ភិន្នាយបិ តទុភយានតិវត្តនតោ, ឯតេសុ បញ្ហាទីសុ ក្រិយត្ថតោ ឯយ្យាទយោ ហោន្តិ, បញ្ហេ - កិមាយស្មា វិនយំ បរិយាបុណេយ្យ? ឧទាហុ ធម្មំ, គច្ឆេយ្យុំ វាហំ ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យុំ, បត្ថនាយំ-លភេយ្យា-ហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ លភេយ្យំ ឧបសម្បទំ, បស្សេយ្យុំ តំ វស្សសតំ អរោគំ, វិធិម្ហិ-ភវំ បត្តំ បចេយ្យ, ភវំ បុញ្ញំ ករេយ្យ, ឥហ ភវំ ភុញ្ជេយ្យ, ឥហ ភវំ និសីទេយ្យ, មាណវកំ ភវំ អជ្ឈាបេយ្យ, អនុញ្ញាបត្តកាលេសុបិ សិទ្ធាវ... តត្ថាបិ វិធិប្បតីតិតោ, អនុញ្ញាយំ-ឯវំ ករេយ្យាសិ, បត្តកាលេ-កដំ ករេយ្យាសិ, បត្តោ តេ កាលោ កដករណេ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករេយ្យ, ឯតស្ស ភគវា កាលោ ឯតស្ស សុគត កាលោ យំ ភគវា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេយ្យ, បេសនេបិច្ឆន្តិ 'គាមំ ត្វំ ភណេ គច្ឆេយ្យាសិ'។

១០. តុ អន្តុ ហិ ថ មិ ម តំ អន្តំ ស្សុ វ្ហោ ឯ អាមសេ។

បញ្ហាទីស្វេតេ ហោន្តិ ក្រិយត្ថតោ។ គច្ឆតុ គច្ឆន្តុ, គច្ឆាហិ គច្ឆថ, គច្ឆាមិ គច្ឆាម, គច្ឆតំ គច្ឆន្តំ, គច្ឆស្សុ គច្ឆវ្ហោ, គច្ឆេ, គច្ឆាមសេ, បញ្ហេ-កិន្នុ ខលុ ភោ ព្យាករណមធីយស្សុ, បត្ថនាយំ-ទទាហិ មេ, ជីវតុ ភវំ, វិធិម្ហិ-កដំ ករោតុ ភវំ, បុញ្ញំ ករោតុ ភវំ, ឥហ ភវំ ភុញ្ជតុ, ឥហ ភវំ និសីទតុ, ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខំ, បេសនេ-គច្ឆ ភណេ គាមំ, អនុមតិយំ - ឯវំ ករោហិ, បត្តកាលេ-កាលោ-យំ តេ មហាវីរ ឧប្បជ្ជ មាតុកុច្ឆិយំ។

១១. សត្យរហេស្វេយ្យាទី។

សត្តិយំ អរ ហត្ថេ ច ក្រិយត្ថា ឯយ្យាទយោ ហោន្តិ។ ភវំ ខលុ រជ្ជំ ករេយ្យ, ភវំ សត្តោ អរហោ។

១២. សម្ភាវនេ វា។

សម្ភាវនេ គម្យមានេ ធាតុនា វុច្ចមានេ ច ឯយ្យាទយោ ហោន្តិ វិភាសា។ អបិ បព្ពតំ សិរសា ភិន្ទេយ្យ, ក្រិយាតិបត្តិយន្តូ ស្យាទី-អសនិយាបិ ហតោ នាបតិស្សា, សម្ភាវេមិ សទ្ទហាមិ អវកប្បេមិ ភុញ្ជេយ្យ ភវំ ភុញ្ជិស្សតិ ភវំ អភុញ្ជិ ភវំ, ក្រិយាតិបត្តិយន្តូ ស្យាទី-សម្ភាវេមិ នាភុញ្ជិស្សា ភវំ។

១៣. មាយោគេ ឦអាអាទី។

មា យោគេ សតិ ឦអាទយោ អាអាទយោ ច វា ហោន្តិ។ មា សុ បុនបិ ឯវរូបមកាសិ, មា ភវំ អគមា វនំ, វាត្វេវ? មា តេ កាមគុណេ ភមស្សុ ចិត្តំ, មា ត្វំ ករិស្សសិ, មា ត្វំ ករេយ្យាសិ, អសកកាលត្ថោយមារម្ភោ, ពុទ្ធោ ភវិស្សតីតិ បទន្តរសម្ពន្ធេនានាគតកាលតា បតីយតេ, ឯវំ កតោ កដោ ស្វេ ភវិស្សតិ, ភាវិ កិច្ចមាសីតិ។

លុនាហិ លុនាហិត្វេវាយំ លុនាតិ, លុនស្សុ លុនស្សុត្វេវាយំ លុនា-តីតិ ត្វាទីនមេវេតំ មជ្ឈិមបុរិសេក វចនានមាភិក្ខញ្ញេ ទ្វិព្ពវចនំ, តទំ វុត្តំ ហោតិ ‘ឯវំ មេស តុរិតោ អញ្ញេបិ និយោជេន្តោរិយ កិរិយំ ករោតី’តិ, ឯវំ លុនាថ លុនាថត្វេវាយំ លុនាតិ, លុនវ្ហោ លុនវ្ហោត្វេវាយំ លុនាតិ, តថា កាលន្តរេសុបិ លុនាហិ លុនាហិត្វេវាយំ អលុនិ, អលុនា, លុលាវ, លុនិស្សតីតិ, ឯវំ ស្សម្ហិ ច យោជនីយំ, តថា សមុច្ចយេបិ មឋមឋ, វិហារមដេត្វេ វាយមដតិ, មឋមដស្សុ, វិហារមដស្សុត្វេវាយមដតិ, ព្យាបារភេទេ តុសាមញ្ញវចនស្សេវ ព្យាបកត្តា អនុប្បយោគោ ភវតិ, ឱទនំ ភុញ្ជ, យាគុំ បិវ, ធានា ខាទេត្វេវាយ-មជ្ឈោហរតិ។

១៤. បុព្ពបរច្ឆក្កានមេកានេកេសុ តុម្ហាម្ហសេសេសុ ទ្វេ ទ្វេ មជ្ឈិមុត្តមបឋមា។

ឯកានេកេសុ តុម្ហាម្ហសទ្ទវចនីយេសុ តទញ្ញសទ្ទវចនីយេសុ ច ការកេសុ បុព្ពច្ឆក្កានំ បរច្ឆក្កានំ មជ្ឈិមុត្តមបឋមា ទ្វេ ទ្វេ ហោន្តិ យថាក្កមំ ក្រិយត្ថា, ឧត្តមសទ្ទោ-យំ សភាវតោ តតិយទុកេ វុទ្ធោ, ត្វំ គច្ឆសិ, តុម្ហេ គច្ឆថ, ត្វំ គច្ឆសេ, តុម្ហេ គច្ឆវ្ហេ, អហំ គច្ឆាមិ, មយំ គច្ឆាម, អហំ គច្ឆេ, មយំ គច្ឆាម្ហេ, សោ គច្ឆតិ, តេ គច្ឆន្តិ, សោ គច្ឆតេ, តេ គច្ឆន្តេ, សាមត្ថិយា លទ្ធត្តា អប្បយុជ្ជមានេសុបិ តុម្ហាម្ហសេសេសុ ភវន្តិ។ គច្ឆសិ, គច្ឆថ, គច្ឆសេ, គច្ឆវ្ហេ, គច្ឆាមិ, គច្ឆាម, គច្ឆេ, គច្ឆាម្ហេ, គច្ឆតិ, គច្ឆន្តិ, គច្ឆតេ, គច្ឆន្តេ។

១៥. អាត្ថស្សាទីស្វញ វា។

អាអាទោ ត្ថអាទោ ស្សា អាទោ ច ក្រិយត្ថស្ស វា អញ ហោតិ។ ញការោ-នុពន្ធោ, អគមា, គមា, អគមី, គមី, អគមិស្សា, គមិស្សា។

១៦. អអាទីស្វាហោ ព្រូស្ស។

ព្រូស្ស អាហោ ហោតិ អអាទីសុ។ អាហ, អាហុ។

១៧. ភូស្ស វុក។

អអាទីសុ ភូស្ស វុក ហោតិ។ កការោ-នុពន្ធោ, ឧការោ ឧច្ចារណត្ថោ, ពភូវ។

១៨. បុព្ពស្ស អ។

អអាទីសុ ទ្វិត្តេ បុព្ពស្ស ភូស្ស អ ហោតិ, ពភូវ។

១៩. ឧស្សំស្វាហា វា។

អាហាទេសា បរស្ស ឧស្ស អំសុវា ហោតិ។ អហំសុ, អាហុ។

២០. ត្យន្តីនំ ដដូ។

អាហា បរេសំ តិអន្តីនំ ដដូ ហោន្តិ។ ដការា សព្ពាទេសត្ថា, អាហ, អាហុ, អតោយេវ ច ញាបកា តិអន្តីសុ ច ព្រូស្សា-ហោ។

២១. ត្ថអាទោ វចស្សោម។

ត្ថអាទីសុ វចស្ស ឱម ហោតិ។ មការោ-នុពន្ធោ, អវោច, ត្ថអាទោតិ កឹ? អវចា។

២២. ទាស្ស ទំ វា មិមេស្វទ្វិត្តេ។

អទ្វិតេ វត្តមានស្ស ទាស្ស ទំ វា ហោតិ មិមេសុ។ ទម្មិ ទេមិ, ទម្ម ទេម, អទ្វិត្តេតិ កឹ? ទទាធិ ទទាម។

២៣. ករស្ស សោស្ស កុំ។

ករស្ស សឱការស្ស កុំ វា ហោតិ មិមេសុ។ កុម្មិ កុម្ម, ករោមិ ករោម។

២៤. កា ឦអាទីសុ។

ករស្ស សឱការស្ស កា ហោតិ វា ឦអាទីសុ។ អកាសិ អករិ, អកំសុ អករិំសុ, អកា អករា។

២៥. ហាស្ស, ចាហង ស្សេន។

ករស្ស សោស្ស ហាស្ស ច អាហង វា ហោតិ ស្សេន សហ។ កាហតិ ករិស្សតិ, អកាហា អករិស្សា, ហាហតិ ហាយិស្សតិ, អហាហា អហាយិស្សា។

២៦. លភវសច្ឆិទភិទរុទានំ ច្ឆង។

លភាទីនំ ច្ឆង វា ហោតិ ស្សេនសហ។ អលច្ឆា អលភិស្សា, លច្ឆតិ លភិស្សាតិ, អវច្ឆា អវសិស្សា, វច្ឆតិ វសិស្សតិ, អច្ឆេច្ឆា អច្ឆិន្ទិស្សា, ឆេច្ឆតិ ឆិន្ទិស្សតិ, អភេច្ឆា អភិន្ទិស្សា, ភេច្ឆតិ ភិន្ទិស្សតិ, អរុច្ឆា អរោទិស្សា, រុច្ឆតិ រោទិស្សតី , អញ្ញស្មិម្បិ ឆិទស្ស វា ច្ឆង យោគវិភាគា, អច្ឆេច្ឆុំ អច្ឆន្ទិសុ, អញ្ញេសញ្ច គច្ឆំ គច្ឆិស្សំ។

២៧. ភុជ មុច វច វិសានំ ក្ខង។

ភុជាទីនំ ក្ខង វា ហោតិ ស្សេន សហ។ អភោក្ខា អភុញ្ជិស្សា, ភោក្ខតិ ភុញ្ជិស្សតិ, អមោក្ខា អមុញ្ជិស្សា, មោក្ខតិមុញ្ជិស្សតិ, អវក្ខា អវចិស្សា, វក្ខតិ វច្ចិស្សតិ, បាវេក្ខា បាវិសិស្សា, បវេក្ខតិ បវិសិស្សតិ, វិសស្សា-ញ្ញស្មិម្បិ វា ក្ខង យោគវិភាគា បាវេក្ខិ, បាវិសិ។

២៨. អាឦអាទីសុ ហរស្សា។

អាអាទោ ឦអាទោ អ ហរស្ស អា ហោតិ វា។ អហា អហរា, អហាសិ អហរិ។

២៩. គមិស្ស។

អាអាទោ ឦអាទោ អ គមិស្ស អា ហោតិ វា។ អគា អគមា, អគា អគមី។

៣០. ឌំសស្ស ច ឆង។

ឌំសស្ស គមិស្ស ច ឆង វា ហោតិ អាឦអាទីសុ។ អឌញ្ឆា អឌំសា, អឌញ្ឆិ អឌំសី, អគញ្ឆា អគច្ឆា, អគញ្ឆិ អគច្ឆី។

៣១. ហូស្ស ហេហេហិហោហិ ស្សត្យាទោ។

ហូស្ស ហេអាទយោ ហោន្តិ ស្សត្យាទោ។ ហេស្សតិ, ហេហិស្សតិ, ហោហិស្សតិ។

៣២. ណានាសុ រស្សោ។

ក្លាក្នាសុ ក្រិយត្ថស្ស រស្សោ ហោតិ។ កិណាតិ, ធុនាតិ។

៣៣. អា ឦ ញ្ញ ម្ហា ស្សា ស្សម្ហានំ វា។

ឯសំ វា រស្សោ ហោតិ។ គម គមា, គមិ គមី, គមុ គមូ, គមិម្ហ គមិម្ហា, គមិស្ស គមិស្សា, គមិស្សម្ហ គមិស្សម្ហា។

៣៤. កុសរុហេហីស្ស ឆិ។

កុសា រុហា ច បរស្ស ឦស្ស ឆិ វា ហោតិ។ អក្កោច្ឆិ អក្កោសិ, អភិរុច្ឆិ អភិរុហិ។

៣៥. អ ត្ត ស្សាអាទីនំ ព្យញ្ជនស្សិញ។

ក្រិយត្ថា បរេសំ អអាទីនំ ត្តអាទីនំ ស្សអាទីនញ្ច-ព្យញ្ជនស្ស ឥញ ហោតិ វិភាសា។ ពភុវិត្ថ, អភវិត្ថា, អនុភវិស្សា, អនុភវិស្សតិ អនុភោស្សតិ ហរិសតិ ហស្សតិ, ឯតេសន្តិ កឹ? ភវតិ, ព្យញ្ជនស្សាតិ កឹ? ពភូវ។

៣៦. ព្រូតោ តិស្សីញ។

ព្រូតោ បរស្ស តិស្ស ត្តញ វា ហោតិ។ ព្រវីតិ, ព្រូតិ។

៣៧. ក្យស្ស។

ក្រិយត្ថា បរស្ស ក្យស្ស ត្តញ វា ហោតិ។ បចីយតិ, បច្ចតិ។

៣៨. ឯយ្យាថ ស្សេ អ អា ត្តថានំ ឱ, អ, អំ, ត្ថ, ត្ថោ, វ្ហោក។

ឯយ្យាថាទីនំ ឱអាទយោ វា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ តុម្ហេ ភវេយ្យាថោ ភវេយ្យាថ, ត្វំ អភវិស្ស អភវិស្សេ, អហំ អភវំ អភវ, សោ អភវិត្ថ អភវា, សោ អភវិត្ថោ, អភវី, តុម្ហេ ភវថវ្ហោ ភវថ, អាសហចរិតោវ អការោ គយ្ហតេ, ថោ បន-ន្តេ និទ្ទេសា ត្វាទិសម្ពន្ធីយេវ, តស្សេវ វា និស្សិតត្ថា, និស្សយករណម្បិ ហិ សុត្តការាចិណ្ណំ។

៣៩. ឧំស្សិ ស្វំសុ។

ឧមិច្ចស្ស តំសុ អំសុ វា ហោន្តិ។ អគមឹសុ, អគមំសុ, អគមុំ។

៤០. ឯឱត្ថា សុំ។

ឯអាទេសតោ ឱអាទេសតោ ច បរស្ស ឧមិច្ចស្ស សុំ វា ហោតិ។ នេសុំ, នយឹសុ, អស្សោសុំ, អស្សុំ, អាទេសត្ថា ឧព្បនត្តំត្តគ្គហណំ។

៤១. ហូតោ រេសុំ។

ហូតោ បរស្ស ឧមិច្ចស្ស រេសុំ វា ហោតិ។ អហេសុំ, អហវុំ។

៤២. ឱស្ស អ ឥ ត្ថ ត្ថោ។

ឱស្ស អអាទយោ វា ហោន្តិ។ ត្វំ អភវ, អភវិ, អភវិត្ថ, អភវិត្ថោ អភវោ។

៤៣. សិ។

ឱស្ស សិ វា ហោតិ។ អហោសិ ត្វំ អហុវោ។

៤៤. ទីឃា ត្តស្ស។

ទីឃតោ បរស្ស ត្តស្ស សិ វា ហោតិ។ អកាសិ អកា, អទាសិ អទា។

៤៥. ម្ហាត្ថានមុញ។

ម្ហាត្ថានម្ហញ វា ហោតិ។ អគម្ហម្ហា អគមិម្ហា, អគមុត្ថ អគមិត្ថ។

៤៦. ឥំស្ស ច សិញ។

ឥមិច្ចស្ស សិញ វា តោតិ ម្ហាត្ថានញ្ច ពហុលំ។ អកាសី អករិ, អកាសិម្ហា អករិម្ហា អកាសិត្ថ អករិត្ថ។

៤៧. ឯយ្យុំស្សុំ។

ឯយ្យមិច្ចស្ស ញ្ញុំ វា ហោតិ។ គច្ឆុំ គច្ឆេយ្យុំ។

៤៨. ហិស្ស-តោ លោបោ។

អតោ បរស្ស ហិស្ស លោបោ វា ហោតិ។ គច្ឆ គច្ឆាហិ, អតោតិ កឹ? ករោហិ។

៤៩. ក្យស្ស ស្សេ។

ក្យស្ស វា លោបោ ហោតិ ស្សេ។ អន្វភវិស្សា អន្វភូយិស្សា, អនុភវិស្សតិ អនុឆូយិស្សតិ។

៥០. អត្ថិតេយ្យាទិច្ឆន្នំ ស សុ ស សថ សំ សាម។

អស=ភុវិច្ចស្មា បរេសំ ឯយ្យាទិច្ឆន្នំ សាទយោ ហោន្តិ យថាក្កមំ។ អស្ស, អស្សុ, អស្ស, អស្សថ, អស្សំ, អស្សាម។

៥១. អាទិទ្វិន្នមិយាឥយុំ។

អត្ថិតេយ្យាទិច្ឆន្នំ អាទិភូតានំ ទ្វិន្នំ ឥយា ឥយុំ ហោន្តិ យថាក្កមំ។ សិយា, សិយុំ។

៥២. តស្ស ថោ។

អត្ថិតោ បរស្ស តការស្ស ថោ ហោតិ។ អត្ថិ, អត្ថុ។

៥៣. សិហិស្វដ។

អត្ថិស្ស អដ ហោតិ សិហិសុ, ដោ សព្វាទេសត្ថោ។ អសិ អហិ។

៥៤. មិមានំ វា ម្ហិម្ហា ច។

អត្ថិស្មា បរេសំ មិមានំ ម្ហិម្ហា វា ហោន្តិ, តំសន្និយោគេនអត្ថិស្ស អដ ច។ អម្ហិ អស្មិ, អម្ហ អស្ម។

៥៥. ឯសុ សិ។

ឯសុ មិមេសុ អត្ថិស្ស សការោ ហោតិ។ អស្មិ អស្ម, បររូបពាធនត្ថំ។

៥៦. ព្លអាទោ ទីឃោ។

អត្ថិស្ស ទីឃោ ហោតិ ព្លអាទិម្ហិ។ អាសិ, អាសុំ, អាសិ, អាសិត្ថ, អាសឹ, អាសី ម្ហា។

៥៧. ហិមិមេស្វស្ស។

អការស្ស ទីឃោ ហោតិ ហិមិមេសុ។ បចាហិ, បចាមិ, បចាម, មុយ្ហាមិ។

៥៨. សកា ណាស្ស ខ ព្លអាទោ។

សកស្មា ក្ណាស្សខោហោតិ ព្លអាទីសុ។ អសក្ខិ, អសក្ខីសុ។

៥៩. ស្សេ វា។

សកស្មា ក្ណស្សខោ វា ហោតិ ស្សេ។ សក្ខិស្សា សក្កុណិស្សា, សក្ខិស្សតិ, សក្កុណិស្សតិ។

៦០. តេសុ សុតោ ក្លោក្លានំ រោដ។

តេសុ ព្លអាទិស្វេសុ សុតោ បរេសំ ក្លោក្លានំ រោដ វា ហោតិ។ អស្សោសិ អសុណិ, អស្សោស្សា អសុណិស្សា, សោស្សតិ សុណិស្សតិ។

៦១. ញាស្ស សនាស្ស នាយោ តិម្ហិ។ សនាស្ស ញាស្ស នាយោ វា ហោតិ តិម្ហិ។ នាយតិ, ជានាតិ។

៦២. ញាម្ហិ ជំ។

ញាទេសេ សនាស្ស ញាស្ស ជំ (វា) ហោតិ។ ជញ្ញា (ជានេយ្យ)។

៦៣. ឯយ្យាស្សិយាញា វា។

ញាតោ ឯយ្យាស្ស ឥយាញា ហោន្តិ វា។ ជានិយា, ជញ្ញា ជានេយ្យ។

៦៤. ព្លស្សត្យាទីសុ ក្នាលោបោ។

ព្លអាទោ ស្សត្យាទោ ច ញាតោ ក្នាលោបោ វា ហោតិ។ អញ្ញាសិ អជានិ, ញស្សតិ ជានិស្សតិ។

៦៥. ស្សស្ស ហិ កម្មេ។

ញាតោ បរស្ស ស្សស្ស ហិ វា ហោតិ កម្មេ។ បញ្ញាយិហិតិ បញ្ញាយិស្សតិ។

៦៦. ឯតិស្មា។

ឯតិស្មា បរស្ស ស្សស្ស ហិ ហោតិ វា។ ឯហិតិ ឯស្សតិ។

៦៧. ហនា ឆខា។

ហនា ស្សស្ស ឆខា វា ហោន្តិ។ ហញ្ឆាមិ ហនិស្សាមិ, បដិហង្ខាមិ បដិហនិស្សាមិ។

៦៨. ហាតោ ហ។

ហាតោ បរស្ស ស្សស្ស ហ ហោតិ វា។ ហាហតិ ជហិស្សតិ។

៦៩. ទក្ខ ខ ហេហិ ហោហីហិ លោបោ។

ទក្ខាទីហិ អាទេសេហិ បរស្ស ស្សស្ស លោបោ វា ហោតិ។ ទក្ខតិ ទក្ខិស្សតិ, សក្ខតិ សក្ខិស្សតិ, ហេហិតិ ហេហិស្សតិហោហិតិ ហោហិស្សតិ។

៧០. កយិរេយ្យស្សេយ្យុមាទីនំ។

កយិរា បរស្ស ឯយ្យុមាទីនំ ឯយ្យស្ស លោបោ ហោតិ។ កយិរុំ, កយិរាសិ, កយិរាថ, កហិរាមិ, កយិរាម។

៧១. ដា។

កយិរា បរស្ស ឯយ្យស្ស ដា ហោតិ។ សោ កយិរា។

៧២. ឯថស្សា។

កយិរា បរស្ស ឯថស្ស អា ហោតិ។ កយិរាថ។

៧៣. លភា តំ ឰ្លនំ ថំ ថា វា។

លភស្មា តំឰ្លតច្ចេសំ ថំថា ហោន្តិ វា។ អលត្ថំ អលភិំ, អលត្ថ អលភិ។

៧៤. គុរុបុព្ពា រស្សា រេ ន្តេន្តីនំ។

គុរុបុព្ពស្មា រស្សា បរេសំ ន្តេន្តីនំ រេ វា ហោតិ។ គច្ឆរេ គច្ឆន្តិ, គច្ឆរេ គច្ឆន្តេ, គមិស្សរេ គមិស្សន្តិ, គមិស្សរេ គមិស្សន្តេ, គុរុបុព្ពាតិ កឹ? បច, រស្សាតិ កឹ? ហោន្តិ។

៧៥. ឯយ្យេយ្យាសេយ្យន្នំ ដេ។

ឯយ្យាទីនំ ដេ វា ហោតិ។ សោ ករេ ករេយ្យ, ត្វំ ករេ ករេយ្យាសិ, អហំ ករេ ករេយ្យំ។

៧៦. ឱវិករណស្សុ បរច្ឆក្កេ។

ឱវិករណស្ស ឧ ហោតិ បរច្ឆក្កេ វិសយេ។ តនុតេ។

៧៧. បុព្ពច្ឆក្កេ វា ក្វចិ។

ឱវិករណស្ស ឧ ហោតិ វា ក្វចិ បុព្ពច្ឆក្កេ។ វនុតិ វនោតិ។

៧៨. ឯយ្យាមស្សេមុ ច។

ឯយ្យាមស្សេមុ វា ហោតិ ឧ ច។ ភវេមុ, ភវេយ្យាមុ ភវេយ្យាម។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

ត្យាទិកណ្ឌោ ឆដ្ឋោ។

៧. សត្តមោ កណ្ឌោ (ណ្វាទិ)

“ពហុលំ” (១.៥៨) “ក្រិយត្ថា”តិ (៥.១៤) ច សព្ពត្ថ វត្តតេ។

១. ចរ ទរ ករ រហ ជន សន តល សាទ សាធ កសាស ចដាយ វាហិ ណុ។

ចរ-គតិភក្ខណេសុ, ទរ-ទរណេ, ករ-ករណេ, រហ-ចាគេ, ជន-ជននេ, សន-សម្ភត្តិយំ, តល-បតិដ្ឋាយំ, សាទ-អស្សាទនេ, សាធ-សំសិទ្ធិយំ, កស-វិលេខនេ, អស-ខេបនេ, ចដ-ភេទនេ, អយ-ឥតិ គមនត្ថោ ទណ្ឌកោ ធាតុ, វា-គតិគន្ធនេសុ, ឯតេហិ ក្រិយត្ថេហិ ពហុលំ ណុ ហោតិ។ “អស្សា ណានុពន្ធេ”តិ (៥.៨៤) ឧបន្តស្ស អស្ស អា, ចរតិ ហទយេ មនុញ្ញភាវេនាតិ ចារុ=សោភនំ។ ទរីយតីតិ ទារុ=កដ្ឋំ។ ករោតីតិ ការុ=សិប្បី, មយ វា, វិសុកម្មោ ច។ រហតិ ចន្ទាទីនំ សោភាវិសេសំ នាសេតីតិ រាហុ=អសុរិន្ទោ។ ជាយតិ គមនាគមនំ អនេនាតិជានុ=ជង្ឃោរូនំ សន្ធិ។ សនេតិ អត្តនិ ភត្តិំ ឧប្បាទេតីតិ សានុ=គិរិប្បទេសោ។ តលន្តិ បតិដ្ឋហន្តិ ឯត្ថ ទន្តាតិ តាលុ=វទនេកទេសោ។ សា ទីយតិ អស្សាទីយតីតិ សាទុ=មធុរំ។ សាធេតិ អត្តបរហិតន្តិ សាធុ=សជ្ជនោ។ កសីយតីតិ កាសុ=អាវាដោ, អសតិ សីឃភាវេន បវត្តតីតិ អាសុ=សីឃំ។ ចដតិ ភិន្ទតិ អមនុញ្ញភាវន្តិ ចាដុ=មនុញ្ញោ។ អយន្តិ បវត្តន្តិ សត្តា ឯតេនាតិ អាយុ=ជីវិតំ។ “អស្សា ណាបិម្ហិ យុក” ឥតិ (៥.៩១) យុក- វាតិ គច្ឆតីតិ វាយុ-វាតោ។

២. ភរ មរ ចរ តរ អរ គរ ហន តន មន ភម កិត ធន ពំហ កម្ពម្ព ចក្ខ ភិក្ខ សំកិន្ទន្ទ យជ បដាណាស វស បស បំស ពន្ធា ឧ។

ភរ-ភរណេ, មរ-បាណចាគេ, ចរ-គតិភក្ខណេសុ, តរ តរណេ, អរ-គមនេ, គរ យរ-សេចនេ, គិរាតិ វា និបាតនា អការោ, ហន-ហឹ សាយំ, តន-វិត្ថារេ, មន-ញាណេ, ភម-អនវដ្ឋានេ, កិត-និវាសេ, ធន-សទ្ទេ, ពំហ ព្រហ ព្រូហ-វុទ្ធិយំ, កម្ព-សំវរណេ, អម្ព-សទ្ទេ, ចក្ខ ឥក្ខ ទស្សនេ, ភិក្ខ-យាចនេ, សំកសង្កាយំ, ឥន្ទ-បរមិស្សរិយេ, អន្ទ-ពន្ធនេ, យជ-ទេវបូជាយំ, អជ បជ-គមនថា, អណ-សទ្ទត្ថោ, អស-ខេបនេ, វស-និវាសេ, បសពាធនេ, បំស-នាសនេ, ពន្ធ-ពន្ធនេ, ឯតេហិ ក្រិយត្ថេហិ ឧ ហោតិ។ ភរតីតិ ភរុ=ភត្តា។ មរតិ រូបកាយេន សហេវាតិ មរុ=ទេវោ, និជ្ជលទេសោ ច។ ចរីយតិ ភត្តីយតីតិ ចរុ=ហព្យបា កោ។ តរន្តិ អនេនាតិ តរុ=រុក្ខោ។ អរតិ សូនភាវេន ឧទ្ធំ គច្ឆតីតិ អរុ=វណោ។ គរតិ សិញ្ចតិ, គិរតិ វមតិ វា សិស្សេសុ សិនេហន្តិ គរុ=អាចរិយោ។ ហនតិ ឱទនាទីសុ វណ្ណវិសេសំ នាសេតីតិ ហនុ=វទនេកទេសោ។ តនោតិ សំសារ ទុក្ខន្តិ តនុ-សរីរំ។ មញ្ញតិ សត្តានំ ហិតាហិតន្តិ មនុ=បជាបតិ។ ភមតិ ចលតីតិ ភមុ=នយនោ បតិដ្ឋានំ។ កេតតិ ឧទ្ធំ គច្ឆតិ, ឧបរិ និវសតីតិ វា កេតុ=ធជោ។ ធនតិ សទ្ទំ ករោតីតិ ធនុ=ចាបោ។ ពំហ ឥតិ និទ្ទេសា ឧម្ហិ និច្ចំ និគ្គហីតលោបោ, ពំហតិ វុទ្ធិ គច្ឆតីតិ ពហុ=អនប្បកំ។ កម្ពតិ សំវរំ ករោតីថិ កម្ពុ=វលយោ, សង្ខោ ច។ អម្ពតិ នាទំករោតីតិ អម្ពុ=វារិ។ ចក្ខតិ រូបន្តិ ចក្ខុ=នយនំ។ ភិក្ខតីតិ ភិក្ខុ=សមណោ។ សំកិរតីតិ សំកុ=សូលំ។ ឥន្ទតិ នក្ខត្តានំ បរមិស្សរិយំ បវត្តេតីតិ ឥន្ទុ=ចន្ទោ។ អន្ទន្តិ ពន្ធន្តិ សត្តា ឯតាយាតិ អន្ទុ=សង្ខលិកា។ យជន្តិ អនេនាតិ យជុ=វេទោ។ បជតិ ព្យត្តភាវំ គច្ឆតីតិ បជុ=វិចក្ខណោ។ អណតិ សុខុមភាវេន បវត្តតីតិ អណុ=សុខុមោ, វីហិភេទោ ច។ អសន្តិ បវត្តន្តិ សត្តា ឯតេហីតិ អសវោ=បាណា។ សុខំ វសន្ត្យនេនាតិ វសុ=ធនំ។ បសីយតិ ពាធីយតិ សាមិកេហីតិ បសុ។ ចតុប្បទោ។ បំសតិ សោភាវិសេសំ នាសេតីតិ បំសុ=រេណុ។ ពន្ធីយតិ សិនេហភាវេនាតិ ពន្ធុ=ញាតិ។

៣. ពន្ធា ឩ វធោ ច។

ពន្ធ-ពន្ធនេ តិមស្មា ឩ ហោតិ, ពន្ធស្ស វធាទេសោ ច។ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ អត្តនិ សត្តេ ពន្ធតីតិ វធូ-សុណិសា, ឥត្ថីច។

៤. ជម្វាទយោ។

ជម្វូអាទយោ សទ្ទាឧបច្ចយន្តា និបច្ចន្តេ, និបាតនំ អប្បត្តស្ស បាបនំ បត្តស្ស បដិសេធោ ច។ ជនិស្មា ឩ, ពុកាគមោ, “មនានំ និគ្គហីត”ន្តិ (៥.៩៦) នស្ស និគ្គហីតំ, “វគ្គេ វគ្គន្តោ”តិ (១.៤១) និគ្គហីតស្ស មោ, ជាយតិ, ជនីយតី វា ជម្ពូ=រុក្ខោ។ ភមិស្ស អមលោបោ, ភមតិ កម្បតីតិ ភូ=ភមុ។ ករោតិស្មា ឩ, តស្ស កន្តញ្ញ ច, “បររូបមយការេ ព្យញ្ជនេ”តិ (៥.៩៥) ធាត្វន្តស្ស ព្យញ្ជនស្ស បររូបត្តំ, វុធិរុប្បាទំ ករោតីតិ កក្កន្ធូ=ពទរី។ លម្ព-អវសំសនេ , អាបុព្ពោ, សំយោគាទិលោបទីឃរស្សា, អាលម្ពតិ អវសំសតីតិ អលាពូ=គុម្ពិ។ សរ-គតិ

ហឹសាចិន្តាសុ, ឧម្ហិ អភុក អពុក ច, សរតិ គច្ឆតីតិ សរភូ=ឯកា មហានទី។ សរតិ បាណេ ហឹសតីតិ សរពូ=ខុទ្ទជន្តុកវិសេសោ។ ចមអទនេ, ចមតិ ភក្ខតិ និវាបន្តិ ចមូ=សេនា។ តន-វិត្ថារេ, តនោតិ សំសារទុក្ខន្តិ តនុ=សរីរំ, ឯវមញ្ញេបិ បយោគតោ ទដ្ឋព្ពា។

៥. តបុស វិ ធ កុរ បុថ មុទា កុ។

តប-សន្តាបេ, ឧស-ទាហេ, វិធ-វេធនេ, កុរ-សទ្ទេ, បុថ បថ-វិត្ថារេ, មុទ-តោសេ, ឯតេហិ កុ, ហោតិ។ ក ការានុពន្ធោ "ន តេ កានុពន្ធនាគមេសូ"តិ (៥.៨៥) ឯឱនមភាវត្ថោ។ តប ឥតិ និទ្ទេសតោវ អស្ស ឥត្តំ, តាបីយតីតិ តិបុ=លោហវិសេសោ។ ឧសតិ ទាហំ ករោតីតិ ឧសុ=សរោ។ វេធតិ វំសីហិ តិមិរន្តិ វិធុ=ចន្ទោ។ កុរតិ កិច្ចាកិច្ចំ វទតីតិ កុរុ=រាជា, កុរវោ=ជនបទោ។ បុថតិ មហន្តភាវេន បត្ថរតីតិ បុថុ=វិត្ថិណ្ណោ, មោទនំ, មុទីយតីតិ វា មុទុ=អថទ្ធោ។

៦. សិន្ទាទយោ។

សិន្ធុ អាទយោ កុបច្ចយន្តា និបច្ចន្តេ។ សន្ទ-បស្សវនេ, អស្ស ឥត្តំ, ធោថាន្តា ទេសោ និបាតនា, សន្ទតិ បស្សវតីតិ សិន្ធុ=នទិ, វហិសុបន្តស្ស ទីឃាទិពត្តេ, ពាធិស្ស វាន្តហត្តេ ច, វហន្សនេនាតិ ពាហុ, ពាធតិ ឧបទ្ទវេ វារេតី តិ វា ពាហុ=ភុជោ។ រំឃ-គមនេ, និគ្គហីតលោបោ, រង្ឃតិ បវត្តហិ រាជធម្មេតិ រឃុ=រាជា។ វិទ-លាភេ, ន ការាគមោ, វស្ស ពោ, វិន្ទត្យនេន នន្ទនន្តិ ពិន្ទុ=កណិកា។ មន-ញាណេ, នស្ស ធោ, មញ្ញតិ ញាយតិ មធុរន្តិ មធុ=មធុករីហិ កតមធុ, រប លប ជប ជប្ប-វចនេ, អស្សឥត្តំ, របតិ ជប្បតិ មន្តន្តី រិបុ=បច្ចាមិត្តោ។ សស-គតិ ហឹ សាបាណនេសុ, អស្ស ឧត្តំ, សសតិ ជីវតីតិ សុសុ=យុវា។ អរ គមនេ, អស្សឧត្ត មូត្តញ្ច, អរតិ មហន្តភាវំ គច្ឆតីតិ ឧរុ=មហា, អរតិនេនាតិ ឩរុ-សត្ថិ។ ខណ-អវទារណេ, អា បុព្ពោ អនលោបោ, អាខនតីតិ អាខុ=ឧន្ទូរោ។ ឥរឥរណេ, ឥស្ស ថោ, ឥរតីតិ ថរុ=ខគ្គាវយវោ។ លំឃ-គតិ សោសនេសុ ឃស្ស វា ហត្តំ, និគ្គហីតលោបោ ច, លង្ឃតិ បវត្តតិ លឃុភាវេនាតិ លឃុ លហូ ឯកត្ថា, (ភំជ-ឱមទ្ទនេ, ប-បុព្ពោ, ជស្ស គត្តំ, បភញ្ជតិ វិសេសេនាតិ បភង្គុ=ភង្គុរោ។) ឋា-គតិនិវត្តិយំ, សុបុព្ពោ, ឋាតិ បវត្តតិ សុន្ទរភាវេនាតិ សុដ្ឋុ=សោភនំ, ទុបុព្ពោ ឋាតិ បវត្តតិ អសុន្ទរភាវេនាតិ ទុដ្ឋុ=អសោភនំ។ ឯវមញ្ញេបិ វិញ្ញេយ្យា។

៧. ឥ។

ក្រិយត្ថា ពហុលំ ឥ ហោតិ, អភ-ខេបនេ, អសីយតិ ខិបីយតីតិ អសិ=ខគ្គោ។ កស-វិលេខនេ, កសីយតេ កសិ=កសនំ។ មស-អាមសនេ, មសីយតីតិ មសិ=មេឡា។ កុ-សទ្ទេ ឱ អវាទេសា, កវតិ កថេភីតិ កវិ=កព្ព ការោ។ រុសទ្ទេ, រវតិ គជ្ជតីតិ រវិ=អាទិច្ចោ។ សប្ប-គមនេ, សប្បតិ បវត្តតីតិ សប្បិ=ឃតំ។ គន្ថ-គន្ថនេ, "ត ថ ន រានំ ដ ឋ ណលា"តិ (១.២៥) នថានំ ណឋា, គន្ថេតីតិ គណ្ឋិ=បព្ពោ, គណ្ឋិថ។ រាជ-ទិត្តិយំ, រាជតិ បវត្តតីតិ រាជិ=បាឡិ។ កល-សង្ខ្យានេ, កលីយតិ បរិមីយតីតិ កលិ=បាបំ។ ពល-បាណនេ, ពលន្តិ ជីវន្តិ អនេនាតិ ពលិ=ករោ។ ធន-សទ្ទេ, ធនតិ នទតីតិ ធនិ=សទ្ទោ។ អច្ច អញ្ច-បូជាយំ, អច្ចីយតិ បូជីយតីតិ អច្ចិ=ជាលា។ វល វល្ល-សំវរណេ, វលនំ សំកោចនំ វលិ=ឧទរាទីសុ បលិ, វល្លីយន្តិ សំវរីយន្តិ សត្តា ឯតាយាតិ វល្លិ=លតា។ រិម្ហិ វលី វល្លីតិបិ ហោតិ, សោយេវត្ថោ, ឯវមញ្ញេបិ។

៨. ទឈាទយោ។

ទធិអាទយោ សទ្ទា ឥបច្ចយន្តា និបច្ចន្តេ។ ធា-ធារណេ, ទ្វិភាវោ និបាតនា, យតមាទធាតីតិ ទធិ=គោរសវិសេសោ។ អំហ-គមនេ, និគ្គហីតលោបោ, អំហតិ គច្ឆតីតិ អហិ=សប្បោ។ កម្ប ចលនេ, សំយោគាទិលោបោ, កម្បតិ ចលតីតិ កបិ=វានរោ។ មន-ញាណេ, អស្ស ឧត្តំ, មនតិ ជានាតីតិ មុនិ=សមណោ។ នស្ស ណត្តំ, មនតិ មហគ្ឃភាវំ គច្ឆតីតី មណិ=រតនំ។ ឥក្ខ ចក្ខ-ទស្សនេ, ឥស្ស អត្តំ ឥក្ខតិ អនេនាតិ អក្ខិ=នយនំ។ កមប វិក្ខេបេ, អស្ស ឥត្តំ, កមតិ យាតីតិ កិមិ=ខុទ្ទជន្តុកវិសេសោ។ តរ តរណេ, តិត្តិរាទេសោ, តុរិតោ តរតិ យាតីតិ តិត្តិរិ=បក្ខិវិសេសោ។ កីឡ-វិហារេ, ឦស្ស ឯត្តំ, កីឡនំ កេឡិ=កីឡា។ ឧសិស្មា ឥស្ស ខលុញ្ច, ឧសតិ ទហតី ឧក្ខលិ=ភាជនំ, ឯវមញ្ញេបិ។

៩. យុវណ្ណបន្តា កិ។

ឥវណ្ណបន្តេហិ ច ឧវណ្ណបន្តេហិ ច ក្រិយត្ថេហិ ពហុលំ កិ ហោតិ។ កការោ-នុពន្ធោ, ឥស សិស-ឥច្ឆាយំ, សិវំ ឥច្ឆតីតិ ឥសិ=តបស្សី។ គិរ-និគិរណេ, គិរតិ បសវតិ ឆវិមំសសារភូតំ ភេសជ្ជាទិន្តិ គិរិ=សេលោ។ សុច-សោចនេ។ សោចនំ សុចិ=សោចេយ្យំ, រុច-អភិលាសេ រុចន្តិ ឯតាយាតិ រុចិ=អាភិលាសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១០. វប វរ វស រស នភ ហរ ហន បណ ឥណ។

វប-ពីជនិក្ខេបេ, វរ-វរណសម្ភត្តីសុ, វស-និវាសេ, រស-អស្សាទនេ, នភ-ហឹសាយំ, ហរ ហរណេ, ហន ហឹសាយំ, បណ-ព្យវហារថុតិសុ, ឯតេហិ ឥណ ហោតិ។ វបន្តិ ឯតាយាតិ វាបិ=ជលាសយោ។ វារេន្តិ ឯតេនាតិ វារិ=ជលំ។ វសន្តិ ឯតាយាតិ វាសិ=តច្ឆក ភណ្ឌំ។ រសីយតិ អស្សាទនវសេន សមោ សវិយតីតិ រាសិ=សមូហោ។ នភតិ ហឹសតីតិ នាភិ=សរីរាវយវោ។ ហារេតីតិ ហារិ=មនុញ្ញំ។ “ហនស្ស ឃាតោ ណានុពន្ធេ” (៥.៩៩) តិ ហនស្ស ឃាតោ, ហនន្តិ ឯតេនាតិ ឃាតិ=បហរណំ, បណតិ វោហរតីតិ បាណិ, បណតិ វោហរតិ ឯតេនាតិ វា បាណិ=ករោ។

១១. ភូគមា ឞ្ណណ។

ភូ-សត្តាយំ, អម គម-គមនេ ឯតេហិ ឞ្ណណ ហោតិ ភវិស្សតិ កាលេ។ ភវិស្សតីតិ ភាវី=ភវិស្សមានោ។ គមិស្សតីតិ គាមី=គមិស្សមានោ។

១២. តន្ទលក្ខា ឞ្ណី។

តន្ទ-អាលសិយេ, លក្ខ-ទស្សនង្កេសុ, ឯតេហិ ឞ្ណី ហោតិ។ តន្ទនំ តន្ទី=អាលស្យំ, លក្ខីយន្តិ សត្តា ឯតាយាតិ លក្ខី=សិរី។

១៣. គមា រោ។

គមិស្មា រោ ហោតិ។ “រានុពន្ធេន្តសរាទិស្សា”តិ (៤.១៣២) អមលោបោ, គច្ឆតីតិ គោ=បសុ។

(ឥតិ សរបច្ចយវិធានំ)។

១៤. ឥ ភី កា ករារ រក សក វាហិ កោ។

ឥ-អជ្ឈេន គតីសុ, ភី-ភយេ, កា គា-សទ្ទេ, ករ-ករណេ, អរ-គមនេ, កុក វក-អាទានេ, សក-សត្តិយំ, វា-គតិពន្ធនេសុ, ឯតេហិ កបច្ចយោ ហោតិ។ ឯតិ បវត្តតីតិ ឯកោ=អសហាយោ។ ភាយន្តិ ឯតស្មាតិ ភេកោ=មណ្ឌូកោ។ កាយតិ សទ្ទំ ករោតីតិ កាកោ=វាយសោ។ ករោតិ វណ្ណកន្តិ កក្កោ=វណ្ណវិសេសោ, បិសិតទព្ពញ្ច។ អរតិ យាតីតិ អក្កោ=សូរោ, វិដបិវិសេសោ ច។ វកតិ ឱទនំ អាទទាតីតិ វក្កំ=ទេហកោដ្ឋាស វិសេសោ, សក្កតីតិ សក្កោ-ទេវិន្ទោ, សមត្ថោ ច។ វាតិ ពន្ធតិ ឯតេនាតិ វាកោ=វក្កលំ។

១៥. ញកាទយោ។

ញកាទយោ កបច្ចយន្តា និបច្ចន្តេ។ ឩហ-វិតក្កេ, ហលោបោ និបាតនា ឩហីយតិ វិចិនីយតីតិ ឩកា-ឱកោទនី។ ឧន្ទ កិលេទនេ, សំយោគាទិ លោបោ, អក ច។ ឧន្ទតិ ទ្រវំ ករោតីតិ ឧទកំ=ជលំ។ ភី-ភយេ, ឯត្តាភាវោ, ភាយន្តិ ឯតស្មាតិ ភីកោ=ភីរុ។ សក-សត្តិយំ, ឧបន្តស្សិ, សក្កោតិ ធារេតុន្តិ សិក្កា=ឧបករណ វិសេសោ។ ហា-ចាគេ, ហីយតិ សាធូហិ ជហីយតីតិ ហាកោ=កោធោ។ សម្ព-មណ្ឌនេ, កស្ស ឧញ , សម្ពតិ ឧទកំ មណ្ឌេតីតិ សម្ពុកោ=ជលជន្តុវិសេភោ។ បុថ បថ-វិត្ថារេ, ឱត្តាភាវោ, កស្ស ឧញ, បុថតិ បត្ថរតិ អត្តនោ ពាលភាវន្តិ បុថុកោ=ពាលោ។ សុច-សោកេ, សោចន្តិ ឯតេនាតិ សុក្កំ=សម្ភវោ, សេតញ្ច។ ចិ-ចយេ, ឧបបុព្វោ, ឯត្តាភាវោ, ឧបចិនន្តីតិ ឧបចិកា=វម្មិក ការា។ កម្ប-ចលនេ, កម្បិស្ស បំ, កម្បតិ ចលតីតិ បង្កោ=កទ្ទមោ។ ឧស-ទាហេ, ឧសតីតិ ឧក្កា=ជាលា។ កស្ស មុញ, ឧសតិ ទហតីតិ ឧម្មុកំ=អលាតំ។ វម-ឧគ្គិរណេ, កស្ស មិញ, វមេយតីតិ វម្មិកោ=ឧបចិកាកតោ ចយោ, មស-អាមសនេ, សស្ស ត្តង, មសីយតិ បេមេនាតិ មត្ថកំ=សីសំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៦. ភីត្វា នកោ។

ភី-ភយេ តីមស្មា អានកោ ហោតិ។ ភាយន្តិ ឯតស្មាតិ ភយានកោ=ភយជនកោ។

១៧. សិង្ឃា អាណិកាដកា។

សិង្ឃ-ឃាយនេតីមស្មា អាណិក អាដកា ហោន្តិ។ "ឥត្ថិយមត្វា"តិ ៩៣.២៦០ អា, សិង្ឃយតិ បស្សវតីតិ សិង្ឃាណិកា=នាសាស្សវោ។ សិង្ឃតិ ឯកីភាវំ យាតីតិ សិង្ឃាដកំ=វីថិចតុក្កំ។

១៨. ករាទិត្វកោ។

ករ-ករណេ, សរ-គតិហីសាចិន្តាសុ, នរ-នយេ, តរតរណេ, វរ-វរណ សម្ភត្តីសុ, ជន-ជននេ, ករ-ទិត្តិ គតិកន្តីសុ, កដ-មទ្ទនេ, កុរ-សទ្ទេ, ថុ-អភិត្ថវេ, ឯវមាទីហិ អកោ ហោតិ។ ករិយតីតិ ករកោ=កមណ្ឌលុ។ ករោតីតិ ករកា=វស្សោបលា។ សរតិ ឧទកមេត្ថាតិ សរកោ=បានភាជនំ។ នរន្តិ បាបុណន្តិ សត្តា ឯត្ថាតិ នរកោ=និរយោ។ តរន្ត្យនេនាតិ តរកោ=តរណំ។ វារេតីតិវរកោ=វរណោ, ធញ្ញវិសេសោ ច។ ជនេតីតិ ជនកោ=បិតា។ កនតិ ទិព្តតីតិ កនកំ=សុវណ្ណំ។ កដតិ មទ្ទតិ វិបរោតិ កដកំ=នគរំ។ កុរតីតិ កោរកោ=កលិកា។ ថវីយតីតិ ថវកោ-គុច្ឆោ។

១៩. ពល បតេហ្យាកោ។

ពល-បាណនេ, បត បថ-គមនេ, ឯតេហិ អាកោ ហោតិ។ ពលតិ ជីវតីតិ ពលាកា=បក្ខិវិសេសោ។ បតតិ យាតីតិ បតាកា=ធជោ។

២០. សាមាកាទយោ។

សាមាកអាទយោ អាកន្តា និបច្ចន្តេ។ សា-តនុ ករណាវសានេសុ, សាស្ស មុក, សាតិ ទេហំ ត នុំ ករោតីតិ សាមាកោ=តិណធញ្ញំ។ បា-បានេ, តនង, បិវតិ រត្តន្តិ បិនាកោ=មហិស្សរធនុ។ គុ-សទ្ទេ, "យុវណ្ណាន មិយង្វង សរេ"តិ (៥.១៣៦) ឧវង, គវតិ នទតិ ឯតេនាតិ គុវកោ=បូគផលំ។ អង បង-គមនត្ថា, បងតិ យាតីតិ បដាកា=វេជយន្តី។ សល បិល បល ហុល-គមនត្ថា, សលតិ យាតីតិ សលាកា=វេជ្ជោបករណទព្ពំ។ វិទ-ញាណេ, វិទតិ ជានាតីតិ វិទាកោ=វិទ្វា។ បណព្យវហារថុតីសុ អស្ស ឥត្តំ, ឧក ច, បណីយតិ វោហរិយតីតិ បិញ្ញាកោ=តិលកក្កោ, ឯវមញ្ញេបិ។

២១. វិច្ឆាលគមមុសា កិកោ។

វិច្ឆា-គមនេ , អល=ពន្ធនេ, អម គម-គមនេ, មុស-ថេយ្យេ, ឯតេហិ កិកោ ហោតិ។ វិច្ឆតិ យាតីតិ វិច្ឆិកោ=កីដោ។ អលតិ ពន្ធតិ ឯតេនាតិ អលិកំ=អសច្ចំ។ គច្ឆតីតិ គមិកោ=គន្តា។ មុសាតិ និទ្ទេសា ទីឃោ, មុសតិ ថេនេតីតិ មូសិកោ=ឧន្ទូរោ។

២២. កីកណិកាទយោ។

កីកណិកាទយោ សទ្ទា កិកន្តា និបច្ចន្តេ។ កណឥតិ ទណ្ឌកោ ធាតុ សទ្ទត្ថោ, កស្ស ទ្វិត្តំ, អស្ស ឥត្តំ, និគ្គហិតាគមោ ច, កណតិ សទ្ទំ ករោតី កីកណិកា=យណ្ឋិកា។ មុទ-តោសេ, ទស្ស ទ្វិត្តំ, មុទន្តិ ឯតមយាតិ មុទ្ទិកា=អង្គុលិយាវេឋនំ, ផលវិសេសោ អ។ មហីយតិ បូជីយតីតិ មហិកា=ហិមំ។ កល-សង្ខានេ, កលីយតិ បរិមិតយតីតិ កលិកា=កោរកោ។ សប្ប-គមនេ, អស្ស ឥត្តំ។ សប្បតិ គច្ឆតីតិ សិប្បិកា=ជលជន្តុវិសេសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

២៣. ឥសា កីកោ។

ឥស សីស-ឥច្ឆាយំ, ឥច្ចស្មា កីកោ ហោតិ។ ឥច្ឆីយតីតិ ឥសីកា=តូលនិស្សយោ។

២៤. កមបទា ណុកោ។

កម-គច្ឆាយំ, បទ-គមនេ, ឯតេហិ ណុកោ ហោតិ។ “ណិណាបីន”ន្តិ (៥.១៦០) យោគវិភាគា ណិលោបោ។ កាមេតីតិ កាមុកោ=កាមយិតា ។ បជ្ជតិ យាតិ ឯតាយាតិ បាទុកា=បាទោបករណំ។

២៥. មណ្ឌសលា ណូកោ។

មណ្ឌ-ភូសនេ, សល-គមនត្ថោ ទណ្ឌកោ ធាតុ, ឯតេហិ ណូកោ ហោតិ។ មណ្ឌេតិ ជលំ ភូសេតីតិ មណ្ឌូកោ=ភេកោ, សលតិ គោចរត្ថ មុបយាតីតិ សាលូកំ=ឧប្បលកណ្ឌោ។

២៦. ឧលូកាទយោ។

ឧលូកាទយោ សទ្ទា ណូកន្តា និបច្ចន្តេ។ ឧល-គវេសនេ, ឱត្តាភាវោ និបាតនា, ឧលតិ គវេសតីតិ ឧលូកោ=កោសិយោ។ មន=ញាណេ, នស្ស ធត្តំ, មញ្ញតីតិ មធូកោ=រុក្ខោ។ ជល-ទិត្តិយំ, ជលតីតិ ជលូកា=លោហិតបោ, ឯវមញ្ញេបិ។

២៧. កសា សកោ។

កស-វិលេខនេតីមស្មា សកោ ហោតិ។ កសតីតិ កស្សកោ=កសិកម្មការោ។

២៨. ករា តិកោ។

ករោតិស្មា តិកោ ហោតិ។ ករោន្តិ កីឡំ ឯត្ថាតិ កត្តិកោ=ពាហុលោ។

២៩. គសា បកន។

គស សីស-គច្ឆាយំ, គច្ឆស្មា បកន ហោតិ។ គច្ឆីយតីតិ គដ្ឋកា=មត្តិកាវិការោ។

៣០. សមា ខោ។

សម-ឧបសមខេទេសុ , ឯតស្មា ខោ ហោតិ។ សមេតិ ឧបសមេតីតិ សង្ខោ=កម្ពុ។

៣១. មុខា ទយោ។

មុខ អាទយោ ខន្តា និបច្ចន្តេ។ មុ-ពន្ធនេ, ឱត្តាភាវោ និបាតនា, មុនន្តិ ពន្ធន្តិ ឯតេនាតិ មុខំ=លបនំ។ សិ-សេវាយំ, ឯត្តា ភាវោ និបាតនា, សយន្តិ ឯត្ថ ឧកា កុសុម-ទយោ ចាតិ សិខា=ចូឡា។ វិបុព្ពស្ស សិស្ស, វិសតិស្ស វា, វិសេសេន សយន្តិ ឯត្ថ, បវិសន្តីតិ វិសិខា=រច្ឆា។ កន-ទីត្តិ គតិ កន្តីសុ, និបុព្ពោ, អនភាគលោបោ, កនតិ ទិព្ពតីតិ និក្ខោ=សុវណ្ណវិការោ។ មយគតិ គមនត្ថោ ទណ្ឌកោ ធាតុ, ខស្ស ឩញ, មយតិ យាតីតិ មយូខោ-កិរណោ។ លូ-ឆេទនេ, ឱត្តាភាវោ, លុនាតិ ឆិន្ទតិ សោភន្តិ លូខោ=អសិនិទ្ធោ។ អរ-គមនេ, អរន្តិ យន្តិ ឯតេនាតិ អក្ខោ=សកដាវយវោ, បាសកោ ច។ យស-បយតនេ, យស្សតិ បយតតិ ពលិមាហរណត្ថាយាតិ យក្ខោ=អមនុស្សោ, រុហ-ជននេ, រុហតិ ជាយតីតិ រុក្ខោ=បាទបោ, ឧស-ទាហេ, ឧសតិ ទហតិ កាមគ្គិនាតិ ឧក្ខោ=ពលិពទ្ទោ។ សហ-មរិសនេ ‘ហលោបោ, សហតិ អត្តនិ កតាបរាធំ ខមតីតិ សខា=សហាយោ, ឯវមញ្ញេបិ។

៣២. អជ វជ មុទ គទ គមា គក។

អជ វជ-គមនេ, មុទ-តោសេ, គទ-វចនេ, អម គម-គមនេ, ឯតេហិ គក ហោតិ។ អជតិ គច្ឆតិ សេដ្ឋភាវន្តិ អគ្គោ-សេដ្ឋោ ។ វជតិ សមូហត្តំ គច្ឆតីតិ វគ្គោ=សមូហោ។ មុទន្តិ ឯតេនាតិ មុគ្គោ=ធញ្ញវិសេសោ។ គទតីតិ គគ្គោ=គសិ។ “មនានំ និគ្គហីត”ន្តិ (៥.៩៦) មស្ស និគ្គហីតំ, គច្ឆតីតិ គង្គា=សុរាបគា។

៣៣. សិង្គាទយោ។

សិង្គអាទយោ សទ្ទា គកអន្តា និបច្ចន្តេ។ សី-សយេ, និគ្គហិតាគមោ, រស្សត្តញ្ច, សយតិ បវត្តតិ មត្ថកេតិ សិង្គំ=វិសាណំ។ ផុរ-ចលនេ, លិមុង, ផុរតិ ចលតីតិ បុលិង្គោ=ជលិតង្គា រាវយរោ។ ចល-កម្បនេ, ឧបុព្ពោ, ចលស្ស ចាលី, ឧច្ចលតិ កម្បតីតិ ឧច្ចាលិង្គោ=សុក្កកីដោ, កល-សទ្ទេ, ឥមុក, កលតិ អភិនាទំ ករោតិ ពហុ វជ្ជតាយា តិ កលិង្គោ=ទក្ខិណាបថោ។ ភម-អនវដ្ឋានេ, អស្ស ឥត្តំ, ភមតីតិ ភិង្គោ=ភមរោ។ បដ អដ-គមនេ, បដិស្ស អមុក, អក ច។ បដតិ បតន្តោ គច្ឆតីតិ បដង្គោ, បដគោ=សលភោ, ឯវមញ្ញេបិ។

៣៤. អគា គិ។

អគ-កុដិលគមនេតីមស្មា គិ ហោតិ។ អគតិ កុដិលោ ហុត្វា គច្ឆតីតិ អគ្គិ=បាវកោ។

៣៥. យាវលា គុ។

យា-បាបុណនេ, វល វល្ល-សំវរណេ, ឯតេហិ គុ ហោតិ។ យាតីតិ យាគុ=បេយ្យា។ វលីយតិ សំវរីយតីតិ វគ្គុ=មនុញ្ញោ។

៣៦. ផេគ្គាទយោ។

ផេគ្គុ អាទយោ គុអន្តា និបច្ចន្តេ។ ផល-និប្ផត្តិយំ, អស្ស ឯត្តំ, ផលតិ និដ្ឋានំ គច្ឆតីតិ ផេគ្គុ=អសារោ។ ភរ-ភរណេ, រលោបោ។ ភរតីតិ ភគុ=ឥសិ។ ហិ-គតីយំ, និគ្គហិតាគមោ, ហិនោ តិ បវត្តតីតិ ហិង្គុ=រាមឋជំ។ កម-ឥច្ឆាយំ, កាមីយតីតិ កង្គុ=ធញ្ញវិសេសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

៣៧. ជនា ឃោ។

ជន-ជននេតីមស្មា ឃោ ហោតិ។ “មនានំ និគ្គហីត”ន្តិ (៥.៩៦) នស្ស និគ្គហិតំ, ជាយតិ គមនមេតាយាតិ ជង្ឃា=បាណ្យង្គវិសេសោ។

៣៨. មេឃាទយោ។

មេឃអាទយោ ឃន្តា និបច្ចន្តេ។ មិហ-សេចនេ, ហលោបោ, មេហតិ សិញ្ចតីតិ មេឃោ=អម្ពុទោ។ មុហ-មុច្ឆាយំ, ហលោបោ, មុយ្ហន្តិ សត្តា ឯត្ថាតិ មោឃោ=តុច្ឆោ។ សី-សយេ, ឯត្តាភាវោ, សេតិ លហុ ហុត្វា បវត្តតីតិ សីឃំ=អាសុ។ អហ-ភស្មីករណេ, និបុព្ពោ, ហលោបទីឃា, និទហតីតិ និទាឃោ=គិម្ហោ។ មហិស្ស ហលោបោ, មហីយតិ បូជីយតីតិ មឃា=នក្ខត្តំ, ឯវមញ្ញេបិ។

(ឥតិ កវគ្គបច្ចយវិធានំ)។

៣៩. ចុសរវរា ចោ។

ចុ-ចវនេ, សរ-គតិ ហឹសា ចិន្តាសុ, វរ-វរណ សម្ភត្តីសុ, ឯយេហិ ចោ ហោតិ។ ចវតិ រុក្ខាតិ ចោចំ=ឧបភុត្តផល- វិសេសោ ។ សរតិ អាយតឹ ទុក្ខំ ហឹសតីតិ សច្ចំ=អវិតថំ។ វារេតិ សុខន្តិ វច្ចំ=គូថោ។

៤០. មរា ចុឡ្លចិ ច។

មរ-បាណចាគេ តីមស្មា ចុឡ្លចិ ហោន្តិ ចោ ច។ មរណំ មច្ចុ=មរណំ។ មារេតិ អន្ធការំ វិនាសេតីតិ មរីចិ=រំសិ, មិគតណ្ហិកា ច។ មរតីតិ មច្ចោ=សត្តោ។

៤១. កុស បសា ឆិក។

កុស-អក្កោសេ, បស-ពាធនេ, ឯតេហិ ឆិក ហោតិ។ កុសីយតិ អក្កោសីយតីតិ កុច្ឆិ=ឧទរំ។ បសីយតិ ពាធីយតិ ឯត្ថាតិ បច្ឆិ=ភាជនវិសេសោ។

៤២. កស ឧសា ឆុក។

កស-វិលេខនេ, ឧស-ទាហេ, ឯតេហិ ឆុក ហោតិ។ កសន្តិ វិលេខន្តិ ឯត្ថាតិ កច្ឆុ=បាមំ។ ឧសតិ ទហតិ សន្តាបន្តិ ឧច្ឆុ=រសាលោ។

៤៣. អស មស វទ កុច កចា ឆោ។

អស-ខិបនេ, មស-អាមសនេ, វទ-វចនេ, កុច-សំកោចនេ, កច-ពន្ធនេ, ឯតេហិ ឆោ ហោតិ។ អសតិ ឆិបតីតិ អច្ឆោ=ភល្លូកោ។ មសតិ ជលន្តិ មច្ឆោ=មីនោ។ វទតីតិ វច្ឆោ=នេលកោ។ កុចីយតិ សំកោចីយតីតិ កោច្ឆោ=ភទ្ទបីដ្ឋំ។ កចីយតិ ពន្ធីយតីតិ កច្ឆោ=គន្ធបទេសោ, អន្ទូបោ ច។

៤៤. គុច្ឆាទយោ។

គុច្ឆអាទយោ ឆន្តា និបច្ចន្តេ។ គុប-គោបនេ, ឱត្តាភាវោ, គោបីយតីតិ គុច្ឆោ=ថវកោ។ គុស-គុដ្ឋិម្ហិ, គុសន្តិ ឯតេនាតិ គុច្ឆំ=មុសា។ បុស-បោសនេ, បោសន្តិ គន្ធមនេនាតិ បុច្ឆោ=វាលធិ, ឯវមញ្ញេបិ។

៤៥. អរា ជុ ញ្ជ ច។

អរ-គមនេតីមស្មា ជុ ហោតិ, អវិស្ស ឧជ ច។ ជការោ សព្ពាទេសត្ថោ, អរតិ អកុដិលភាវេន បវត្តតីតិ ឧជុ=អវង្កោ។

៤៦. រជ្ជាទយោ។

រជ្ជអាទយោ ជុអន្តា និបច្ចន្តេ។ រុធ-អាវរណេ, ឧស្ស អត្តំ, រុន្ធន្តិ ឯតេនាតិ រុជ្ជ-យោត្តំ។ មន-ញាណេ, អមញ្ញិត្ថាតិ មញ្ញ=មញ្ញុលំ, ឯវមញ្ញេបិ។

៤៧. គិធា ឈក។

គិធ-អភិកង្ខាយមិច្ចស្មា ឈក ហោតិ។ គេធតីតិ គិជ្ឈោ=បក្ខិវិសេសោ។

៤៨. វញ្ឈាទយោ។

វញ្ឈអាទយោ ឈក អន្តា និបច្ចន្តេ។ វន-យាចនេ, វនោតិ អត្តានំ អនុភវិតុំ យាចតីតិ វញ្ឈោ=អផលរុក្ខោ, វញ្ឈា=អបសវា ឥត្ថី, អស្ស ឥត្តំ វិញ្ឈោ=បព្ពតោ, សំជ-សង្គេ, និគ្គហីតលោបោ, សញ្ជិយតីតិ សជ្ឈំ=រជតំ, ឯវមញ្ញេបិ។

៤៩. កមយជា ញោ។

កម-ឥច្ឆាយំ , យជ-ទេវបូជាសង្គតិករណទានេសុ, ឯតេហិ ញោ ហោតិ, មស្ស និគ្គហីតវគ្គន្តា, កាមីយតីតិ កញ្ញា=កុមារី។ ជស្ស បររូបត្តំ, យជន្ត្យនេនាតិ យញ្ញោ=យាគោ។

៥០. បុញ្ញំ។

បុនាតិ បុណតិស្មា វា ញោឱត្តាភាវោ ច និបច្ចន្តេ។ បុនាតិ, បុណតិ សុន្ទរត្តំ ករោតីតិ វា បុញ្ញំ=កុសលំ។

៥១. អរ ហាញ្ញោ ហាស្ស ហិរ ច។

អរ-គមនេ, វា-ចាគេ, ឯតេហិ អញ្ញោ ហោតិ, ហាស្ស ហិរញ្ញាទេសោ។ អរីយតេ គម្យតេតិ អរញ្ញំ=វនំ។ ជហាតិ សត្តានំ ហីនត្តន្តិ ហិរញ្ញំ=ធនំ, សុវណ្ណញ្ច។

(ឥតិ ចវគ្គបច្ចយវិធានំ)។

៥២. កិរ គរា កីដោ។

កិរ-វិកិរណេ, គរ-គរណេ, ឯតេហិ, កីដោ ហោតិ។ សោភេតុមេត្ថ រតនានិ វិកិរិយន្ទីតិ កិរីដំ=មកុដំ។ គរ ឥតិ និទ្ទេសា អស្ស ឥត្តំ, គរន្តិ យន្តិ សុរូបត្ត មនេនាតិ គិរីដំ=វេដ្ឋនំ។

៥៣. សកាទីហ្យដោ។

សក-សត្តិយំ, កស-គមនេ, ករ-ករណេ, មក្ក ឥតិ សុត្តិយោ ធាតុ, ទេវ-ទេវនេ, កម-ឥច្ឆាយំ, ឯវមាទិហិ អដោ ហោតិ។ សណ្ណោតិ ភារំ វហិតុន្តិ សកដោ=យានំ។ អកសិ និរោជត្តំ អគមីតិ កសដំ=និរោជំ។ ករោតិ អមនាបន្តិ ករដោ=កាកោ ។ មក្កតិ ចលតីតិ មក្កដោ=វានរោ។ ទេវីយតិ បូជីយតីតិ ទេវដោ=ឥសិ។ កមតិ ឥច្ឆតិ អារោហត្តន្តិ កមដោ=វាមនោ។

៥៤. មកុដាវាដ កវាដ កុក្កុដា។

ឯតេ សទ្ទា និបច្ចន្តេ។ មំកិស្មា ឧដោ, និគ្គហីតលោបោ ច, មំកេតិ សោភេតីតិ មកុដំ=កិរីដំ។ អវតិស្មា អាដណ, អវ្យតេ ខញ្ញតេតិ អាវាដោ=កាសុ។ កុ-សទ្ទេតីមស្មា អាដោ, ឱអវាទេសា យថាយោគំ, កវតិ រវតីតិ កវាដំ=ទ្វារបិធានំ។ កុក វក-អាទានេតីមស្មា កុដក, កុកតិ គោចរមាទទាតីតិ កុក្កុដោ=តម្ពចូឡោ។

៥៥. កមុស កុស កសា ហោ។

កម-ឥច្ឆាយំ, ឧស-ទាហេ, កុស-អក្កោសេ, កស-គមនេ, ឯតេហិហោ ហោតិ, និគ្គហីតវគ្គន្តា, ឱទនាទីនិ កាមេតីតិ កណ្ហោ=គលោ។ ឱក្កបរូបាទីនិ, ឱទនាទីសុ ឧណ្ហេន ឧសីយតី តិ ឱដ្ឋោ=ទន្តច្ឆទោ, ករភោ ច។ កុសីយតិ អក្កោសីយតីតិ កោដ្ឋោ=ធញ្ញនិលយោ។ កសតិ យាតិ វិនាសន្តិ កដ្ឋំ=ទារុ។

៥៦. កុដ្ឋាទយោ។

កុដ្ឋអាទយោ សទ្ទា បន្តា និបច្ចន្តេ។ កុសិស្មា ហោ, ឱត្តាភាវោ ច, កុសីយតិ អក្កោសីយតីតិ កុដ្ឋំ=ឆវិរោគោ។ កុណ-សទ្ទេ, បររូបាភាវោ ឱត្តាភាវោ ច, កុណតិ នទតីតិ កុណ្ឋោ=អតិខិណោ, កុណីយតិ អក្កោសីយតីតិ កុណ្ឋោ= ឆិន្នហត្ថបាទាទិកោ ។ ទំសិស្ស ទា, ទំសតិ ឯតាយាតិ ទាឋា=ទន្តវិសេសោ។ កមិស្ស អក ច។ កាមីយាតិ ទីនេតីតិ កមឋោ=កិក្ខាភាជនំ, វាមនោ, កុម្មោ ច។ ផស្សិស្ស ផុដោ, ផស្សីយតីតិ ផុដ្ឋោ=ផស្សោ, ឯវមញ្ញេបិ។

៥៧. វរ ករា អណ្ឌោ។

វរ-វរណេ, ករ-ករណេ, ឯតេហិ អណ្ឌោ ហោតិ។ អត្តនិ បេជំ វារយតីតិ វរណ្ឌោ=មុខរោគោ។ ករិយតីតិ ករណ្ឌោ=ភណ្ឌវិសេសោ។

៥៨. មនន្តា ឌោ។

មការ នការន្តេហិ ក្រិយត្ថេហិ ពហុលំ ឧប្បច្ចយោ ហោតិ។ សម-ឧបសមេ, សមនំ សណ្ឌំ=សមូហោ។ កម-បទវិក្ខេបេ, កមតិ យាតីតិ កណ្ឌោ=សរោ, បរិច្ឆេទោ ច, ទម-ទមនេ, ទមន្ឈនេនាតិ ទណ្ឌោ=និគ្គហោ។ អម គម-គមនេ, អមន្តិ ឧប្បជ្ជន្តិ ឯត្ថាតិ អណ្ឌោ=បក្ខិបសវោ, កោសោ ច។ គច្ឆតិ សូនភាវន្តិ គណ្ឌោ=ព្យាធិ, វទនេកទេសោ ច។ រមុ-កីឡាយំ, រមន្តិ ឯត្ថាតិ រុណ្ឌោ=វិធវា។ មន-ញាណេ, មញ្ញន្តិ ឯតេនាតិ មណ្ឌោ=ឱទនាទិនិស្សាវោ។ ខន ខណ=អវទារណេ, ខញ្ញតីតិ ខណ្ឌោ=ឧច្ឆុវិការ វិសេសោ។ លម-ហីសាយំ, លមតិ ហីសតិ សុចិភាវន្តិ លណ្ឌោ=វច្ចំ, ឯវមញ្ញេបិ។

៥៩. កុណ្ឌា ទយោ។

កុណ្ឌអាទយោ ឧន្តា និបច្ចន្តេ។ កម មន តនានំ អស្ស ឧត្តំ, កាមីយតីតិ កុណ្ឌំ=ភាជនំ។ មញ្ញតិ ហិតាហិតន្តិ មុណ្ឌោ= ឆិន្នកេសោ ។ តនោតិ ឯតេនាតិ តុណ្ឌំ=លបនំ។ ឆ្លរ-ខេបេ, ឯវំអាទេសោ។ ឆ្លរតិ កម្បតីតិ ឯរណ្ឌោ=ព្យគ្ឃបុច្ឆោ, សិ-សេវាយំ, សិស្ស ខមុក, សុគន្ធំ សេវតីតិ សិខណ្ឌោ=ចូឡា, ឯវមញ្ញេបិ។

៦០. តិជ កស គស ទក្ខា កិណោ ជស្ស ខោ ច។

តិជ-និសានេ, កស-គមនេ, តស-បិបាសាយំ, ទក្ខ-វុទ្ធិយំ, ឯតេហិ កិណោ ហោតិ, ជស្ស ខោ ច, តេជយិត្វាតិ តិខិណំ=និសិតំ។ កសតិ បវត្តតីតិ កសិណំ=អសេសំ។ តសនំ តសិណា=តណ្ហា។ ទក្ខតិ វុទ្ធី គច្ឆតិ ឯតាយាតិ ទក្ខិណា=កុសលំ។

៦១. វីអាទិតោ ណិ។

វី-គន្ធសន្តានេ, សិ-សេវាសំ, សូ-បស្សវនេ, ទុ-គមនេ, កី-ទព្ពវិនីមយេ, សា-តនុករណាវសានេសុ, ឯវមាទីហិ ណិ ហោតិ។ វីយតីតិ វេណិ=កេសកលាបោ។ សេវនំ សេណិ=សជាតីនំ ការូនំ សមូហោ។ និបុព្ពោ, និសេវីយតីតិ និសេណិ=សោបានំ។ សវតិ បស្សវតីតិ សោណិ=កដិ។ ទវតិ វហតីតិ ទោណិ=កដ្ឋម្ពុវាហនី, នាវា ច។ នទាទិបាឋា វិម្ហិ សោណី ទោណី តិបិ ហោតិ។ កយនំ, កីយតេ ឯតាយាតិ វា កេណិ=កយោ សាតិ ទុក្ខំ តនុំ ករោតីតិ សាណិ=តិរោករណី, ឯវមញ្ញេបិ។

៦២. គហាទីហ្យណិ។

គហ-ឧបាទានេ, អរ-គមនេ, ធរ-ធារណេ, សរ-គតិឃីសា ចិន្តាសុ, តរ-តរណេ, ឯវមាទីហិ អណិប្បច្ចយោ ហោតិ។ គណ្ហាតីតិ គហណិ=អសិតាទិបាចកោ អគ្គិ។ អរីយតិ គមីយតីតិ អរណិ=អគ្គិមន្ថនកដ្ឋំ ។ ធារេតីតិ ធរណិ=មហី។ សរីយតិ គមីយតីតិ ភរណិ=មគ្គោ។ តរន្ត្យនេនាតិ តរណិ=នាវា, សូរិយោ ច។

៦៣. វីវីភាហិ ណុ។

វី-បស្សវនេ, វី វា-គមនេ, ភា-ទិត្តិយំ, ឯតេហិណុ ហោតិ។ វីយតិ បស្សវតីតិ វេណុ=វេជោ។ វេតិ បវត្តតីតិ វេណុ=វេឡុ។ ភាតិ ទិព្ពតីតិ ភាណុ=រំសិ។

៦៤. ខាណ្វា ទយោ។

ខាណុអាទយោ ណុអន្តា និបច្ចន្តេ។ ខណ ខន-អវទារណេ, ណស្ស អា, ខញ្ញតិ អវទារីយតីតិ ខាណុ=ឆិន្នសាខោ រុក្ខោ។ ជន-ជននេ, នស្ស វា អាត្តំ, ជាយតិ គមន មនេនាតិ ជាណុ, ជណ្ណ=ជង្ឃោរូនំ សន្ធិ។ ហរ-ហរណេ, ឯក, ហរីយតីតិ ហរេណុ=គន្ធទព្ព, ឯវមញ្ញេបិ។

៦៥. ក្វាទិតោ ណោ។

កុ-សទ្ទេ, សុ-សវនេ, ទុ-គមនេ, វរ-វរណេ, ករ-ករណេ, បណ-ព្យវហារថុតិសុ, តា-បាលនេ, លី-និលិយនេ, ឯវមាទីហិ ណោ ហោតិ។ កវតិ នទតិ ឯត្ថាតិ កោណោ=អស្សិ, វីណាទិវាទនទណ្ឌោ ច។ សុណោតីតិ សោណោ=សុនខោ, នរោ ច។ ទវតិ បវត្តតីតិ ទោណោ=បរិមាណវិសេសោ។ វិរូបត្ត វារេតីតិ វណ្ណោ=នីលាទិ។ សវនំ ករោតីតិ កណ្ណោ=សវនំ។ បណីយតិ វោហរីយតីតិ បណ្ណោ=បលាសោ។ លាយតីតិ តាណំ=រក្ខា។ និលីយន្តិ ឯត្ថាតិ លេណំ=និលីយនដ្ឋានំ។

៦៦. សុវីហិ ណក។

សុ-សវនេ , វី-គន្ធសន្តានេ, ឯតេហិ ណក ហោតិ។ សុណោតីតិ សុណោ=សុនខោ។ វីយតីតិ វីណា=វល្លកី។

៦៧. តិណាទយោ។

តិណអាទយោ ណកន្តា និបច្ចន្តេ។ តិជ-តេជនេ, ជលោបោ, តេជេតិ ឯតេនាតិ តិណំ=ពីរណាទិ។ លី លិហ សាទ ក្លេទានំ លោ លវា, លីយតិ រសតោ សព្ពត្ថ អល្លីយតីតិ លោណំ លវណំ, លេហីយតីតិ លោណំ លវណំ, សាទីយតីតិ លោណំ លវណំ, ក្លេទយតីតិ លោណំ លវណំ, គមិស្ស ឱ, គច្ឆតីតិ គោណោ=គោ។ ហរ-ហរណេ, ណស្សញ្ចិ, ហរីយតីតិ ហរិណោ=មិគោ។ ឦរ-កម្បនេ, រស្សត្តំ, ណស្ស ញិច, អត្តនោ លូខភាវេ សម្បត្តេ ឦរតិ កម្បតីតិ ឥរិណំ=ឩសរំ។ ថុ-អភិត្ថវេ, ទីឃោ, អភិត្ថវីយតីតិ ថូណំ=នគរំ, ថូណោ=យញ្ញត្ថម្ភោ, ឯវមញ្ញេបិ។

៦៨. វរណ វរណ បូរណា ទយោ។

វរណ វរណ បូរណា ទយោ អណប្បច្ចយេន សិទ្ធា។ វរតីតិ វរណោ=កោកិលោ។ វារេតីតិ វរណោ=បាការោ។ បូរិយតេ អនេនាតិ បូរណោ=បរិបូរិ។

(ឥតិ ដវគ្គបច្ចយវិធានំ)។

៦៩. បាវសា អតិ។

បា-រក្ខណេ, វស-និវាសេ, ឯតេតិ អតិ ហោតិ។ បុព្ពសរលោបោ, បាតិ រក្ខតីតិ បតិ=សាមី, វសន្តិ ឯត្ថាតិ វសតិ=គេហំ។

៧០. ធា ហិ សិ តន ជន ជរ គម សចា តុ។

ធា-ធារណេ , ហិ-គតិយំ, តន-វិត្ថារេ, ជន-ជននេ, ជរ-វយោ-ហានិយំ, អម គម-គមនេ, សច-សមវាយេ, ឯតេហិ តុ ហោតិ។ ធារេតីតិ ធាតុ=គេរុកាទិ។ ហិនោតិ បវត្តាតិ ផលំ ឯតេនាតិ ហេតុ=ការណំ, សេវិយតិ ជនេហីតិ សេតុ=ពន្ធតិ (បទ្ធតិ)។ តញ្ញតេតិ តន្តុ=សុត្តំ។ ជនីយតេ កម្មកិលេសេហីតិ ជន្តុ, ជាយតិ កម្មកិលេហីតិ វា ជន្តុ=សត្តោ។ ជីរតីតិ ជត្តុ=អំសសន្ធិ។ គច្ឆតីតិ គន្តុ=គមិកោ, សចតិ សមេតីតិ សត្តុ=យវាទិចុណ្ណំ។

៧១. អវិស្សុជ ច។

អរ-គមនេតីមស្មា តុ ហោតិ, អវិស្ស ឧជ អាទេសោច។ អរតិ បវត្តតីតិ ឧតុ=ហេមន្តាទិ,

៧២. បិត្វាទយោ។

បិតុអាទយោ សទ្ទា តុអន្តា និបច្ចន្តេ។ បា-រក្ខណេ, អាស្ស ឥត្តំ, បាតិ រក្ខតីតិ បិតា=ជនកោ។ បាតិស្សេវាទិស្ស មោ, បាយេតីតិ មាតា=ជននី។ ភា-ទិត្តិយំ, ភាតីតិ ភាតា=សោទរិយោ។ ធា-ធារណេ, អាស្ស ឦត្តំ, ធារិយតីតិ ធីតា=បុត្តី។ ទុហ-បបូរណេ, ឱត្តាភាវោ, តុស្ស ព្ហិច។ ទុហតិ បសវេ បបូរេតីតិ ទុហិតា=បុត្តី។ ជន-ជននេ, អស្ស អាត្តំ, មា ចាន្តាទេសោ។ បបុត្តេ ជនេតីតិ ជាមាតា=ទុហិតុបតិ។ នហ-ពន្ធនេ, នហីយតិ ពន្ធីយតិ បេមេនាតិ នត្តា-បបុត្តោ។ ហុ-ហវនេ, ហវតិ បូជេតីតិ ហោតា=យញ្ញកោ។ បូ-បវនេ, បុនាតិ អាយតីភវំ បរិត្តំ ករោតីតិ បោតា=សោយេវ។

៧៣. ជន ករា រតុ។

ជន-ជននេ, ករ-ករណេ, ឯតេហិ រតុ ហោតិ, រការោ អន្តសរាទិលោបត្ថោ។ ជាយតីតិ ជតុ=លាខា។ ករិយតីតិ កតុ=សយូបោ យញ្ញោ។

៧៤. សកា ឧន្តោ។

សក-សត្តិយមិច្ចស្មា ឧន្តោ ហោតិ។ សក្កោតីតិ សកុន្តោ=បក្ខី។

៧៥. កបា ឱតោ។

កប-អច្ឆាទនេ ឥច្ចស្មា ឱតោ ហោតិ។ កបតីតិ កបោតោ=បារេវតោ។ ដោ តស្ស វា ហោតិ កបោដោ=សោយេវ។

៧៦. វសាទីហ្យន្តោ។

វស-និវាសេ, រុហ-ជននេ, ភទ្ទ-កល្យាណេ, នន្ទ-សមិទ្ធិយំ, ជីវ-បាណធារណេ, ឯវមាទីតិ អន្តោ ហោហិ។ វសន្តិ ឯតស្មឹ កាលេ កីឡាបសុតាតិ វសន្តោ=ឧតុ។ រុហតិ ជាយតីតិ រុហន្តោ=រុក្ខោ, ឯវំនាមកោ មិគរាជា ច។ ភទ្ទិស្ស សំយោគាទិលោបោ, ភជតិ កល្យាណធម្មន្តិ ភទន្តោ=បព្ពជិតោ។ នន្ទតិ ឯតាយាតិ នន្ទន្តី=សខី, នទាទិបាហ

រី, ឯវមុបរិ ច។ ជីវន្តិ ឯតា- យាតិ ជីវន្តី=ឱសធិ។ សវតីតិ សវន្តី=នទី។ រោទាបេតីតិ រោទន្តី=ឱសធិ។ អវតិ រក្ខតីតិ អវន្តី=ជនបទោ។

៧៧. ហិសីនំ មុក ច។

ហិ-គតិយ, សី-សយេ, ឯតេហិ អន្តោ ហោតិ មុក ច។ កការោ អន្តាវយវត្ថោ, ហិមំ ហិនោតិ បវត្តតិ ឯតស្មិន្តិ ហេមន្តោ=ឧតុ, សយន្តិ ឯត្ថ ឱកា កុសុមាទយោ ចាតិ សីមន្តោ=កេសមគ្គោ។

៧៨. ហរ រុហ កុលា ឥតោ។

ហរ-ហរណេ, រុហ-ជននេ, កុល-បត្ថារេ, ឯតេតិ ឥតោ ហោតិ។ អត្តនោ សិនេហំ ហរតីតិ ហរិតោ=វណ្ណ វិសេសោ។ រុហតីតិ រោហិតោ=មច្ឆវិសេសោ។ រុហតិ សរីរេ ព្យាបនវសេនាតិ រោហិតំ, រស្ស លត្តេ លោហិតំ=រុធិរំ។ អត្តនោ គុណំ កុលតិ បត្ថរតីតិ កោលិតោ=ទុតិយគ្គសាវកោ, ឯវំ នាមកោ មរុ ច។

៧៩. ភរាទីហ្យតោ។

ភរ រំជ យជ បច ឯវមាទីហិ អតោ ហោតិ។ ភរតីតិ ភរតោ=នដោ។ និគ្គហីតលោបោ, រញ្ជន្តិ ឯត្ថាហិ រជតំ=សជ្ឈុំ។ យជិតព្ពោតិ យជតោ=អគ្គិ។ បចតីតិ បចតោ=សូបការោ។

៨០. កិរា ទីហ្យាតក។

កិរ-វិកិរណេ, អល-ពន្ធនេ, ចិល-វសនេ, ឯវមាទីហិ អាតក ហោតិ, កិរតីតិ កិរាតោ=សវរោ, រស្ស លក្កេ កិ-លាតោ=សោរ ។ អលតីតិ អលាតំ=ឧម្មុកំ។ ចិលតីតិ ចិលាតោ=មលច្ឆជាតិ។

៨១. អមាទីហ្យត្តោ។

អម មា វរ កលាទីហិ អត្តោ ហោតិ។ អមតិ កាលន្តរំ បវត្តតីតិ អមត្តំ=ភាជនំ។ បុព្ពសរលោបោ, មានំ មត្តំ=បមាណំ បរិច្ឆេទោ ច។ វរន្តុនេនាតិ វរត្តា=យោត្តំ។ កលតិ បរិច្ឆិន្ទតីតិ កលត្តំ=ភរិយា។

៨២. វាទីហិ តោ។

វា-គមនេ, តា-បាលនេ, តន-វិត្ថារេ, ទម-ឧបសមេ, អ-មគមនេ, សិ-សេវាយំ, សុ-សវនេ, បូ បវនេ, គុប-គោវនេ, យុជ-សំយមេ, គហ-ឧបាទានេ, អត-សាតច្ចគមាន, ខិប-បេរណេ, ឯវមាទីហិ តោ ហោតិ។ វាយតីតិ វាតោ=វាយុ។ តាយតីតិ តាតោ=បិតា។ តនុតេតិ តន្តំ=តន្តវោ។ ទមតីតិ អន្តោ=ទសនោ។ អមតិ យាតីតិ អន្តោ=ឱសានំ, កោដ្ឋាសសមីបាវយវា ច។ សេវិយតីតិ សេតោ=ធវលោ។ សុណន្តុនេនាតិ សោតំ=សវនំ។ សវតីតិ សោតោ=ជលប្បវាហោ។ បុនីយតីតិ បោតោ=ពាលោ។ គោបីយតីតិ គោត្តំ=កលាទិ។ យោជន្សនេនាតិ យោត្តំ=រជ្ជុ។ មមាយន្តេហិ គយ្ហតីតិ គត្តំ=សរីរំ។ អពាធំ និរន្តរំ អតតិ បវត្តតីតិ អត្តា=មនាទិ។ ខិបីយតិ ឯត្ថាតិ ខេត្តំ=កេទារំ។

៨៣. យរាទីហិ តក។

គរ យរ-សេចនេ, សិ-សេវាយំ, ទូ-បរិតាបនេ, មិទ-សិនេហេ, ចិត-សញ្ចេតនេ, បុស-បោសនេ, វិទ-លាភេ, ឯវមាទីហិ តក ៤ ហោតិ, យរតិ សិញ្ចតីតិ យតំ=សប្បិ។ សេវីយតីតិ សិតោ=សេតោ។ ទុព្ពចត្តា ទូយតិ បរិតាបេតីតិ ទូតោ=បេសរការោ។ មិជ្ជតិ សិនេហតីតិ មិត្តោ=សុហទយោ។ ចិន្តេតីតិ ចិត្តំ=វិញ្ញាណំ ចិត្តកម្មាទិ ច។ បោសីយតីតិ បុត្តោ=អត្តជោ។ វិន្ទន្តិ បីតិ មនេនាតិ វិត្តំ=ធនំ។ វរ-វរណសម្ភត្តីសុ, វរណំ វត្តំ=ព្រហ្មចរិយាទិ។

៨៤. នេត្តាទយោ។

នេត្តអាទយោ តក បរា និបច្ចន្តេ។ នី-បាបនេ, ឯត្តំ, គុក ច និបាតនា។ នយតិ បាបេតីតិ នេត្តំ=នយនំ, នេតា ច។ ករ-ករ-ណេ, អស្ស, ករណំ កុត្តំ=កិរិយា។ កមិស្ស អស្ស, កមតិ យាតីតិ កុន្តោ=អាវុធ វិសេសោ។ រម-កីឡាយំ, សុបុព្វោ, សុស្សនិច្ចំ ទីឃោ។ សុដ្ឋុ រមណំ, សុដ្ឋុ រមតីតិ វា សូរតោ=សុខសំវាសោ។

មិហិស្សតស្ស, មិហតិ សិញ្ចតីតិ មុត្តំ=បស្សាវោ។ បាល=រក្ខណេ អាស្ស រស្សត្តំ, ញិច។ បាលីយតីតិ បលិតំ=កេស លោមានំ ជរាយ កតំ សេតត្តំ, សទ្ទាទិត្តា អការេ តំ យស្ស អត្ថិ សោ បលិតោ=បុមា, បលិតា=ឥត្ថី។ ម្ហិស្ស សិ, មិហិ ច, ម្ហយនំ សិតំ=មន្ទហសិតំ, ម្ហយនំ មិហិតំ=តទេវ, កុស-អក្កោសេ តស្ស ឦញ, កុសីយតិ អក្កោសីយតីតិ កុសីតោ=អលសោ, សិ=ពន្ធនេ, ទីឃោ, សេន្តិ ពន្ធន្តិ យរាវាសំ ឯតាយាតិ សីតា=នង្គលលេខា, ឯវមញ្ញេបិ។

៨៥. សមាទីហ្យថោ។

សម-ឧបសមេ , ទរ-ទរណេ, ទម-ឧបសមេ, កិលម ក្លម-គេលញ្ញេ, សប-អក្កោសេ, វស-និវាសេ, អាបុព្វោ, ឯវមាទីហិ អថោ ហោតិ។ សមេតីតិ សមថោ=សមាធិ។ ទរណំ ទរថោ=បិឡា។ ទមនំ ទមថោ=ទមោ។ កិលមនំ កិលមថោ=បរិស្សមោ។ សបនំ សបថោ=សច្ចករណំ។ អាវសន្តិ ឯត្ថាតិ អាវសថោ=ឃរំ។

៨៦. ឧបវសា វស្សោឲ ច។

ឧបបុព្វា វសតិស្មា អថោ ហោតិ, វស្ស ឱឋ ចាទេសោ។ ឧបវសន្តិ ឯត្ថាតិ ឧបោសថោ=តិថិវិសេសោ, នវម ហត្ថិ កុលញ្ច។

៨៧. រមា ថក។

រមតិស្មា ថក ហោតិ, កានុពន្ធករណសាមត្ថិយា អត ការាទោបិ មលោបោ។ រមន្តិ កីឡន្តិ ឯតេនាតិ រថោ=សន្ទនោ។

៨៨. តិត្ថាទយោ។

តិត្ថអាទយោ ថកបរា និបច្ចន្តេ។ តរ-តរណេ, អស្ស ឥត្តំ, បររូបាទិ, តរន្ត្យនេនាតិ តិត្ថំ=នជ្ជាទី យេនាវតរន្តិ តំ។ សិច-រក្ខណេ, សេចតីតិ សិត្ថំ=មធុច្ឆិដ្ឋំ។ ហស-ហសនេ, ហសន្ត្យនេនាតិ ហត្ថោ=ករោ, នក្ខត្តាញ្ច។ គាយតីតិ គាថា=បជ្ជវិសេសោ។ អរន្តិ បវត្តន្ត្យនេនាតិ អត្ថោ=ធនំ។ រោគំ តុទតិ បីឡេតីតិ តុត្ថំ=ឱសធំ។ យុ-មិស្សនេ, ទីឃោ, យវតីតិ យូ- ថោ=សជាតិកានំ តិរច្ឆានានំសមូហោ។ គុប-គោបនេ, ទីឃោ, បលោបោ, បដិកូលត្តា គោបីយតីតិ គូថោ=វច្ចំ, ឯវមញ្ញេបិ។

៨៩. វស មស កុសា ថុ។

វស-និវាសេ, មស-អាមសនេ, កុស-អក្កោសេ, ឯតេហិ ថុ ហោតិ។ វសន្តិ ឯត្ថាតិ វត្ថុ=បទត្ថោ។ ទធិ អាមសតីតិ មត្ថុ=ទធិមណ្ឌោ។ កុសីយតិ អក្កោសីយតិ ភេរវ នាទត្តាតិ កោត្ថុ=សិគាលោ។

៩០. សក វសា ថិ។

សក-សត្តិយំ, វស-និវាសេ, ឯតេហិ ថិ ហោតិ។ សក្កោតិ គន្តុមនេនាតិ សត្ថិ=ឩរុ។ វសីយតិ អច្ឆាទីយតីតិ វត្ថិ=នាភិយា អធោ។

៩១. វីតោ ថិក។

វី វា-គមនេតីមស្មា ថិក ហោតិ។ វីយន្តិ គច្ឆន្តិ ឯតាយាតិ វីថិ=អាវលិ។

៩២. សារិស្មា រតិ។

សារិស្មា ណ្យន្តា រថិ ហោតិ។ សារេតីតិ សារថិ=រថ-វាហោ។

៩៣. តា-គា ឥថិ។

តា-បាលនេ, អត-សាតច្ចគមនេ, ឯតេហិ ឥថិ ហោតិ។ តាយតិ បាលេតីតិ តិថិ=បដិបទាទិ, អតតិ គច្ឆតីតិ អតិថិ=អព្ភាគតោ។

៩៤. តសា ថិ។

តសតិស្មា ថិ ហោតិ។ តច្ឆតិ តច្ឆីយតីតិ វា តត្ថិ=នារី។

៩៥. រុទ ខុទ មុទ មទ ឆិទ សូទ សប កមា ទក។

ឯតេហិ ទក ហោតិ។ រុទតីតិ រុទ្ទោ=ឧមាបតិ។ រស្ស លត្តេ លុទ្ទោ=នេសាទោ។ ខុទតិ អសហតីតិ ខុទ្ទោ=នីចោ។ មោទន្តិ ឯតាយាតិ មុទ្ទា=សក្ខរមង្គុលិយំ។ មជ្ជន្តិ អស្មិន្តិ មទ្ទោ=ជនបទោ។ ឆិជ្ជតីតិ ឆិទ្ទំ=រន្ធំ។ ឱស្ស រស្សត្តំ, សូទតិ សាមិកេហិ ភតី បក្ខរតីតិ សុទ្ទោ=វសលោ។ សបន្តុនេនាតិ សទ្ទោ=សោតវិសយោ។ កាមីយតីតិ កន្ទោ=មូលវិសេសោ។

៩៦. កុន្ទាទយោ។

កុន្ទអាទយោ ទកអន្តា និបច្ចន្តេ។ កមិស្ស អស្សុ, កាមីយតីតិ កុន្ទោ=បុប្ផវិផសសោ, មណិស្ស មន, មញ្ញតេតិ មន្ទោ=ជឡោ។ វុណាតិស្ស ពុន, វុណីយតិ សំវរីយតីតិ ពុន្ទោ=មូលប្បទេសោ។ និន្ទ-គរហាយំ, នលោបោ, និន្ទីយតីតិ និទ្ទា=សោប្បំ។ ឧន្ទ-កិលេទនេ, នលោបោ, ឧន្ទតិ កិលេទតីតិ ឧទ្ទោ=ជលពិឡាលោ។ សំបុព្ពស្ស ឧន្ទិស្ស ច, សម្មា ឧន្ទតិ កិលេទតីតិ សមុទ្ទោ=សាគរោ។ បុល-មហត្តហី សាញ្ញណេសុ, តមុញ, បុលតិ ហឹសតីតិ បុលិន្ទោ=សវរោ។ ឯវំ-មញ្ញេបិ។

៩៧. ទទា ទុ។

ទទ-ទានេតីមស្មា ទុ ហោតិ។ ទុក្ខំ ទទាតីហិ ទទ្ទុ=កុដ្ឋវិសេសោ។

៩៨. ខនាន ទម រមា ធោ។

ខន ខណ-អវទារណេ, អន-បាណនេ, ទម-ឧបសមេ, រម-កីឡាយំ, ឯតេហិ ធោ ហោតិ។ ញាណេន ធញ្ញតេតិ ខន្ធោ=រាសិ។ អនតិ ជីវតិ ឯតេនាតិ អន្ធោ=អចក្ខុកោ។ ទមេតព្ពោតិ ទន្ធោ=ជឡោ, រមន្តិ ឯត្ថ សប្បាទយោតិ រន្ធំ=ឆិទ្ទំ។

៩៩. មុទ្ធា ទយោ។

មុទ្ធអាទយោ ធន្តា និបច្ចន្តេ។ មុទ-តោសេ, ឱត្តាភាវោ, មោទន្តិ ឯត្ថ ឱកាតិ មុទ្ធា=មត្ថកោ។ អរ-គមនេ, អរន្តិ យន្តិ ឯត្ថាតិ អទ្ធា=មគ្គោ, កាលោ ច, អទ្ធំ=ឧបទ្ធំ។ គិធ-អភិ កង្ខាយំ, តស្ស អត្តំ, គេធតីតិ គទ្ធោ=គិជ្ឈោ។ វិធ-វេធនេ, ឯត្តាភាវោ, បរិវជ្ឈតីតិ វិទ្ធំ=វិមលំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១០០. សិតោ ធុក។

សេតិស្មា ធុក ហោតិ។ សយន្តិ ឯតាយាតិ សីធុ=សុរាវិសេសោ។

១០១. វរារករតរទរយមអជ្ជមិថសកា កុនោ។

វរ-វរណសម្ភត្តីសុ, អរ-គមនេ, ករ-ករណេ, តរ-តរ-ណេ ទរ-វិទារណេ, យម-ឧបរមេ, អជ្ជ សជ្ជ-អជ្ជនេ, មិថ-សង្គមេ, សក-សត្តិយំ, ឯតេហិ កុនោ ហោតិ។ “រា នស្ស ណោ”តិ (៥-១៧១) នស្ស ណត្តំ, វារេតីតិ វរុណោ=ឯវំ នាមកោ តសិ, ទេវរាជា, បាទបោ ច។ អរតិ គច្ឆតីតិ អរុណោ=សូរិយោ, តស្ស សារថិ ច។ បរទុក្ខេ សតិ សាធូនំ ហទយកម្ពនំ ករោតីតិ ករុណា=ទយា។ ពាលភាវំ អតរីតិ តរុណោ=យុវា។ “ណិណាបិន”ន្តិ (៥.១៦០) យោគវិភាគា ណិលោបោ, វិទារេតីតិ ទារុណោ=កក្ខឡោ។ យមេតិ បារំ នាសេតីតិ យមុនា=ឯកា មហានទី។ អជ្ជតិ ធនសញ្ចយំ ករោតីតិ អជ្ជុនោ=រាជា, រុក្ខវិសេសោ ច។ មិថោ សង្គមោ មិថុនំ=បុមិត្ថិយុគឡំ។ សក្កោតីតិ សកុនោ=បក្ខី។ នទាទិបាឋា វីម្ហិ=សកុនី។ “តថនរានំដដ្ឋណលា”តិ (១-២៧) វា ណត្តេ=សកុណោ, សកុណិ។

១០២. អជា តនោ។

អជ វជ-គមនេ តិមស្មា តនោ ហោតិ។ អជតិ វិក្កយំ យាតីតិ អជិនំ=ចម្មំ។

១០៣. វិបិនាទយោ។

វិបិនអាទយោ តននា្ត និបច្ចន្តេ។ វប-ពីជនិក្ខេបេ, អស្ស តត្តំ, វបន្តិ ឯត្ថាតិ វិបិនំ=វនំ។ សុប-សយេ, សុបន្តិ ឯតេនាតិ សុបិនំ=និទ្ទា, សុបន្តេន ទិដ្ឋញ្ច។ តុទ-ព្យថនេ, ទស្ស ហោ, តុទតិ សត្តេ បីឡេតីតិ តុហិនំ=ហិមំ។ កប្ប-សាមត្ថិយេ, កប្បតិ វិបរោ វិជេតុំ សមត្ថេតីតិ កប្បិនោ=រាជា។ កម-បទវិក្ខេបេ, អស្ស ឧត្តំ, កមន្តិ ឯត្ថ មិនាទយោ បរិសន្តីតិ កុមិនំ=មច្ឆពន្ធនោបករណវិសេសោ។ ទា-ទានេ, ទេន្តិ ឯតស្មិន្តិ ទិនំ=ទិវសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១០៤. កិរា កនោ។

កិរតិស្មា កនោ ហោតិ។ នស្ស ណោ, កិរន្តិ វិកិរន្តីតិ កិរណា=រំសិយោ។

១០៥. ទី ជិតមីហិ នក។

ទី-ខយេ, ជិ-ជយេ, ត-អជ្ឈេនគតីសុ, មី-ហីសាយំ, ឯតេហិ នក ហោតិ។ អទេសិ ខយមគមាសីតិ ទីនោ=និទ្ទនោ។ បញ្ចមារេ អជិនីតិ ជិនោ=ពុទ្ធោ។ ឯសិ តស្សរត្ថមគមាសីតិ តនោ=សាមី។ មីយតេ ហីសីយតេតិ មីនោ=មច្ឆោ។

១០៦. សិធាវីវាហិ នោ។

សិ-ពន្ធនេ, ធា-ធារណេ, វី វា-គមនេ, ឯតេហិ នោ ហោតិ។ សេតិ ពន្ធតីតិ សេនោ=សសាទនោ សេនា=ចមូ។ ធារេតីតិ ធានា=ភជ្ជិតយវោ។ វេតិ បវត្តតីតិ វេនោ=ហីនជាតិ។ សត្តេសុ វាតិ បវត្តតីតិ វានំ=តណ្ហា។

១០៧. ឩនាទយោ។

ឩនអាទយោ នន្តា នីបច្ចន្តេ។ ឩហ-វិតក្កេ, ហលោបោ, ឩហនំ ឩនោ=អបុណ្ណោ។ ហិ-គតិយំ, ទីឃត្តំ, ហេសិ ហីនត្តមគមីតិ ហីនោ=និហីនោ។ ចិ-ចយេ, ទីឃត្តំ, ចយន្តិ ឯត្ថ រតនានីតិ ចីនោ=ជនបទោ។ ហនិស្ស ជយោ, ហញ្ញតីតិ ជឃនំ=កដិ។ ហាស្ស ថេ ហាតិ បវត្តតីតិ ថេនោ=ចោរោ។ ឧន្ទិស្ស ឱទោ, ឧន្ទីយតីតិ ឱទនោ=អន្នំ។ អន្នំ។ រំជិស្ស និគ្គហីតលោបោ, អក ច, រំជតេ អនេនាតិ រជនំ=រាគោ។ រញ្ជន្តិ ឯត្ថាតិ រជនី=រត្តិ។ បទិស្ស ជុនុក , បជ្ជតិ គច្ឆតីតិ បជ្ជន្នោ=តន្នោ, មេឃោ ច។ គមិស្ស គង, គច្ឆន្តិ ឯត្ថ វិហង្គាទយោតិ គគនំ=អន្តលិក្ខំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១០៨. វី បតា តនោ។

វី វា-គមនេ, បត បថ-គមនេ, ឯតេហិ តនោ ហោតិ។ វេតិ បវត្តតិ ឯតេនាតិ វេតនំ=ភតិ។ បតន្តិ ឯត្ថាតិ បត្តនំ=នគរំ។

១០៩. រមា តនក។

រម កីឡាយមិចស្មា តនក ហោតិ។ “គមាទិរានំ លោបោន្តស្សា”តិ (៥.១០៩) មលោបោ, រមន្តិ ឯត្ថាតិ រតនំ=មណិ អាទិ, ហត្ថមត្តញ្ច។

១១០., សូ ភាហិ នុក,

សូ-បសវេ, ភា-ទិត្តិយំ, ឯតេហិ នុក ហោតិ។ បសវិយតីតិ សូនុ=បុត្តោ។ ភាតិ ទិព្ពតីតិ ភានុ=សូរិយោ។

១១១. ធាស្សេ ច។

ធា-ធារណេតីមស្មា នុក ហោតិ, ធាស្ស ឯ ច។ ធារេតីតិ ធេនុ=គាវី។

១១២. វត្តា ដាវ ធមាសេហ្យនិ។

វត្ត-វត្តនេ, អជ-គមនក្ខេបនេ, អវ-រក្ខណេ, ធម-សទ្ទេ, អស-ខេបនេ, ឯតេហិ អនិ ហោតិ។ វត្តន្តិ ឯតេនាតិ វត្តនិ=គសរទណ្ឌំ។ វីម្ហិ វត្តនី=បន្ថោ។ អជតេ គម្មតេតិ អជនិ= មញ្ចង្កោ ។ សត្តេ អវតិ រក្ខតីតិ អវនិ=មហី។ ធមន្តិ ឯតេន វីណាទយោតិ ធមនិ=សិរា។ ទណ្ឌត្តាយ អសីយតេ ខិបីយតេតិ អសនិ=កុលិសំ។

១១៣. យុតោ និ។

យុ-មិស្សនេតីមស្មា និ ហោតិ។ យវន្តិ សត្តា អនេន ឯតីភាវំ គច្ឆន្តីតិ យោនិ=ភគំ, អណ្ឌជាទិយោនិ ច។

(ឥតិ ឥវគ្គបច្ចយវិធានំ)។

១១៤. ចមាប បា វបា បោ។

ចម-អទនេ, អប-បាបុណនេ, បា-រក្ខណេ, វប-ពីជនិក្ខេបេ, ឯតេហិ បោ ហោតិ។ ចមន្តិ អទន្តិ ឯត្ថាតិ ចម្បា=នគរំ, អបេសិ ផ្លសកមត្តមគមាសីតិ អប្បំ=អពហុ។ អបាយំ បាតិ រក្ខតីតិ បាបំ-កិព្ពិសំ។ វបន្តិ ឯត្ថាតិ វប្បោ=កេទារំ។

១១៥. យុ ថុ កូនំ ទីឃោ ច។

យុ-មិស្សនេ, ថុ-អភិត្ថវេ, កុ-សទ្ទេ, ឯតេហិ បោ ហោតិ, ឯតេសំ ទីឃោ ច។ ទីឃវិធានសាមត្ថិយា ឧិត្តាភាវោ។ យវន្តិ សហ វត្តន្តិ ឯត្ថាតិ យូបោ=យញ្ញយដ្ឋិ, បាសាទោ ច។ ថវីយតីតិ ថូបោ=ចេតិយំ។ កវន្តិ នទន្តិ ឯត្ថាតិ កូបោ=ឧទបានោ។

១១៦. ខិប សុប នីសូ បូហិ បក។

ខិប-បេរណេ, សុប-សយេ, នី-នយេ, សូ-បសវេ, បូ-បវនេ, ឯតេហិ បក ហោតិ។ ខបតិ ខយំ គច្ឆតីតិ ខិប្បំ=សីឃំ។ សុបន្តិ ឯត្ថ សុនខាទយោតិ សុប្បំ=បប្ផោដនំ។ នយន្តិ ឯតស្មា ផលន្តិ និបោ=រក្ខោ។ សវតិ រុចិ ជនេតីតិ សូបោ=ព្យញ្ជនវិសេសោ។ បវីយតិ មរិចជីរកាទីហិ បវិត្តំ ករីយតីតិ បូបំ=ខជ្ជកំ។

១១៧. សិប្បាទយោ។

សិប្បអាទយោ បកអន្តា និបច្ចន្តេ។ សបិស្ស អស្សឥត្តំ, សបតិ អនេនាតិ សិប្បំ=កលា។ វបិស្ស អស្សិ, វិដ្ឋំ វបតីតិ វិប្បោ=ព្រាហ្មណោ។ វស្ស ពោ, វបតិ ពហិ និក្ខមតិ ហទយង្គតសោកេនាតិ ពប្បំ=អស្សុ។ ឆុប-សម្ផស្សេ, ឧស្សេ, ឆុបតិ អនេនាតិ ឆេប្បំ=នង្គុដ្ឋំ។ រុប=រុប្បនេ, បលោប ទីឃា, រុប្បតិ វិការមាបជ្ជតីតិ រូបំ-ភូតភូតិកំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១១៨. សាសា អបោ។

សាស អនុសិដ្ឋិយមិច្ចស្មា អបោ ហោតិ។ សាសីយន្តិ ឯតេនាតិ សាសបោ=វីហិវិសេសោ។

១១៩. វិដបាទយោ។

វិដបអាទយោ អបន្តា និបច្ចន្តេ។ វដ-វេដ្ឋនេ, អស្ស ឥត្តំ, វដតិ វេដ្ឋតិ ឯតេនាតិវិដបោ=គុម្ពវិសេសោ, កុថ-បូតិភាវេ, ថស្ស ណោ, អកុថិ បូតិភាវមគមីតិ កុណបោ=មតកោ។ មណ្ឌ=ភូសនេ, មណ្ឌេតិ ជនំ, មណ្ឌីយតិ ជនេហីតិ វា មណ្ឌបោ=ជនាលយោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១២០. គុបា ផោ។

កុបិស្មា ឆោ ហោតិ។ កោបីយតីតិ កោច្ឆោ=ចរណគណ្ឋិ។

១២១. គរសរាទីហិ ពោ។

គរសរាទីហិ ពោ ហោតិ។ គរតិ អញ្ញេ អនេន បីឡេតីតិ គព្ពោ=អភិមានោ។ សរតិ បវត្តតីតិ សព្ពោ=សកលោ។ ផលកាមេហិ ជនេហិ អមីយតិ គមីយតីតិ អម្ពោ=ចូតោ។ បុត្តេន អមីយតិ គមីយតីតិ អម្ពា=មាតា។

១២២. និម្ពាទយោ។

និម្ពអាទយោ ពន្តា និបច្ចន្តេ។ នមិស្ស អស្សិ, នមតិ ផលភារេនាតិ និម្ពោ=អរិដ្ឋោ។ វមិស្ស វស្ស ពិត្តំ។ បិត្តាទយោ វមតិ ឧគ្គិរតីតិ ពិម្ពំ=សរីរំ។ កុសិស្ស អមុក, តិត្តេន កុសីយតិ អក្កោសីយតីតិ កោសម្ពោ=រុក្ខោ។ កទតិស្ស អមុក, កទន្តិ ឯតេន ទ្វារាទីនីតិ កទម្ពោ=រុក្ខោ។ កុដិស្ស ឧមុក, ជនេហិ កោដីយតិ បវត្តីយតីតិ កុដុម្ពំ=ចតុប្បទោ, ខេត្តំ, ឃរំ, កលត្តំ, ទាសា ច។ កណ្ឋិស្ស កុឌុ។ តណ្ឌុលាទយោ អនេន កណ្ឌន្តិ បរិច្ឆិន្ទន្តីតិ កុឌុពោ=មានំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១២៣. ទរា ពិ។

ទរ វិទារណេតីមស្មា ពិ ហោតិ។ ឱទនាទីនិ ទារេន្តិ ជតាយាតិ ទព្ពិ=កដច្ឆុ, វីម្ហិ ទព្ពី។

១២៤. ករ សរ សល កល វល្ល វសា អភោ។

ករ-ករណេ, សរ-គតិ ហឹសាចិន្តាសុ, សល-គមនត្ថោ, កល-សង្ខ្យានេ, វល វល្ល-សំវរណេ, វស-និវាសេ, ឯតេហិ អភោ ហោតិ។ ករោតីតិ ករភោ=ឱដ្ឋោ, បាណិប្បទេសោ ច។ សរតិ គច្ឆតីតិ សរភោ=មិគវិសេសោ។ សលតិ គច្ឆតីតិ សលភោ=បដង្គោ ។ កលីយតិ បរិមីយតិ វយសាតិ កលភោ=ហត្ថិបោតកោ។ តទមិនាទិបាឋា ឡត្តេ កឡភោ=សោវ។ វល្លេតិ សំវរណំ ករោតីតិ វល្លភោ=បិយោ។ វសន្ត្យនេនាតិ វសភោ=បុង្គវោ។

១២៥. គទា រភោ។

គទតិស្មា រភោ ហោតិ។ គទតីតិ គទ្រភោ=ខរោ។

១២៦. ឧសរាសា កភោ។

ឧស-ទាហេ, រាស-សទ្ទេ, ឯតេហិ កភោ ហោតិ។ ឧសតិ បដិបក្ខេ ទហតីតិ ឧសភោ=សេដ្ឋោ។ រាសតិ នទតីតិ រាសភោ=គទ្រភោ។

១២៧. ឥតោ ភក។

ឥ ឥតិស្មា ភក ហោតិ។ ឯតិ គច្ឆតីតិ ឥភោ=ហត្ថី។

១២៨. គរាវា ភោ។

គរ ឃរ-សេចនេ, អវ-រក្ខនេ, ឯតេហិ ភោ ហោតិ។ គរតិ ពហិ និក្ខមនវសេន សិញ្ចតីតិ គព្ភោ=បសវោ, ឱវរកោ ច។ អវតិ សត្តេ រក្ខតីតិ អព្ភំ=មេឃោ។

១២៩. សោព្ភាទយោ។

សោព្ភអាទយោ ភន្តា និបច្ចន្តេ។ សទតិស្ស អស្ស ឱត្តំ, សីទន្តិ ឯត្ថាតិ សោព្ភំ=វិវរំ, សោព្ភោ=ជលាសយវិសេសោ។ កមិស្ស អស្សុ, កាមីយតីតិ កុម្ភោ=ទសម្ពណមត្តោ, ឃដោ ច។ (កេន ជលេន ឧម្ភីយតិ បូរីយតីតិ វា កុម្ភោ=ឃដោ។) កុសិស្ស ឧមុក, កុសតិ អវ្ហយតីតិ កុសុម្ភំ=មហារជនំ។ កុសុម្ភោ=កនកំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៣០. ឧស កុស បទ សុខា កុមោ។

ឧសាទីហិ កុមោ ហោតិ។ ឧសតិ ទហតីតិ ឧសុមំ=ឧណ្ហំ។ កុសតិ អវ្ហាយតីតិ សុកុមំ=បុប្ផំ។ បជ្ជតិ ទេវបូជាទី យាតីតិ បទុមំ=បង្កជំ។ សុខយតីតិ សុខុម=អណុ។

១៣១. វដុមាទយោ។

វដុមអាទយោ កុមន្តា និបច្ចន្តេ។ វជិស្ស-ន្តស្ស ដោ, វជន្តិ ឯត្ថាតិ វដុមំ=បថោ។ សិលិសស្ស លិស្សេ, សិលិស្សតីតិ សិលេសុបំ=សេម្ហំ។ កមិស្ស កុង្កាទេសោ, កាមីយតីតិ កុង្កុមំ=កស្មីរជំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៣២. គុធា ឧមោ។

គុធ បរិវេដ្ឋនេតីមស្មា ឧមោ ហោតិ។ គុធតិ បរិវេដ្ឋតីតិ គោធុមោ=ធញ្ញវិសេសោ។

១៣៣. បឋ ចរា អមិមា។

បឋតិចរតិស្មា អម ឥមា ហោន្តិ យថាក្កមំ។ បដ្ឋីយតិ ឧច្ចារីយតិ ឧត្តមភាវេនាតិ បឋមំ=សេដ្ឋំ។ ចរតិ ហីនត្តំ យាតីតិ ចរិមំ=បច្ឆិមំ។

១៣៤. ហិធូហិ មក។

ហិ-គតិយំ , ធូ-កម្បនេ, ឯតេហិ មក ហោតិ។ ហិនោតិ បវត្តហីតិ ហិមំ=គុហិនំ។ ធុនាតិ កម្បតីតិ ធូមោ=អគ្គិបសវោ។

១៣៥. ភីតោ រីសនោ ច។

ភី-ភយេតីមស្មា រីសនោ ហោតិ មកច។ អន្តសរាទិលោបោ, ភាយន្តិ ឯតស្មាតិ ភីសនោ=ភយានកោ។ ភីមោ=សោរ។

១៣៦. ខី សុ វី យា គាហិ សា លូ ខុ ហុ មរ ធរ យរ ជមាម សមា មោ។

ខី-ខយេ។ សុ-សវនេ, វី-តន្តសន្តានេ, យា-បាបុណនេ, គា-សទ្ទេ, ហិ-គតិយំ, សា-តនុករណាវសានេសុ, លូ-ឆេទនេ, ខុ-សទ្ទេ, ហុ-ហវនេ, មរ-បាណចាគេ, ធរ-ធារណេ, ករ-ករណេ, យរ-សេចនេ, ជម-អទនេ, អម គម-គមនេ, សម-ឧបមេ, ឯតេហិ ធាតូហិ មោ ហោតិ។ ខេបនំ និរុបទ្ទវករណតាយ ខេមោ=និរុបទ្ទវោ។ សុនោតីតិ សោមោ=ចន្ទោ។ វាយន្តិ ឯតេនាតិ វេមោ=តន្តវាយោបករណំ។ យាតីតិ យាមោ=ទិនស្ស ឆដ្ឋោ ភាគោ, អដ្ឋមោ វា។ គាយន្តិ ឯត្ថាតិ គាមោ=សំវសថោ។ ហិនោតិ បវត្តតីតិ ហេមំ=សុវណ្ណំ។ សាតិ សុទ្ធវត្តំ តនុំ ករោតីតិ សាមោ=កាឡោ។ លូយតេតិ លោមំ=តនុរុហំ។ ខូយតេ ឧត្តមភាវេនាតិ ខោមំ=អតសិ។ ហវនំ, ហូយតេ វា ហោមំ=ហុតិ។ មរន្ឋនេនាតិ មម្ពំ=យស្មឹ តាឡិតេ ន ជីវតិ តំ។ អត្តានំ ធារេន្តេ អបាយេ វដ្ដទុក្ខេ ច អបតមានេ កត្វា ធារេតីតិ ធម្មោ=បរិយត្យាទិ ។ ករណំ, ករិយតីតិ វា កម្មំ=សុខទុក្ខផលាទិ។ សេទោ បគ្ឃរតិ អនេនាតិ យម្មោ=និទាឃោ។ ជមេតិ អភក្ខិ តព្ពំ អទតីតិ ជម្មោ=និហីនោ, អនិសម្មការី ច។ អមេតិ បេមេន បុត្តកេសុ បវត្តតីតិ អម្មា=មាតា។ សមេន្តិ អនេនាតិ សម្មា=បិយសមុទាចារោ។

១៣៧. អស្មាទយោ។

អស្មអាទយោ មន្តា និបច្ចន្តេ, បររូបាទីនមភាវោ និបាតនា។ អស-ខេបនេ, អស្សតេតិ អ ស្មា=បាសាណោ។ ភស-ភស្មីករណេ, ភសតិ បក្ខរតីតិ ភស្មា=ឆារិកា។ ឧស-ទាហេ, ឧសតិ ទហតីតិ ឧ ស្មា=តេជោធាតុ។ វិស-បវិសនេ, បវិសន្តិ ឯត្ថាតិ វេស្មំ=ឃរំ។ ភី-ភយេ, មស្ស សុញ្ញ, ភាយន្តិ ឯតស្មាតិ ភេស្មា=ភយានកោ។ អសតិស្ស ធង, អស្សតិ ជនេហិ ចជីយតីតិ អធមោ=និហីនោ។ ករោតិស្ស អស្ស ឧត្តំ, ករោតីតិ កុម្មោ=កច្ឆបោ។ ឯវមញ្ញេបិ។

១៣៨. នីតោ មិ។

នយតិស្មា មិ ហោតិ។ នយតីតិ នេមិ=ចក្កន្តំ។

១៣៩. ឧមិ ភូមិនិមិ រស្មិ។

ឯតេសទ្ទា មិអន្តា និបច្ចន្តេ។ ឧហ-វិតក្កេ, ហលោបោ, ឧហន្តិ វិតក្កេន្តិ ឯតេនាតិ ឧមិ=តរង្គោ។ ភូ-សត្តាយំ ឱត្តាភាវោ, ភវន្តិ ឯត្ថាតិ ភូមិ=មហី។ និ-បាបនេ, ឯត្តាភាវោ, សុគតឹ នេតិ បាបេតីតិ និមិ=រាជា។ រស-អស្សាទនេ, បររូបាភាវោ, រសន្តិ សត្តា ឯតាយាតិ រស្មិ=រជ្ជុ។

(ឥតិ បវគ្គបច្ចយវិធានំ)។

១៤០. មាឆាហិ យោ។

មា-មានេ-ឆា-ឆាទនេ , ឯតេហិ យោ ហោតិ។ មេតិ បរិមេតិ អញ្ញេន ឧត្តមេន គុណេន អត្តនោ អគុណន្តិ មាយា=សន្តទោស បដិច្ឆាទនន លក្ខណា។ ឆេតិ ឆិន្ទតិ សំសយន្តិ ឆាយា=បដិពិម្ពំ។

១៤១. ជនិស្ស ជា ច។

ជនិស្មា យោ ហោតិ, ជនិស្ស ជា ច, ជនេតីតិ ជាយា=ភរិយា។

១៤២. ហទយា ទយោ។

ហទយអាទយោ យន្តា និបច្ចន្តេ។ ហរិស្ស ទង, ហរតីតិ ហទយំ=ចិត្តំ, មនោធាតុ មនោវិញ្ញាណធាតុ និស្សយោ ច, តនិស្សអក, អត្តនិ បេមំ តនោតីតិ តនយោ=បុត្តោ។ សរតិស្ស សុរិ, សរតិ គច្ឆតីតិ សូរិយោ=អាទិច្ចោ។ ហរតិស្ស ម្មិង, សុខមាហរតីតិ ហម្មិយំ=មុណ្ឌច្ឆទនបាសាទោ។ កស-គមនេ, កសស្ស អលក, អស្ស ឥ ច, កសតិ វុទ្ធឹ យាតីតិ កិសលយំ=បល្លវំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៤៣. ខី សិ សិ នី សី សុ វី កុសូហិ រក។

ខី-ខយេ, សិ-សេវាយំ, សិ-ពន្ធនេ, នី-បាបនេ, សី-សយេ, សុ-សវនេ, វី វា-គមនេ, កុ-សទ្ទេ, សូ-បសវេ, ឯតេហិ រក ហោតិ។ ខយតិ ទុហនេនាតិ ខីរំ=បយោ។ កុសុមាទីហិ សេវិយតីតិ សិរោ=មុទ្ធា។ សេតិ សរីរំ ពន្ធតីតិ សិរា=ទេហពន្ធនី។ នេតិ, បរេហិវានីយតីតិ នីរំ=ជលំ។ សយតីតិ សីរោ=ហលំ។ អនិដ្ឋផល- ទាយកត្តំ សវតីតិ សុរា=មទិរា។ សុណោតិ ឧត្តមគីតាទិន្តិ សុរោ=ទេវោ។ វេតិ ឧត្តមភាវំ យាតីតិ វីរោ=វិក្កន្តោ។ កវតិ នទតីតិ កុរំ=ភត្តំ។ ភយដ្ឋិតានំ បឋមកប្បិយានំ សូរត្តំ បសវតីតិ សូរោ=សូរិយោ, វិក្កន្តោ ច។

១៤៤. ហិ ចិ ទុ មិនំ ទីឃោ ច។

ហិ-គតិយំ, ចិ-ចយេ, ទុ-គតិយំ, មិ-បក្ខេបនេ, ឯតេហិ រក ហោតិ, ទីឃោ ចាន្តស្ស។ ហិនោតិ បវត្តតីតិ ហីរំ=តាលហីរាទិ។ ចយតីតិ ចីរំ=វក្កលំ។ ទូយតិ ទុក្ខេន គមីយតីតិ ទូរំ=អនាសន្នំ។ មីយតេ បក្ខិបីយតេតិ មីរោ=សមុទ្ទោ។

១៤៥. ធា គានមី ច។

ធា-ធារណេ, គា-បាលនេ, ឯតេហិ រក ហោតិ, ឦ ចាន្តាទេសោ។ ធារេតីតិធីរោ=ធិតិមា។ ជលំ គាយតីតិ គីរំ=គដំ។

១៤៦. ភទ្រាយោ។

ភទ្រអាទយោ រកអន្តា និបច្ចន្តេ។ ភទ្ទ-កល្យាណេ, ទលោបោ បររូបាភាវោ, ភជីយតីតិ ភទ្រំ=កល្យាណំ។ ភី-ភយេ, ននាទិបាឋា វី, ភាយន្តិ ឯតាយាតិ ភេរី=ទុន្ទុភិ។ ចិត-សញ្ចេតនេ, វិបុព្ពោ, វិចិន្តិតព្ពន្តិ វិចិត្រំ=នានាការំ, យា-បាបុណនេ, រស្ស តុញ, គមនំ យាត្រា=យានំ។ គុប-គោបនេ, ឧស្ស ឱ, បស្ស តញ្ច គោបីយតីតិ

គោត្រំ=កុលាទិ, ភស-ភស្មីករណេ, រស្ស តុញ, ភសតិ ភក្ខំ ករោតិ គោយាតិ ភស្ត-កម្មារគគ្គរី។ ឧស=ទាហេ, សលោបោ, សោកេន តាឡិតេ ឧសតិ ទហតីតិ ឧរោ=សរីរេកទេសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៤៧. មន្ទង្គ សសាស មថ ចតា ឧរោ។

មន្ទ-ជឡត្តេ , អង្គ-លក្ខណេ, សស-គតិហីសាបាណនេសុ, អស-ខេបនេ, មថ មន្ថ-វិលោឡនេ, ចត-យាចនេ, ឯតេហិ ឧរោ ហោតិ។ អមន្ទិ អសុន្ទរត្តា ជឡត្តមគមីតិ មន្ទុរា=វាជិសាលា។ អង្គីយតិ លក្ខីយតីតិ អង្គុរោ=ពីជបសវោ។ សសតិ ហីសតីតិ សសុរោ=ជយម្បតីនំ បិតា។ អសីយិត្ថាតិ អសុរោ=ទានវោ, អរីហិ មថីយតិ អាលោឡីយតីតិ មថុរា=នគរំ។ ចតីយតីតិ ចតុរោ=ទក្ខោ។

១៤៨. វិធុរាទយោ។

វិធុរអាទយោ ឧរន្តា និបច្ចន្តេ។ វិធ-វេធនេ, ឯត្ថាភាវោ, វេធតិ ហីសតីតិ វិធុរោ=វិរុទ្ធោ។ ឧន្ទ-កិលេទនេ, ឧន្ទតិ កិលេទតីតិ ឧន្ទុរោ=អាខុ។ មក-មណ្ឌនេ, និគ្គហីតលោបោ, មង្កតិ អនេន អត្តានំ អលង្ករោតីតិ មកុរោ=អាទាសោ, រថោ, កក្កោ, មច្ឆោ ច។ កុក វក-អាទានេ, កស្ស ទ្វិត្តំ។ កុកតិ សលាទយោ អាទទាតីតិ កុក្កុរោ=សា។ មង្គ-មង្គល្យេ, អមង្គិ បសត្ថមគមីតិ មង្គុរោ=មច្ឆវិសេសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៤៩. តិម រុហ រុធ ពធ មទ មន្ទ វជាជ រុច កសា កិរោ។

តិម-តេមនេ, រុហ-ជននេ, រុធ-អាវរណេ, ពធ-ពាធនេ, មទឧម្មាទេ, មន្ទ-មោទនថុតិជឡត្តេសុ, វជ អជ-គមនេ, រុច-ទិត្តិយំ, កស-គមនេ, ឯតេហិ កិរោ ហោតិ។ តេមេតីតិ តិមិរំ=អន្ធការំ, អាបោ ច។ រុហតិ បវត្តតីតិ រុហិរំ=លោហិតំ។ ជីវិតំ រុន្ធតីតិ រុធិរំ=តទេវ។ ពាធីយតីតិ ពធិរោ=សោតវិកលោ។ ជនា មជ្ជន្តិ ឯតាយាតិ មទិរា=សុរា។ មោទន្តិ ឯត្ថាតិ មន្ទិរំ= ឃរំ ។ វជតីតិ វជិរំ=កុលិសំ។ អជន្តិ គច្ឆន្តី ឯត្ថាតិ អជិរំ=អង្គណំ ឃរ វិសយោកាសោ ច។ រោចតីតិ រុចិរំ=មនុញ្ញំ។ កសីយតិ ទុក្ខេន គមីយតីតិ កសិរំ=កិច្ឆំ។

១៥០. ថិរាទយោ។

ថិរអាទយោ កិរន្តា និបច្ចន្តេ។ ឋា-គតិនិវត្តិយំ, ឋស្ស ថត្តំ, ឋាតិ បវត្តតីតិ ថិរំ=ចិរដ្ឋាយី។ តស សីស-តច្ឆាយំ, និគ្គហីតលោបោ, តច្ឆីយតីតិ សិសិរោ=ឧតុវិសេសោ។ អទ ខាទ-ភក្ខនេ, អាស្ស រស្សត្តំ, ខាទីយតិ បាណកេហីតិ ខទិរោ=ទន្តធាវនោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៥១. ទទ គរេហិ ទុរភរា។

ទទ-ទានេ, គរ ឃរ-សេចនេ, ឯតេហិ យថាក្កមំ ទុរភរា ហោន្តិ។ អន្តានំ ទទាតីតិ ទទ្ទុរោ=ភេកោ។ គរតិ សិញ្ចតីតិ គព្ភរំ=គុហា។

១៥២. ចរ ទរ ជរ គរ មរេហិ តេ។

ចរាទីហិ ធាតូហិ តេ ចរាទយោ ហោន្តិ យថាក្កមំ។ ចរគតិភក្ខនេសុ ចរន្តិ ឯត្ថាតិ ចច្ចរំ=វីថិចតុក្កំ, អង្គណញ្ច, ទរ-វិទារណេ, ទរីយតីតិ ទទ្ទរំ=វាទិត្តំ, ភេរី ច។ ជរ-វយោហានិយំ, អជរីតិ ជជ្ជរោ=ជិណ្ណោ។ គរ ឃរ-សេចនេ, គរតិ សិញ្ចតីតិ គគ្គរោ=ភិន្នស្សរោ, ហំសស្សរោ ច។ មរ-បាណចាគេ, មរតីតិ មម្មរោ=សុក្ខបណ្ណំ, បត្តបណ្ណានំ សទ្ទោ ច។

១៥៣. បីតោ ក្វរោ។

បី-តប្បនេតីមស្មា ក្វរោ ហោតិ។ អប្បីណីតិ បីវរំ=ថូលំ។

១៥៤. ចីវរាទយោ។

ចីវរអាទយោ ក្វរន្តា និបច្ចន្តេ។ ចិនាតិស្ស ទីឃត្តំ។ ចីយតីតិ ចីវរំ=កាសាវំ។ សម-ឧបសមេ, នទាទិត្តា វី, បរិឡាហំ សមេតីតិ សំវរី=រត្តិ។ ធាស្ស ឦ, ជាលកុមិនាទីនិ ធារេតីតិ ធីវរោ=កោដ្ដោ, គាយតិស្ស ឦ, យេន

កេនចិ អត្ថានំ តាយតីតិ តីវរោ=ហីនជាតិ។ នយតិស្សិ, នយន្តិ ឯត្ថ សត្តាតិ នីវរំ=ឃរំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៥៥. កុតោ ក្រិរោ។

កុ-សទ្ទេតីមស្មា ក្រិរោ ហោតិ។ ករតិ នទតីតិ កុររោ=បក្ខី, ឥត្ថិយំ វីម្ហិ កុររី។

១៥៦. វសាសា ឆរោ។

វស-និវាសេ, អស-ខេបនេ, ឯតេហិ ឆរោ ហោតិ។ វសន្តិ ឯត្ថាតិ វច្ឆរោ=វស្សោ។ សំបុព្វោ, សំវសន្តិ ឯត្ថាតិ សំវច្ឆរោ=សោវ។ អសតិ វិស្សជ្ជេតីតិ អច្ឆរា=ទេវកញ្ញា, អង្គុលិផោដនញ្ច។

១៥៧. មសា ឆេរោ ច។

មស-អមសនេតីមស្មា ឆេរោ ហោតិ ឆរោ ច។ តណ្ហាយ បរាមសនំ មច្ឆេរំ=សកសម្បត្តិនិគុហនំ, មច្ឆរំ=ត ទេវ។

១៥៨. ធូ វាគោ សរោ។

ធុនាតិ វាតីហិ សរោ ហោតិ។ ធុនាតីតិ ធូសរោ=លូខោ ឦសំបណ្ឌុ ច។ វាតិ គច្ឆតីតិ វាសរោ=ទិវសោ។

១៥៩. ភមាទីហ្យរោ។

ភម តស មន្ទ កន្ទាទីហិ អរោ ហោតិ។ ភមតីតិ ភមរោ=មធុករោ។ តសតិ តន្តុំ គណ្ហាតីតិ តសរោ=សុត្តវេដ្ឋនោ។ មន្ទន្តិ មោទន្តិ ឯត្ថាតិ មន្ទរោ=បព្វតោ។ កន្ទតិ អវ្ហាយតីតិ កន្ទរោ=ទរី។ ទិវស្ស ឯត្តំ, ទេវន្តិ កីឡន្តិ ឯតេនាតិ ទេវរោ=បតិរោ ភាតា។

១៦០. វទិស្ស ពទច។

វទតិស្មា អរោ ហោតិ, វទតិស្ស ពទាទេសោ ច។ វទន្តិ ឯតេនាតិ ពទរោ=កក្កន្ធុផលំ។ វីម្ហិ ពទរី=កក្កន្ធុ។

១៦១. វទ ជនានំ បងច។

វទ ជនេហិ អរោ ហោតិ, បង ចាន្តាទេសោ។ វទតីតិ វបរោ=មូឡោ វបរំ=ចូលំ។ ជាយតីតិ ជបរំ=ឧទរំ។

១៦២. បចិស្សិបងច។

បចតិស្មា អរោ ហោតិ ឥបងចាន្តាទសោ។ បចន្តិ ឯតេនាតិ បិបរោ=ថាលិ។

១៦៣. វកា អរណ។

វក កុក-អាទានេតិមស្មា អរណហោតិ។ វកេតិ អាទទាតិ ឯតាយាតិ វាករា=មិគពន្ធនី។

១៦៤. សិង្ឃង្គាគ មជ្ជកលាលា អារោ។

សិង្គិឥតិ នាមធាតុ, អង្គ-គមនត្ថោ, អគ-កុដិលគមនេ, មជ្ជសំសុទ្ធិយំ, កល-សង្ខ្យានេ, អល-ពន្ធនេ, ឯតេហិ អារោ ហោតិ។ វិជ្ឈនត្ថេន សិង្គំ វិយ សិង្គំ=នាគរិកភាវសង្ខាតស្ស កិលេសសិង្គស្សេតំ នាមំ, តំករោតិ សិង្គំ វា បយុត្តំ, តំ ករោតិ វាតីសុ បភវតីតិ វា, “ធាត្វត្ថេ នានាមស្មី”តិ (៥.១២) ឥ, បុព្ព សរលោបោ, សិង្គិ, តតោ អារោ, “សរោលោបោ សរេ”តិ (១.២៦) ឥលោបោ, បុព្ពេ “វិប្បដិសេធេ”តិ (១.២២) អនិដ្ឋប្បដិសេធោ, ឯត្ថ ហិ អារតោ អញ្ញត្ថ សាវកាសបុព្ពសរលោបោវ, ឥបច្ចយតោ អញ្ញត្ថ ច, សិង្គារោ=កិលេសសិង្គករណំ, វិលាសោតិ វុត្តំ ហោតិ។ អង្គតិ វិនាសំ គច្ឆតីតិ អង្គារោ=ទឌ្ឍកដ្ឋំ។ អគន្តិ គច្ឆន្តិ ឯត្ថាតិ អគារំ=ឃរំ។ លីហនេន

អត្តនោ សរីរំ មជ្ជតិ និម្មលត្តំ ករោតីតិ មជ្ជារោ=ពិឡារោ។ កលាតិ និទ្ទេសា លស្ស ឡត្តំ, ឯតេន គុណំ កលីយតិ បរិមីយតីតិ កឡារោ=បិង្គលោ។ ទីឃត្តំ អលតិ ពន្ធតីតិ អឡារោ=វង្កោ វិសាលោ ច។

១៦៥. កមិស្សុស្ស ច។

កម-គច្ឆាយមិច្ចស្មា អារោ ហោតិ, អស្ស ឧ ច។ កាមីយតីតិ កុមារោ=ពាលោ។

១៦៦. ភិង្គារាទយោ។

ភិង្គារប្បភុតយោ អារន្តា និបច្ចន្តេ។ ភរ=ភរណេ, ភរណំ ធារណំ បោសនញ្ច, ធារណត្ថស្ស ភរតិស្ស ភិង្គាទេសោ, ភរតិ ទធាតិ ឧទកន្តិ ភិង្គារោ=ហេមភាជនំ។ ក្លេទ ក្លិទ-អល្ល ភាវេ, ល លោបោ, ក្លេទយតីតិ កេទារំ=ខេត្តំ, (កេ ជលេ សតិ ទារោ វិទារណមស្សាតិ វា កេទារំ=គទេវ, ពហុលាធិការា សត្តមិយា ន លោបោ។) វិទ-លាភេតីមស្មា កុបុព្ពា អារោ ទស្ស ឡត្តំ តស្ស ឯត្តាភាវោ សមាសេ កុស្ស ឱ ច និបច្ចន្តេ, កុំ បថវឹ វិន្ទតិ គត្រុប្បន្នគាយាតិ កោវិឡារោ=ទិគុណបត្តោ។

១៦៧. ករា មារោ។

ករោតិស្មា មារោ ហោតិ។ លោហកិច្ចំ ករោតីតិ កម្មារោ=លោហការោ។

១៦៨. បុស សរេហិ ខរោ។

បុស សរេហិ ខរោ ហោតិ។ បោសីយតិ ជលេនាតិ បោក្ខរំ=បទុមំ។ សរតិ វិការំ គច្ឆតីតិ សក្ខរា=ឧច្ឆុវិការោ។

១៦៩. សរ វស កលា កីរោ វស្សុដ ច។

ឯតេហិ កីរោ ហោតិ វស្ស ឧដ ច។ សរិយតីតិ សរីរំ=ទេហោ។ វសន្តិ វាសំ ករោន្តិ ឯតេនាតិ ឧសីរំ=ពីរណមូលំ។ អនេន ចូលាទិ កលីយតិ បរិមីយតិតិ កលិរោ=អង្កុរោ។

១៧០. គម្ភីរាទយោ។

គម្ភីរអាទយោ កីរន្តា និបច្ចន្តេ។ គមិស្ស ភុក, មលោបោ វា, បថវឹ, ភិន្ទិត្វា គច្ឆតិ បវត្តតីតិ គម្ភីរោ, គភីរោ= អគាធោ , កុលិស្ស លស្ស ឡោ, បាទេ កុលតិ បត្ថរតីតិ កុឡីរោ=កក្កដោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៧១. ខជ្ជ វល្ល មសា ឩរោ។

ខជ្ជ-មជ្ជនេ, វល វល្ល-សំវរណេ, សម-អាមសនេ, ឯតេហិ ឩរោ ហោតិ, ខជ្ជីយតីតិ ខជ្ជូរោ, រីម្ហិ ខជ្ជូរី=រុក្ខវិសេសោ។ វល្លីយតិ សំវរិយតីតិ វល្លូរោ=សុក្ខមំសោ។ មសីយតីតិ មសូរោ=វីហិវិសេសោ។

១៧២. កប្បូរាទយោ។

កប្បូរអាទយោ ឩរន្តា និបច្ចន្តេ។ តុង្គិមុប្បាទេតុំ កប្បតិ សក្កោតីតិ កប្បូរំ=ឃនសារោ។ ករោតិស្ស អស្សុ, កិព្ពិសំ ករោតីតិ កុរូរោ=បាបការី។ បស-ពាធនេ, បសតិ បីឡេតីតិ បសូរោ=ទុង្គោ, ព្យញ្ជនំ, ឯវំនាមកោ ច, ឯវមញ្ញេបិ។

១៧៣. កប ចកា ឱរោ។

កប-កិច្ចជីវនេ, ចក-បរិវិតក្កនេ, ឯតេហិ ឱរោ ហោតិ។ កបតិ កិច្ចេន ជីវតីតិ កបោរោ=ថទ្ធោ។ ចកតិ បរិវិតក្កេតីតិ ចកោរោ=បក្ខិវិសេសោ។

១៧៤. មោរាទយោ។

មោរអាទយោ ឱរន្តា និបច្ចន្តេ។ មិ-ហឹសាយំ, ឰលោបោ, មយតិ ហឹសតីតិ មោរោ=មយូរោ។ កស-គមនេ, អស្សិ , កសតិ គច្ឆតីតិ កិសោរោ=បឋមវយោ អស្សោ។ មហីយតិ បូជីយតីតិ មហោរោ=វម្មិកោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៧៥. កុតោ ឯរក។

កុ-សទ្ទេតីមស្មា ឯរក ហោតិ។ “យុវណ្ណានមិយង្ុវង សរេ”តិ (៥.១៣៦) ឧវង, កវតិ នទតីតិ កុវេរោ=វេស្សវណោ។

១៧៦. ភូ សូហិ រិក។

ភូសត្តាយំ, សូ-បសវនេ, ឯតេហិ រិក ហោតិ។ ភវតីតិ ភូរិ=បហូតំ, ធីម្ហិ ភូរី=មេធា។ សវតិ ហិតំ បសវតីតិ សូរិ=វិចក្ខណោ។

១៧៧. មី កសី នីហិ រុ។

មី-ហឹសាយមិច្ចស្មា, កបុព្ពា សយតិស្មា, នយតិស្មា ច រុ ហោតិ។ រំសីហិ អន្ធការំ មីយតិ ហឹសតីតិ មេរុ=សិនេរុ, កេ ជលេ សយតិ បវត្តតីតិ កសេរុ=តិណវិសេសោ។ អត្តនិស្សិតេ សុន្ទរត្តំ នេតិ បាបេតីតិ នេរុ=បព្ពតោ។

១៧៨. សិនា ឯរុ។

សិនា-សោចេយ្យេតីមស្មា ឯរុ ហោតិ។ សិនាតិ សុចី ករោតីតិ សិនេរុ=បព្ពតរាជា។

១៧៩. ភី រុហិ រុក។

ភី-សយេ, រុ-សទ្ទេ, ឯតេហិ រុក ហោតិ។ ភាយន្តិ ឯតស្មាតិ ភីរុ=ភយានកោ។ រវតីតិ រុរុ=មិគោ។

១៨០. តមា ពូលោ។

តម-ភូសនេតីមស្មា ពូលោ ហោតិ។ មុខំ តមេតិ ភូសេតីតិ តម្ពូលំ=មុខភូសនំ។

១៨១. សិតោ លកវាលា។

សិ-សេវាយមិច្ចស្មា លកវាលឥច្ចេតេ បច្ចយា ហោន្តិ។ សត្តេហិ សេវីយតីតិ សិលា=បាសាណោ, សេលោ=បព្ពតោ។ ជលំ សេវតីតិ សេវាលោ=ជលតិណំ។

១៨២. មង្គ កម សម្ព សព សក វស បិស កេវ កល បល្ល កប បដ កុណ្ឌ មណ្ឌា អលោ។

មង្គ-មង្គល្យេ, កម-ឥច្ឆាយំ, សម្ព-មណ្ឌនេ, សពឥតិ អស្សេវ កតមលោបស្ស និទ្ទេសោ, សក-សត្តិយ, វស-និវាសេ, បិសគមនេ, កេវ-សេវនេ, កល-សង្ខ្យានេ, បល្ល-គមនេ, កប កិច្ចជីវនេ, បដ-គមនត្ថោ, កុណ្ឌ-ទាហេ, មណ្ឌ-ភូសនេ, ឯតេហិ អលោ ហោតិ។ មង្គន្តិ សត្តា ឯតេន វុទ្ធឹ គច្ឆន្តីតិ មង្គលំ=បសត្ថំ។ កាមីយតីតិ កមលំ-បង្កជំ។ សម្បេតិ មណ្ឌេតីតិ សម្ពលំ=បាថេយ្យំ។ សពលំ=វិសភាគ វណ្ណវន្តំ។ សក្កោតិ វត្តុន្តិ សកលំ=សព្ពំ។ វសតីតិ វសលោ=សុទ្ទោ។ បិយភាវំ បិសតិ គច្ឆតីតិ បេសលោ=បិយសីលោ។ កេវតិ បវត្តតីតិ កេវលំ=សកលំ។ កលីយតិ បរិមីយតិ ឧទកមេតេនាតិ កលលំ=អបត្ថិន្នំ, បល្លតិ អាគច្ឆតិ ឧទកមេតស្មាតិ បល្លលំ=អប្បោទកោ សរោ។ កបន្តិ ឯត្ថ ទុក្ខេន យន្តីតិ កបលំ=កបាលខណ្ឌំ, បដតិ វុទ្ធឹ គច្ឆតីតិ បដលំ=សមូ- ហោ ។ យំសេន កុណ្ឌតិ ទហតីតិ កុណ្ឌលំ=កណ្ណាភរណំ។ មណ្ឌីយតិ បរិច្ឆេទករណវសេន ភូសីយតីតិ មណ្ឌលំ=សមន្តតោ បរិច្ឆិន្នំ។

១៨៣. មុសា កលោ។

មុសតិស្មា កលោ ហោតិ។ មុសតិ ឯតេនាតិ មុសលោ=អយោគ្គោ។

១៨៤. ថលាទយោ។

ថលអាទយោ កលន្តា និបច្ចន្តេ។ ឋស្ស ថោ, បុព្ពសរលោបោ, តិដ្ឋន្តិ ឯត្ថាតិ ថលំ=ឧទ្ទតប្បទេសោ។ បា-បានេ, ឧបុព្ពោ, ទ្វិភាវសរលោបា, ឧទកំ បិវតីតិ ឧប្បលំ=កុវលយំ។ បតិស្ស បាដំ, បតតិ គច្ឆតិ បរិបាកន្តិ បាដលំ=ផលំ, តម្ពវណ្ណំ កុសុមញ្ច។ ពំហិស្ស និគ្គហិតលោបោ, ពំហតិ វុទ្ធឹ គច្ឆតីតិ ពហលំ=ឃនំ។ ចុបិស្ស ឧស្ស អត្តំ, ចុបតិ ឯកត្ថ ន តិដ្ឋតីតិ ចបលោ=អនវដ្ឋិតោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៨៥. កុលា កាលោ ច។

កុល-បត្ថារេតីមស្មា កាលោ ហោតិ កលោ ច។ កុលតិ អត្តនោ សិប្បំ បត្ថរតីតិ កុលាលោ=កុម្ភការោ។ កុលតិ បក្ខេ បសារេតីតិ កុលលោ=បក្ខិជាតិ។

១៨៦. មុឡាលាទយោ។

មុឡាលអាទយោ កាលន្តា និបច្ចន្តេ។ មីល-និមីលនេ, ឧត្តឡត្តានិ, ឧទ្ទដមត្តេ និមីលតីតិ មុឡាលំ=ភិសំ។ ពល-បាណនេ, ឥត្ត- ឡត្តានិ , មូសិកាទិខាទនេន ពលតិ ជីវតីតិ ពិឡាលោ=មជ្ជារោ។ កប្បិស្ស សំយោគាទិលោបោ, កប្បន្តិ ជីវិកំ ឯតេនាតិ កបាលំ=ឃដាទិខណ្ឌំ។ បិ តប្បនេ។ “ឃុវណ្ណានមិយងុវង សរេ”តិ (៥.១៣៦) ឥយង, អត្តនោ ផលេន សត្តេ សន្តប្បេតីតិ បិយាលោ-រុក្ខោ។ កុណ-សទ្ទេ, វាតសមុដ្ឋិតា វីចិមាលា ឯត្ថ កុណន្តិ នទន្តីតិ កុណាលោ=ឯកោ មហាសរោ។ វិស-បវិសនេ, បវិសន្តិ ឯត្ថាតិ វ្យាលោ=វិត្ថិណ្ណោ។ បល-គមនេ, វាតេន បលតិ គច្ឆតីតិ បលាលំ=សស្សានមុបនីតជញ្ញានំ នាឡបត្តានិ។ សរតិស្ស សិគោ, សសាទយោ សរតិ ហឹសតីតិ សិគាលោ=កោត្ថុ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៨៧. ចណ្ឌ បតា ណាលោ។

ចណ្ឌ-ចណ្ឌិក្យេ, បត បថ-គមនេ, ឯតេហិ ណាលោ ហោតិ។ ចណ្ឌេតិ បីឡេតីតិ ចណ្ឌាលោ=មាតង្គោ, បតតិ អធោគច្ឆតីតិ បាតាលំ=រសាតលំ។

១៨៨. មាទិតោ លោ។

មា-មានេ, ឥ-អជ្ឈេនគតីសុ, បី-តប្បនេ, ទូ-បរិតាបេ, ឯវមាទីហិ លោ ហោតិ។ មីយតិ បរិមីយតីតិ មាលា=បន្តិ។ ឯតិ គច្ឆតីតិ ឯលា=សុខុមេលា។ បិណេតិ តប្បេតិ ឯត្ថាតិ បេលា=អាសិត្តកូបធានំ។ ទូយតិ បរិតាបេតីតិ ទោលា=កីឡនយានកំ។ កលសង្ខានេ, កលនំ កល្លំ=យុត្តំ។

១៨៩. អន សល កល កុក សប មហា ឥលោ។

អន-បាណនេ, សល-គមនេ, កល-សង្ខានេ, កុក វក-អាទនេ, សប-កិតវេ, អរហ មហ-បូជាយំ, ឯតេហិ ឥលោ ហោតិ។ អនតិ បវត្តតីតិអនិលោ=មាលុតោ។ សលតិ គច្ឆតីតិ សលិលំ=ជលំ។ កលតិ បវត្តតីតិ កលិលំ=គហនំ។ កុកតិ អត្តនោ នាទេន សត្តានំ មនំ គណ្ហាតីតិ កោកិលោ=បរបុណ្ឋោ។ សបតិ វញ្ចេតីតិ សបិលោ=សឋោ។ មហីយតិ បូជីយតីតិ មយិលា=ឥត្ថី។

១៩០. កុដា កិលោ។

កុដ-កោដិល្យេតីមស្មា កិលោ ហោតិ។ អកុដិ កុដិលត្តមគមីតិ កុដិលោ=វង្កោ។

១៩១. សិថិលាទយោ។

សិថិលអាទយោ កិលន្តា និបច្ចន្តេ។ សហ ខមាយំ, សហិស្ស សិថត្តំ, សហិតុមលន្តិ សិថិលំ=អទឡ្ហំ។ កម្បិស្ស សំយោគាទិលោបោ, បរទុក្ខេ សតិ កម្បតីតិ កបិលោ=ឥសិ។ កព-វណ្ណេ, ពស្ស បោ, អកពិ នីលាទិ វណ្ណត្តមគមីតិ កបិលោ=វណ្ណវិសេសោ។ មថិស្ស មិថោ, មថីយតីតិ មិថិលា=បូរី, ឯវមញ្ញេបិ។

១៩២. ចដ កណ្ឌ វដ្ដ បុថា កុលោ។

ចដ-ភេទនេ, កណ្ឌ-ឆេទនេ, វដ្ដ-វត្តនេ, បុថ បថ-វិត្ថារេ, ឯតេហិ កុលោ ហោតិ។ ចដតិ មិត្តេ ភិន្ទតីតិ ចដុលោ=ចាដុការី។ កណ្ឌីយតិ ឆិន្ទីយតីតិ កណ្ឌុលោ=រុក្ខោ។ វដ្ដតីតិ វដ្ដុលោ=បរិមណ្ឌលោ។ អបត្ថរីតិ បុថុលោ=វិត្ថារោ។

១៩៣. តុមុលាទយោ។

តុមុលអាទយោ កុលន្តា និបច្ចន្តេ។ តម ខេទនេ, អស្ស, អតមិ វិត្តិណ្ណត្តមគមីតិ តុមុលោ=បត្ថដោ។ ត មិស្ស ឩក, តមីយតិ វិការមាបាទីយតីតិ តណ្ឌុលោ=វីហិសារោ។ និបុព្ពស្ស ចិនាតិស្ស ឥលោបោ, អត្ថិកេហិ និចីយតេតិ និចុលោ=ហិជ្ជលោ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៩៤. កលល កប តក្ក បដា ឱលោ។

កលល-សទ្ទេ, កប-អច្ឆាទនេ, តក្ក-វិតក្កេ, បដ-គមនេ, ឯតេហិ ឱលោ ហោតិ។ វាតវេគេន សមុទ្ទតោ ឧដ្ឋហិត្វា កលលតិ នទតីតិ កល្លោលោ=មហាវីចិ។ កបតិ ទន្តេ អច្ឆាទតីតិ កបោលោ=វទនេកទេសោ។ តក្កីយតីតិ តក្កោលំ=កោលកំ។ បដតិ ព្យាធិមេតេន គច្ឆតីតិ បដោលោ=តិត្តកោ។

១៩៥. អង្គា ឧលោលី។

អង្គ-គមនត្ថោ, ឯតស្មា ឧលឧលី ហោន្តិ។ អង្គន្តិ ឯតេន ជានន្តីតិ អង្គុលំ=បមាណំ។ អង្គតិ ឧគ្គច្ឆតីតិ អង្គុលិ=ករសាខា។

១៩៦. អញ្ជោលិ។

អញ្ជ-ព្យត្តិ មក្ខន គតិ កន្តីសុ, ឯតស្មា អលិ ហោតិ។ អញ្ជេតិ ភត្តិមនេន បកាសេតីតិ អញ្ជលិ=ករបុដោ។

១៩៧. ឆទា លិ។

ឆទ-សំវរណេ, ឯតស្មា លិ ហោតិ។ ឆាទេតីតិ ឆល្លី=សកលិកា។

១៩៨. អល្លាទយោ។

អល្លិអាទយោ លិអន្តា និបច្ចន្តេ។ អរ-គមនេ, អរតិ បវត្តតីតិ អល្លិ=រុក្ខោ។ នយតិស្ស ឯត្តាភាវោ, អត្ថិកេហិ នីយតីតិ ៥ នីលិ, ងីម្ហិ នីលី=គច្ឆជាតិ។ “សរម្ហា ទ្វេ”តិ (១.៣៤) លស្ស ទ្វិភាវេ រស្សត្តេ ច និល្លីតិបិ ហោតិ។ បាលិស្ស បា, បាលេតិ រក្ខតីតិ បាលិ, ងីម្ហិ បាលី=បន្តិ។ បាលិស្ស បលោ, បាលេតិ រក្ខតីតិ បល្លិ=កុដិ។ ចុទ-ចោទនេ, ឱត្តាភាវោ, ចោទីយតីតិ ចុល្លិ=ឧទ្ធនំ, ឯវមញ្ញេបិ។

១៩៩. បិលាទីហ្យវោ។

បិល-វត្តនេ, បល្ល-គមនេ, បណ-ព្យវហារថុតីសុ, ឯវមាទីហិ អវោ ហោតិ។ បិល្យតេតិ បេលវោ=លហុ។ បល្លតីតិ បល្លវោ=កិសលយំ។ បណីយតីតិ បណវោ=មុទង្គោ។ ឯវមញ្ញេបិ។

២០០. សាឡុវាទយោ។

សាឡុវអាទយោ អវន្តា និបច្ចន្តេ។ សល-គមនត្ថោ, ឧបន្តស្ស ទីឃោ ឡត្តញ្ច និបាតនា។ សលតិ បវត្តតីតិ សាឡុ វោ=អភិសង្ខតំ ពទរាទិផលខាទនីយំ។ កិត-និវាសេ, ឯត្តាភាវោ, កេតតីតិ កិតវោ=ជូតការោ, ចោរោ ច។ មុ-ពន្ធនេ, ឩស្ស រស្សត្តំ, តុញ្ច ចាវស្ស, មុនាតិ ពន្ធតីតិ មុតវោ=ចណ្ឌាលោ។ វល វល្ល-សំវរណេ, ឡត្តំ, វលតិ, វល្យតេតិ វា វឡវា=តុរង្គកន្តា។ មុរ-សំវេឡនេ, មុរីយតីតិ មុរវោ=មុទង្គោ, ឯវមញ្ញេបិ។

២០១. សរា អាវោ។

សរតិស្មា អាវោ ហោតិ។ សរតិ បវត្តតីតិ សរាវោ=ភាជនវិសេសោ។

២០២. អល មល ពិលា ណុវោ។

អល-ពន្ធនេ , មល មល្ល-ធារណេ, ពិល-ភេទនេ, ឯតេហិ ណុវោ ហោតិ។ លគាហិ អលិយតីតិ អាលុវោ=គច្ឆជាតិ។ មលតិ ធារេតីតិ មាលុវោ=បត្តលតា។ ពិលតិ ភិន្ទតីតិ ពេលុវោ=រុក្ខោ។

២០៣. គាត្វី វោ។

កា គា-សទ្ទេតីមស្មា ណ្ហវោ ហោតិ។ គាយន្តិ ឯតាយាតិ គីវា=គលោ។

២០៤. សុតោ ក្វត្វា។

សុ-សវនេតីមស្មា ក្វ ក្វា ហោន្តិ។ សុណាតីតិ សុវោ=កីរោ។ សុវា=សុណោ។

២០៥. វិទ្វា។

វិទតិស្មា ក្វា បររូបាភាវោ អ និបច្ចន្តេ។ វិទតិ ជានាតីតិ វិទ្វា=វិទូ។

២០៦. ថុតោ រវោ។

ថុ-អភិត្ថវេ, ឯតស្មា រវោ ហោតិ។ ថវតិ សិញ្ចតីតិ ថេវោ=ផុសិតំ។

២០៧. សមា រិវោ។

សម-ឧបសមេ, ឯតស្មា រិវោ ហោតិ។ សមេតិ ឧបសមេតីតិ សិវោ=ឧមាបតិ, សិវា=សិគាលោ, សិវំ=សន្តិ។

២០៨. ឆទា រវិ។

ឆទ-សំវរណេ , ឯតស្មា រវិ ហោតិ។ ឆាទេតីតិ ឆវិ=ផុតិ។

២០៩. បូរ តិមា កិសោ រស្សោ ច។

បូរ-បូរណេ, តិម-តេមនេ, ឯតេហិ កិសោ ហោតិ ឱស្ស រស្សោ ច។ បូរេតីតិ បុរិសោ=បុមា។ (បុរេ ឧច្ចដ្ឋានេ សេតិ បវត្តតីតិ វា បុរិសោ=សោវ។) តេមេតីតិ តិមិសំ=តមោ។

២១០. ករា ណ្ណិសោ។

ករោតិស្មា ណ្ណិសោ ហោតិ។ ករិយតីតិ ករិសំ=គូថំ។

២១១. សិរីសាទយោ។

សិរិសអាទយោ ណ្ហសន្តា និបច្ចន្តេ។ សរតិស្ស អស្សិ, សប្បទដ្ឋកាលាទីសុ សរិយតីតិ សិរិសោ=រុក្ខោ។ បូរិស្ស រស្សត្តំ, បូរេតីតិ បុរិសំ=គូថំ។ គលិស្ស ទីឃោ, គលតិ សត្តានំ បតិដ្ឋានំ ភវតីតិ គាលិសំ=ឱសធិវិសេសោ, ឯវមញ្ញេបិ។

២១២. ករា រិព្ពិសោ។

ករោតិស្មា រិព្ពិសោ ហោតិ។ ករិយតីតិ កិព្ពិសំ=បាបំ។

២១៣. សសាស វស វិស ហន វន មនាន កមា សោ។

សស-គតិ ហឹសា វិស្សស បាណនេសុ, អស-ខេបនេ, វស-និវាសេ, វិស-បវិសនេ, ហន-ហឹ សាយំ, វន សន-សម្ភត្តិយំ, មន-ញាណេ, អន-បាណនេ, កម-ឥច្ឆាយំ, ឯតេហិ សោ ហោតិ, សសន្តិ ជីវន្តិ សត្តា ឯតេនាតិ

សស្សំ=កលមាទិ, អសតិ ខិបតីតិ អស្សោ=ហយោ ។ វសន្តិ ឯត្ថាតិ វស្សំ=សំវច្ឆរោ។ វិសតីតិ វេស្សោ=គតិយវណ្ណោ។ ហញ្ញតេតិ ហំសោ=សិតច្ឆទោ។ វនោតិ បត្ថរតីតិ វំសោ=សន្តានោ, វេឡុ ច។ មញ្ញតេតិ មំសំ=បិសិតំ, អនតិ ជីវតិ ឯតេនាតិ អំសោ=ឯកាដ្ឋាសោ, ភុជសិរោ ច។ កាមីយតីតិ កំសោ=បរិមាណំ។

២១៤. អាមិ ថុ កុ សីតោ សក។

អាបុព្ពោ មិ-បក្ខេបេ, ថុ-អភិត្ថវេ កុ-សទ្ទេ, សី-សយេ, ឯតេហិ សក ហោតិ។ អាមីយតិ អន្តោ បក្ខិបីយតីតិ អាមិសំ=ភក្ខំ។ ថវីយតីតិ ថុសោ=វីហិតចោ។ កវតិ វាតេន នទតីតិ កុសោ=តិណវិសេសោ។ សយន្តិ ឯត្ថ ឱកាតិ សីសំ=មុទ្ធា, កាលតិបុ ច។

២១៥. ផស្សាទយោ។

ផស្សអាទយោ សកអន្តា និបច្ចន្តេ។ ផុស-សម្ផស្សេ, ឧស្សត្តំ, ផុសតីតិ ផស្សោ=កាយវិញ្ញាណវិសយោ។ ផុស្សោ=នក្ខត្តំ។ បុស បោសនេ, បោសីយតីតិ បុស្សំ=ផលវិសេសោ។ ភូ-សត្តាយំ, ភូស្ស រស្សោ, អភវីតិ ភុសំ=តុច្ឆធញ្ញំ, អំកិស្ស ឧក, អង្កេតិ អនេន អញ្ចោតិ អង្កុសោ=គជបតោទោ។ ផាយ-វុទ្ធិយំ, បបុព្ពោ, យលោបោ, ផាយតិ វុទ្ធិំ គច្ឆតីតិ បប្ផាសំ=ទេហកោដ្ឋាសវិសេសោ។ កលិស្មា សស្ស មាញ, កុលិស្មា ច, កលីយតិ បរិមីយតីតិ កម្មាសោ=សពលោ, កម្មាសំ=បាបំ។ កុលតិ បត្ថរតីតិ កុម្មាសោ=ភក្ខវិសេសោ។ មនិស្ស ជូក, មញ្ញតិ សជនត្តំ ឯតាយាតិ មញ្ជូសា=កដ្ឋបេឡា។ បីស្ស យូក, បិណេតីតិ បីយូសំ=អមតំ។ កុល-សំវរណេ, ឥក, កុលីយតិ សំវរីយតីតិ កុលិសំ=វជិរំ ។ ពល-សំវរណេ, ឥក, លស្ស ឡត្តញ្ច, ពលតិ ឯតេន មច្ឆេ គណ្ហាតីតិ ពឡិសោ=មច្ឆវេធនំ។ មហិស្ស ឯក, មហីយតីតិ មហេសី=កតាភិសេកា បធានិត្ថី, ឯវមញ្ញោបិ។

២១៦. សុតោ ណិសក។

សុណាតិស្មា ណិសក ហោតិ។ សុណាតីតិ សុណិសា=បុត្តភរិយា។

២១៧. វេតាត យុ បនាល កល ចមា អសោ។

វេត-សុត្តិយោ ធាតុ, អត-សាតច្ចគមនេ, យុ-មិស្សនេ, បនថុតិយំ, អល-ពន្ធនេ, កល-សង្ខានេ, ចម-អទនេ, ឯតេហិ អសោ ហោតិ។ វេតតិ បវត្តតីតិ វេតសោ=វានីរោ។ អតតិ វាតេរិតោ និច្ចំ វេធត្តំ យាតីតិ អតសោ=វនប្បតិវិសេសោ វីម្ហិ អភសី=គច្ឆវិសេសោ។ យវីយតិ មិស្សីយតីតិ យវសោ=បសុឃាសោ។ បញ្ញតេ ថវីយតេតិ បនសោ=កណ្ដណីផលោ។ អលីយតិ ពន្ធីយតីតិ អលសោ=មន្ទការី។ កលីយតីតិ កលសោ=កុម្ភោ។ ចមតិ អទតិ អនេនាតិ ចមសោ=ហោមភាជនំ។

២១៨. វយ ទិវ ករ ករហ្យេសណសកបាសកសា។

វយត្យាទីហិ អសណអាទយោ ហោន្តិ យថាក្កមំ។ វយតិ គច្ឆតីតិ វាយសោ=កាកោ។ ទិព្ពន្តិ ឯត្ថាតិ ទិវសោ=ទិនំ។ ករីយតីតិ កប្បាសោ=សុត្តសម្ភវោ។ កិព្ពិសំ ករោតីតិ កក្កសោ=ផរុសោ។

២១៩. សស មស ទំសាសា សុ។

សសាទីហិ សុ ហោតិ។ សសតិ ជីវតីតិ សស្សុ=ជយម្បតីនំ មាតា។ មសីយតីតិ មស្សុ=បុរិសមុខេ បវទ្ធលោមានិ។ “លោបោ”តិ (៦.៣៩) និគ្គហីតលោបោ, ទំសីយតិ ពន្ធមនេនាតិ ទស្សុ=ចោរោ។ អសីយតិ ខិបីយតីតិ អស្សុ=ពប្ផោ។

២២០. វិទា ទសុក។

វិទិស្មា ទសុក ហោតិ។ វិទតិ ជានាតីតិ វិទ្ទសុ=វិទ្វា។

២២១. សសា វីហោ។

សសតិស្មា វីហោ ហោតិ។ សសតិ ហីសតីតិ សីហោ=កេសរី។

២២២. ជីវាមា ហោ វមា ច។

ជីវ-បាណធារណេ, អម-គមនេ, ឯតេហិ ហោ ហោតិ, វមា ចាន្តាទេសា យថាក្កមំ, អាទេសវិធានំ បន បររូបពាធនត្ថំ។ “ព្យញ្ជនេ ទីឃរស្សា”តិ (១.៣៩) រស្សត្តំ, ជីវន្តិ ឯតាយាតិ ជិវ្ហា=រសនា។ អមតិ បវត្តតីតិ អម្ហ=អម្ហា។ បបុព្ពោ អមតិ បវត្តតីតិ បម្ហ=បខុមំ។

២២៣. គណ្ឌាទយោ។

គណ្ឌអាទយោ ហន្តា និបច្ចន្តេ។ គស-បិបាសាយំ, សស្ស ណត្តំ, ឯវមុបរិ ច, គសតិ បាតុមិច្ឆតិ ឯតាយាតិ គណ្ឌា=លោ ភោ។ កស-វិលេខនេ, កសតីតិ កណ្ឌោ=កាឡោ។ ជុត-ទិត្តិយំ, តស្ស ណត្តំ, ឱត្តាភាវោ ច, ជោតេតីតិ ជុណ្ហា=ចន្ទ- បភា ។ មីលិស្ស ឡោ, និមីលន្ត្រនេន អក្ខីនីតិ មិឡ្ហំ-គូថំ។ កាហិស្ស ឡោ, គយ្ហតីតិ កាឡ្ហំ, ទហិស្ស ឡោ, ទហតីតិ ទឡ្ហំ, ពហិស្ស ឡោ, ទីឃោ ច, ពហតិ វុទ្ធិ វច្ឆតីតិ ពាឡ្ហំ, ឯតេ តយោ ទឡ្ហត្ថា។ គមិស្ស អស្សិ, គច្ឆតីតិ គិម្ហោ-និទាឃោ។ បដកលានំ អក ច, បដតិ យាតីតិ បដហោ=ភេរិវិសេសោ។ កលីយតិ បរិមីយតិ អនេន សូរភាវោតិ កលហោ=វិវាទោ។ កដវរានំ អាក, កដន្តិ ឯត្ថ ឱសធាទី មទ្ទន្តីតិ កដាហោ=ភាជនវិសេសោ។ វរិយតីតិ វរាហោ=សូករោ។ លុនាតិស្ស ឱ, លុនាតិ ឯតេនាតិ លោហំ=អយាទិ។ ឯវមញ្ញេបិ។

២២៤. បណ្ហស្សហា ហិហី ណោឡង ច។

បណា ឧបុព្ពសហា ច ហិហី ហោន្តិ យថាក្កមំ, ណឱឡង ចាន្តាទេសា, អាទេសវិធានសាមត្ថិយា បររូបាភាវោ, បណិយតិ វោហរិយតីតិ បណ្ហិ=បាទស្ស បច្ឆាភាគោ។ ឧស្សហតីតិ ឧស្សាឡ្ហី-វិរិយំ។

២២៥. ខី មិ បី ចុ មា វាកាហិ ឡោ ឧស្ស វា ទីឃោ ច។

ខិ-ខយេ, មិ-បក្ខេបេ, បី-តប្បនេ, ចុ-ចវនេ, មា-មានេ, វី វា-គមនេ, កា គា-សទ្ទេ, ឯតេហិ ឡោ ហោតិ, ឧការស្ស វា ទីឃោ ច។ ខីយតីតិ ខេលោ=លាលា។ មីយតិ បក្ខិបីយតីតិ មេឡា=មសិ។ បិណេតីតិ បេឡា=ភាជនវិសេសោ។ ចវតីតិ ចូឡា=សិខា។ ចោឡោ=បិលោតិកោ។ មីយតិ បរិមីយតីតិ មាឡោ=ឯកកូដសង្គហិតោ អនេកកោណវន្តោ បដិស្សយវិសេសោ។ វាតិ គច្ឆតីតិ វាឡោ=ចណ្ឌមិគោ។ កាយតិ ផរុសំ វទតីតិ កាឡោ=កណ្ឌោ, វិម្ហិ កាឡី=កណ្ហា។

២២៦. កុតោ ឡូក ច។

កុ-សទ្ទតីមស្មា ឡូក ហោតិ ឡោ ច។ កវតិ បវត្តតិ ឯតេនាតិ កុឡោ=ឧច្ចារិការោ។ កោឡោ=លកុណ្ឌកោ។

២២៧. បង្កុឡាទយោ។

បង្កុឡអាទយោ ឡូក អន្តា និបច្ចន្តេ។ ខញ្ជ-គតិវេកល្លេ, បង្គុអាទេសោ, អខញ្ជិ គតិវេកល្លមាបជ្ជីតិ បង្កុឡោ=បីឋសប្បី។ ករោតិស្មា ឡស្ស ខញ្ញ, កិព្ពិសំ ករោតីតិ កក្ខឡោ=ក្រូរោ។ កុកតិស្ស កុក, កុក្យតិ បាបការីហិ អាទីយតីតិ កុក្កុឡំ=សង្គុ សំកិណ្ណោ សោព្ភោ។ កុក្កុឡោ=ថុសគ្គិ។ មំកិស្ស ឧក, ពិន្ទុ លោបោ ច, មំកេតិ វនំ មណ្ឌេតីតិ មកុឡោ=អវិកសិតកុសុមំ។

២២៨. បាតោ ឡិ។

បាតិស្មា ឡិ ហោតិ។ អត្ថំ បាតិ រក្ខតីតិ បាឡិ=តន្តិ។

២២៩. វីតោ ឡុ។

វីតិស្មា ឡុ ហោតិ។ វេតិ បវត្តតីតិ វេឡុ=វេណុ។

(ឥតិ អវគ្គបច្ចយវិធានំ)។

ឥតិ មោគ្គល្លានេ ព្យាករណេ វុត្តិយំ

ណ្វាទិកណ្ឌោ សត្តមោ។

សុត្តំ ធាតុ គណោ ណ្វាទិ, នាមលិង្គានុសាសនំ;
យស្ស តិដ្ឋតិ ជីវ្ហគ្គេ, ស ព្យាករណកេសរី។

សមត្តា ចាយំ មោគ្គល្លានវុត្តិ

សត្តហិ ភាណវារេហិ។

១. យស្ស រញ្ញោ បភាវេន, ភាវិតត្តយមាកុលំ;
អនាកុលំ ទុលទ្ធីហិ, បាបភិក្ខូហិ សព្ពសោ។

២. លង្កាយ មុនិរាជស្ស, សាសនំ សាធុ សណ្ឋិតំ;
បុណ្ណចន្ទសមាយោគា, វារិធីវ វិវទ្ធតេ។

៣. បរក្កមភុជេ តស្មិំ, សទ្ធាពុទ្ធិគុណោទិតេ;
មនុវំសទ្ធជាការេ, លង្កាទីបំ បសាសតិ។

៤. មោគ្គល្លានេន ថេរេន, ធីមតា សុចិវុត្តិនា;
រចិតំ យំ សុវិញ្ញេយ្យ-មសន្ទិទ្ធ’មនាកុលំ។

៥. អសេសវិសយព្យាបិ, ជិនព្យប្បថ និស្សយំ;
សទ្ទសត្ថ’មនាយាស-សាធិយំ ពុទ្ធិវទ្ធនំ។

៦. តស្ស វុត្តិ សមាសេន, វិបុលត្ថបកាសនី;
រចិតា បុន តេនេវ, សាសនុជ្ជោតការិនាតិ។

មោគ្គល្លានព្យាករណំ និដ្ឋិតំ។